إنتظار الفرج بالصبر عبادة قال رسول الله صلى الله عليه وسلم
إن اللعانين لا يكونون شهداء ولا شفعاء يوم القيمة
صدق رسول الله

ما في هذا المجموعه كتاب آداب الملوك دستور الوزرا
حل عقد هزار فن حسين افندي

٧٨٨

MILLET GENEL KÜTÜPHANESI
KISIM : H. Alipaşa
ESKİ KAYIT 788
YENİ KAYIT No
TASNİF No

هذا كتاب آداب الملوك

بسم الله الرحمن الرحيم • مخزن اسرار كلام قديم • حمد نا محدود
وثنای نامعدود • حضرت عليم خلاق • وحكيم على الاطلاق
جلت قدرته • وعلت كلمته يه كه بی ظهير ومعين اشیای
بی حساب وعدادی ايجاد • ووجود انسانی خاكدن بنياد
وقرار مكينده نطفه ايكن على رؤس الاشهاد ابراز ايليوب نسلنی
سلالة ماء مهين قيلدی • ولقد خلقنا الانسان فی احسن تقويم
خلعتی ايله تشريف تعظيم • وعلم الانسان ما لم يعلم دبستاننده تعليم
وعيدن طريق رشدی ارشاد وتفهيم • ولقد كرمنا بنی آدم
مبتغاسنجه • ساير مخلوقاتندن امتياز ايدوب تكريم ابدی
ودوام ووحدانيت • وسرمديت • والهيت • وصمديت
ووجابت • وعالميت • وحكمت • وقادريت • ووحدتنه نيجه
دلايل نصب ايدوب ولله الاسماء الحسنى فادعوه بها مضمون
هدايت مقرونيله مسمى قل هو الله احد الله الصمد فحوای شريفی ايله
متصف • انما قولنا لشیء اذا اردناه ان نقول له كن فيكون
معنای منيفی ايله قابل كل يوم هو فی شان • شان سعادت
نشانيله شان نشانه فاعل • هو الاول والآخر فحواسيله منعوت
وذات پاكنده ليس كمثله شیء ايدوكی ارباب حقايق يقين
واصحاب دقايق بينه براهين قاطع • وحجج ساطعه در • فسبحان من
لا يدرك بالحواس ولا يقاس بالقياس • ولا يشبه بالناس
آيات ايله مشهور • وعلامات ايله منشور حقايق انوار ايله مرآت

قلوبده مشاهد • وواضحات آثار ايله مدلول نفوذ ارادتی
نقض عزمات وتدبير ايله معلوم • واتقان صنعتی حسن تصوير ايله
مصور ومغفور مدر • اشهد ان لا اله الا الله وحده لا شريك له
شهادة تورث قائلها غرف الجنان • وتقيه نفحات النيران
وصلى الله على سيدنا محمد النبی الامی وعلى آله الكرما وصحابه العظما
وسلم تسليما كثيرا دائما ابدا ذكر پادشاه عالمپناه • چون
ارباب فطنت وبصاير • واصحاب كياست وضماير كه
اولئك الذين هداهم الله • واولئك هم اولوا الالباب
الواح ارا ونظرلرنه كه • عكس پذير نقش خاتم ستر قضا وقدر در
مخفی وپوشيده ومستور ونوز ديده دكلدر كه مبدا ظهور
واظهار ومنشا شعور واشعار وايوان كل شیء
عنده بمقدار وبارگاه ايوان يخلق ما يشاء ويختار منصب
خلافت عالم بر گزيده اولاد آدمه مرسوم اولوب حضرت
حق جل وعلا • والله يختص برحمته من يشاء مسندی عاسنجه هر قرنده
بر پادشاه عظيم الشان وخديو باهر البرهانك وجود
منافع آثارنی نقش نگين زمان • وذات سعادت سماتنی
واسطه امن وامان ايدوب زمام حل وعقد ممالك اسلامی
انوك كف كفايتنه تفويض وتقليد ايدر ذلك فضل الله
يؤتيه من يشاء والله ذو الفضل العظيم محض عطای كامله
الهی وفرط مواهب شامله نامتناهی آفتاب برج سلطنت
ماهتاب اوج خلافت فلك رتبت سپهر بسطت
كيوان رفعت خورشيد منزلت سكندر سرير سليمان
مكان جمشيد مرتبت بهمن صولت تهمتن سطوت

رستم مهابت قهرمان قوت نریمان صلابت فریدون حشمت
کسری غلام جم احتشام دارا اقتدار خضر ندیم والهام
مدار قیصر والا افسر شهنشاه آفتاب کیخسرو کیقباد
پایه خدایگان هفت کشور خاقان بحر و بر پادشاه هما
شهپر گیتی کشای ظفر رهبر ممالک ستان آسمان مقر
شهسوار عرصهٔ خاک فارس یکران کرهٔ افلاک نصرت
شعار کیکاوس خدمتکار مطرح انوار تاییدات ایزدی مظهر
اسرار هَبْ لی مُلکاً لا ینبغی لاحدٍ من بعدی مؤسس مبانی
سلطنت و خلافت عظمی مرصص قواعد کبری حارس
حوزهٔ دین حافظ ثغور المسلمین قاتل الکفرة والمشرکین هادم
بنیان المتمردین کهف الانام کاسر هیاکل الاصنام راقم
رایات الرحمة والرأفة علی صفحات الانام ناصب لواء العدل
والاحسان بالرای الصائب ماحی رسوم الشرک والعصیان
بالحکم الثاقب سلطان سلاطین زمان ضابط ممالک ایران
و توران پادشاه عالمپناه مصدوقهٔ السلطان ظل الله
باسط بساط الامن والامان ناشر آثار البر والامتنان
علی قاطبة اهل الایمان الفایض من بحار انعامه وافضاله مآثر
ان الله یأمر بالعدل والاحسان سلطان البرین وخاقان البحرین
خادم الحرمین الشریفین قاآن خداپناه سلطان شرع نگاه
السلطان ابن السلطان ابن السلطان سلطان سلیم خان
ابن سلطان سلیمان خان ابن سلطان سلیم خان اللهم انصره
نصراً عزیزاً وافتح له فتحاً مبیناً دیندار و دین پرور دامن نفس
مقدسی دنس کبایر و صغایردن مطهر مشرب عقیدهٔ پاکی

خاشاک

خاشاک آرای باطله‌دن معرا و مشرع ذهن تابناکی شوایب
ظنون واهیه‌دن مبرا زنکار عقاید فاسد آیینهٔ ضمیر
منیرنه یول بولمامش و زلال خاطر خطیری آرای فرق ضاله
ایله مکدر اولمامش اعظم شاهان جهان اولدیغنه شاه
راه مذهب حضرت امام اعظم اولدیغی دلیل تام آسمان
قدری قدر آسمان کبی ادراک عقول و اوهامدن بیرون
و سپهر سریری سر سپهر کبی خیال و افهامدن متجاوز
و فزوندر برق حسام خون آشامی آتش آهنک و غمام
انعام عامی انعام عام کبی بی توقف و درنک جهاندار درکه
دارای جهاندر ثناسی انس و جانه انس و جاندر دلی کنجینهٔ
اسرار شاهی ضمیری مطلع نور الهی محیط دریای جوددن
سرمایه جوی سپهر خم جوکاننده کویا بر کوهر بار اقطار امطار
غمام انعامی ریاض آمال و حدایق احوال عموم انامه علی الدوام
فایض و باراندر و رشحات سحاب بی غایتی کشت
زار آرزو اسیلان امیدواره علی تعاقب الادوار ساکب
و ریزاندر رای منیری ثالث نیرین پایهٔ قدر رفیعی فرق
فرقدین بسط جاه عریضی چارسوی ارکاندن متجاوز و پنج
نوبت دولتی فراز طارم کیوان وسعت عرق کاسی
عرصهٔ مسدس خاکدن زیاده و رفعت قصر جلالی محاذی
صرح ممرد افلاکدن برتر اقصای جهاندن تا آخر روم
خوان احسان بی کراندن کمسنه محروم دکلدر ایام عدلنده
ظلم کیمسه بد اندیش کندو نفسندن غیری یه ظلم اتمک محال
و هنکام سلطنتده کماندن غیری کمسنه زور چکمک احتمالی یوقدر

عهدنده زلف خوبان سمن بویاندن عنبری قل قدر پریشان
اولمامشدر دورانده ظلم کم نام اولوب خلق جهان ظل
همایونلرنده آسوده رسوم سلطنتده قیصر روم وخاقان
فغفور کمینه بنده لری وآیین عدالتده کسری ونوشروانی
شرمنده قوللریدر جوانبخت وهر بری آسمان تخت شهزاده
سعادت برجنک مهر درخشانی خلافت درجنک درّ
درخشانی خضر سعادتلری شایستهٔ مهر سلیمانی وفرق
فرقدسالری سزاوار تاج جهانبانی وافسر گیتی ستانیدر
مرادبخش صبا رخش سعادتمند وارجمند امجد واسعد
اولدیغی جهانگیر وکشورستان اولمغه دلیل وعلامت بلکه
برهان وحجتدر آصف آرا وزراسی کواکب آسمان ایوان
دیوان کیوان رفعت آرای عالم آرالری شمع شبستان
مملکت وفکر کشورکشالری حلال مبهمات سلطنتدر خصوصا
مربیٔ خاندان عثمانی پروردهٔ دودمان سلطانی نظر کیمیا
اثرلریله منظور ومقبوللری کمال لطف طبع وحسن تدبیر
دلپذیر ایله کاردان وصائب تدبیر مهارت علوم فراستده
ارسطو نظیر وافلاطون ضمیر امورشناس وفهیم وفهیم
وصاحب رای ذی طبع سلیم اهل حیا وادیب حقایق آموز
دانا ولبیب دستور کرامت معدن وفراست افزا وزیر
مکرمت کان وکیاست انشا مخصوص کلام سعادت خصوص
تعز من تشا یوسف طلعت عیسی منقبت سعادت نوال
محمود الخصال وزیر اعظم ومشیر افخم محمدت بخشا محمد پاشا که
ناظم مصالح جمهور انام ومدبر امور عالمدر وسائر امرا وخدام

درکاهی

درکاهی واجب الاحترام وملازمان مقربان بارکاهی لازم الاحتشامدر
لازالت اعلام خلافته مرفوعة فوق السماء وارقام سلطنته
مرقومة علی لوح البقاء واطناب خیام حشمته مشدودة
باوتاد الدوام وظلال عدله ورأفته ممدودة الی یوم القیام
سبب کتاب جمیع مصنفاتدن که قواعد تألیف حکمت
علیه اوزرینه مبنی ومحتوی اوله بری کتاب نصیحة الملوکدر که
انوک مضموننده انواع فواید واصناف عواید مندرجدر فی الحقیقه
بو کتاب مستطاب بر حدیقه درکه اشجار موعظت اثماری
ولکم فیها ما تشتهی الانفس وتلذ الاعین ازهاری ایله منور
واطراف کلزاری ما لا عین رأت ولا اذن سمعت نسائم
عبیر نثاری ایله معطردر اول فن فضائل ورسالهٔ فواضلی سلطان
محمد بن ملک شاه بیوردی تا ابلغ الفصحا وافصح البلغا
سر دفتر علماء عصر وسرآمد فضلاء دهر شیخ الامام زین الدین
حجة الاسلام شرف الائمة ابو حامد محمد بن محمد بن محمد
الغزالی الطوسی رحمة الله علیه انی زبان فارسیدن لسان
تازیه ترجمه ایدی اکرچه بو مخدرهٔ همایون تتق کوندن وجه
مشروح اوزره الوان بوقلمون واثواب کوناکون ایله
یوز کوستروب کاه جامهٔ فارسی وکاه حلهٔ تازی ایله
جلوه وعرض جمال ایلردی اما هنوز قبای رومی ایله مزین
اولوب فرق فرقدسائی لغت ترکیله زیب وزیور بولمامش
ایدی اول سببدن کوکب آسمان ایوان دیوان کیوان رفعت
رعیت پرور مرحمت کستر وزیر جهانکیر مشیر صاحب تدبیر
ناظم امور عالم آصف اعظم رای عالم آراسی شمع شبستان

مملكت وفكر كشور كشايى حلال مهمات سلطنت محمد پاشا
يسر الله تعالى فى الدارين مايريد ومايشاء حضرتلرينك مخدوم
زاده لرى اولان نور حدقهٔ كرام ونور حديقهٔ احتشام شاخ
كلبن بلندى نهال باغ ارجمندى بالاسى سرشن زهوشمندى
ميتافت ستارهٔ بلندى الولد سر ابيه فحواسنه مطابق وجميع
احوال حميده وافعال پسنديده دره والد ماجد حضرتلرينه موافق
محمد سيرت حسن صورت نوبادهٔ كلزار جوانى ستارهٔ تابندهٔ
عنفوانى عدالت شعار نصفت دثار حسن پاشا يسر الله
مايشاء حضرتلرى ديار جليل الاعتبار ده بلدهٔ محميهٔ حلب كه خال
جهرهٔ ممالك وسواد نسخهٔ سبع اراكيدر ومشام وجان ودماغ
جنان اول شهر فردوس نشانك هواى عبير افشانيله غبرت نسيم
تنسيم جانبدر منجر ومعطردر وبو ابيات فايق اوصافنه خلعت
اولمغه لايق اولديغندن حسب حالى واقع اولمشدر حلب تفوق
على البلاد باربع بمائها وهوائها وبنائها وابنائها حلب الشهبا
قالت ساير المدن جيدى انا فى تختى ورختى بين سعد وسعيد
ايالت ولايت مزبوره يه والى ايكن عدل كاملى واحسان شاملى
وراى عالم ارا سيله نظام كار رعايا رونق تمام وبازار مهام
خلايق رواج مالا كلام بولمشدر نتايج افكار اصابت شعار
ونسايج اراى عالم ارالرى مقترن صلاح اهل ولايت ومتضمن نظام
احوال رعايا وبرايا در بوفقيرلرينه امر ايدوب اشبو كتاب نصايح
انتسابى تركى يه ترجمه ايليم اما بو بابده كم قدر وذره اعتبار
بلكه مطلق تاليف وتصنيف كتابه ارتكاب ايدن فضلاء
ذوى الاقتدار قلت بضاعت وقصور استطاعتلرينه اقرار

وزلات

وزلات وسقطاتلرينه اعتذار ايدنلر عاقبت هدف سهام
ملامت وسپر صمصام غرامت اولوب حق وناحق مطعن
هر جاهل واحمق اولمق مقرر ومحققدر اما انلركه زيور معرفت وهنر
برله ارا سته وجوهر طبع فضل پرورله پيرا سته اولوب قلب
وقادله نقود فضائلك نقادى ودين انصافله جواهر نازك
صرافى اولانلر وفور فضل وهنرلرندن دور ومزيد لطف وكرملرندن
بعيد ومهجور دكلدر كه هر قنده خير وكمال مشاهده ايدرلر مواهب
حق عد وعيب ونقصان كوردكلرى محلده عجز وقصور بشريته
حمل ايدوب بوكمينه بو خصوصده هدف تير ملامت ايتميوب
مواضع هفواتده عين رضايى ممسوح ودين بغضاى مفتوح
طوتميه لر ومواقع زلاتده قلم اصلاح وحمل على الصلاحى دريغ
بيورميه لر اشبو كتاب نفايس بيان بر شجرهٔ ايمان ويدى
باب اوزره مبنى وعيان در شجرهٔ ايمان اون فصل واون فرع
وايكى عين مشرب واحاديث وايات واكا مناسب
امثال وحكايات بياننده در باب اول شاهان عالى مكان
حضرتلرينك عدل وسياستى وسيرت وتواريخلرى بياننده در
باب ثانى سياست ووزارت وسيرت وزرا بياننده در
باب ثالث كتاب واداب بياننده در باب رابع
سمتو همم ملوك بيانندهدر باب خامس حكم حكما بياننده در باب
سادس شرف عقل وعقلا بياننده در باب سابع نعت
نسا وخير وشرلرى بياننده در • راى عالم تاجدار وفكر كشور
كشاى نامدار حضرتلرينه خفى ونهان بيورلميه كه جناب واهب العطايا
ورازق البرايا تقدست اسماؤه وتتابعت الاؤه نك

آراى

سلاطین اساطین حضرتریته احسن بی کراندن اعطا ایلدیکی نعماء
ظاهره و آلاء متکاثره نک شکری واجب بل فرض عین و اول
خوان فراوانک نشرن اشکار و عیان ایتمک مناسب بلکه
عین فرضدر وهرکیم بو امتنانک وظایف ولوازمن ادا
وبو عنایت بی پایانک فرضن قضا ایتیه روز فرداکه مجمع
صحایف مسایل اعمال وافعالدر خدا حضورنده قصورندن
خجل و منفعل اولمق مقرردر وهر نعمت که موت ایله فوت اولور
ارباب عقل قتنده ذره قدر مقداری واصحاب خرد یانده
شمه قدر اعتباری یوقدر زیرا مدت عمر هر نه قدر طویل
اولسه عددی منقضی اولدقده طولی فائده ایتمز حضرت نوح
علی نبینا وعلیه السلام فراغ بال ایله هزار سال عمر سوردی
وآوان وفاتندن بو زمانه گلنجه بش بیک سنه در که یتا
یوغیدر پس قدر واعتبار سعادت مؤبده نک بدر منیرینی
وعزت مخلده نک مهر انورینی علی الدوام مد اللیالی
والایام باقی وبرقرار اولان نعمت ایمانه درکه صفاء صدرکده
ایمان تخمن اکوب ضمایر وقلوبده ودیعت ایلدی واول
تخمک بتمه سنه تمکین ایدوب ماء طاعت که آب حیات
اندن کنایتدر اچوروب بر شجره تربیه اتمکه امر ایلدی که اصلی
قعر ارض سفلی وفرعی سموات علیده اولا نته کیم کتاب بلا
ارتیابنده بیورر • أَلَمْ تَرَ كَيْفَ ضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا كَلِمَةً طَيِّبَةً
كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ أَصْلُهَا ثَابِتٌ وَفَرْعُهَا فِي السَّمَاءِ • شویلکه
شجرهٔ ایمانک اصلی ثابت وفرعی تکمیل اولمیه هبوب ریاح موت
وعواصف فوتدن منقطع اولوب آخر نفسده مخلوق
العیاذ بالله خالقنه ایمانسز ملاقی اولمغله احساننده بی بهره

اولمق

اولمق مقرردر • اصلی جنان ایله اعتقاد وفرعی ارکان ایله عملدر
وشجره نک تربیه سی حضرت باری یه عبادت وعمل آخرته
اشتغالدر • ایام اسبوعدن جمعه کونی که عید مؤمنیندر اول
کونده بر ساعت سعد آیین • وبر وقت هدایت قرین
واردر اول وقتده حاجتمند اولمق مقرردر شویلکه راجی جناب
حق وفیاض مطلق درکاهندن نیت حاضره وضمیر طاهره برله
حاجت رجا اتسه اجابته قرین اولمامق احتمالی یوقدر مثلا
پادشاه عالمپناه بر قولنه خدمت تعیین ایدوب هفته ده
برکون اشتغالنه امر ایلسه عبد مزبور مأمور اولدیغی اوزره
خدمتی ادا اتسه اسبوعک سایر کونلرنده واقع اولان زلات وتقصیراتنه
قلم عفو چکر اول قوللک خدمتی مخلوقه وعبودیتی مجازی ایکن مأمور
اولدیغی خدمتده مخالفت ایدوب سقطاتی ظهور ایدرسه
احوالی نیجه اولدیغی معلومدر • واول بنده که مخلوق وعبد حقیقی
وعبودیتی حقه در هفته ده که برکون عبادته مأمور ایکن
هفواتی صدور اتسه عاقبتی نیه منجر اولور پس مخلوق عبد
مجازینک قصورنه راضی اولمدیغی کبی خالقنه مخالف ایدوب
عبودیت حقه مأمور اولدیغی اوزره تقصیراتی روا کورمک
لایق دکلدر • وجمعه کیجه سنده صیامه نیت ایلیه اگر خمیسی حرمضاف
ایدرسه اولیدر • وجمعه کونی علی الصباح قالقوب پاک غسل
ایلیه واوج صفت ایله متصف اولان لباسلر کیه حلال اوله وانوکله
نماز جایز اوله وابریشم اولمیه وزمان صیفده دیبقی وقصب
وتوزی وکتان قماشلردن کیه • وهنگام شتاده خز وقطن وروق
صوف کیمک مناسبدر • وهر لباس که بو صفاتدن عاری اوله

بهره‌منده

انده رضای باری اولمز. وصباح نمازین جماعت ایله ادا ایدوب آفتاب
عالمتاب طلوع ایدنجه تکلم ایلمیه ویوزنی قبله دن تحویل ایتمیه
والنه سبحه الوب بیک کره لا اله الا الله محمد رسول الله
دیه. وقتا که کونش طلوع ایلیه اشبو کتاب مستطاب جناب
کردون مابلرنه قرائت اولنه تجنکم قاری فارغ اوله درت
رکعت نماز قله وقت ضحی یه دکین تسبیح ایلیه که بو نمازک
ثوابی لا یحصی ولا یعد در خصوصا جمعه کونی اوله اکر سریر
سلطنت ومتکای حشمت واکر خانهٔ خلوت وصومعهٔ عبادتدر
اللهم صل علی محمد وعلی آل محمد برله رطب اللسان اولوب تواترن
ورد زبان ایلیه ویوروز فیروزده ممکن اولدیغی قدر صدقه ایدوب
ایام اسبوعدن بو کونی حضرت حق جل عبادتنه مخصوص ایلیه که
سایر کونلرنه کفارت اوله **اصل اول ایمان قاعده‌سنک**
ابتداسن بیان ایدر عالمده هرنه وار ایسه مخلوق ومصنوع
انوک صانعی وخالقی واردر. وجمیع موجودات علوی وسفلی
انوک امرنده در واحددر شریکی یوقدر. فرددر مثلی یوقدر.
ازل بی زوال وابد لا یزال بقاسی بی فنا ازلده وابدده وجودی
واجب عدم اکایول بولمق غیر ممکندر ذاتیله موجود هرکس اکا محتاج
واول بی احتیاج کندی وجودی ایله قائم وهرنسنه‌نک وارلغی
انکله دائمدر **اصل ثانی تنزیه باری عز اسمه بیانندهدر** حضرت
باری تعالی شانه نه صورت ونه قالبدر. وقالبه نزول وحلولدن
مبرا ومعرا کیف وکمدن منزه چون وچرادن بیچون نه ایستادی
برینه بکزر. ونه برشی اکا بکزر کیفیتی مثالندن اوهام وخیالات
وافکاره هرنه خطور ایدرسه جمله‌دن منزهدر زیرا صفات

مخلوق

مخلوق ایله خالقک وصفی مبتر دکلدر. نه مکانده درونه مکان اوزرنده در
مکان آنی حصر ایتمز. وهر نه کیم عالمده موجوددر عرشی آلتندهدر
وعرشی قدرتی وتسخیری تحتندهدر. وعرشی خلق ایتمزدن اقدم
مکاندن منزه ایدی. وجودی محمول دکلدر بلکه عرشی وحملنی
حامل لطف وقدرتیدر عرشی خلق ایتمزدن اول واخر
احتیاج مکاندن مقدسدر صفات ازلی برله متصف صفاتنه
تغیر وانقلابه یول بولمق محال صفات مخلوقیدن منزهدر
دنیاده معلوم واخرتده مشاهد ننه کیم دنیاده بی مثال
وبی شبیه بلورز. ایلجه اخرتده بی شک وریب مشاهده
اخرت دنیا رؤیاسنه مشابه اولمز لیس کمثله شیء
اصل ثالث قدرت حق جل وعلا بیاننده حضرت حق
جل جلاله هرنسنه‌یه قادر وملک وقدرتی بی نهایه عجز ونقصاندن
اکایول بولمق امکانی دکلدر هرنه دلرسه ایدر وهرنه اولورسه
ایشلر. زمین وزمان وکرسی وعرش قبضهٔ قدرت
ومشیت وتسخیر وقهری آلتنده در. مالک ملکدر ملکندن
غیری ملک یوقدر **اصل رابع علم الله بیاننده در**
حضرت حق عز اسمه هر معلوم ایله عالم وعلمی هرنسنه‌یه احاطه
ایتمشدر. علادن ثرایه برنسنه یوقدر که علمی اکا محیط اولمیه
زیرا جمیع اشیا علمی ایله ظاهر وقدرتیله باهردر. رمال قفار
وقطرات امطار وورق اشجارک عددی علومی وافکارک
غوامضی مفهومیدر. وهواده اولان ذرات ریاح علمنده وقوم
نجوم آسمان کبی ظاهر واشکاردر **اصل خامس ارادت حق**
جل وعلا بیاننده در عالمده هرنه وارسه جمله‌سی واجب الوجودک

مشاهده ایده‌رزه

ارادت ومشیتی در آز چوق اولوکجی یخشی یمان فائده زیان
زیاده نقصان راحت ومحنت صحت وزحمت حکم وفرمان
وامر واجب الاذعانندن بیرون برنسنه یوقدر اگر انس وجن
وملائکه وشیاطین جمع اولسه لر بغیر ارادت وحول وقوت
باری تعالی عالمده ذره نک حرکت وسکون ونقصان وزیاده سنه
قادر اولمیوب عاجز وقاصر اولورلر وما شاء کان وما لم یشأ
لم یکن کندو تدبیر وامر وتسخیریله کائندر ومشیتی بر شئ رد
ایدمز مهما کان ویکون اصل سادس سمیع وبصیر ایدوکی
بیانندر حضرت باری جل شانه نته کیم جمیع معلومات ایله
معلومدر وعالمدر کذلک هر مسموع ایله سمیع وجمله مرئی ایله
بصیردر وقریب وبعید سمعنده متماثل وضیا وظلام بصرنده
شئ واحددر سمعی اذن ایله وبصری عین ایله دکلدر ونته کیم
علمی فکرندن صادر اولمز کذلک فعلی آلت وعدد ایله اولمز وجمیع
اشیا امر کن ایله وجوده کلور اصل سابع کلام ملک العلام
بیانندهدر حضرت خالقک فرمانی جمیع خلق اوزرینه نافذ
وواجبدر ووعد ووعیدی حقدر ونته کیم عالم ومرید وقدیر وسمیع
وبصیردر کذلک متکلمدر وکلامی بی حلق ولسان وفم واسناندر
وقرآن عظیم وتورات وانجیل وزبور وسایر انبیا علی نبینا
وعلیهم السلام نازل اولان کتب وصحف جمله کلام وصفیدر
وجمیع صفاتی قدیم لم یزلدر ونته کیم کلام بنی آدمده حرف وصوتدر
کلام الله تعالی حرف وصوتدن مقدس ومنزهدر اصل
ثامن افعال ذو الجلال بیانندهدر عالمده هر نه وار ایسه مخلوق
وحضرت حق بی شریک وبی مثال خالق واحد فرد وصمددر وتعب

ومرض وفقر وعجز وجمیلدن هر نه خلق ایدیسه عادلدر واوللذه
ظلم ممکن دکلدر زیرا ظلم غیرینک ملکنده تصرف ایتمکدر
ملک انوکدر واندن غیری مالک یوقدر کم وکیفه کیمسه نک
اعتراضی یوقدر بی شبیه وبی وزیر بی شریک وبی نظیر
جمیع افعالنده حاکم وآمردر صنعنه نظر ایدوب قضاسنه
تسلیم ورضادن غیری یه مجال یوقدر اصل تاسع آخرت
بیانندهدر حضرت خلاق وفیاض مطلق عالمی ایکی نوع اوزره
شخص وروحدن خلق ایلدی وبو عالمدن آخرته زاد آلمغ ایچون
جسدی روحه منزل قلدی وروح قالب بدنده اولمغه بر
مدت مقدر ایلدی که اول مدتک آخری اجلدر که زیاده
ونقصان اولمغه امکان یوقدر چون اجل کلور روح ایله جسد
بینی تفریق ایدر میت قبره وضع اولندقده ایکی مهیب
شخص که منکر ونکیردر سؤالنه جواب ویرمکه روح بدنه عودت
ایدر خالق وپیغامبرک کیمدر دیو سؤال ایدرلر بیلمیوب
جواب ویرمزسه انواع عذاب وعقاب ایدرلر قبرینی
یلانلر وچیانلر ایله طولدررلر وقیام وحساب ومکافات
وجزا ومناقشه کوننده روان قالبه رجوع ایدر صحایف
منتشر اولوب خلایقه اعمال عرض اولنور هر کس کندو کتابنه
نظر ایدر اعمالن کوروب افعالن مشاهده قلور وایتدوکی
طاعت ومعصیت مقدارن بیلور ومیزان اعمالده افعالی
وزن اولنور واندن صراط اوزرینه مرور امر اولنور هر کیم
بو عالمده طریق مستقیم ایله اخلاق حمیده یه سالک وبرهان
واضح ایله افعال پسندیده یه متمسک اوله راحت واستراحت

برله صراط عبورینه اجازت ویریلور شو ملکه سیرت محمودْ
واعمال ممدوحه اوزرینه اولمیوب هواسنه تابع اولنوموکاسنه
طابع اولمیه صراط اوزرینه یول بولمیوب هدایته رخصت
وغایته فرصت ویرلمز پس دوزخه دوشمک مقرردر وحکمة
صراط اوزرینه توقف ایشدروب افعالرندن سؤال
ایدرلر صادقلری صدقلرندن ومنافقلری امتحان ایدوب
تفحص وتجسس ایدرلر برقوم حسابسز خلده داخل اولور وبرجماعت
رفق ومرحمت برله حساب اولنور وبرجماعتی انواع عقوبتی
وصعوبت برله عتاب وکتاب ایدرلر بعده کفار بدشعار
بر جمعیت ایله نار جحیمه چکرلر که من بعد خلاصه مجال بولمیه لر
ومطیع ومنقاد اولان ارباب اسلام دار السلامه داخل اولور
وعاصیلری اتثه امر ایدرلر عصاتدن قنقسنه انبیا وعلما واکابر
وصلحا واولیانک شفاعتی شامل وعنایتی متناول اوله
معاف ومسلم اولور وبونلردن برینه شفاعت وهدایت اولمیه
وادی حرمانده قالوب کناهی مقداری عذاب وجرمی قدر
عقاب اولنور اکر اخرده ایمان ایله کتدیسه صکره روضهٔ
رضوانه داخل اولور اصل عاشر رسول الله صلی الله علیه وسلم
ذکرنده در تحقیق حضرت حق جلت قدرته وعمت نعمته بو
تقدیری مقدر ایدوب انسانک افعال واحوال واکتساب
اعمالن کیمین سعادته سبب وکیمین شقاوته موجب قلدی انسانک
نفسی القاسیله بو منوال اوزره اولمغه اقتداری اولمدیغی اجلدن
کمال حلم وفضل وقدرت ورحمتیله فرشته خلق ایدوب ازل
آزالده اولان سعادت اوزرینه اولملرینه حکم ایلدی که انبیا

علیهم

علیهم السلام حضرتیدر لئلا یکون للناس علی الله حجة مبتغاسنجه
خلقه سعادت وشقاوت یوللرین عیان وبیان ایتسونلر
دیو کوندردی آنلردن صکره کلام قدیم وفرقان عظیم لازم التقدیم
والتکریمنده حضرت رسالت پناه سلطان سریر لی مع الله
نکته دان وعلمک ما لم تعلم روشن بیان انا افصح العرب والعجم
طوطی نوای وَمَا يَنطِقُ عَنِ الْهَوَى معجز نمای إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَى
نبی مجتبی رسول مرتضی ارسال ایلدی وانی بشیر ونذیر ایدوب
نبوتینی بر مرتبه یه واصل ایلدی که اول درجه دن زیاده مکانه
اولمدیغی سببدن کزینهٔ اصفیا وخاتم انبیا قیلدی صلوات الله
علیهم اجمعین ذکر فروع شجرهٔ ایمان علم عالم آرای روشن
ضمیر وفکر کشورکشای خورشید نظیر وجهانکیر حضرتنه نهان
بیورلمیه که قلب انسانده اولان اعتقاد ومعرفت ایمانک
اصلی واعضای سبعه ده جاری اولان عدل وطاعت انک
فرعیدر تحقیق بنا فرع سست اوله اصل ضعف اوزره اولمسنه
دلیل اولوب محل موتده ثابت ومحکم اولمز وعمل بدن ایمانک
قلبه عنوان واجتناب محارم واداء فرایض اعمال فرع ایماندر
اولدخی ایکی قسمدر بری حضرت معبود له اراده اولان صوم
وصلوة وحج وزکوة واجتناب شرب شرابدن وحرامدن
عفاف وایکنجی سنکله خلق بیننده اولان احوال عفو وغفران
ولطف واحسانه قریبدر اما مظالم خلقه متعلق اولان
اعمالدن روز قضاده تجاوز ایتمک امر بعیددر خطر عظیم وبو
خطردن ملوکدن کمسنه خلاص بولمق محالدر مکر اول خداوندکار
سعادت شعار که عواقب اموره نظر ایدوب قیامتده

عدالت وظلمه کفا در بنکلو حضرت غفار بانینده اولاه

عدل وانصاف نیجه طلب اولنور بیلوب عدل ایله عامل اوله لر
فرع اول ولایتک قدرنی بلمک واجبدر زیرا جناب
واهبدن ولایت بر عظیم نعمتدر هر کیم حقندن کلورسه
سعادت ابدی یه واصل اولور وهر کیم حقندن کلمزسه
شقاوت سرمدی حاصل ایتمک مقرردر عدل السلطان
یوماً واحداً افضل فی عبادة سبعین سنة مضمونی عظمت
قدرته دلیل واضحدر حبیب خدا محمد مصطفی صلوات الله
علیه وسلامه بیورر قچن جمعیت بشر اولوب روز محشر
اوله حضرت حق جل ذکره نک ظلندن اوزکه نه ظل
ونه ملجاء وماوی قالور واول سایهٔ رفعتده یدی کیمسنه دن
غیری مستظل اولمز عدل وداد ایدن پادشاه عبادت
حقده نشأ بولان جوان چارسو وبازارده اولوب
قلبی مسجده اولان خدا ایچون بربریله محبت واتحاد ایدنلر خلوتنده
حضرت حقی ذکر ایدوب کوزندن یاش آقیدن حضرت مولادن
خوف ایدرم دیو نفسندن زن صاحب جمال ومال
بازوالی ترک ایلین ودست شمالی دویمیوب یدیمین ایله
نهانی صدقه ایلین حضرت باری حضورنده سلطان عادل
ومنصف بو جمله دن اقرب واحب وپادشاه جوار
وستمکار بونلردن ابعد وابغضدر وینه حضرت رسالت
قسم بیورر که محمد علیه السلامک نفسی ید قدرتنده اولانک
حقیچون که پادشاه عادل ایچون آسمانه جمیع رعایانک عملی قدر
حسنات رفع اولنور وهر نمازی که ادا ایدر یتمش بیک
نمازه معادل اولور اول تقدیرجه عبده درجهٔ سلطنتدن اولو
نعمت اولمز وبر ساعت عمرنی سایرک جمیع عمری قدر ایدر

هر کیم بو نعمتک قدرنی بلمیوب ظلمه وکند وهواسنه تابع اولورسه
حضرت باریک اعداسندن اولور اشبو فحوای احادیث
نبوی شاهان سعادت نشان حضرتلرینک عظمت قدر و
جلالت خطرلرینه برهان باهردر ابن عباس روایت ایدر
رضی الله عنه برکون حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم
کعبهٔ معظمه نک حلقهٔ در هدایت مداری ملازمتنه کلدی قبیلهٔ
قریشدن بر کیمسنه بیت الحرمده کوردی ای سادات قریش
رعایا واتباعکزله اوچ نسنه ایله عامل اولک ایچون سیزدن
رحمت طلب اتسه لر رحمت ایدوک وبریکز حاکم اولدقده
عدالت ایدوک وسوزلرینه عمل ایلک وهر کیم بو اشیا
ایله عامل اولمز حضرت حق فرایض ونوافلن قبول اتمز فعلیه
لعنة الله وملائکته وهر کیم ایکی خصم اراسنده حکم ایدوب
ظلم ایلیه فَلَعْنَةُ اللهِ عَلَى الظَّالِمِينَ فحواسنه مظهر دوشر
وقیامت کوننده حضرت باری سلطاندن کاذب وشیخ زانی
وطمع ایچون متکبر اولان فقیره نظر اتمز وبرکون کلیسر درکه
جوانب شرق وغرب فتح اولوب تحت تصرفکزده اولور
اول برلرده اداء امانت ایدوب سبیل تقوی سالک
اولانلردن غیری جمیع عمال مستحق آتش دوزخدر دیو اصحابنه
بیوردیلر وامور رعیته والی اولوب رعایایه شفقت و
مرحمت ونصیحت اتمیه اکا جنت حرامدر وبر کیمسنه امور اسلامه
والی اولوب انلرک اهل بیتی کبی حفظ ایلمیه مقعدنی آتش دوزخ
ایله تبوا ایتمک مقرردر وامتمدن ملک ظالم وحددن تجاوز
ایدوب مبتدع عال اولان شفاعتمدن محروم در وقیامت کوننده

ظالم وجابر سلطانک عذابی جمله دن اشددر وبنش کمسنه یه حضرت
ایزد پاک تحقیق غضب ایدر دیلرسه غضبنی امضا ایده ومصیری
آتش دوزخ قیلور برقومک امیری که انلردن حقن الدقده انصاف
اتمیوب ظلم وتعدیسین رفع ایلمز ومطیع ومنقاد اولان قومک
رئیسی که قوی وضعیف بینن برابر اتمیوب میل ومحابا برله حکم
ایدر واول کمسنه که اهل واولادنه عبادت ربی اتمز وامور
دینی بلدرمیوب طعامی قتدن یدردکنه مقید اولمز وشول کمسنه که
اجاره الوب عملنی تمام ایدوب اجرتن منع ایدر وشول کمسنه که
صداقنده عورتنه ظلم ایدر دیو بیوردیلر روایت اولنور که
برکون حضرت عمر بن الخطاب رضی الله عنه جنازه یه اتباع
ایلدی برکمسنه تقدم ایدوب نمازین قیلدی میت دفن اولندی
نمازه تقدم ایدن کمسنه الینی قبر اوزره وضع ایدوب ایدی
یاربم اگر عذاب ایدرسک حقکدر زیرا سکا عاصی اولدی
واگر مرحمت ایدرسک فقیر رحمتکدر وسعادت ودولت سکا
ای میت اگر امیر ویا عریف ویا کاتب وعوانی وجابی
دگلسک دیدی ونظردن غائب اولدی حضرت عمر دیلدی
چندانکه طلب قیلدیلر بولمدیلر بو حضرت خضر علیه السلامدر
دیو بیوردیلر حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم امرا
وعرفا وعوانی قیامتده ذوابلر ایله اسمادن معلق اولوب
اصلا عمل اتمدیلرسه ده ویل آتشده معذب اولورلر دیو
دیو بیوردیلر وینه برکشی خلقدن اون کمسنه نک امرینه والی
اولسه روز محشرده اللری بوغازنه اغلال ایله بغلو گلمک مقرردر
اگر اول والینک عملی صالح ایسه اول زنجیراندن منفک اولور
واگر عملی سیئات ایسه اوزرینه بر زنجیر دخی زیاده اولور

دیو

دیو بیوردیلر حضرت علی ابن ابی طالب کرم الله وجهه قاضی
ارض کتاب کریم واجب التعظیم والتکریم مراة ونصب قلبی
ایدوب فحوای شریفی ایله حکم اتمیوب مصالح جوا اوزره قضا
ایلمیوب هوا ایله حکم واقاربنه میل ایدوب خوف وطمع
ایچون حکمی تبدیل ایلیه سماقضیسندن ویل دیو بیوردیلر وینه
حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم روز جمعه ده والیلر
گتورلیور وحضرت عزت اسماؤه عبادمه خلیفه لرم ویرمده
ملکم خزینه دارلرم سزمی ایدوگز دیو بیورر اندنصکره برینه
نیچون امر ایتدوگم حددن زیاده ضرب ایتدوک دیو سؤال
ایدوگده یاربم انلر سکا عصیان ومخالفت ایلدیلر دیو جواب
ویرر سنک غضبک بنم غضبمی سبقت ایتمک لایق دگلدر
وبرینه هر دخی نیچون قوللرمه امر ایتدوگم حددن نقصان
عقاب ایتدوک دیو بیوردقده یاربّ مرحمت ایلدم
دیو جواب ویررسن سندن ارحم دگلسن اشبو امرمده
زیاده ونقصان ایدنلر له جهنم زاویه لرین طولدرک دیو
امر ایدر حذیفه بن یمانی ایدر والیلردن اگر صالح واگر طالح
برینه مدح وثنا اتمزم زیرا اشتدم حضرت رسول صلی الله
علیه وسلم قیامت گوننده عادل وظالم اولان والیلری
گلوب صراط اوزرنده توقف ایدررلر حضرت باری تعالی
شانه صراطه وحی ایدر حکمده جور ایدنلر وقضایه رشوت
الانلر وایکی خصم بیننده برینه میل ایله استماع ایلر دوزخه صل
دیو امر ایدر صراطدن اسقاط ایدوب یتمش بیک سنه اتشده
معذب اولورلر دیو بیوردیلر خبرده گلمشدر که حضرت داود

علی نبینا وعلیه السلام تبدیل صورتله کیجه طشره چقوب اطرافی طواف
ایدردی مرکیمه اوغراسه سرًّا داود احواللرندن سؤال ایدرمش
برکون حضرت جبرئیل علیه السلام آدم تصویرنه کیروب داوده
کلدی حضرت سؤال ایتدیکه داود حقنده نه درسن جبرئیل ایدی
ایو آدمدر اما بیت المالدن قوت ایدینوب اکل ویدیکی
تعبندن یمزدی حضرت داود کریان وحزین محرابنه دوندی
وجناب مسبب الاسبابه تضرع ایدوب الهی بکا صنعت
اوکرتکه کندو تعبمدن والم امکمدن قوت ایلیم دیدی حضرت
رب العزة کمال فضل وکرمندن عمل زرهی بلدردی حضرت
عمر بن الخطاب رضی الله عنه کیجه ایله چقوب جوانب واطرافی
عسسله طواف ایدردی تاکیم برخلل کوره ده تدارک ایلیه
اکر بر عنز جربک ساقنده مدهون اولمدوق یرحکز قالورسه
حضور حضرت رب العباددن شرمنده اولمقدن خوف
ایدرم دیو بیوررلر ایدی ایمدی نظر اولنسونکه حضرت عمر رضی الله عنه
بومرتبه احتیاط وعدل وتقوی وصلاتله اخرت احوالنه درجه
تفکر ایدوب قیامت هوللرندن خوف ایدردی پس رعایا
احواللرندن لاهیًا جلوس ایدوب اهل ولایتدن غافل اولمق
روا دکلدر عبد الله بن عمر ایدور حضرت عمری رضی الله عنه
منامده کورمک ایچون حضرت واهب الآماله دعا ایدردم
اون ایکی سنه دن صکره واقعمده کوردم کویا غسل ایتمش
وطوروب زارله وجود شریفن سلر دیدم یا امیر المؤمنین
ربکی نجه بولدوک وقنغی حسناتکله مجاز اولدک یا عبد الله
بن سیزدن مفارقت ایدلی نقدر زماندر ایتدم اون ایکی

ییلدر مفارقتدن برو حسابم ایدم خوف ایدرمکه هلاک
اولام اما الله تبارک وتعالی غفور ورحیم جواد وکریمدر
دیو بیوردیلر حضرت عمرک دنیاسندن بردرج ذره غیری
نسنه سی یوغیکن حالی بو منوال اوزره اوله سریر سلطنتده
دولت وسعادته مالک اولوب غفلت ایدنلرک حالی
نیجه اولیسردر حکایت روم ملکی قیصر حضرت عمر بن الخطابک
احوالن کوروب افعالن مشاهده ایتمکه جاسوس کوندردی
فرستاده مدینه یه داخل اولدی پادشاهکز قنز دیوار باب
شهره سؤال ایتدکده پادشاهمز نه قدر بکمز واردر دیو
جواب ویردیلر رسول طلبنه چیقدی حضرت عمری کوردیکی
آفتاب عالمتابه قرشو ایتی قوم اوزرنده مبارک ردآسن
بالین ایدوب یتور ناصیه شریفندن روان اولان عرقه
وجود پاکلری غرق اولوب درندن زمین خاک تر اولمش
رسول بو حالی مشاهده ایلیجک قلبنه هراس وخشوع وخضوع
دوشوب برکمسنه نک که هیبتندن پادشاهلر قرار کتورمزلر
حالی بو منوال اوزره اولیجق سایرک نیجه اولور اما یا عمر
عدالت ایتدوک وامین وراحت اولوب یاتدوک
برم پادشاهمز جور وظلم ایتدوکیچون دائما ساهر وخائفدر
سیزوک دینکز حق دین ایدوکنه شهادت ایدرم اکر رسالته
کلمیا ایدم مسلمان اولوردم اما بوندن صکره عودت ایدوب
مؤمن اولوردم دیدی ایمدی خطر ولایت وخوف وضبطی
جسیمدر والی اولنلر طریق عدلی تکمیل وبوامر خطیری تسهیل
ایدوب مسلم اولمغه مقارنت علماء دین ومعاونت فضلاء

صاحب یقیندن غیری ایله میسر اولماز **فرع ثانی** سلاطین عالی‌مقدار
علماء نصایح شعارک دائما دیدار سعادت کردارلرین کورمکه
مشتاق اولمق کرکدر و صحبتلریله مشرف اولوب بند سعادت پیوندلرن
اویزهٔ کوش هوش ایدوب و دنیادن محظوظ اولوب
خباثت طعام و نسل حرامدن مکر و حیله برله بر نسنه تحصیل ایتمکه
طمع خام ایدوب رضاسن طلب ایدوب و مدح و ثنا و اعزاز و دعا
ایدن علماء سودن اعراض ایدوب مجالست و مصاحبتلرندن حذر
اوزره اولمق مناسبدر نته‌که منقولدر شقیق بلخی بر کون
هارون الرشید مجلسنه حاضر اولور سنسن شقیق زاهد دیر
بنم شقیق اما زاهد دکلم دیو جواب ویرر هارون ایتدی
نصیحت ایله شقیق ایدر حق سبحانه و تعالی مجلس صدیقی سکا
تفویض ایلدی سندن صداقت طلب ایدر و عمر فاروقک
مکانن احسان ایلدی تا کیم حق ایله باطل بینن فرق ایلیه‌سن
و موضع ذی النورینی اعطا قیلدی سندن حیا و کرم استر
و علم ایله عامل اولوب و عدل و داد ایله دیو مقام علی بن ابی
طالبی عنایت قیلدی ینه هارون ایتدی بندوکی زیاده ایله
شقیق ایدر حضرت حق جل و علا سنی جهنم بوابی ایلمشدر
و سکا بیت المال و سوط و شمشیر ویرمشدر و بو اوچ نسنه ایله
خلایقی دخول ناردن منع ایتمکه مأمورسن بر محتاج کلورسه
بیت المالدن دریغ ایتمیه‌سن و اکر بری امر خدایه مخالفت
اتسه سوط ایله تأدیب ایدرسن و هر کیم بغیر حق قتل نفس
ایدرسه ولی مقتولک اذنی ایله تیغ بیدریغ برله انتقامن الوره‌سن
اکر مأمور اولدیغک امرلرا اجراسنده اهمال ایدوب قیام

کوسترمیه‌سن سردار اهل نار و مقدم دار بوار اولورسن
و پادشاهلر مانند چشمه و علماء عالم مثال سواقیدر اکر بر
چشمه صافی اولورسه سواقی مکدر اولمغله خلل پذیر اولمز و اکر
منبع تیره اولورسه صفوت سواقی ایله انتفاع بولنمز
حکایه هارون الرشید و عباس بر کیجه بیلیجه زاهد پاک
طینت عابد پاکیزه سیرت اوقات صبح و شام جناب
ملک العلامه عبادت ایدر خلوت کزین و کوشه نشین
فضیل بن عیاض عیادتنه جیقدیلر باب هدایت مآبلرینه
وصول بولدقلرنده کوردیلر که فراغت زاویه‌سنده باشنی
کریبان قناعته چکوب نهال توکلی زمین سینه‌ده دوکوب
و تخم تحملی مزرع دلنده أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ اجْتَرَحُوا السَّيِّئَاتِ
أَنْ نَجْعَلَهُمْ كَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ آیهٔ کریمه‌سن
تلاوت ایدر فحوای کلام معجز نمای بودر که اعمال ذمیمه و افعال
قبیحه‌یه ارتکاب ایدنلر شویلمی ظن ایدرلر که خیرات و حسناته
مداومت و اشتغال ایدوب اعمالرنده خالص الجنان اولنلر
ایله دار قرارده برابر اوله‌لر حاشا و کلا هارون عباسه
بیز بند و نصیحت امیدنه کلدک بو مقدار کفایت ایدر
دیدی و عباسه قپوی دق ایله دیو امر ایلدی درصومعه‌دن امیر
المؤمنینه فتح باب ایله دیو خطاب ایلدکده امیرک بنده
نه کاری وار دیو جواب ویردی امیره مطیع اول دیو افتتاح
بابه ابرام و الحاح ایلدی زاهد صومعه‌سنده اولان مصابیحی
اطفا ایدوب قپوی اچدی رشید خلوتخانه‌یه کیروب
شیخ ایله مصافحه ایتمکه الیله اطرافی طواف ایلدی خدا پرسته

راست کلدی عابد ویل بو ملایم اله اکر عذابندن نجات بولمزسه
دیدی یا امیر المؤمنین روز سوالده حضرت حق جل وعلانک
جوابنه حاضر اولکه هر بر مسلم ایله سنی برابر ایدوب انصافکی
طلب قیلورر دیدکده رشید بر مرتبه کریه وزاری ایلدی که
بیخود اولدی عباس امان یا شیخ امیری هلاک ایتدوک دیدی
عابد عباسه یا هامان سن وقومک امیری هلاک ایتدکز شمدی
بندن امان دلرسن دیدی رشید باهوش اولوب عباسه
ایدر زاهدک سنی هامان ایتمکدن مقصودی فرعون ایتمکدر
شیخک حضورنه بیک عدد دینار قویوب اشبو مبلغ
حلال والده مک مهر ومیراثندندر آل دیدکده بن سکا
دست حرص وآزی ماسوادن رفع ایدوب خالقکه رجوع قل
دیو پند ایدرین سن بنی منهیاته القا وانها ایدرسن هیچ دینارینی
قبول ایلمدی حکایت روایت اولنور که عمر بن عبد العزیز
محمد بن کعبه عدل وانصافی بکا وصف ایله دیدی محمد ایتدی هر
مسلم که سنده سندن اصغر اوله اکا پدر اول وهر کیم سندن
سنده اکبر اولا اکا پسر اول وشولکه سنده برابر اوله انکله
برادر اول وهر مجرم وقاصره کناهی مقداری عتاب وعقاب ایله
وزنهار بغضاً وغرضاً وحقداً وحسداً بر موحده حد اورمیه سن که
العیاذ بالله دلیل نار جحیمدر زهاددن بر عابد خلیفه زمانک
حضورنه حاضر اولدی بزی خاکدن رفع ایتدوکز انفاس بابرکات
وکلمات طیبات وپند سعادت پیوندکز برله مستفید
اولالم دیدی شیخ یا امیر المؤمنین چین وماچینه سفر ایلدم
ملکلرینک قولاغی صاغر وکلام استماعندن اغر اولمش بر کون

کوردم

کوردم کریه وزاری ایدوب دیر که تأسف والم واندوه
اوزره اولدیغم سمعک زوالنه دکل بلکه استغاثه ایچون
قپومه کلوب توقف ایدن مظلوملر ایچوندر که وقوعی
اوزره شکایت وحکایتلرین استماع ایدوب
درمانلرینی درمانده وقاصرم اما شکر واهب العطایا
حضرتلرینه که کوزم نوری آفت ظلمتدن صاغ وسالمدر
دیدی وهر کیمک شکواسی وار ایسه سرخ لباس
کیسون دیو منادی ندا ایتدررردی وکندوسی هر کون
فیله سوار اولوب یمین ویساره نظر ایدوب
سرخ جامه لو کمسنه کوردکجه احضار ایدوب
دعواسین استماع ایدوب خصومتین فصل ایدر کافرک
عباد حقه شفقتی بو مرتبه ده اولیجق سن خود مؤمن
موحد زبده خاندان نبوت وکزیده دودمان رسالتسین
سنک شفقتک نه درجه ده اولمق کرکدر دیدی
سلیمان عبد الملک خلیفه ایدی دنیاده چوق عیش
وعشرت وذوق نعمت کوردم اخرتده احوالم
نیه منجر اولورهیچ برکون فکر ایدوب اول زمانک
وحیدی واول عصرک فریدی فاضل وعالم اولان
ابی حازمه قوت ایدنک روزیدن بر مقدار
کوندرهیچ آدم کوندردی عابد کندو قوت لایموتی اولان
نخاله دن بر مقدار طبخ ایدوب فطورم بودر هیچ خلیفه یه
کوندروب اوچ کون کیجه سیله اورج طوتوب
اوچنجی کیجه قوت زاهد ایله افطار ایلدی اوغلی

عبدالعزیز • اول لقمهٔ مبارکه‌دن وجوده کلدی عدل وانصاف
وزهد واجتنابده واحد زمان ایدی • وحضرت
عمر بن الخطاب رضی الله تعالی عنه طریقنه
سالک اولدیغی • اول طعام وصیام ترکنی
ایله ایدی دیرلر • ابو قلابه عمر بن عبدالعزیز مجلسنه
واردی • خلیفه بکا وعظ ایله دیدی ابو قلابه
عهد آدمدن بو زمانه کلنجه سندن اوزکه خلیفه
قالمدی • وسن دخی وفات ایدرسن • حضرت حق
عز شانه سنکله اولورسه کیمدن خوف ورجا
ایدرسن • واکر حق تعالی سنکله اولمزسه کیمه
استناد والتجا ایدرسن دیدی • عمر بن عبدالعزیزه
توبکه سبب نه اولدی دیو سؤال ایتدیلر کون
قولمه جدا اوررکن • صباحی قیامت اولان کیجه‌یی فکر
ایله‌دیدی • حکمت بعض اکابر هارون الرشیدی
عرفاتده یالین وحاسر ایسی رمضا اوزرنده اللرین
قالدروب • الهی سن سن وبن بن بنم اشم هر
کون عصیانه عودت ایتمک وسنک کارک رحمت
ومغفرتکله اوزرمه دونمکدر دیرکن اوزمین جبارنک
آسمان جبارینه تضرعنی کورک دیدیلر پس صاحب
ولایت اولانلره مناسب اولان اشبو مواعظ ونصایحی
دایما قرائت ایدوب فوایدن قبول ایلیه • وایام
سلطنتنده اولان علما وفضلاسندن استمداد
مواعظ ایلیه • وعلمایه واجبدرکه بو منوال اوزره ملوک حضرتلرینه

[illegible]

نصیحت

نصیحت ایدوب اغوا ایتمیوب کلمهٔ حقی اظهار ایده‌لر
علمادن هر کیم سلطاننه اعزاز ایدوب مرادی اوزره
اولوب هر نه بیوررسه مزاج کیر اوله وکندویه
فایده ایچون خوش آمد ایلیوب صدق الامیر
دیه مظالمده شریک اولور فرع ثالث سلاطین
ذوی الاقتدار حضرتلری دست ظلم وتعدیلرین رفع
ایتمکله قناعت ایتمک کرکدر • بلکه اصحاب و
عمالنه تهدید ایدوب ظلم وتعدیلرینه رضا ویرمک
کرکدر که مسئول اولورلر عمر بن الخطاب رضی الله
عنه عماللندن موسی اشعری‌یه مکتوب کوندروب
مضمونده ولاتک اسعدی رعایا انکله سعید
اولاندر • واشقاسی برایا انکله شقی اولاندر زنهار
ارباب ولایته وادملروکه فرصت • ورخصت
ووسعت • ویرمکدن زیاده حذر ایدرسن
زیرا که انلر سکا اقتدا ایدرلر سنده بر شهوت
وحظ وغفلت • مشاهده ایتسه‌لر تابع اولورلر
سنک مثلک شول دابه‌یه بکزر که مرعی خضر اکورسه
افراط ایله چرا ایدر • تا کیم فربه اولور • وسمنی
هلاکنه سبب اولور • تورتیده مکتوبدر
هر کیم سلطان عماللندن ظلم وتعدی ایدر • وپادشاه
اولنلره سکوت ایدوب • اهمال ایدر اول
ظلم سلطانه عاید اولور • ومقابله‌سنده ماخوذ
ومعاقب اولور • والی اولنلر دنیا وآخرتنه

غیریک دینی ایله بیع اتمکدن اشد غبن یوقدر جمیع اینش
ارلری و قوللری دنیادن نصیبلرین المق ایچون والی یه
اعزاز واکرام ایدوب غرضلرینه وصول بولمغه ظلمه
میل ومحبت ایتدروب آتش جحیمه القا ایدرلر درهم
حرام کسبنه هل کنه اقدام ایدرلر فی الجمله رعایا اوزره
عدل و دادسے حفظ وضبط اتمک دلرسه اینش
ارلرین وقوللرینه عدل وانصافی بلدروب تربیت
ایلیه واهل واولادنه نظر تربیه اندکی قاعده اوزره
عمالی محکم حفظ ایدوب احواللرینه ناظر اولمق کرکدر
اولا ولاة کندو باطننده عدلی حفظ اتمنجه ظهوره
کلوب صورت بولمز شهوت وغضبی عقله مسلط
اتمک کرکدر وعقل ودینی شهوت وغضبه اسیر اتمک
مناسب دکلدر بلکه غضب وشهوت عقله بنده قیلمق کرکدر اکثر
ناس شهوت اتدن مرادلرینه وصول بولمق ایچون شهوتلرینه
خدمت ایدوب سک نفسلرین بسلرلر فهم اتمزلرکه
عقل ملائکه جوهریدر وجند رحمندر وغضب وشهوت
عسکر شیطاندر جند سلطانی لشکر شیطانه اسیر
ایلیان سایره نوجهله عدالت ایدر اول شمس عدل
صدر پادشاه عالمپناه وسنیهٔ شهنشاه نصفت
انتباهده طلوع ایدر ایدن نوری اهل بیت وخواص شاهه
تابان وشعاعی رعایا وبرایایه درخشان اولور افتاب عیندن
ذره دکلوبرتو ولمعه استمک طلب محال وطمع لاینالدر عدلک ظهوری
کمال عقلدندر وکمال عقل اشیانک حقایقنی باطن معلوم ایدنوب ظاهرنه مغرور

ومقصد منشأ اكر ونتيجه

ایچون

١٧

ایچون جور وتعدی اتمکدن مقصود خوش لطیف واغذیهٔ طیب
ایسه صورت ادمیده شهوت بهیمیه در زیرا اکله شره
طباع بهایمدندر واکر مراد لباس دیبا وزیبا ایسه زینت ورعونت
کار زناندر مرد صورتنده زندر واکر مرام اعدایه غضبی امضا
واجرا اتمک ایسه هیکل انساننده اسد اولور زیرا قلب غضب
حصر اتمک سباعک طباعندندر واکر مطلوب خلقدن
خدمت ایسه عاقل صورتنده جاهل اولور عاقل اولسه انلرک
خدمتی شکم وشهوتلرینه ایدوکن بیلوب طاعت وسجود کرکندی
کندو نفسلرینه فهم ایدردی بونک نشانی بودرکه ولات دنیانک
الذن کیدر واخره وبریلور دیو استماع اتسه لر جمله اعراض
ایدوب اخره اختصاص ایدرلر وقتده درهم ودینار ملاحظه
اتسه لر انه خدمت ایدوب اول بره سجده ایدرلر
حقیقتده بو خدمت دکل بلکه ریش خنده در پس دانا اولدر که
اشیانک حقایقنه نظر ایلیوب صورته مغرور اولمیه
هرکیم بو واضح وعیان اولان امرک حقیقت حالنه تیقن
بولوب تدبیر وتدارک ایلمیه دانا دکلدر وعقل اولمیانک
کمنده عدل اولماز العیاذ بالله نار بوار اولور خرد سعادتک
رأس مالی اولدیغنه سبب بودر **فرع رابع** والی اولنلر
غالبا متکبر اولورلر وکبرندن اوزرلرینه داعئ انتقام سخط
حادث اولور وغضب دد خرددر بونک علاجی کتاب
غضبده ربع المهلکاتده مذکوردر امورده غالب اولنجی جانب
عفوه میل ایدوب کرم وتجاوزه عودت اتمک اولی در
اکر بو عادته سالک وبوسمته منسلک اولورسه انبیا علیهم السلام

وقوارص

حضرتلرینه امتثال ایتمش اولور و اکر امضای غضبه معتاد اولوب
اول نهجه ذاهب اولورسه مماثل سباع و ذیاب اولور
حکایت اباجعفر منصور بر مجرمک قتلنه امر ایلدی مبارک
بن فضل مجلسنده حاضر ایدی یا امیر المؤمنین بو عاصی قتل ایتمزدن
اقدم بندن بو خبری استماع ایله که حسن بصری رسول الله صلی الله
علیه وسلمدن روایت ایدر که قیامت کونی اولوب
خلایق حشر و جمع اوله منادی قبل حقدن ندا ایلیه که هر کیمک
جناب حق جل و علا حضورنده حقی و اجری وار ایسه قیام ایتسون
قتلی عفو ایدندن غیری کیمسنه قالقمز دیدوکنده قتلنه فرمانی
سابق اولان کیمسنه نک صحیفه حیاتنه قلم عفو چکوب اطلاق
امری جاری اولدی ولایتک اکثر غضبی کندو حقنده اطاله
لسان ایدوب ذمتنده سعی ایدنلردر حضرت عیسی علی نبینا
و علیه السلام یحیی بن زکریایه اکر بر کمسنه سنی ذکر ایده و قولنده
صادق اوله حضرت حقه شکر ایله و اکر سوزنده کذب
ایدرسه بنه حمدی زیاده قیل که دیوان اعمالده صحایف حسناتک
مزید اولور دیدی ذکر اولنور که رسول کبریا محمد مصطفی صلوات
الله علیه و سلامه حضورنده بر کیمسنه فلان لغایت قوتلو و
دلیردر حضرت بیوردیکه شجاعتی نه جهله در هر کس ایله مقاومه
و مقابله ایدر و هر کیمکله معارضه ایدرسه غالب اولوردیدی قوی
بکلر و شجیع نفس و غضبنی قهر ایدندر غیری باصمق هنر دکلدر دیو بیوردی
و دخی غیظنی کظم و محل رضاده و غضبده منصف و قدرتنده عفو ایدنلر
محقق ایماندن تکمیل ایتمشلردر دیو بیوردیلر حضرت عمر رضی الله عنه
خلقی باب طمعده تجربه ایتمینجه برینه اعتقاد و اعتماد ایتمیه سن

دیو بیوردیلر حضرت زین العابدین مسجده کیدرکن بر کمسنه
سبّ ایلدی قوللری دوکوب ایذا قصد ایدیلر زین العابدین
منع ایدوب دست جفای بوندن رفع ایدوک ایدک
دیدی و اول طعن آمیز کلمات ایدنه توجه ایدوب بن سن
دیدوککدن ارتوغم عرفانمدن بندن زیاده بیلمزسن اکر
بیانه احتیاجک وار ایسه ذکر ایدرم دیو بیوردقلرنده ناشایسته
کلمات ایدن افعال و اقوالندن خجل و شرمنده اولدی حضرت
کمال حلم و زیاده کرمندن خلعت کیوروب بیک درهم
انعام ایلدی اول کمسنه بو حضرت رسول صلی الله علیه و سلم
اوغلی ایدوکنه شهادت ایدرم دیدی زین العابدین حضرتلرندن
روایت اولنور که بر کون ایکی دفعه بنده سنی دعوت ایلدی
قول جواب ویرمدی حضرت بنم ندامی ایشتمدوکمی بدی قول
بلی مسموعم اولدی یا نیچون بر جواب ویرمدک دیدی غلام اخلاقکی
باکلی بلدم و سندن امین اولدم دیدی الحمد لله که قولم بندن
امین اولدی دیو بیوردیلر و ینه حضرتلرندن روایت ایدرلر که
بر مقبول قیونی وار ایدی بر قولی ضرب ایدوب ایاغنی
صندوردی حضرت نیچون بویله ایتدوک دیدی غلام
سنی غضبناک ایتمک قصدنه ایتدم دیو جواب ویردی
حضرت بن سنی تعلیم ایدنی لوجه الله غضبناک ایدوب
سنی قید عبودیتدن اطلاق ایتدم دیو زمره احراره الحاق
ایلدی و ینه روایت اولنور که زین العابدین حضرتلرینی بر
کمسنه سبّ ایلدی حضرت بیوردیکه بنم دوزخ بیننده بر عقبه
واردر اکر مرورنده مجاز اولورسم دیدوککدن باکم نه غم و اکر مجاز

اولمزسم سوزکدن ارتوغم دیدی رسول صلی الله علیه وسلم بیورر
کشی علم وحلم وعفو ورحمی سببیله صایم وقایم درجه سنه واصل
اولور وآدم واردرکه متحیرلر جریده سنه یازیلور والی ولایت
اولمز واهل منزلندن غیریسنه سوزی یچمز وینه بیورر جهنمک بر
بابی واردر خلاف شرع غضبی اولاندن غیری یه اچلمز روایت
اولنورکه ابلیس علیه اللعنه حضرت موسی علیه السلام کلوب
ساکه اوچ نسنه بلدرییم سن بکا رتمدن برحاجتم واردر
طلب ایله دیدی حضرت موسی بیوردیکه اول اوچ ندر حدت
وغضبدن حذر ایله زیرا غضوب خفیف باشلو اولور
اطفال کوی وچوکان ایله بازی اندوکلری کبی بندجی اول
باشی ایله اوینارم دیدی وزنلردن حذر ایله بن خلقه شرکت
اتمکه زنلردن محکم دام قورمادم وبخلدن احتراز ایله که بن
دین ودنیاسنی افسا ایدرم حضرت رسول الله صلی الله
علیه وسلم غیظنی اجرا اتمکه قادر ایکن کظم ایلسه حضرت حق جل
جلاله قلبنی امن وایمانله مجلی وتکبر وخیلاخوفندن طویل ثوب
کیمیوب قصیر کیوب تواضع ایلسه حضرت رب الانام حلل
کرامت برله محلی ایلیه وینه بیورر ویل اول کشی یه کندو غضبنی
اجرا ایدوب حضرت حقک غضبنی فراموش ایلیه حضرت
رسالت پناهه برکشی کلوب بکا برعمل تعلیم ایله که موجبیله
بهشته داخل اولایم دیدی غضوب اولمه دیو بیوردیلر وصلاه
عصردن مقدم یتمش کره استغفار ایله تاکیم یتمش ییللق
ذنوبه کفارت اوله یتمش ییللق کناهم یوقدر دیدی پدرک
کناهنه باباکک ذنوبی اولقدر دیدی مادرک ذنوبنه والده مک

یتمش ییللق کناهی یوقدر دیدی قرداشلرک کناهنه کفارتدر
دیو بیوردیلر ابن مسعود رضی الله عنه حضرت رسول الله صلی الله
علیه وسلمدن روایت ایدرکه حبیب الله برکون مال تقسیم
ایدردی برکمسنه بوقسمت انصاف ایله دکلدر دیدی حضرته
اعلام ایلدیلر غضبه کلوب روی مبارکی قرزدی حضرت حق
قرنداشم موسی یه رحمت ایتسونکه کندویه نیجه ایذا ایتدیلر صبر ایلدی
دیو بیوردیلر والیلر نصایحنده حکایات واخباردن بو
مقدارله اکتفا وقناعت اولنور اصل ایمانلری ثابت
اولنلره اثر ایدر تاثیر اتمز ایسه قلوبی ایماندن خالی اتمشلردر
ایمانلرینه بی معنی حدیثدن غیری نسنه لری قالمامشدر
برعامل هرسنه اموال مسلمیندن بوقدر یوز بیک اقچه الور
حساب کوننده اندن طلب اولنور فائده سی غیری یه
حاصل اولور قیامتده عقوبت وصعوبتی کندو چکر پس بو
نصایح اکا نوجهله تاثیر ایدر نهایت غفلت وقلت دین
وضعف وبخلت بودر اصل خامس برکیمسنه غرور نفسنده
اولوب وهر خصوص عرصه سنه عرضنه قلوب هر نسنه
کندویه واصل اولورکن کندوسن جمله رعایادن تقدیر ایلسه
والی کندودن اوزکه کمسنه اولسه کندو نفسنه راضی اولمدیغی
شیء غیری یه جایز کورمک روا دکلدر اکر کندویه اولدیغنه
رضا ویرمدیکی نسنه سایره اولدوغنه رضا ویررسه
رعیتنه خیانت ایدوب ارباب ولایتی کندوسندن
بیزار اتمش اولور روایت اولنورکه حضرت رسول الله
صلی الله علیه وسلم بدر کوننده برسایه ده اوتورورکن حضرت

جبرئيل عليه السلام كلوب يا محمد اصحابك كنشده درسن
سنا يه ده اوتوررسن ديو بوقدرله معاتب اولدى وبنه
حضرت بيورركه هركيم آتش دوزخدن نجات وخلد
برينه دخول دلرسه برجيفت ايله اولمق كركدركه موتى
كلدوكده كلمهٔ اخلاص بوله وكندو نفسنه راضى اولمديغى سنه
غيرى يه اولديغنه رضا ويرميه فرع سادس ارباب
حاجات دركاهده طوروب انتظار ايله محقر اولمق روا دكلدر
بوخطردن زياده حذر لازمدر وارباب مصالحك بمقدار
حاجتى وارسه نوافل عبادته اشتغال ايتيوب قضاء حوائجه
سعى ايتمك كركدر زيرا عمر بن عبد العزيز حضرتلرى مسلمانلرك
مصالحن كوروب خلق حوائجن قضا ايدر ايكن ظهره دكين
ديوان ايلدى تعبندن برمقدار استراحت ايچون خانه سنه
داخل اولدى اوغلى قپوكده اهل حاجت انتظار چكرسن
تقصيرات ايدرسن اكر بو ساعت اجلك كلورسه مسئول
اولورسن ديدى صدقت ديوكير وقضاء حوائجه عودت
ايلدى فرع سابع نفسنى شهوات ولبس فاخره واكل
اطعمهٔ طيبه اشتغاله صرف ايليوب جميع اشياده قناعته
استعمال ايتمك كركدركه قناعت اولميان يرده عدل
اولمز فرع ثامن امكان اولديغى قدر اموردە رفق ولطف
ايدوب شدت وعنف ايله كار اتمامك كرك حضرت
رسول صلى الله عليه وسلم يا ربم رعيتنه لطف ايدن والى يه
لطف ايله ورعيتنه عنف ايدن والى يه عنف ايله ديو دعا
ايلديلر خلفاء بنى اميه دن هشام بن عبد الملك علمادن ابى

حازمه امور خلافتدن نجاته تدبيرنه در ديو سؤال ايلدى
الدوغك اقچه وجه حلالدن الوب محل حقه صرف ايتمكدر
ديدى بوكه كيم قادر در ديدى نعيم جنانه رغبت ايدوب
عذاب نيراندن خوف ونفرت ايدنلر ديدى فرع تاسع
موافقت شرعله جمله رعيته راضى وشاكر اولمغه اجتهاد
كركدر رسول الله صلى الله عليه وسلم اصحابنه بيورركه امتمك
اخيارى سيزى سونلر وسيز سوده كزدر واشرارى سيزى
سوميوب وسيز سومدوكڭزدر وسيزه لعنت ايدوب
سيز لعنت اتدوككزدر والى اولانلره مناسب اولان بودركه
كندولره مدح وثنا ايدنلره مغرور اولميه لركه جميع رعايا
كندولردن راضى اوله لر انلركه مدح وثنا ايدرلر خوف ايدرلر
پس لايق اولان اولدركه معتمد عليه كمسنه لرى تعيين ايليه
تا كيم احوالنى وعيبنى تفحص وتجسس ايليوب السنه ناسدن
معلوم ومفهوم ايدنه اصل عاشر حضرت حق جل وعلانك
سخطندن خوف ايدوب شرعه مخالف كمسنه نك
رضاسن طلب ايتميه خلاف شرعله سخط ايده نك سخطى
ضرر وزيان ايلمز عمر بن الخطاب رضى الله عنه هركون اكثر ناس
سخط اوزره درهر برينه حقن اليويرمك لابددر ايكى خصم
راضى اولمغه امكان يوقدر واكثرى جهلدن رضاى خلق
ايچون رضاى حقى ترك ايدر ديو بيوردبلر معاويه حضرت
عايشه رضى الله عنها يه يازدى كه بكا مختصر جه نصيحت ايله
جواب كوندردى اشتدم حضرت رسول الله صلى الله عليه وسلم

هر کیم سخط ناسده حضرت حق رضاسن طلب ایلیه حضرت
حق اندن راضی اولور • وناسی دخی راضی قیلور • وهر کیم
سخط حق مثلا طاعته مداومت ایتمه لرینه امر ایلمامک
وامور دینی بلدرمامک • وحرام یدرمک • واجیرک اجرتن
وعورتک مهرنی منع ایتمک • الله تبارک وتعالی سخط
ایلیوب مغضوب ناس ایلر

شجرهٔ ایمانک اصولی وفروعی معلوم اولدیسه
ایمدی بلمک کرکدر که بونده ایکی عین واردر که شجرهٔ ایماندن
ما استمداد ایدر شجرهٔ ایمانک مشربی چشمه لری بیان ایدر
دنیا بر منزلدر • دار قرار دکلدر • واجنده انسان مسافر صورتنده در
اول منزلی بطن امی وآخری لحد قبریدر وطنی وقراری ومسکنی
واستقراری عمرندن هر سنه سی که منقضی اولور بر مرحله در
وهر آی که کچر سفرده مسافرک استراحتیدر وهفته سی
طریق مسافرتده ملاقی اولدیغی در • وهر کونی سفرده قطع
اولنان فرسخدر • وهر نفس آددوغی خطوه در • وهر متنفس
اولدیغی نفس قدر آخرته قریب اولور • وبو دنیا کویا بر قنطره در
هر کیم عبور ومرور ایمیوب عمارتنه اشتغال ایلیه زمانی
دنیاده فانی اولور • ومنزل آخرت که مصیر ومکانیدر فراموش
ایلر اول عاقل دکلدر بلکه جاهلدر • دانا اولدر که دنیاسنده
معادنه استعدادی قدری زاده مشغول اولوب حاجتی مقداری
ایله مکتفی اوله کفایتندن نقدر زیاده جمع ایدرسه ستم قاتل
وزهر هلاهل • وجمیع خزاین وذخایری سیم وزر قیاس ایمیوب

کویا

کویا زماده ویا نزابدر • هر نه جمع ایدرسه نصیبندن زیاده یمز
وکیمز وکندودن صکره هر نه قالورسه حسرت وندامته
باعث اولور • وموتی بغایت صعب اولور حلالی حساب
وحرامی عذاب وعقابدر • بو جمله ایله اکر ایمانی صحیح وسالم
اولورسه رحمت وغفراندن مایوس اولمز زیرا حضرت
حق غفور ورحیم جواد وکریمدر • ایام دنیا قلیلدر • واکثری
تعب ومحنته منسوبدر بونک برله باقی ودایم اولان
راحت آخرت فوت اولور • وبو از کونلرده فانی اولان
راحت دائمیه واصل اولمغه صبر ایتمک دانا حضورنده سهلدر
مثلا بر بیک معشوقی اولسه دسه لر که اکر کیجه محبوبکی زیارت
ایدوب کورر سک من بعد انی کورمک میسر اولمز واکر
بو کیجه کورمکه صبر ایدرسک محنت وتعب وبلا ومشقتسز
مدة الایام واللیال سنک اولور اکر صبر وآرام ایدرسه
قرب ابدیه وصلت بولمغه بر کیجه لک بعدی کندویه
آسان ایدر دنیا آخرتک بیک مدتندن بر مدت دکل
بلکه دنیا آخرت یاننده بر شی دکلدر • زیرا آخرتک نهایت
وآخری یوقدر • وطولی وهم ایله ادراک اولنمز صفت دنیاده
بر کتاب افراد اولنمشدر • حالا احوال دنیاده ابرا داندوکمز
ایله قناعت ایدرلم واحوال دنیای اون امثله اوزره بیان
وعیان ایلیه لم مثال اول سحر دنیایی بیان ایدر حضرت
سید الانام علیه افضل الصلوة والسلام بیورر که دنیادن حذر
ایلک که هاروت وماروتدن اسحردر یادی نظرده یا کنده

بو

سکن • وسنکله مستقر ملاحظه ایدرسن تامل ایلسک سکونی
متحل • وسندن نعوت ایدوب ذره ذره ونفس نفس
تسلسل اتمیوب علی الدوام سندن تجارت دنیانک
مثالی ظل زایلدر • بریرده دوردی صانورسن دائما مرور
اتمک اوزره در • وانسانک عمری کذلک مرور وهر
لحظه نقصان اوزره در **مثال ثانی** دنیانک سحرندن بر
دخی بودر که عاشق اولهسن دیو سکا محبتن اظهار
ایدر وسنی فریفته • واشفته ایدنجه مساعده ایدوب
سندن آخره انتقال ایلمز صکره غفلت وعداوته عودت
ایدر • شول زن فاجرهٔ خداعه یه بکزر که مردمی عاشق
ایتدکده خانه دعوت ایدوب هلاک ایدنجه اغتیال
ایدر • حضرت عیسی علیه السلام مکاشفاتنده دنیایی
امراهٔ عجوزهٔ هرمه صورتنده کوردی دنیایه قاچ بعلک
واردر دیو سؤال ایلدی • کثرتندن عدد اولنمز دیدی حضرت
وفات ایتدیلر یوخسه طلاقمی ویردیلر دیو سؤال ایلدی
جملهسن قتل ایدوب وجودلرین افنا ایلدم دیو جواب ویردی
حضرت بیوردی که سایر احمقلره تعجب ایدرم که کندولردن
غیر بینه نه اولدیغن مشاهده ایدرلر انلردن عبرت
المیوب سکا رغبت ایدرلر **مثال ثالث**
وسحرندن بری دخی بودر که دنیا محاسنیله ظاهرین تزیین
ایدوب جاهل ظاهرین کوردکی ایله مغرور اولمق ایچون
محن ومقابحن باطننده مخفی قیلور • شول زن محتاله کریه
المنظره بکزر که • نفس خلایق ایچون کندوسنی تزیین وتجمیل

ایدوب یوزینی پوشیده ایدر غطاسنی کشف ایدوب
ازارنی رفع ایتدوکده فضایح وقبایحن معاینه ومشاهده
ایتدوکلرنده • مودت ومحبت ایتدکلرینه انواع ندامت
چکرلر خبرده کلمشدر که • دنیا عجوز شکلنده قبیح المنظر
کوک کوزلو چیرکین یوزلو محشره کلیسر در خلایق کوردکده
ندر بو قبیحه مشوهه دیو استعاذه ایدهلر • بو اول دنیادر که
اوزرینه حسد ایدوب • بونک ایچون حقد وبغیر حق
سفک دما ایدوب زخرفاتنه مغرور اولوب
قطع ارحام ایدردیکز • دیو جواب ویریلوب دنیا
نار دوزخه امر اولندقده • یا ربم بنم احبابم قنی دیر دنیایه
محبت ایدنلر دخی آتشه امر اولنوب معا نار بواره القا
ایدرلر **مثال رابع** انسانن وجوده کلمزدن اقدم مدتی
نمقدار ایدی وموت ایله عدمی نه قدر در ازل وابد بیننده که
دنیاده مدت حیاتدر حساب ایسه بلور که دنیا طریق
مسافر کبیدر • اولی مهد وآخری لحددر ومابینده اولان
منازل معدوده هر سالی بر منزل • وهر ماهی بر فرسخ
وهر کونی بر میل • وهر نفسی بر خطوه واول سایر دایدر
طریقیدن برینه بر فرسخ • وبرینه دخی زیاده قالور کندوسی
زاهل • وغافل ایسم اوتورمشم کویا که ابدی دایم وسرمدی
قایمدر **مثال خامس** دنیا ایچنده فضا ایچدن شهوات
ولذاته مشتغل اولوب آخرتن مشاهده ایدنلر شول
کمسنه یه بکزر که هضم ایدرم دیو لذیذ وسمیز طعامدن حاجتندن
زیاده اکل ایلر معدهسی فساده واروب معدهنک هلاکندن

ولذت ذاهب اولوب فضیحتی قالدوغنه نادم اولور
بومنوال اوزره انسان هرنه قدر لذت دنیایی زیاده ایلسه
اکا کوره عاقبتی صعب اولوب نزعنده انوکله مبتلا اولور
هر کیمک نعم وسیم وزر وجواری وغلمانی وکرم وبوستانی
زیاده اولسه زوجی فراقنک المی دنیوی جهتی قلیل اولنلردن
اصعب اولور اول الم وعذاب موت ایله زائل اولمز
زیرا محنت قلبک صنعتیدر قلب حالی اوزره اولمز بلکه
موت ایله محنتی زیاده اولور **مثال سادس** انسان امور
دنیادن اول برنسنه یه ابتدا ایتدکده قریب ومختصر در
واشتغالی سهل قیاس ایدوب طول امل وکل ظن ایدر
وشاید بعض اشتغالدن برامر اوله که نیجه امره متسلسل
اولوب اشتغالنده بضاعت عمرنی نفقه ایلیه حضرت
عیسی علیه السلام بیورر که طالب دنیا شارب ماء بحر
کبیدر شربنی زیاده ایلدکجه عطشی ارتر هلاک اولنجه اجر
قانمز حضرت سید الکونین صلواة الله علیه وسلامه بیورر
نته کیم دریایه غوص ایدن یاش اولمق ممتنعدر ایلجه دنیا
امورنه داخل اولانه تدنس متعذردر **مثال سابع** دنیا
برمضیف اوینه بکزر مضیفک عادتی اوینی قونغه تزیین
ایدوب قومی فوج فوج خانه سنه دعوت ایدوب
حضورلرینه جواهر له مملو برالتون طبق وضع ایدر وبخور
وعود له طلو سیمدن مجمره قور تاکیم روایح ایله متبخر و
معطیب اوله لر صکره اول طبق ومجمره حالی اوزره قویوب
کیدرلر تاکه غیرلر دخی کلوب قونق اولالر دانا اولانلر

دعوات

دعوات رسمنه کلوب طبق ومجمره یه طمع ایتمیوب کوکل خوشلوغیله
ترک ایلیوب خدایه واو صاحبنه شکر ایدوب منصرف
اولورلر احمق وابله اولانلر اول طبق ومجمره یه طمع خام
ایدوب کندولره هبه وهدیه اولدی ملاحظه ایدرلر ضیافت
خانه دن خروجه نیت ایلدکلرنده اول طبق ومجمره الوب
کیتمک استرلر صاحب خانه چکوب الدندن الدقده
ذنوبی ظاهر اولور قلبلری تعب ومضایقه چکوب
سویلمک قصد ایدرلر شرمسار اولورلر دنیادار ضیافته
بکزر تاکیم طرفقلرینه زاد وزواده الوب اوک الجیدن
اولانه طمع ایتمیه لر **مثال ثامن** ارباب دنیانک مثلی
واشتغالی دنیانک اشغالنه واهتمامی احوالنه درواخرتی
اهمال ونسیاننده در شول قومه بکزرکه کشتیله دریاده
ایکن طهارت وقضاء حاجت ایچون عدول ایدوب
برجزیره یه نزول ایده لر وملاح ندا ایده که توقف وتاخیر
ایتمه کوز مباداکه وقت فوت اوله وضوء ونمازدن
غیری یه اشتغال ایتمک زیرا کمی سایردر اول قوم جزیره
ونواحیسنده منتشر ومتفرق اولور عقلاسی اهمال ایتمیوب
طهارته ونمازه شروع ایدوب کشتیه عودت ایدرلر
وکمیه کیروب خالی اوتوراقلرنده مکان طوتوب جلوس
ایدر وبعضیلر اول جزیره نک عجایبنه نظر ایدوب
ازهاریله متنزه اولوب ریاض اشجار واثمارنه والحان
مرغانن استماع ایدوب وحصبا واحجار ملوننه متعجب اولورلر
سفینیه عودت اندوکده متمکن اولمغه بر واسع یر بولمزلر

مضایقه ومحنت ایله الجق دقرا کویرلرنه اوتوررلر • وبعضیلری
تفرج ونزهته قانع اولمیوب کوردکلری حصبا ملونه دن
بیلجه بکیبه کتوررلر • انلردخی مکان بولمیوب موضع مضایقه‌ده
اوتوروب کتوردکلری حصبا عنقلری اوزره کتوررلر •
برایکی کون کچمدین اول احجارک رنکی متغیر اولوب سیاه
اولور • وانلردن ریاح کریهه فایح اولور • اغنیا قلرندم نقلن
کیدرمک ایچون زحامدن مخلص بولمیوب اندکلرینه نادم
اولورلر • حصولنه اشتغال ایدرکن باشلرینه بلا حاصل ایدرلر •
وبعضیلری اول جزیره نک عجایب وغرایبنه واقف
اولوب رجوعده متحیر اولورلر • وکمی نک کیتمه سن فکر
اتمزلر • کمی کندولردن بعید وانلر یرلرندن منقطع اولوب
کیرو قالورلر • منادی نداسن استماع اتمزلکیدن قلانلر
کیمی جوعدن هلاک • وکیمین سباع اکل ایدرکیمیه مقدم
کیرن قوم مؤمن وموحد ومتقیلردر • وکیرو قالوب هلاک
اولانلر کفار ومشرکیندرکه حضرت باری اونتدیلر وحضرت
رب العباد انلری اونتدی وآخرتلرین بالکلیه اونودوب
مقدورلرین دنیایه تسلیم ایدوب اکا استناد ایلدیلر
نته کیم وارد اولمشدر • اَلَّذِينَ اسْتَحَبُّوا الْحَيَاتَ الدُّنْيَا
عَلَى الْاٰخِرَةِ وَاطْمَأَنُّوا بِهَا وشول جماعت که عاصیلردر اصل
ایمانلرین حفظ ایلدیلر • اما دنیادن ال چکمدیلر کیمی غنا
ونعمتی ایله ممتع اولدیلر • وکیمی احتیاج وفقرینه اوزاروا اوساطلری
انتقال ایدنجه تمتع ایدرلر **مثال تاسع** ابوهریره رضی الله
عنه روایت ایدرکه حضرت رسول صلی الله علیه وسلم

بور دیکم • یا اباهریرة دلرمیسکه دنیای سکا مشاهده ایتدرم
نعم دیدم الم الوب روان اولوب بنی برمزبله اوزرینه
چیقاردی اول مزبله اوزرنده ادملر باشی وملوث خرقه‌لر
یاتور بیوردیلرکه • یا اباهریره اشبو باشلر سزوک باشکز
کبی حرصدن • وجمع ماله اجتهاد وعمارت دنیادن مملو ایدی
ونته کیم طول عمر رجا ایدرسز • بونلر دخی استرلردی بوکون
استخوانلری رمیم • وجسمی متلاشی • وبوخرقه‌لر اول
لباسلردرکه تجمل ورعونتده کندولرین تزیین ایدرلرایدی
وبودخی دوابلری استخوانلری درکه سوار اولوب ارقه‌لرنده
اقطار ارضی طواف ایدرلردی • وبونجاست شول اطعمه
لذیذه لردرکه حیل ایله تحصیل ایدوب بری برندن غارت
ونهب ایدرلردی پس احوال دنیا مشاهده اولندیغی
اوزره در • کیمکه دنیا اوزرینه اغلمق دلرسه اغلسون که
اغلیجق یردر دیو بیوردیلر • ابوهریره ایدر حاضر اولان
جماعت نالان وکریان اولدیلر **مثال عاشر** حضرت
عیسی علی نبینا وعلیه السلام دورنده اوچ کیمسنه طریقه کیدرکن
کنز بولدیلر • کرسنه اولدوق برمز واروب طعام احضار
ایلسون دیدیلر • ایچلرندن بری طعام احضارینه عزم
ایلدکده صواب بودرکه الدوغم طعامه سم قاتل خلط
ایلیم ایکیسی انی اکل ایدوب هلاک اولورلر مال بولدیغمز
کنجه یالکز مالک اولورم دیدی • والدیغی طعامه اغو
قاتدی وقلان ایکی کیمسنه دخی اتفاق ایلدیلرکه طعام کیدن
کلدکده امان ویرمیوب قتل ایده لر ومعا کنزه واصل

اولالم طعام مسمومی احضار ایده نی قتل ایلدیلر وطعامك
اکلنه مشغول اولدیلر اول طعام زهرناکله انلرده هلاك
اولدیلر حضرت عیسی علیه السلام اول موضعه اوغرادقده
دنیایه نظر ایلك بو اوج کمسنه یه نه ایلمشدر دنیادن
دنیا طلب ایدنلره ویل دیو بیوردیلر **حتمهٔ دوم** بنی ادم ایکی
طایفه در بری شاهد حال دنیایه نظر ایدوب تامل
عمر طویله تمسك ایلیوب نفس آخری فکر اتمزلر و بری نفس
آخره تامل ایدوب مصیرلری و دنیادن خروجلرین و نوجهله
مفارقت ایدوب ایمانلری سالم اولور وکندولر ایله
قبوره نه نسنه نازل اولور وکندولردن صکره دشمنلرینه
نه قالور واوزرلرینه وبال ونکال قالوری ذکر ایدرلر بو
مقوله فکر کافهٔ انامه واجبدر خصوصا ملوکه زیرا قلوب
خلقی زیاده رنجیده وقوللرین کوندروب خلقه جزع وفزع
ایتدروب قلبلرینه خوف ورعب براغورلر امیدی
ملك الموت مطالبه سندن محجوب خلاص بولمق بر
کمسنه یه میسر اولمز ملوك وکیللری خدمتلری مقابله سنده
سیم وزر الورلر وبو وکیلك صاحبی روحدن غیری
اجرت وخدمت المز وسلاطین موکللری یاننده
شفاعتك نفعی واردر وبو موکلدن شافعك استشفاعی
فائده ایتمز وجمله موکلر وکیل اولدقلرینه برکون مهلت
ویررلر بو موکل بر نفس ارام ویرمز عجایب احوالی چوقدر
اما بر مقدارن بو بش حکایت ایله ذکر ایده لم **حکایت**
اول علماء یهودادن اسلامه کلن وهب بن منبه روایت

ایدرکه بر عظیم پادشاه وار ایدی برکون جملهٔ مملکتنده سوار
اولوب خلقه اظهار زینت وعجایب قدر وسلطنت
ایچون امرا وسپهسالارینه رکوب ایدوب فاخر
لباس احضار ایتدردی تیزرفتار بادپالرین کتوردوب
انجلرندن نجابت یوکرکن اختیار ایدوب طوق
مرصع وزین مطلا ایله سوار اولوب میان عسکرده
رفتار وجولان ایدوب تجبرندن انفی رائدن ابلیس
علیه اللعنه کلوب اغزینی منخرینه وضع ایدوب بیننه
هوای کبری نفخ ایلدی کندو نفسنده عالمده بنجلاین
کیم واردر دیو کبر ونخوتندن سوار اولدیغی رخشه رفتار
ومشوار ویردی زیاده اولولغندن وعجب وفخرندن
کمسنه یه نظر اتمزدی و بر کمسنه حضورینه کلوب سلام ویردی
سلامن المدی عنانن خنکن قبض ایلدی ملك ایدر الك
کیدر بلمزسن که کیمك عنانینه تمسك ایلدك بنم سکله
حاجتم واردر دیدی ملوك ایدی نزول ایدنجه صبر ایله بنم حاجتم
بو ساعتده در نزول ایدنجه صبر وارام اتمزم دیدی ملك
ایدی حاجتك ذکر ایله حاجتم سرتدر قولاغکه دیرم سمعکله
اصغا ایله بن ملك الموتم روحکی قبض ایدوب وجودکی
صحیفهٔ حیاتدن حك اتمك استرم دیدی ملك ایدی
اومه عودت ایدوب اهل واولادمی وداع ایدنجه مهلت
ویر کلا ابدا کورمکه فرصت ویرمزم زیرا مدت عمرک
فانی اولدی دیدی وآت ارقه سنده ایکن جانن الدی
واندن عودت ایدوب بر صالح مؤمن موحد کمسنه یه

کلوب سلام ویردی علیک الدی بر مخفی حاجتم واردر دیدی
صالح ایتدی مرادکی سمعمه سویله بن ملک الموتم دیدی صالح
ایتدی مرحبا بک الحمد لله که کلدک قدومکه مترقب
ایدم • مدت مدیددر وصالکه کمال مرتبه اشتیاقم وار
ایدی دیدی • نه وجهله مراد ایدینورسک روحکی قبض اتمکه
مأمورم • سویله نیجه قبض ایدهیم دیدی صالح ایتدی ابدست
الوب نماز قلایم نجن سجده ایدرم ساجد ایکن جانمی
آل دیدی ملک الموت دخی اویلجه ایدوب رحمت حقه واصل
ایلدی رحمة الله علیه حکایت ثانی روایت اولنور که
بر پادشاه وار ایدی عظیم مال جمع ایدوب مخلوقاتک
انواع واموالندن هر نسنه یه مالک خیل وحشم وحواشی
وخدمی بی پایان ایدی جمع ایتدیکی نعم کثیره فارغ البال
ومرفه الحال اولوب اکل وعیش ونوش اتمکه ملوک وامرا
واکابر وعظمایه لایق وسزاوار برمرتفع وسامی قصر عالی
بنا ایلدی واول قصره ایکی معظم باب محکم ترکیب ایدوب
بر ار پاسبان وحاجبان ودربانان ترتیب ایلدی واطیب
مأکولاتدن طعام ایتدروب حشم واصحابن وخدمین
کتوردوب حضورنده اکل ایدوب مرامنه وصوله یولمق
ایچون سریر مملکت واتکای وسادتنه جلوس ایلدی
نعم دنیای بتمامه جمع اتدوک حالا فارغ البال اول و
حضور ورفاهیت وعمر طویل وحظ جزیل ایله ذوق ایله دیو
نفسنه خطاب ایدرکن لباس عتیق ایله ملبس مخلاتی
کتفنده معلق سائل هیئتنده وراء قصردن برکمسنه
کلوب حلقهٔ دری بر مرتبه طرق ایلدی که هیبتندن قصر

متزلزل و سریر متزعزع اولوب غلمان وسکانه خوف
وهراس طاری اولدی • قپویه آدم کلوب یا سائل
ندر بو حرص وسوء ادب برمقدار صبر ایله طعامی اکل
ایدهلم فضله سندن سکا دخی ویرهلم دیدیلر مراد طعام
دکلدر ملکه خبر ایلک طشره کلسون انکله غایت مهم
امرم واردر دیدی • دربان ایتدی یا ضعیف سن کیمسین که
بزم ملکمزی یانکه دعوت ایدرسن سائل سیزه
دیدوکمی ملکه خبر ویروک دیدی دربانلر ملکه واروب
خبر ویردیلر • ملک ایتدی نیچون نهر وزجر ایتمدوکز
سائل بنه محکم قپوی قاقدی حارسلر سلاح ایله
کلوب نجورمق قصد ایتدیلر • رعد مثال نعره ایله یرلو
یرو کرزده متمکن اولوکز بن ملک الموتم دیدکده اندامکرنه
لرزه دوشوب جوارحلری حرکتدن قالوب ملک نسوکلک
بکا عوض آخر کمسنه السون دیدی ملک الموت سندن
غیرسن المزم • وعمداً سنک ایچون کلمشم سنکله جمع
اتدوکک نعم واموال بیننده فرق یوقدر دیدی ملک
ایتدی لعنت بو ماله که بنی مغرور ایدوب ضرر وزیان
ایلدی فائده سی وار ظن ایدردم بنی عبادت ربمدن
منع ایلدی بو کون حسرت ومحنت اولوب دنیادن
صفر الید خروج اتدوم • واموال دشمنلرمه قالدی
دیدکده حضرت حق جل جلاله ماله کمال قدرتندن نطق
ویروب • خالق الکونین بنی وسنی ترابدن خلق
ایدوب بنی سکا ویردی تا کیم آخرتکه زاد وزواده ویرنده

معین اولمغه فقرایه صدقه ایلیوب رباط ومساجد وجسور
وقناطیر بنا ایده سن بنی جمع ایدوب هوا وهوسه
صرف ونفقه ایتدوک • وحقه شکر ایتمیوب کفر
ایلدک • وحالا بنی دشمنکه ترک ایدوب حسرت
وندامت ایله قالدک نه سببدن بنی سب ولعنت
ایدرسن دیدی • ملک الموت طعامدن مقدم ملکک
روحنی قبض ایلدی **حکایت ثالث** بزیدرقاشی روایت
ایدرکه بنی اسرائیلدن بر جبار وار ایدی سریر ملکه جالس ایکن
قپودن بر کمسنه دخول ایلدی صورت منکره وهیئت
هائله • وهیبت قدومندن ملکک چهره سنده علامت
خوف ظاهر اولوب سن کیمسن وا ومه دخوله کیم اذن
ویردی دیدی • ایتدی دارک صاحبی دخولمه اذن ویردی
وشول کیمسه یکه حاجبلر بنی منع ودفع ایده مز وپادشاهلر
دخولنده اذنه احتیاجم یوقدر • وانک سیاستندن
دخی خوف وهراسم وبیم وترسم یوقدر نه بر جبار باکه
قورقو ویرمکه قادر • ونه برینک بنم قبضمدن خلاصه
مجالی وار دیدی • بوسوزلری استماع ایدیجک یوزینه
یقلوب بدننه رعشه دوشوب سن جان الجی یه
بکزرسن دیدی • ملک الموت بلی دیدی حضرت حق جل
جلاله عزتی حقیچون • برکون مهل ویر تا کیم کناهدن توبه
ایدوب ربمدن عذرمی طلب ایلیم • وجمع ایتدوکم اموال
وخزاین عذابی وحسابی مشقتنه تحملم یوقدر اصحابنه
رد ایده یم دیدی • ایام عمرک محسوب واوقاتی مثبوب ومکتوبدر

نیجه مهلت ویره یم دیدی • ملک برساعت ارام ویردی
ساعت دخی حساب اولندی • انفاسک دخی تمام
اولوب بردم ارامه مدت قالمادی دیدی یا بنی لحده اینلدکده
یانمده انیسم وهمدم وهمنفسیم کیم اولاجقدر دیدی ملک
الموت عملکدن اوزکه بر کمسنه یار ودلدار اولمز
دیدی • ملک عملم یوقدر دیدی ملک الموت لابدما واک
نار ومالک غضب جبار اولیسردر دیدی وجانن
الدی **حکایت رابع** روایت اولنورکه ملک الموت
علیه السلام برکون حضرت سلیمان علی نبینا وعلیه
صلوة رب الانامه کلوب ندماسندن برینه محکم
نظر ایدوب طشره چیقدی اول ندیم حضرت سلیمانه
یا نبی الله • بو کیمدر دیدی حضرت سلیمان ملک الموتدر
دیدی • روحمی قبض ایتمک استر جانندن خوف ایتدم
الدن قورتر دیدی • نیجه خلاص ایده یم • ممکن دکلدر دیدی
ریجه امر ایله بنی بوندن کوتورسون بلاد هندده واصل
ایلسون شاید که بنی بولمیوب جانم خلاص بوله دیدی
حضرت بنی ریجه امر ایلدی کوتوروب انی اقصای
سنده واصل ایلدی بنی یه ملک الموت ایکنجی دفعه
دخول ایلدی • حضرت نبی اول کمسنه یه تطویل نظر و
دقت بصردن مرادک نه ایدی دیدی ملک الموت
انک روحنی ارض هندده قبض ایتمکه مأمور ایدم بعید
اولمغله تعجب ایلدم • اتفاق ریجله محل زراعه واردی
حالا واردم جانن الدم دیدی **حکایت خامس**

روایت اولنور که برکون ذو القرنین بر قومه مرور ایلدی
کوردیکه اسباب دنیادن بر نسنه یه مالک دکللر
ومیتلرینک قبورین اولرینک قپولرینده حفر ایتمشلر
وهر کاه قبوری پاک وزیارتکاه ایدوب الجلرینده
حضرت واجب الوجوده طاعت وعبادت ایدرلر
وطعاملرندن حشیش ونبات ارضدن غیری نسنه لری
یوقدر ذو القرنین آدم کوندروب ملکلرین دعوت
ایلدی بنم آنکله حاجتم واینم یوقدر دیو جواب ویردی
ذو القرنین بالذات کندولره کلوب هیچ سزده
زر وسیم واسباب ونعیم دنیادن بر نسنه کورمدم
دیدی بلی دیدیلر زیرا نعیم دنیادن کمسنه سیر اولمامشدر
ذو القرنین نیچون قبورکزی قپولریکزده حفر ایتدیکز
دیدی کوزلرمزه نصب ایدینوب دائما ناظر اولوب
ذکر موتی تجدید ایدوب قلوبه حب دنیا سرایت ایتمیوب
عبادتمزدن بر آن فارغ اولمیوب دنیایه مشغول اولمامق
ایچوندر دیدیلر ذو القرنین نیچون حشیش اکل ایدرسز دیدی
بطونمز قبور حیوانات اولمقدن اکراه ایدرز وطعامک
لذتی حلقدن تجاوز ایلمز دیدیلر وصکره بر آدم کله سن
کتوروب اسکندرک حضورنه قویوب یا ذا القرنین
بو کیمک باشیدر بلورمیسن دیدیلر بلمزم دیدی بو کله نک
صاحبی دنیا ملوکندن بر پادشاه ایدی رعایایه ظلم وجور
ایدوب اوقاتن حطام دنیا جمعنه صرف ایتمشدی حضرت
ذو الجلال روحن قبض ایدوب مقرنی آتش دوزخ قیلدی دیدیلر

وبر کله دخی کتوروب اسکندرک حضورنه وضع ایدوب
یا بو کیمکدر دیدیلر ذو القرنین بلمزم دیدی بو کله نک صاحبی
شاهان دنیادن بر تاجدار وبر کشور کیر ونامدار وعادل
ورعایایه مشفق وارباب ولایته محب ایدی حضرت
باری تعالی شانه روحن قبض ایدوب درجه حسن فردوس
برین واعلا علیین ایلدی دیدی بعده یدینی فرق ذو القرنینه
وضع ایدوب اشبو باشلردن قنقیسی اولاجقدر
بلورمیسن دیدیلر اسکندر کریه وزاری قیلدی اکر
صحبتمزه رغبت ایدرسک وزارتم سکا تسلیم ایدرم
دیدی وملکمده شطر ایدرم دیدی هیهات بنم بو بابده نه میلم
ورغبت وطمعم یوقدر زیرا مملکت سببندن جمیع
خلق سکا عدودر وقناعت جهتندن بنم دوستمدر
یار حک الله اولسون دیدی ایمدی مناسب اولان
بودر که نفس اخبروک حکایاتن کما ینبغی معلوم ایدینوب
تدبیر وتیقن واعتراف وتصور اولنه که اهل
غفلت مهلت ایله مغتردر استماع حدیث موتدن
محفوظ دکللر تا کیم قلبلرنده دنیا محبتی بارد اولمیوب
وشهوات ولذات ومأکولات ومشروباتی منغص
اولمیه خبرده کلمشدر که ذکر موتی وظلمت لحدی هر
کیم حق ایلیه قبری ریاض جناندن بر روضه اولور وهر
کیم موتی فراموش ایدوب ذکرندن غافل اولسه قبری
آتشدن بر چقور اولور برکون حضرت رسول الله صلی الله
علیه وسلم کفار معرکه لرندن قتل اولنان شهدا وسعد ابنک

ثواب واجرن وصف ایدرکن حضرت عایشه رضی الله عنها
ایتدی • یا رسول الله شهید اولمیان کیمسنه یه شهدا ثوابی ویریلور
اولورمی • هرکون یکرمی دفعه موتی ذکر ایدنلر شهدا ثوابن
بولمق مقرردر دیو بیوردیلر • وبنه موتک ذکرینی زیاده
ایلک که ذنوبی محو ایدوب • قلوبده اولان حب دنیانی
سرد ایدر دیو بیوردیلر • هرکیم دنیایی ذکر ایدکجه اوزره
قلبنده ذکر ونفس اخیری تکرار ایلسه امور دنیا اکا سهل
اولور • شجرهٔ ایمانک اصلی قوی اولور حضرت حق جلت قدرته
وعلت کلمته سلاطینه دنیا واخرت احوالنه ناظر
ومطلع اولمق ایچون • نور بصیرت ویردی تاکیم امور
اخرته اجتهاد ایدوب عباد حقنده احسن وجه اوزره حکم
وحکومت ایلیه • زیرا رعایا نیجه کره یوز بیک جان ایله
پادشاه عدالت دستگاه مابینلرنده داد ایدرسه
جملهٔ حضور حقده شفیع اولور • تحت حکومتنده اولان
خلایقک مؤمنلرندن قنقیسی شفاعت ایدرسه روز
رستخیزده دوزخ عذابندن امین اولمق مقرردر • اگر
ظلم وتعدی ایدرسه جمیع خلق کندویه خصم اولور • شفیع
خصم اولیجق امر مشکل اولدیغی محققدر •

باب اولی
عدل وسیاست وذکر ملوک وسیرت تواریخلری

حضرت حق سبحانه وتعالی بنی ادمدن ایکی فرقه اختیار
ایدوب خلق اوزرنه فاضل وکمالنه سزاوار ایلدی که
انبیا علیهم السلام وملوکدر • انبیا علیهم السلام عباده
عبودیته دلیل اولوب طریق معرفتی بلدرمک ایچون ارسال

ایلدی • وپادشاهلری عبادی بربریک عداوتندن حفظ
وحراست ایتمکه کوندردی • واذمهٔ ابرام ونقضه مالک
ایدوب حکمتندن معاش ومصالح خلقی انلره ربط
ایدوب اشرف مجلده قدرتیله جلیل القدر قیلدی
حضرت حق جل ذکره هرکیمه احسان بی کراننده سریر
سلطنت ومسند عزت میسر ایدوب زمینه ظل الله
ایدرسه • خلق اکا محبت ومتابعت وخدمت واطاعت
ایتمک واجب ولازمدر • وانکله بغض ومنازعه
ایدوب امرندن اصلا تجاوز ایتمک جایز دکلدر • نته کیم
کتاب کریم واجب التعظیمنده وارد اولمشدر یا ایها الذین
آمنوا اطیعوا الله واطیعوا الرسول واولی الامر منکم •
هر مؤمنه ملوک حضرتلرینه تعظیم ایدوب اوامر امرایه
امتثال ایتمک مناسب دکلدر • زیرا حضرت واهب الامم
معطی سلطنتدر • استدوکنه انعام ایدر • نته کیم کتاب
بلا ارتیابده وارد اولمشدر • قل اللهم مالک الملک
تؤتی الملک من تشاء وتنزع الملک ممن تشاء وتعز
من تشاء بیدک الخیر انک علی کل شیء قدیر • سلطان
عادل اولدر که • عباد بیننده عدل وداد ایدوب جور
وفساددن حذر ایلیه سلطان ظالم وشومک شوکت
وحشمتی بردوام اولمز نته کیم رسول کونین وسید الثقلین
بیوررر • ملک کفر ایله دایم اولور • اما ظلم ایله قایم اولمز
تواریخده مسطوردر که مجوسیلر امور عالمه درت بیک
ییل مالک اولدیلر • ملتلرنده ظلم وجوری جایز کورمزلر ایدی

رعایایه عدل وداد ایدوب جمیع امورده مساوات حفظ ایدوب
انصاف ایله بلادی معمور وعبادی مجبور قیلورلر ایدی
خبرده کلمشدر حضرت رب الانام داود علیه السلامه
وحی ایدوب قومکی ملوک عجمه سب ایتمکدن منع ایله که
انلر دنیای معمور ایدوب عهدلرنده عبادم متوطن
اولمشدر دنیانک عمارت وویرانلغی ملوکدندر
اکر عادل اولورسه دنیا معمور ورعایا مأمون ومصون
اولور نته کیم عهد اردشیر وافریدون وبهرام کور
وکسری انوشیروان ایدی واکر جابر وظالم اولورسه
خراب ویباب اولمق مقرردر نته کیم دور ضحاک
وافراسیاب ویزدجرد کنهکار ایدی اکر طایفهٔ مجوس
امور عالمه درت بیک ییل نیجه والی اولدیلر چو سؤال
اولنورسه انوشیروان عادل زماننده عدل ونصفت
وتدبیر وسیاست ایله جمله ملوک ایراندن فائق ایدی
وبو مرتبه پیغامبرمز محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم حضرتلرینک
برکاتیله ایدی انک دورنده وجوده کلدی ومبارک
مولودندن صکره التمش ییل عمر سوردی وولدت فی زمن
الملک العادل دیو افتخار ایدردی کمال عدلندن
ملک دیو تسمیه بیوردیلر زیرا صیت وصدا حسن ونیک
نام خیر انجامدن عدا اولنور سابقا ذکر اولنان ملوکک
همتلری دنیانک تعمیرنده ورعایایه عدل ایدوب
سیاست وحسن ایالت ایله حشمی حفظ ایتمک ایدی واثار
عمارتلری الی یومنا هذا عالمده ظاهردر وهر بری ولایتنده

ملکی

ملکی ایله معروف ومشهوردر نیجه نبار ایدوب قرا ومزارع
زراعت وحراثت ونیجه صنایع اخراج ایدوب
عیون میاهده اولان خافیلری ظهوره کتوردیلر ذکر
اولنان خصوصلرده انوشیروان عادل انصاف ایدوب
اسرافدن زیاده اجتناب ایدردی حکایت روایت
اولنور که انوشیروان برکون زمان سلطنتنده وجودنده
بر مرض ظاهر ایدوب ثقات ومعتمد وامناسن
جمع ایدوب اطراف واکناف ولایتم طواف ایدوب
برخرابه قریه‌دن مرضمه دوا ایچون لبن عتیق بولوب
احضار ایلک ایچون امر ایلدی اصحابی واروب اقطار
واطراف مملکتی طواف ایدوب ویرانه بر یر بولمیوب
تهی دست رجوع ایدوب دوانک وجودی یوقدر
دیدیلر نوشیروان خرم وشادان اولوب حضرت
واهب الآماله شکر وسپاس وحمد بی قیاس تقدیم
ایلدی مطلوبم بو دکل ایدی مقصودم ولایتی تجربه ایدوب
مملکتده برخرابه یر وارمیدر دیو ایالتدن خبر الوب
اکر برخرابه موضع بولنورسه تعمیر ایتمک ایدی الحمد لله
دورمده برخرابه قالمدی جمله‌سی معمور اولوب امور
سلطنت انتظام بولوب درجهٔ کماله یتیشدی دیدی
ملوک قدمانک اهتمام واجتهادی تأملی عمارت ولایته
ایدی که نقدر ولایت اعمار اولسه اول مرتبه‌ده رعایا
اوفر واکثر اولور حکمانک قولی صحیح وعلمانک
نطقی صریح بولوب لاریب فیه دیرلر ایدی علما دیمشدر که

دین ملک ایله وملک جند ایله وجند مال ایله ومال عمارت
ولایت ایله • وعمارت عباده عدل وداد ایتمک ایله
اولور • جور وظلمه موافقت ایتمیوب حشمتدن خوف
وغشم اولدیغنه مرضا ویرمزلر ایدی • زیرا رعایا جوره تاب
اولمزلر • برمکانه برظالم مستولی اولسه ارباب ولایت
متفرق اولوب آخر دیاره کیدوب پراکنده وپریشان
اولوب ولایت ویران وملکه نقصان وبلاده دخل
وخزانه قلت طاری اولوب • رعایانک عیشی مکدر اولور
جوار وستمکاری سومزلر • ودائما بد دعا ایدوب مملکتدن
متمتع اولمزلر • وهلاک اولملرینه دواعی سارع اولور
مؤلف کتاب ایدر • ظلم ایکی نوع در • بری سلطانک
رعایایه ظلم وضعیفه جور قوی • وایکنجی کندو نفسنه
ظلم اولدخی معصیتک شومندندر کندو نفسنه ظلم
اتمامک کرکدر • تا کیم جور وستم اندن رفع اوله نته کیم
حدیثده وارد اولمشدر • بنی اسرائیلدن برصیاد وار
ایدی • ماهی صید ایدر ایدی • وآنی اهل وعیالنه قوت
ایدینوردی • بعض کونلرده ماهی صید ایدرکن شبکه سنه
برعظیم ماهی دوشدی خرم اولوب بونی بازاره بیع
ایچون الوب کیدرم • وبهاسنی اولادمه خرج ایدرم
دیدی • یولده کیدرکن برعوانه راست کلوب اشبو
ماهی بیع ایدرمیسن دیدی • صیاد اندیشه ایدوب اکر یوق
دیرسم اهانت ایدر • واکر بلی دیرسم نصف بها ایله بندن
الور فروخت اتمزم دیدی • عوان غضبه کلوب صیادی

ضرب ایدوب ماهی یه ثمن ویرمیوب غصباً الندن
الوب کتدی صیاد بد دعا ایدوب • الهی بنی فقیر
وضعیف وانی قوی وعنیف خلق ایلدک بنم حقم
اندن بو دنیاده الیویرکه آخرته اصطبارم یوقدر
عوان ماهی الوب منزلنه کتدی وعورتنه پشورسون
امرایلدی • زن انی پیشوروب حضورنه کتوردی بدن
مدایدوب اکل ایتمک صددنده ایکن ماهی منسوی
اغزن اچوب پارمغنه برمرتبه تکراندی که اجیسی دمغنه
چیقدی • شدتندن قراری سلب واصطبار زایل
اولدی • دردینی طبیبه اغلدی بو برمغی قطع ایتمک کرکدر
تا الی کفه ساری اولمیه دیدی • وپرمغن معصمندن کسدی
وجعی کفنه نقل ایتدی النی قطع ایلدی اغریسی ساعده
ساری اولدی • انی دخی کسدی دردی کتفنه جاری
اولوب محکم اضطراب ویروب طبیب احمقدن درمان
بولمیوب • حکیم حاذقه روانه اولوب وکندویه قدردن
نازل اولان قضایه واقف اولمق ایچون یوزی اوزره
دوشوب خدایه دعا قیلدی • وخوابه واردی واقعه
کوردی • برقایل درکه یا مسکین نیجه یه دک قطع ایدرسن
وبومحنت وشدتی چکرسن • وارخصمکی ارضا ایله
دیدی • نومندن متنبه اولوب ماهی غصبا الدم صیادی
ضرب ایتدم دیدی کلوب صیادی بولوب ایاغنه
دوشدی • انواع عذرله کناهن عفو التماس ایدوب •
مالندن برمقدار نسنه اعطا ایدوب فعلندن استغفار ایلیوب

صیادی ارضا ایلدی فی الحال وجعی ساکن ولدی اول
کیجه فراشی اوزره یاتوب علی الصباح اولدقده صنعت
وافعالندن توبهٔ نصوح ایدوب ایکنجی کونی عنایت
حق مقارن اولوب الی کماکان صاغ وسالم اولوب
حضرت موسی علی نبینا وعلیه السلامه وحی نازل اولدیکه
عزتم وجلالم حقیچون اگر اول کمسنه خصمنی راضی ایتمیه مادامکه
حیاتده در عذاب وعقاب ایدردم حضرت موسی
علیه السلام طورده مناجات ایدردی که الهی عدل
وانصافکی بکا کوستر خطاب کلدیکه یا موسی صبره طاقت
کتوره مزسن الهی توفیقک رفیق اولورسه اصطبار
قدرتم واردر دیدی بنه ندا کلدی که فلان چشمه یه وار
وانده بر مرتفع یرده مختفی اولوب قدرتمه ناظر اول
حضرت موسی واروب اول چشمه نک کوشه سنده
خفیة علم غیبه حاضر اولدی چشمه یه بر فارس کلوب نزول
ایلدی وابدست الوب صو ایچدی ومیانندن بر
همیان حل ایدوب بر جانبه وضع ایلدی بر مقدار آرام
ایتدکدنصکره اسبه سوار اولوب همیانی انده فراموش
ایدوب یوله روان اولدی بعده بر صغیر صبی کلوب صودن
ایچدی وهمیانی بولوب الوب بر جانبه کتدی عقبنجه
بر پیر نابینا کلوب صو ایچوب ابدست الوب نمازه
مشغول ایکن فارس بر مقدار روان اولدقدنصکره
همیان خاطرینه خطور ایدوب طلبنه عودت ایدوب
چشمه کنارنده نابینایی کوروب بونده همیانم فراموش

ایدم

ایتدم الحمد بیک عدد دینار وار درسندن اوزکه
کمسنه کلمدی ویرویدی بن بر نابینا پیرم همیانی نیجه کوره
بلورم دیدکده سوار شمشیرین چکوب اعمی نک روانن
اقلیم عدمه کوندردی وهمیانی بولمیوب نا امید یولنه
روان اولدی حضرت موسی علیه السلام الهی صبرم قالمدی
عادل وعالمسن بو احوالی وقوعی اوزره بکا بلدر دیدی
حضرت جبرائیل علیه السلام هبوط ایدوب یا موسی حضرت
باری جلت قدرته بیورر که بن عالم اسرارم بنم بلدوکمی
کمسنه بلمز اول اوغلان که همیانی الدی باباسی اول فارسک
اجیری ایدی همیانده اولان دینار اجرتی وحق صریحی
ایدی واول شیخ اعمی اولمزدن اقدم اول فارسک
باباسن قتل اتمش قانن الوب حق مستحقلرینه واصل
برزم عدل ودادمز دقیقدر سترینه کمسنه واقف اولمز
نته کیم مشاهده ایتدک دیو بیوردی حضرت موسی علیه السلام
متحیر اولوب استغفار ایلدی بو حکایتی ایراددن مراد
ذوی الالباب واولو العزمه معلوم اوله که حضرت حق
جل ذکره یه مخفی بر شی یوقدر دنیاده مظلومه انصاف ایدر
اما بز غافلز بر بلا نازل اولسه قندن کلدکندن خبرمز اولمز
اسکندر ذو القرنینه سؤال ایلدیلر که سلطنتده قنغی
نسنه ایله مسرورسن ایکی نسنه ایله بری عدل وانصاف وایکنجی
بکا بر کمسنه بر نسنه احسان ایلسه اضعاف مضاعف مکافات
ایدرم دیدی حضرت محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم بیورر که
حضرت حق جل ذکره هر شیده احسانی سور حتی شاة

ذبح اولنه‌جقده الم ذبحدن خلاص ایتمکه تعجیل ایچون امتدادی
نهی ایتمشدر . حضرت موسی علیه السلام بیورر که حضرت باری
تعالی شانه . روی زمینده عدلدن افضل بر نسنه خلق
ایتمامشدر . عدل حضرت حقک میزانیدر هر کیم اکا
متعلق اولورسه جنته داخل اولمق مقرردر ابن عمردن
منقولدر . حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم
بیورر که محسنلرک جنتده منازلی واردر . اَلَّا تَطْغَوْا
فِی الْمِیزَانِ . آیتی تفسیرنده قتاده ایدر بو آیتدن مراد
عدلدر . یا ابن آدم سکا عدل اولنه‌جغن نه وجهله دیلرسک
سایره دخی اویله‌جه عدل ایله . ابن عمردن منقولدر حضرت
رسول الله صلی الله علیه وسلم بیورر که حضرت رب العباد
آدمی یر یوزینه کوندردکده درت کلمه وحی ایدوب
بیوردیکه . یا آدم سنک وجمیع ذریتک علی بو درت
کلمه اوزره در بری بنم . وبری سنک . وبری سنکله
بنم آرامده . وبری بنمله خلق آراسنده در . بنم اولان کلمه
بکا عبادت ایدوب کمسنه‌یی بکا شریک ایتمیه‌سز وسکا
مخصوص اولان کلمه سنی عملکه مجازات ایدرم . وسنکله مابینده
اولان سندن دعا وبندن اجابت . وبنمله خلق آراسنده
عدل وانصافدر . قتاده ایدر ظلم اوچ قسمدر بر ظلم واردر که
صاحبی مغفور اولماز . وبر ظلم واردر که متاقی بوقدر وبر
ظلم واردر که صاحبی مغفور اولور . حضرت حقه العیاذ بالله
شریک ایتمک کبی ظلمدن صاحبی مغفور اولمز نته کیم کلام
کریمده وارد اولمشدر . اِنَّ الشِّرْکَ لَظُلْمٌ عَظِیمٌ . ودوام

اولمیان ظلم عبادک بر برینه ایتدوکی ظلمدر . مغفور اولان ظلم
قوللک کندو نفسنه ارتکاب ذنوب ایتدکی ظلمدر بعده
رجوع ایدوب توبه ایتدکده حضرت حق جل جلاله کمال
کرم ونهایت فضلندن مغفرت ایدوب فردوس
برینه داخل ایدر . دین ایله ملک توأماندر بطن واحدده ایکی
برادر متابه‌سنده در . ملکه امور دینه اقدام ایدوب
فرایض واوقاتی ادا ایدوب هوا وبدعت ومنکر وشبهه‌دن
وبالجمله شرع شریفه مورث نقصان اولان موادیدن
اجتناب لازمدر . اکر ولایتنده دین ومذهبدن متهم
کمسنه استماع ایدرسه احضار ایدوب محکم تهدید وزجر
ایدوب انواع وعیدلر ایلیه اکر انابت ایدرسه فبها
والا عدلی اجرا اوانی ولایتندن نفی ایلیه تا کیم اغوا
وبدعتندن ارباب ولایت حضور ایدوب اهل هوادن
خالی اوله . واسلامه اعزاز ایدوب عمارت ثغور والقای
عساکر ایله مستدام اولوب احترام حقده اجتهاد
ایلیوب سنت نبویه‌یه رونق ویروب سیرت
مرضیه‌نک رعایتنده محکم احتیاط لازمدر که عند الله
طریق محمود وقلوبده هیبتی معظم اولوب سطوتندن اعدا
خوف ایدوب بها وقدر ومنزلی عالی اولور وعیون
اضداده کثیر وانزاد باننده جلیل اولور خلقک
صلاحی ملکک حسن سیرتندندر . ملکه دخی واجبدر که امور
رعیته واقف وخبیر اولوب . قلیل وکثیر وعظیم وخطیرینه
شعوری اوله . اشیای مذمومه وافعال مشئومه‌ده رعیته

اولمیان

مشارکت ایتمیه• وصلحایه احترام ایتمک مهمدر• وفعل جمیلده
ثابت قدم اولوب• فعل ردی و و بیلدن ممنوع اوله خلق
معاصی وانامه ارتکاب ایتدکده• خیراته ساعی وطالب و
راغب اولمغه محکم عقاب ایلیه• بو مقوله افعالده پادشاهک
سیاستی اولیوب مفسدی فساددن منع ایمیوب مرادی اوزره
ترک ایدرسه سایر بلاد• واموری دخی فساده وارمق مقرردر
حکما دیمشلردر طباع رعیت نتیجهٔ طبیعت پادشاهدر
زیرا عامه نک فساده ارتکابی ملوکه اقتدا ایتدکلرندندر
ملوکدن معلوم ایدینوب طبیعتلرینه موافقت ایدرلر
نته کیم تاریخده ذکر اولنمشدر بنی امیه دن ولید بن عبد
الملک جمله همتی زراعته صرف ایدوب وسلیمان
ابن عبد الملک وار قوتن کثرت اکل واطعمهٔ طیبه
وقضاء اوطار ومهمات• وبلوغ شهواته خرج ایتمشدی
وعمر ابن عبد العزیزک همتی زهد وعبادته مصروف ایدی
محمد بن علی ابن فضل ایدر امور رعایا کار ملوک اوزره جاری
اولدوغن بلمز ایدم حتی خلقی کوردم• ولید دورنده کروم و
بساتین تعمیرنه شغل ایدوب• بنای دار وعمارت قصوره
اهتمام ایدوب قصور قومزلر ایدی• وسلیمان بن عبد الملک
عهدنده کثرت خورش واطیب طعامه دقت ایدرلردی
حتی بر برینه سؤال ایدرلر دیکه• بو کون نه کونه اشلدک
ونفایسدن نه اکل ایتدک• وعمر بن عبد العزیز زماننده
کوردم که جمیع عبادته مشغول• وتلاوت قرآنه مداوم
واعمال خیرات وانعام صدقاته ملازم ایدیلر الناس علی

دین ملوکهم فحواسنجه هر عصرده رعیت سلطانه تابع وعملی
ایله عامل اولور• اکر قبیح واکر جمیل افعالنه اقتدا وشهواته
اتباع ایدرلر **حکایت** انوشیروان عادل دورنده
بر کشی بر کمسنه دن بر یر صاتون الدی والدیغی یرده
دفینه بولدی• مشتری بایع حضورنه واروب صورت
حالدن خبردار ایلدی• بایع سکا بر یر صاتدم اچنده نه وار
ایدیکن بلمزم بولدیغک دفینه سنکدر مبارک
اولسون دیدی• الان بن انی الوب کمسنه نک
مالنه طمع ایتمزم دیو خصومت ایدرک فصل اولنمق ایچون
انوشیروان عادل حضورنه کلدیلر نوشیروان بو
حاله لغایت مسرور اولوب اولادکز وارمیدر دیو
سؤال ایلدی• بری بنم قزم واردر• وبری بنم اوغلم
وار دیدی• نوشیروان مناسب اولان بودر که مابینکزده
محبت وقرابت ووصلت اولمغه اوغلان وقیزی
تزویج ایدوب بولنان مالی جهازلرینه صرف ایده سز
تاکیم مال سزه واولادکزه مقرر اوله دیدی امرینه امتثال
ایدوب راضی وشاکر اولدیلر• هر بری در ایدی کنز
بنمدر• اما ملکلری عادل اولدوغن بیلوب حقه
طالب اولوب صدقی اظهار ایتدیلر حکما دیمشلردر
ملوک بازار کبیدر• وخلق جلب مراده بازاره
وارمق لابددر• واندہ نفاق وار ایدوغن بلمز وانکی
کمسنه که حضرت سلطانه وارورلر بیلورلر که انک قتنده
زهد وعدل وصدق مقرردر• اول سببدن خصوصی اکا

کتوروب عرضه قلورلر • اما بو زمانده امرا و ولاة الذین و
دلندن هر نه جاری اولسه جزا و استحقاقمز در • مادامکه اعمال
ردی یه ارتکاب ایدوب امانته خیانت ایده وز • کما
تکونون یولی علیکم مقتضاسنجه امرامز ظلم وجور وتعدی
ایدر • اعمال خلق افعال ملوکه عاید اولدوغی حدیثک معنوی
صحیح مفهوم اولدی • بو روشندر که بعض ولایت عمارت
ایله وصف اولوب ارباب امان والفت اوزره در ایسه
ملکک عدل وعقل وسدادی ورعایایه حسن نیتنه دلیل
قاطعدر • نوشیروان عادل دورنده امن وامان بر درجه ده
ایدیکه • اگر برکشی بر جمل آلتونی بر مکانده قویوب کتسه
نیجه مدت برنده دوروب کمسنه المزایدی • وزیری یونان
ایدر • اگر ولایتک خراب اولدیغن دلرسک اشراره
موافقت اتمه که رعیتک فقیر اولور سلطنته نقصان اولدیغندن
غیری صحیفهٔ روزکارده بدنام اولورسن • نوشیروان امراسنه
کتابلر یازدیکه • اگر ولایتمده زراعت وحراثته قابل اولمیان
یرلردن ماعدا بر خراب یر قالدوغن خبر الم اول اول یرک
عاملنی صلب ایدرم دیدی • ارضک خراب اولمسی سلطانک
عجز وجورندندر • اول زمانک ملوکی عمارت ایله افتخار ایدر
ایدی حکایت ملک هندستان نوشیروانه رسول
کوندروب بنم ملکم سندن زیاده در ولایتک خراجنی
کوندر دیدی نوشیروان ارباب دولت واصحاب ولایتی
جمع ایدوب خزینه سندن بر صندوق کتوردوب آچوب
انک ایچندن بر کوچک صندوق دخی اخراج ایدوب انک

ایچندن کبردن بر قصبه چقاروب رسوله تسلیم ایدوب
سزک یرده بو مقوله نسنه وارمیدر دیدی • رسول
ایدر بلی بزم یرمزده چوقدر • ایمدی ملک هندیه جواب
ویرکه • سکا واجبدر مملکتک خراب ایکن تعمیر ایتموب
وسایر ولایت معمور ایکن ویران اتمک قصد ایدرسن
اگر جمیع ولایتی کشت ایدوب سرتسر طواف اطراف
ایدرسک بونک بر دانه سن بولمق احتمالی یوقدر شویله که
ولایتمده بر موضعده وار ایدوکن استماع ایدم اول یرک
عاملنی صلب ایتمک مقرردر دیدی • سلاطین عالیمقدار
حضرتلرینه مناسب اولان بودر که طرق ملوک ماضیه
سالک اولوب خیر وشرده سنتلری اوزره عمل
ایلیه لر • وکتب موعظت شعار وصحف نصایح
دثارلرین اوقیه لر • زیرا انلر اطول اعمار واکثر تجارب
واعتبار ایدیلر • نیک وبد بینلرین فرق ایدوب خفیدن
جلیٔ بلدیلر • نوشیروان بو مرتبه حسن سیرتله کتب
متقدمین اوقیوب حکایتلری استماعن طلب ایدردی •
ونهج وسننلری اوزره کیدردی حکایت نوشیروان
وزیری یونانه سیرت ملوک متقدمیندن بنی خبردار
ایله دیدی • وزیر ایدر دلرسک اوچ نسنه ایله یاخود
ایکی ویا بر شی ایله مدح ایده یم نوشیروان اوچ خصلت
ایله مدح ایله دیدی • یونان اشغال واعمالده اصلا کذبلرن
کورمدم • وبر خصوصده جاهل بولمدم واحوالدن برنده
غضوب کورمدم دیدی • نوشیروان ایکی نسنه لرین مدح

ایله دیدی • یونان دائما خیره سریع ایدیلر • وابدا اعمال
شردن حذر اوزره ایدیلر دیدی • نوشیروانه بر خصلتلرین
مدح ایله دیدی • وزیری سلطنت وجزائلری کندو نفسلرینه
ایدی دیدی • نوشیروانه ملکی ایله معزور اولنلر • اشقیا ناسدر
دنیای معمور ایدرلر • بلمزلرکه نوجهله عیش ایتمک کرکدر
دنیالرن تعب ونصب ومحنت ومشقت ایله تعمیر ایدرلر
وآخرتده ندامت شدید وعذاب مؤبد چکرلر • ملوک
ماضی نک قصد واجتهادلری عمارة دنیالردن مرادلری
کندولردن صکره مدالایام والدهور نامدار اولوب صحایف
ادوارده ذکر جمیللری مسطور اولمقدر دیدی نته کیم وارد
اولمشدر • حکایت برکون نوشیروان وقیصر روم
ملک هندستان جمع اولوب هر بری حکمت سویلدی
قیصر دنیاده فعل خیر واسم صالح ونیک نامدن خوش
نسنه یوقدر دیدی • صاحبی دائما بونلرله یاد اولور حتی
استماع ایدنلر ایچون بزدخی بومنوال اوزره اولمز دیرلر
نوشیروان کلک خیر اشلیه لم واندیشه خیر ایده لم
دیدی • قیصر ایچون فکر خیر اوله عمل خیر اولور وایچون خیر عمل
اوله • مراد وصلت مقرردر دیدی فغفور چین الله
تبارک وتعالی نکره بیزدن دور ایلسون • اگر بزدن
بر منکر ظاهر اولورسه شرمسار اولورز واگر ذکر اندرسه وز
خجل ومنفعل اولورز • واگر اشلرسه وز ندامتن چکروز
دیدی • قیصر روم نوشیروانه اشیادن قنغی نسنه مخبوبکدر
دیدی قضاء حاجتده بنی اهل ملاحظه ایدن کمسنه نک حاجتن

قضا

قضا ایتمک جمله دن اجدردر دیدی • قیصر بن استرمکه کناه ایتمیم
تا که خوف ایتمیم دیدی • ملوکک کلامی بومنوال اوزره
اولیجق • سیرت رعیتلری نیجه اولور • ایمدی سلاطین
اساطین حضرتلرینه لایق اولان بودرکه • ملوک ماضی نک
اقوالن استماع ایدوب • اعماللرینه نظر ایدوب نعت
عدل وانصاف وحسن سیرت • وذکر خیرله السنه
ناسده روز قیامته دکین جاریدر اصغا وقبول بیورهلر
امیر المؤمنین عمر بن الخطاب رضی الله عنه کمال سیاست
وعدلی وفات ایدنجه اوغلی اوزرینه قائم ایلدی ایچون
اعماله عمال کوندررردی • تنبیه وتاکید ایدردیکه دواب
وسلاحکز ارزاقکزدن الوب بیت المال مسلمینه
دست رازلق ایتمیه سز • وارباب حوایجه ابوابکزی
منسد قلمیه سز • عبدالرحمن بن عوف ایدر عمر بن
الخطاب برکیجه بنی اوینه دعوت ایلدی • واایتدی باب
مدینه ده قافله نزول ایلدی خوابه وارد قلرنده متاعلرین
برنسنه سرقه اولنمقدن خوف ایدرم دیدی بیلجه کیدهلم
ایچون قافله یه واصل اولدق سن بات دیدی وکندوسی
تمام کیجه احیا ایدوب قافله کماینبغی حفظ وحراست
ایلدی • حضرت عمر رضی الله عنه مسلمانلرک حوائجین قضا
ایتمک ایچون اقطار ارضده سفر ایتسم واجبدر • زیرا
ضعفا وفقرا باکه کلمکه اقتدارلری یوقدر • ویرلری
دوردر جایزدرکه اطراف بلادی طواف ایدوب احوال
عبادی مشاهده ایدم • وسیرتلرین استماع ایدم ناسک

دن

واقع اولان مصالحن قضا ایلیم عمرده بو بیلدن مبارک سنه
اولمز دیدی • انلر عدل ایدوب جور وظلم وستم • وقهر والمی
روا کورمزلر ایدی • بو کتابن ذکر اولنان ملوک احوالن واضح
ایدوب مدد ولایت • واعمار وسیرت واخبارین هر
ملکک علی حدة ورعیته توجهله عدل وعملی ایدوب ایام
جهانلرنده نه طریقه سالک ایدیلر • بیان اولندی تا
کیم متأمله اشکال حل اولوب • هر برینک مدت سلطنت
وقرار دولتن بیلوب • وانتقال ایدکلرنده تختلرنه کیملر
جلوس ایلدی • واول پادشاهلری کیم ایدی مرتب صحیح
اسم اسم ذکر ایدهلم ان شاء الله تعالی انساب ملوک
وسیر وتواریخلری ذکرنده در اخبارده کلمشدر که چون
اولاد آدم علیه السلام کثرت بولدی • جمله سندن شیت
وکیومرثی اختیار ایدوب • انلره قرق صحیفه ویردی تا کیم
نه وار ایدوکن معلوم ایدینهلر • انلردنکه شیثی امور دین
وآخرته والی ایدوب کیومرثی امور دنیا وسلطنته حاکم
ایلدی • ملوک ارضک اولی بودر • ومدت سلطنتی
اوتوز سنه ایدی بعده هوشنک قرق ییل مالک اولدی
بعده طهمورث جن ایله محاربه ایدردی • ومدت ملکی
اوتوز سنه ایدی بعده جمشید سروج وسلاح وعدد
حرب اظهار ایدوب • مدت ملکی یدییوز ییل ایدی بعده
بیوراسب ضحاک ذو اللحیتین دیمکله معروف در سحار
ومکار غاشم ومتعدی ظالم وجبار ایدی ومدت ملکی
هزار سال ایدی بعده افریدون نیک نام وسیرتی حسن

رسوم

رسوم عدل وداده مالک ومدت ملکی بشیوز سنه ایدی
بعده نوذر اون ایکی سنه مالک اولدی بعده افراسیاب
زمانن ایرانه مالک اولوب اتراک کنکا الب چو
تسمیه ایدرلردی بغایت شجیع ایدی مدت ملکی اون
ایکی سنه ایدی بعده زو بن طهماسب شجیع واخلاق
حمیده یه مالک ومدت ملکی التی سنه ایدی بعده
کیقباد تعبیهٔ عساکر • وتدبیر جنود وشفقت رعیته
مالک • ومدت ملکی یوز یکرمی سنه ایدی بعده
کیکاوس صاحب همت • وعالی نهمت ایدی مدت
ملکی یوز یکرمی سنه ایدی بعده کیخسرو حسن قیام وقعود
وآداب ملوک مالک ومدت التمش سنه
ایدی بعده لهراسب تاج وکبر وفخر وبنه صاحب ایدی
بعده بهمن اسفندیار جریده صاحب جد وجهد ایدی
مدت ملکی یوز اون ایکی سنه ایدی بعده قیزی
همای صاحبهٔ عقل وتدبیر ایدی مدت ملکی اوتوز ایکی
سنه ایدی بعده دارا صاحب هزیمت وجزع و
مالک جبن وفزع ایدی • مدت ملکی قرق بر سنه ایدی
بعده اسکندر رومی ذو القرنین دیمکله مشهوردر
عالمی طواف وعجایب مشاهده وملوک قهر ایدوب
مدت ملکی اوتوز التی سنه ایدی بعده اردشیر
ساسان عادل کریم صاحب فطنه وذکا وحسن
سیرت ایدی مدت ملکی التمش سکز سنه ایدی
بعده شاپور بن اردشیر مدت ملکی اوتوز اوچ سنه ایدی

بعده اوزمرد مدّت ملکی اوتوز ییل اوج ماه ایدی بعده
بهرام بن بهرام مدّت ملکی اون سنه ایدی بعده
بهرام بهرامیان مدّت ملکی درت ماه ایدی بعده
برسینی مدّت ملکی طقوز سنه ایدی بعده هرمز بن
برسی مدّت ملکی یتمیش ییل و بش ای ایدی بعده
شاه بور ذوالاکتاف مدّت ملکی اوز سنه ایدی
بعده شابور بن شابور مدّت ملکی اون ایکی
سنه ایدی بعده یزدجرد اثیم ظالم و ستمکار و اهل
فساد و مدّت ملکی اوتوز سنه ایدی بعده بهرام گور
ارباب عیش و عشرتدن و تیر اندازِ صاحب نظر ایدی
و مدّت ملکی التمش اوج سنه ایدی بعده یزدگرد
بهرام مدّت ملکی اون سکز سنه ایدی بعده هرمز
مدّت ملکی طقوز آی ایدی بعده فیروز بن هرمز مدّت
ملکی اون سنه ایدی بعده لشنک مدّت ملکی بش
ییل و ایکی آی ایدی بعده کیقباد مدّت ملکی قرق سنه
ایدی بعده جاماسب حکیم علم نجومده ماهر مدّت ملکی
بر ییل و التی آی ایدی بعده نوشیروان عادل
فخر ملوک ایران عادل و منصف صاحب احسان
و امتنان مدّت ملکی قرق سکز سنه ایدی بعده
هرمز مدّت ملکی اون ایکی سنه ایدی بعده خسرو
پرویز ملکت و خزینه نهایت والات و دارائنه غا[یت]
یوغیدی مدّت ملکی اوتوز سکز سنه ایدی بعده
شیرویه بن خسرو پرویز مدّت ملکی التی آی

ایدی بعده اردشیر ملکی بر سنه و التی آی ایدی بعده
گراز ملکی اللی بش کون ایدی بعده پوران دخت ملکی
التی آی ایدی بعده ارزمی دخت ملکی درت آی
ایدی بعده فرخ زاد ملکی بر آی ایدی بعده یزدجرد بن
شهریار آخر ملوک عجمدر مدّت ملکی اوتوز التی
سنه ایدی بعده اهل اسلام مستولی و عجمه غالب
اولوب پیغامبرمز حضرت رسول الله صلّی الله
علیه و سلّم برکاتیله اسلام قوّت بولوب دولتلری
کمال درجه یه واصل اولدی خصوصا حضرت عمر بن
الخطّاب رضی الله عنه عهدنده ازدیاد بولمشدر
ذکر اولنان ملوک دنیایه مالک اولوب دنیادن
مرادلرینه وصول بولوب ◦ او قاتلرین لذّات ایله
کچوروب اسم و سمالری و افعال و خصالتلری ایراد
اولندی ◦ تا کیم کندولردن صکره معلوم اوله که هر کس
ایتدیکی عمله منسوب اولور ◦ خیر خیر ایله و شرّ شرّ ایله ذکر
اولنور ◦ پس مناسب اولان بودر که ◦ حال حیاتنده خیر ایله
یاد اولمغه کوشش ایدوب نفسندن عیوب فاحشات
و خطایای موبقاتی نفی و سلب ایلیه ◦ سیّما ملوک
حضرتلری که حسن اسم و صالح رسملری قالوب ذکر جمیللری
صحایف ادواره تحریر و تسطیر اولوب قبایح و فضایح
ایله العیاذ بالله من ذلک یاد اولنمیه لر ◦ بعد الوفات
رجالی ذکر ایتمک دنیاده حیات ثانیدر دیرلر ◦ ملوک
ماضیه نک اخبارین اوقیوب ◦ احوال عالمه نظر ایدوب

وفاده آز • وبلاده چوق اولدیغن بیلوب امانتنه کوکل
بغلمق مناسب دکلدر • زیرا نه صالح قالوز و نه طالح
قورتلور • عاقل جهد ایلیه تاکه خصمی چوق اولمیه امر خصوم
صعب وهایل وحضرت باری حاکم عادلدر لاجرم رفد
فردا خصماسن فصل ایدوب • ظالمدن مظلومه الیویروب
عدل ایدر • دنیا ومافیها خصومت اولان قصنبه یه بها
اولمزه نه کیم حکایتده وارد اولمشدر **حکایت**
علی بن الیاس شیخ ابی الدقاق رحمة الله علیه که اول
وحیدی واول اوانک فریدی ایدی حضورینه حاضر اولوب
انفاس طیبه لرندن پند استمداد ایلدی • شیخ مالی زیاده
سورسن ویاخود دشمنکه می ارتوق محبت ایدرسن
دیدی • امیر مال عدودن اجدر دیدی شیخ سند مضکره
سوددوکوکی نیچه ترک ایدرسن • ومحبت ایتمدوکک
دشمنی نه وجهله مصاحب ویاغار ایدیورسن دیدکده
امیر کریانه اولوب چشمهٔ چشمارندن قان روانه اولدی
فی الواقع نصیحت بودر • وجمیع وصایا وحکم بو کلام
عاقبت انجامک تحتنده درج دیدی • زین بن اسلم
ایدر • بر کیجه کوردم عمر بن الخطاب رضی الله عنه عسس
ایله اطرافی طواف ایدر بندخی بله کتمکه اجازت
طلب ایلدم اذن ویردی • معاً مدینه دن جهتده بعد
مسافه دن بر آتش کوروندی • شاید که انده مسافر
اوله دیو اوزرنه واردق • بر ارمله عورت ویراوج
طفل اوتوروب آغلر آتش اوزرنه بر قدر وضع ایتمش

زمانك

زن

زن درون دلدن تضرع ایدوب • الهی عمر بن خطابه
انصاف ویر • وحق اوزره حقمی اندن الیویر • زیرا
اول سیر وبیز کورسنه یوز حضرت عمر کلام زنی
استماع ونیازنی کوش ایتدکده ایلرو واروب
سلام ویردی • سنکله بر قج سوزم واردر سویلکه
اذن ویررمیسن دیدی • عورت اکر خیر سویلرسک
بسم الله دیدی • حضرت احوالن صوردی وبو قدرده
نه وار دیدی • زنه بو اطفال ایله مکانه بعیددن کلدم
جوع بغایت غلبه ایدوب بو چوملکده بر مقدار صو
قیندرم تاکه اطفال طعام ظن ایدوب صبر ایدهلر
دیدی • امیر المؤمنین عودت ایدوب اوبخی دکاندن
بر مقدار دقیق وقصابدن بر مقدار کوشت الوب
عورته متوجه اولدی • بن ایتدم یا امیر المؤمنین سیزه
زحمتدر بن کتوره یم دیدم • حالا سن باری کتورسک
یارین بنم کناهمی کیم کوتوره • وبنم ایله عودت ایدوکی
دعانک اراسن کیم حلال ایدر • دیوب ارقه سیله
عورته ایصال ایدوب تسلیم ایتدکده جزاک الله
خیراً دیدی امیر المؤمنین بر مقدار دقیق وبر مقدار لحم
قدره قویوب اشتعال ناره مشتغل اولدی هرچندکه
نفخ ایدردی رماد محاسن ووجهنه ساقط اولوردی
تمام طبخ ایدوب بر چنغه قویوب اطفالک حضورینه
قویوب اکل ایلک دیدی • عورت واو غلاری طویجه
بیدیلر **حکایت** خازن بیت المال سؤال اولندیکه

عمر مال مسلمیندن هیچ نسنه الدی اول امرده قوت
ایدینه جک نسنه سی یوغیکن قوتی اچون بر مقدار
الدی • بعده قوتنده قوت تحصیل ایدوب بینه
کتوروب یرینه قودی دیدی • برکون حضرت خطبه ده
خلقه خطاب ایتدیکه حضرت رسول الله صلی الله
علیه وسلم عهدنده وحی نازل اولوردی خلقک
ظاهر و باطنن • ویخشی و یمانن فرق ایدوب بیلوردک
حالا وحی منقطع اولدی • بیز هرکسک علانیه سنه
نظر ایدرز سریره سن الله بیلور • بنم و عمالمک عهدسی
دائما بودرکه بغیر حق نسنه الوب • ویرمیه‌وز دیدی
ذکر جمیل • و فخر نبیل ایله تقوی • و عدل سلاطینی بلمک
استینلر عمر بن عبد العزیزک اخبارنه نظر ایتمک کرکدر
زیرا اکا اولان نیک نام و مدح و ثنا بنی امیه و بنی مروانندن
برینه اولمامشدر حکایت عمر بن عبد العزیز عهدنده
عظیم قحط و غلا اولوب قبیلهٔ عربدن بر قوم کلوب
یا امیر المؤمنین بغایت ضرورتمزدن • حضرتکه کلدک
فقط طعامدن اجسادمزده جلودمز یابس اولدی
بیت المالدن بر درمان التماس ایدرز بیت المال
اوچ قسمدن خالی دکلدر • یا الله اچون و یا عباد الله
اچون • و یا خود سنکیدر • اکر الله اچون ایسه حضرت
باری تعالی شانه بوندن غنیدر • واکر عباد الله اچون
ایسه عباده ویرلیجک زماندر • واکر سنک ایسه ان الله
یجزی المتصدقین تحواسنه مظهر اول بیزه صدقه ایله
دیدیلر • حضرت عمرک کوزلری یاشیله طولوب واقعا

ذکر

ذکر ایتدوکلرن کیدردی وامر ایدوب بیت المالدن
لوازمن کوردیلر • اعرابی امیرک حضورندن خروج
قصد ایتدکده • حضرت ایتدی نته کیم عبادک حوائجنه
واصل ایتدک • بنم حاجتمی دخی حضرت حقه عرض ایله
دیدی اعرابی جانب سمایه متوجه اولوب الهی
عزک جلالک حقیچون عمره مکافات ایله دیرکن
کلامی تمام اولمدین عظیم ابر قالقوب عزیز یغمور
یاغوب • و یغمورده بر دانه بیوک طولو دوشوب
صندی و ایچندن بر دانه ورقه چیقدی اوزرنده
هذه برآة من الله العزیز الغفار لعمر بن عبد العزیز
من النار دیو یازلمش • روایت ایدرلرکه عمر بن عبد العزیز
بر کیجه رعایانک قصصنه نظر ایدردی • بر قوتی کلوب
اوینه متعلق بر خصوص عرضنه قیلدی • عمر حضورنده
مشتعل اولان چراغی سوندردی • بعده اول خصوصنه
مشاوره یه اذن ویردی • بو چراغ بیت المال مسلمیندندر
دیدی • پادشاه عادل اولیجق تقوسی بو منوال اوزره
اولور نته کیم حکایتده وارد اولمشدر حکایت
عمر بن عبد العزیزک اوچ دختری وار ایدی عرفه کونی اولدی
نته کیم عادت زناندر حنالندیلر • بو کون عید مبارکدر
رعایانک زن و دخترلری • بری نوع ایدرسیز امیرک
قزلری اوله‌سز • عریان لباسکز یوقدر دیرلر • دیو
اغلدیلر • عمر متألم اولوب خازنی کتوردوب بیت المالدن
بر آیلق مشاهره‌یی ویردیدی خازن بر آیلق وظیفه

بروجه سلف نیجه اولورسن اگر برحقیقته زنده اولاجقک
یقیناً بلورسک برآیلق علوفکی آل دیدی عمر بارک الله
یا خازن کرجک دیرسن • و دخترلرینه شهوتکزی
کیصم ایلک که جنته محنت و بلاسز کمسنه داخل اولمز
دیدی • عدل تام اولدر که مجهول نامعروف و محتشم
وصاحب جاه معروف بینن مساوی ایدوب •
برمقامده کوره • وانلره عین واحد ایله نظر ایدوب
بر برندن تفضیل اتمیه بو غنی و بو فقیردر دیمیه زیرا
جوهر و خزف اخرتده برسعردر دانا اولان حشمت
اعیان ایچون نفسنی نار ایله • احراق ایلمز ایچون برضعیفک
پادشاه عالم ایله برخصومتی اولسه مجلس شرعده
کندو مقام و صدرندن دوروب اول ضعیف ایله
برابر اولوب • حکم حق ایله انصاف ایدوب ارضا
ایلیه • بو بابده خوف و حیا اتمیه تاکیم یأمر بالعدل
والاحسان فحواسنه مطابق اوله • اگر برکمسنه نک
پادشاه عالمپناه اوزرنده حقی اولسه کندو نفسندن
اداسنده انصاف ایلیه • واگر پادشاهک بر
کمسنه ده حقی اولسه مسامحه ایدوب اوزرنه منت ایلیه
مثالنه امتثال ایدوب • سیرتله عامل اولمق ایچون عمالنه
و نقاتنه تنبیه و تاکیدلر ایدر • تاکیم روز محشرده رعیتندن
سؤال اولمیه حضرت رسول الله صلوات الله وسلامه
علیه هر چوبان غنمندن و هر سلطان رعیتندن مسئولدر
دیو بیورمشلر **حکایت** روایت اولنور که امیر خراسان

اسمعیل بن احمدک رسمی بو ایدی که هر منزله که وارد
نزول ایدردی • منادی یه ندا ایتدررکه حیفک رعیت
ایله اشی بو قدر • خربنده لردن بری قاون بوستاننه
کیروب بر قاچ قاون الدی • رعایا بابه امیره
کلوب استغاثه ایتدیلر • خربنده نک احضارنه
امر ایلدی • حضورنه کلدکده امیر سنک نزده اجرتک
وارمی دیدی خربنده بلی دیدی امیر منادینک نداسی
مسموعک اولمادمی بلی دیدی • نیچون رعیته اذا اتدک
دیدکده خطا ایتدم دیو جواب ویردی • سن
ایتدوکک خطا ایچون دخول ناره قدرتم یوقدر دیدی
و بدنی قطع ایتدردی • کتاب سیر الملوکده اسمعیل
سامانیدن روایت اولنور که مولیانندن مدینه بلخده
واروب • هر کون وقت عصرده منادی یه ندا ایتدررکه
و حجاب و نقابی رفع ایدوب • هر کیمک تظلم و خصومتی
وار ایسه کلسون دیو اباغ اوزره طوروب خلقه
خطاب ایدوب • حاجتلرین قضا ایدوب • خصما
بینن فصل ایلیوب • دعوی و خصومت تمام اولنجه
استماع ایدردی • بعده خلوتخانه یه عودت ایدوب محاسن
قبض ایدوب • یوزین جانب حقه طوتوب الهی
جهد و طاقتم بذل و صرف ایتدم سن عالم اسرارسن
نیتمی بیلورسن • بن قنغی قولوکه حیف و ظلم و انصاف
ایتدیکمی بلمزم • بندخی ابلرک بریم دیو انواع تضرع
و تخشع برله نیاز ایدوب غفلتدن مغفرت طلب ایدردی

نیتی لطیف • وطویتی شریف اولمغین امری اعتلا وقدری ارتقاده ایدی جوزی عسکره مالک ایدی • عدل وانصافی ثمره سیله مظفر ومنصور اولوب • عمر بن لیثی طوتوب خراسانی فتح ایلدی • حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم • پادشاهک برکون عدلی التمش سنه عبادتدن خیردر دیو بیوررلر • ونصفت مظلوم زکوة عقلدر • وهر کیم جور شمشیرینی چکراوزرینه تیغ علیه چکلور وغم والم لازم اولور دیو بیورمشلر خبرده کلمشدر که داود علیه السلام برکون آسمانه نظر ایدرکن کوردیکه آسماندن نخاله کبی نسنه نزول ایدر تعجب ایدوب آیا بوندر دیدی • هاتفدن نداکلدیکه • یا داود بولغتدر جابر اوزرینه نازل اولور **حکایت** نجن نوشیروان سریره جلوس ایتدی • وزیری یونان کتاب یازوب کوندردیکه • امور ملک اوچ نسنه اوزره دربری رعایایه انصاف ایدوب اندردن انتصاف ایتمیه بونک فضلی درجهٔ علیادر • وبری انتصاف ایدوب انصاف ایلیه بو عدلدر • بو درجهٔ وسطیدر • وبری انتصاف ایدوب • انصاف ایلمیه بوظلمدر • بو مرتبه سفلیدر • بو اوچ درجه یه نظر ایله وقنقسن استرسک اختیار ایله دیدی شبیب بن شبه مهدی حضورنه کلوب • یا امیر المؤمنین حضرت رب الانام دنیای سکا ویردی • سن دخی رعیته طیب عیشنک قسطی ویرده امیره مناسب ندرکه رعیته ویرم عدلدر نجن

رعیت سندن امن اوزره اوله سن دخی قبرکده امین اولورسن دیدی • وایتدی یا امیر المؤمنین شول کوندن که بعدنده لیل اولمیه • وشول لیلدن که صوکنده کون اولمیه حذر ایله • واقتدارک مقداری داد ایله زیرا عدل ایدن عدل وجور ایدن جور له مجاز اولور ونفسی تقوی ایله تزیین ایتمک لازمدر که حشرده زینتی عاریت ویرلمز • قیصر روم نوشیروانه عدالت منقبته مکتوب کوندروب دوام مملکت نه ایله اولور دیو سؤال ایلدی • جواب یازوب کوندردیکه بن مجهول امر ایتمزم واورم اتمامنده جهد ایدوب خوف ورجا ایچون ترک اتمزم • وامرم جاری اولان خصوصی بیم وامید ایچون باطل اتمزم • وامرمی تغییر ایلمزم • ارسطالیسه سؤال اولندیکه حضرت ملک المنعام جل جلاله دن غیریه ملک دیمک جایز میدر • کیمده کیم بو خصال موجود در هر چند که عاریتی دخی اولسه اکا ملک دیمک لایقدر علم وعدل وحلم وسخا • ورأفت • ووفا • وبونلره مناسب هر نه ایسه دیدی • زیرا ملوک ظل الله در • وضیا حسن وطهارت • وتزاید عقل علم • وقدم دولت وشرف اصل ایله پادشاه اولورلر • وظل الهی اونه التی شیده ظهور ایدر • عقل وعلم وحدت ذکا • وادراک اشیا وصور تامه والمعیت وفروسیت • وشجاعت • واقدام وتأنی وحسن خلق • وانصاف ضعیف ومحبت رعیت • واظهار رعایت واحتمال • ومحلنده مدارا وامورده رای وتدبیر

واخبار قرائتنه اكثار • وحفظ سر ملوك وملوكك اعتماد
ايدوب عمل ايتديكي احوالي تفحص ايليوب عمل ايتمك
زيرا بو دنيا بقية متقدمیندر كه • دنيايه مالك اولنور
انقراض بولوب • وكچوب خلقه تذكار اولدیلر
هر بري كند وفعلي ايله ياد اولنور • دنيا وآخرت كنوزدر
كنز دنيا طيب وذكر وحسن ثنادر • وكنج اخري عمل صالح
واحتساب عقبي در • اسكندر بعض ايامده موكب
مملكتنده سوار اولوب سير ايدركن مقدم عسكرندن
بري حضرت حق جلت عظمته سا كه ملكك عظيم ويرد
اهل واولادي زياده اتمكه سعي ايله تاكيم سندن صكره
انلرله ذكر اولنه سن ديدي • اسكندر كندودن صكره
رجالك ذكري كثرت اولاد ايله اولمز بلكه حسن سيرت
وعدل وداد ايله اولور • هنز دنيانك رجالني مغلوب ايتمكدر
نسايه غالب اولمق كار مردانه دكلدر ددي حكمت
اسكندر • ارسطاطاليسه سؤال ايتديكه عدل وشجاعت
قنغيسي افضلدر • حكيم ايدر قچن سلطان داد ايليه شجاعته
احتياجي قالمز حكايت اسكندر عمالندن بر عامل عمل كبير
وكار خطيردن معزول ايدوب بر آخر كاره والي ايلدي بر كون
اول عملدار دركاهه كلدي • اسكندر عملي نيجه بولدك ديو
سؤال اتدكده • اسكندره مدح وثنا ايدوب رجال اعمال
ايله مشرف اولمازه بلكه اعمال رجال ايله مشرف اولور واولكدي
حسن سيرت وانصاف وداد واسرافدن اجتناب
وانحراف ايله اولوردي • اسكندر تحسين ايدوب اول

تصرف ايتدوكي عملي احسان ايلدي حكمت سقراط حكيم ايدر
عالم عدلدن مركبدر • قچن جور كلور ثابت وبرقرار
ومحكم وپايدار اولمز حكمت بزرجمهره سؤال ايتديلركه
پادشاهدن عدل وداد وجوده كلمكه نه لازمدر اوج
نسنه ايله ظهور بولوردي • جوزع دن دفع عدو ايله
حفظ اطراف واكرام واحترام علما واشراف ومحبت
اهل فضل • زيرا سلطان جور ايتدكجه اهالي اطراف
خوف ايدر • اكر نعمتلري فراوان ايسه خوف ايله
منتسخ اولور • واكر نعمتلري نقصان اوزره ايسه
امن ايله منساغ اولور نته كيم وارد اولمشدر حكايت
روايت ايدرلركه بركمسنه حج قافله سندن منقطع
اولوب يولي سهو ايدوب بر وحله دشدي
كيدركن بر خيمه يه واصل اولدي • اول چادرده بر عجوز
وخيمه نك پاينده بر بيتور كلب كوردي حاجي عجوزه يه
سلام ويردي • وغايت جوعندن كلامه ارام
اتميوب طعام ايلدي عجوز فلان وار وكفايت قدري
مارشكار ايله كتور بشورم يم اكل ايله ديدي حاجي بنم
مارشكار اتمكه اقتدارم يو قدر ددي عجوز بن سنكله
بيلجه واروب شكار ايده يم زنهار خوف اتمه ديدي
حاجي وعجوز واول سك اول واديه معا واروب
كفايت قدرا فعي صيد ايدوب عجوز بشوردي حاجي
الم جوعدن اولمكدن اكل اتمك اولي دريو مار شوربا سي
قوت ايتدي • بغايت تشنه اولوب صو ديلدي عجوز

واديه ده

اشته چشمه وار ایچ دیدی حاجی صوینی شوره و مر کوردی
ناچار اولوب بر مقدار نوش ایلدی • و عجوزه سندن
و بو مکانده مقامکدن تعجب ایلدم دیدی • یا سیزوک
دیارکز نیجه دردیدی حاجی بزم یرده واسع اولور و لطیف
و لذیذ فاکهه لر • و میاه عذبه و اطعمهٔ طیبه و لحوم
لذیذهٔ سمینه • و نعم کثیره و عیون غزیره وار در دیدی
عجوز بونلر مسموعم اولدی • اما جور ایدر و کناهکر صاق
اولدقجه اموالکزی الوب عورتلریکزی چکوب
اولروکزدن چیقارر پادشاهلر تخت یدنده می اولور
دیدی حاجی ایتدی بلی عجوز ایتدی اول طعام لطیف
و عیش ظریف و نعمت لذیذ جور و ظلم ایله سم
ناقع و بزم غدامز راحت و امن و فراغت ایله تریاق
نافع اولور • نعمت اسلامدن صکره اجل نعم صحت
و امن اولدیغی مسموعک دکلمیدر دیدی پس امن
عدل و سیاست سلطان ایله اولور سلطنه واجب در
سیاست ایله عدالت ایلیه که سلطان ارضده
خلیفة الله در • هیبتی بر مرتبه اولملق کرکدر که رعیت
کوردکده کمال درجه خوف ایده لر • زمانه نک کشور
کنلری سیاستده اوفی و هیبتده اتم اولملق مهدر
زیرا بو آوانک خلقی متقدمین کبی دکللردر بو زمان
وقاحت • و سفاهت • و ارباب فتات • و شح
زمانیدر • العیاذ بالله سلاطین میانلرنده بر مقدار
ضعیف اولوب صاحب هیبت و سیاست اولمسه

حقا

بلاد یباب بلادک خراب و یباب اولمسنه سبب اولور
و بو خلل دین و دنیایه سرایت ایدر • امثالده کلمشدر که
رعایانک بر برینه بر ییللق جوری سلطانک یوز
سنه جورندن اشددر • اکر رعیت ستمکار اولورسه
حضرت عزیز ستار اوزرلرینه بر جوار و قهار سلطان
مسلط ایدر • نته کیم روایت اولنور حکایت
بعض کونلرده حجاج ابن یوسفه بر قصه صونیلر یازلمش که
حضرت حقه تقوی ایله و عباد حقه بو مرتبه جور
و تعدی اتمه حجاج بغایت بلاغت و فصاحته مالک
ایدی • منبره چیقوب اعلای صوت ایله ناسه خطاب
ایدی • حضرت باری تعالی شانه بنی اعمالکز ایله
اوزرکزه مسلط ایلمشدر • اکر بن اولورسم بو افعال
سیئه ایله سیز جور و جفادن خلاص اولمزسز که حضرت
ربکز بنم کبی نیجه ظالم قوللری واردر برین دخی مسلط
ایدر دیدی • و ایتدی • و ما من ید الا ید الله فوقها
و لا ظالم الا سیبلی بظالم بزرجمهره سؤال اولندیکه
ملوکک قنغیسی اظهردر • شول پادشاه که ارباب
ظاهراندن امین اولوب • خاطرلری خوف ایدنلر بر
پادشاهک که سیاستی اولمیه خلق کوزنده خطری
اولمز • و اناس اوزرینه ساخط اولور • و هر کاه
قبح ایله یاد ایدرلر • مثلا بر کمسنه عوام ولایتدن اولوب
اول ولایته والی اولسه • رعایادن انتساب طلب
ایتدکده • اول هیبت ایله تکلم ایلر و سیاست ایله

جاهنی اظهار ایلر تاکیم رعایایه معلوم اولوب اوکلی کوز ایله
نظر ایتمیه لر بو بابده حکایت عجیبه واردر حکایت
ابی سفیانه بن حرب نك ؛ زیاد بن امیه نام بر پسری
وار ایدی ؛ ایام جاهلیتده وجوده کلمشدی ابو سفیانه
سانی نفی واندن بری اولوب اوغلم دکلدر دیدی امر
خلافت معاویه یه وصول بولدقده آنی مقرر ایدینوب
ولایت عراقه والی ایلدی ؛ زیاد عراقه واردقده کوردیکه
اهل عراق فساد و سرقه ایدرلر ؛ زیاد بر جامعه واروب
منبره چقوب بلیغ خطبه اوقیوب بعد الخطبه خلقه
خطاب ایدوب والله اکر عشادن صکره بریکز طشره
چقارسه ؛ باشنی قطع ایدرم حاضر و شاهد اولنلر
غایب اولنلره بویلجه بلدرسن دیدی بعده اوچ کونه
بیایی منادی ندا ایتدوروب دردنجی کیجه پاسبان
شب مرور ایتدکده زیاد سوار اولوب محلات
شهری کشت ایدرکن اعرابیدن بر کمسنه کوردی الینده
بر کوسفندی وار زیاد بونده نه کار اوزره سن دیدی
اعرابی کیجه اولدی و قرار ایده جك جا بولمدم تا
صبح اولوب قپونی صاتنجه بو مکانه نزول و حلول ایتدم دیو
جواب ویردی ؛ زیاد بن بیلورم که بو بابده صادقسن
اکر اطلاق ایدرسم قورقرمکه خبر شایع اولوب زیاد
دیدوکن ایتمز دیه لر ؛ و سیاستم فاسد اولوب هیبتم
انکسار بوله ؛ بوندن سکا جنت اولی دردیدی و باشنی
کسدی و اول کیجه هر کیمه راست کلدیسه باشن الوردی
صباح اولدقده کوردیلر که اول کیجه بیك بشیوز کلّه

بریده اولوب قپوسی اوکنده ؛ سر بر خرمن اولمش بو فعل
مشاهده اولندقده خلقك هول و بیم و فزعی زیاده
اولدی ؛ و کیجه اولدقده طشره چیقوب اطرافی طواف
ایدرکن ؛ اوچیوز باشن دخی کسدی عشادن صکره
کمسنه نك منزلندن خروجه اقتداری اولمدی و جمعه
کونی ینه منبره چیقوب کمسنه کیجه ایله دکانن اغلاق
ایتمسون ؛ و هر نه سرقه اولنورسه غرامتی اوزرمه
اولسون دیو خطاب ایلدی اول کیجه دکانلرین اچیق
قودیلر صباح اولدقده بر صراف کلوب دکانمدن
درتیوز دینار سرقه اولندی دیو شکوی ایدوب
و قولنك صحتنه قسم ایلدی زیاد کندو یانندن درتیوز
عدد دینار ویردی ؛ و بو سرّی کتم ایله زنهار کمسنه یه اشعار
ایلمه دیو تنبیه ایلدی ؛ ایکنجی جمعه کونی منبره چیقوب
فلان صرافك دکانندن درتیوز دینار سرقه
اولندی ؛ و جمله کز حاضرسز ؛ اکر اقچه یی رد ایدرسکز فبها
و الا امر ایدرم بریکز جامعدن چیقمیوب هلاك ایتدررم
دیدی ؛ فی الحال جماعت اراسنده متهم اولان کمسنه
ملزوم ایدوب حضورنه کتوردیلر التونی الوب اول
ساعت صلب ایلدی ؛ زیاد محلّه نك فقسنده
امن یوقدر دیو سؤال ایلدی ؛ بنزلار دمحلّه سن بغایت
مخوفدر دیدیلر کمسنه واقف اولمدین بر دانه دیبا
قیمت دیبا خفتانه بر قدیلر بر قاج کونه جالی اوزره
قالدی ؛ برندن قالدرمغه و یانینه وارمغه کمسنه نك

زهره‌سی اولمدی • بعده مقربلری زیاده اگرچه امور سیاست
خیر اشیادر • اما اسلامه ترحم ایتمك روادر كه چوق
آدم هلاك ایتدك دیدیلر • زیاده انلردن اوچ
كون مقدم جحت الدم شوم اعماللریندن متنبه
اولمدیلر • وكندولره مصاحب اولان مخالفتلرندنلر
دیو جواب ویردی **فصل** سلاطینه مناسب دكلدر كه
لعب شطرنج ونرد وشرب خمر وضرب كره وصیده
مشغول اوله • زیرا بونلر اعمالك اشتغالنه مانع
اولور • هر عملك وقتی واردر • اگر اول وقت فوت
اولنسه ریح خسرانه • وسرور احزانه عاید اولور ملوك
سلف كونی درت قسم ایتمشلر • برین عبادت
وطاعت • وبرین انصاف مظلومین • وامور
سلطنت • وتدبیر امور • وسیاست جمهور وتنفیذ
مراسم • واوامر وكتابت • وانفاذ رسل الحوت علما
وفضلا • وبرین اكل وشرب • وتزود دنیا وفرح
وسروردن اخذ حظوظه • وبرین صید ولعب
وكوی وصولجانه صرف ایتمشلردر **حكایت** روایت
ایدرلر كه بهرام كور روزی • ایكی قسم ایدوب نصف اولده
حوایج ناسی قضا • ونصف ثانیده استراحت ایدردی
وجمیع ایامنده بر كون تمام بر عمل ایله عامل اولمدی **حكایت**
نوشیروان عادل اصحابنه امر ایدردی كه بلادده اولان
عالی مكانلره چیقوب اولره نظر ایده‌لر قنغی اوده
دود ممدود اولمیه واروب اول خانه‌نك احوالن

مجلس ه

سؤال

سؤال ایده‌لر • اگر قومی غم وهم اوزره اولورلر نوشیروانه
عرض ایدوب الدین دفع ایدردی سلاطین حضرتلرینه
واجب اولان اولدر كه • علمانی رعایادن بغیر حق
سنه الدقلرینه رضا ویرمیه **حكایت** روایت
ایدرلر كه نوشیروان عادل بر قوللنی والی ایلدی
اول ایلكلدوكی خراجدن اوچ بیك درهم زیاده خراج
الوب • نوشیروانه كتوردی • نوشیروان اول زیاده
اقچه‌یی اصحابنه رد ایدوب • والی‌یی صلب ایلدی وهر
سلطان كه رعایادن جور وتعدی ایله بر نسنه
الوب خزینه سنه ضم ایلیه شول بانی‌یه دونر كه بنانك
اساسلی ایدوب قوروبنجه صبر ایلمیوب تراكین
اوزرنه بنا وضع ایلسه نه اساس قالور ونه دیوار
پس انصاف ایله الوب اعتدال اوزره صرف ایتمك
گركدر • هر برینك حدی واردر نته كه حكایتده
وارد اولمشدر **حكایت** روایت ایدرلر كه مأمون
خلیفه اوچ كمسنه‌یی اوچ ولایته والی ایلدی • وهر برینه
اوچ بیك دینار • وبر خلعت انعام ایلدی وموبدی
كتوردوب • ایا دهقان ملوك عجم زمانلرنده
بو مرتبه انعام واحسان ایتدیلرمی شویله ابلاغ اولندیكه
انلرك خلعتلری درت بیك درهمدن زیاده
اولمز ایمش دیدی • موبدان دعا وثنا ایدوب ملوكك
مجمده اوچ خصلت وار ایدی سیزده برنیسی یوقدر
اگرچه الورلر ایدی ولی النمه‌سی جایز اولمیان یرلردن

المزلر ایدی • ومذنبدن غیری یه خوف ویرمزلر ایدی دیدیکی
مأمون تصدیق ایلدی • بو سببدن مأمون نوشیروانک
قبرینی کشف وتابوتنی فتح ایدوب وجهنه نظر
ایلدی هنوز تازه وتر • وثیابی جدید ممزق اولمامش
وانکشتنده یاقوت احمردن برنکین واردر اوزرنده
نه حه نه مه نه نقش اولمش بونک معناسی اجود
اکبردر اکبر اجود دکلدر • مأمون بر جدید دیبا ثوب
کتوردوب اعطا ایتدردی • مأمون ایله بر خادم
وار ایدی • اول نکینه طمع ایدوب کسرینک برمغندن
چیقاروب مأمونه بلدرمدی • مأمون معلوم ایدینوب
خادمی هلاک ایتدی وانکشتی برمغنه کچوردی مأمون
کسرینک تربه سن اچوب برمغندن خاتمن
الدیغی بناشدر دیو قیامته دکین تعییب ایدرلر دیدی
حکایت برکون اسکندر ذوالقرنین سفره عزم ایدوب
حکماسنه حکمتدن بکا بر سبیل واضح ایلک که
اعماله انوکله حکم ایدم دیدی اختیارلرندن بری کوکلکه
کمسنه یه محبت وعداوت • وبغض وحسددن داخل
اتمه • زیرا قلبک خاصیتی کبیدر • تقلبندن قلب
دینلدی • فکری وزیر وقلبی صاحب مشیر ایله وکیجه
متیقظ اولمغه اجتهاد قیل • ومشاوره سز بر امره شروع
اتمه • ووقت عدل وانصافده میل ومحاباده اجتناب
ایله • بو منوال اوزره متصرف اولورسن اولور بادشاه
صاحب وقار • وحکیم کرکدر • طایش وعجول اولمامق

اسمر ص

کرکدر

کرکدر دیدی • حکما دیمشدر که اوچ نسنه اوچ کمسنه ده
قبیحدر • ملوکده حدت • وعلماده حرص • واغنیاده بخل
حکایت وزیر یونان نوشیروانه عدالت نشانه وصایا
ومواعظ یازوب کوندردیکه درت خصلت دائما
سنکله اولمق لازمدر صبر وعقل وحیا وعدل ودرت
نسنه سندن نفی اتمک مناسبدر حدت • وکبر
وضیق قلب • وعداوت سندن اول کلان
شاهان بکدیلر • وسندن صکره کلانلر سکا اهل
اولمزلر • شویله جهد ایت که ملوک دوران ورعایا
محب ومشتاق اوله لر دیدی حکایت روایت
ایدرلر که نوشیروان ایام بهارده تفرج رخشنه سوار
اولوب • ریاض خضراده سیر واشجار مثمره مشاهده
ایدوب کروم عامریه نظر ایدرکن اداء شکر
ایچون رخشندن نزول ایلیوب • ویوزینی ترابه
وضع ایدوب • بر زمان سجده قیلدی • وباشن
قالدروب • اصحابه خطاب ایتدیکه اقبال سال
سلاطین عدللندندر • هزاران شکر جواب بازدیکه
حضرت حقه حسن نیتمزی سایر اشیاده اظهار
ایلدی دیدی حکایت روایت اولنور که نوشیروان
عادل برکون شکاره چیقوب نخجیر اردنجه کیدوب
حشمندن منفرد اولدی • غایت حرارتدن تشنه اولوب
طلب آب ایچون • بر دهه واروب براودن صو
دیلدی • بر دختر نی شکردن بر دانه قصب عصر ایدوب

آب ایله مزج ایدوب بر مشربه یه قویوب نوشیروانه
کتوردی • نوشیروان صویی بولانق کوردی آز آز نوش
ایلدی • و دختره تحسین ایدوب اکر مکدر و ممزوج اولمیا
خوب اولوردی دیدی • دختر عمداً مزج ایدوب مکدر
ایلدم عطشنکی شدید کوردم خوف ایتدم بر نوبتده
نوش ایده سن شربی ضرر و زیان ایر کوره دی
نوشیروانه ذکا و فطانتنه تعجب ایلدی • بو شربتی
نیجه قصبدن عصر ایتدک دیو سؤال ایلدی بر
دانه نی شکر دندر ددی • نوشیروان اول ناحیه
خراجی دفترین طلب ایدوب کوردیکه خراجی جزو ندر
بر قریه نک که بر دانه قصبدن بو مقدار نسنه حاصل
اوله بو قدر خراج آز در دیدی • و عودت ایتدکده اول
ناحیه نک خراجن زیاده ایتمکه نیت ایلدی نیجه
زماندن صکره شکار بهانه سیله اول کویه واروب
ینه اسلوب سابق اوزره اول قپویه واروب
آب طلب ایلدی • اول دختر طشره چقوب اول
صو طلب ایلین کمسنه ایدوکن بلدی الجرویه صو کتورمکه
کیتدی اما اکلندی • بعد زمان صویی کتوردی نیچون
تأخیر ایتدک دیو سؤال ایلدی • کفایت قدری شربت
بر دانه قصبدن چیقدی اوج دانه شکر عصر ایتدم
اول بر دانه سندن چیقان قدر اولدی دیدی نوشیروانه
بو عجزک سببی ندر ددی • دختر سلطانک نیتی متغیر
اولمشدر • و اخبارده استماع اولنور که چون پادشاهک
بر قومه نیتی متغیر اولسه برکاتی زایل • و خیراتی قلیل اولور
ددی • نوشیروانه خنده ایدوب نفسنده ظاهر
ایتدیکی نیتی زایل اولدی • و اول دخترک ذکاو حسن
کلامن پسندیده ایتدیکندن نکاح ایلدی دیرلرکه
ملوکه درت نسنه جمله فرایضدندر • اغنیای ممالکندن
ابعد • و عمارت مملکت • و تقریب عقلا و حفظ
آرای مشایخ • و اولی حکمت • و تجربه • و امور ملکده
اعمال ذمیمه نک اقلالنده زیاده سعی و اقدام عمر
بن عبد العزیز والی اولدقده حسن بصری یه کتاب
کوندروب اصحابی تعریف ایله دیدی جواب یازدیکه
طالب دنیا سکا یار اولمز و راغب آخرت سکا رغبت
ایلمز • پادشاه وزارت و اعمالنی اهلندن غیریه
تسلیم ایتمک روا دکلدر • اکر مستحق اولمین کمسنه لره
تفویض ایدرسه • مملکتی افساد ایدوب امرنده اهمال
ایتمش اولور • ولایت خراب و رعایا اولوب هر
طرفدن خلل ظهور ایتمک مقرردر ملوکه خدمت ایدنلر
تقوی لباسن کیوب دخولنده کور • و خروجنده
صاغر کرکدر • ملوک ایله منبسط اولان کندو نفسنه
ظلم ایدر شهزاده دخی اولورسه پادشاهله انبساطک
وجهی یوقدر مخاطره در حکایت وای شول کمسنه یه که
صحبت حکمه سلاطینه مبتلا اوله زیرا صدیق و قرابت
و استخدام • و اوعلق • و اتالق بلمزلر و کیمسنه یه اعزاز
و اکرام • و توقیر و احترام ایتمزلر • مکر علم و شجاعت ایچون

برکیمسنه یه محتاج اوله‌لر • مرادلرن الدقدن صکره مودت
و وفالری قالمز • واکثر کارلری ریا وسمعه در کناهلرک
کبایرینی صغیر و ذنوب صغیرلرین کبیر ایدرلر سفیه
ایدر سلطان ایله مصاحب اولمه خدمتندن زیاده
حذر ایله • اکر مطیع اولورسک خدمتیله تعب و
محنت ومشقت چکرسن • واکر منقاد اولمیوب
عناد ایدرسک سنی قتل ایدر • اذن اولمدقچه ملوکه
دخول جایز دکلدر نته کیم وارد اولمشدر حکایت
روایت اولنور که یزدجرد شهریاره دخوله اذن یوغیکن
برکون والدنه دخول ایلدی شهریار بهرامه ایتدی
فلان دربانه اوتوز اغاج اور واونی درکاهدن سور فلان
یرینه کتور دربان ایله ددی • حالا دربان اولان دربان
سابق نه سببدن رد اولندوغن معلوم ایدنمش ایدی
یزدجرد بعض کونلرده ینه کلدی که شهریاره دخول
ایلیه حاجب مانع اولوب رد ایلدی • عودت ایله
من بعد بونده بی وقت وجواز کورسم سکا اللمش
اغاج اورم اوتوزین معزول اولان دربان اچون واوتوزین
بلا اذن شهریاره دخول اتدوکک اچون دیدی • سلاطین
بنفسه حرب وضربه مباشرت ایتمیوب عرض وناموسن
حفظ اتمک لازمدر • زیرا نیجه ارواح ملکک روحنه
متعلق اولور • ورعیتک صلاحی انک حیاتنده در ملک
کندو جاننه جوری مناسب کورمک کرک تاکیم سایرنه
دخی ستمی روا کورمیه • واشغالده مجازفه واعمالده مساهله

اتمک جایز دکلدر • لایق اولان اولدر که ملک کندو فراشنده
آخر کیمسنه یی یاتورمیه کندوسی آخر فراشه تحویل ایلیه عدوی
بدبخت اتلاف نفسنه قصد ایدرسه فراشنده
آخری بولوب دشمن اکا وصول بولمیه نته کیم وارد اولمشدر
حکایت روایت ایدرلر که خسرو پرویز بهرام
چوبین دن منهزم اولدی • اکرچه انهزام عیبدر اما بو
هزیمت سببی ایله اصحابم ارواحی خلاص اولور اکر
بن هلاک اولورسم موجب اهلاک ناس اولور
دیدی • بو مقالدن مقصود بودر که • زمان غیر موافق
وخلایق غافل افعال قبیحه ایچنده در • ملوک دنیا
ومحبت ماله مشغوللردر • اناس سوءدن تغافل واحتمال
جایز دکلدر • امثال عربده کلمشدر که العبد یقرع
بالعصا والحر تکفیه الاشارة اصر و نا اصر اولانلره
بو ضرب مثلدر • اول ناسک بر وقتی وزمانی ایدی
ایدی که جمیع ارباب دنیا بر برینه انانوب ضبط
اولنوردی خصوصا حضرت عمر بن الخطاب رضی الله
عنه عهدنده رعیتک فضلی وار ایدی بو کون اول
معامله ایله عامل اولسه‌لر • ایچلرنده فساد اولمق احتمالی
یوغیدی • بو عهدک سلاطین عالیشان سامی
مکان حضرتلرینه سزاوار اولان اولدر که اتم سیاست
وهیبت اوله‌لر • تا هرکس کندو کارینه مشغول اولوب
خلق یریرندن مأمون ومصون اوله‌لر بو بابده بر
خبر ایراد ایدلم که قاری وسامع انکله مستفید اولا

امیر المؤمنین علی بن ابی طالب کرم الله وجهه یه سؤال
ایتدیلر که خلق موعظه دن انتفاع ایتمدوکنه سبب
ندر بیوردیلر که • رسول الله صلی الله علیه وسلم حین
وفاتنده وصیت ایتدکده اوچ برمغیله اشارت
بیوردی • واول حالده نیچه سؤال ایتمکدی صحابه
بو اشارت اوچ ماهه در دیدی • بر جماعت اوچ سالهدر
اشارتدر دیدی • بر قبیله اوتوز سنه بیان ایدر دیدی
وبر قوم اوچیوز قرنه اشارتدر دیدی اول زمانک
رجالنده نیچه سؤال ایتمک دیمک اولور خاتم
انبیا و زبدهٔ اولیا اندروک حالنی بندن سؤال
ایتمک دیدکدن صکره وعظ و نصیحت نه فائده ایدر
واول زمانده عوام نیام و علما بیدار ایدی وبوکون
فضلا نیام و ناس موتی نائمک کلامی مرده یه نه وجهله
تأثیر ایدر • بو زمانک خلقی هلاک اولمشدر و اعمال
دنیالری مورث جنایتدر سلطانک سیاست
وهیبتی اولمزسه صلاح و طاعته ثابت و برقرار اولمز
حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم عدل عزت
دین • و صلاح سلاطین • و قوت فوز و مساکین و دوام
و عافیت فلاحیان در دیو بیوردیلر جمله اعمال عدل
ایله وزن اولنور • حسن بصری ایدر هر سلطان که
دینه تعظیم و تفخیم ایلیه • رعایا یانده امری عظیم اولور هر
کیم حضرت خالقی بلدی مخلوقک معلومی اولدی
بزر جمهر ایدر رواد کلدر که پادشاه بستانجیدن

اقل

اقل اوله • بستانده ریحان زرع ایتدکده اراسنده کیاه
و نبات بتره اول نباتک قطع و قلعنه استعجال
ایدر که ریحانک اماکنن ضبط ایلیه حکمت افلاطون
ایدر • اعدایه مظفر اولان سلطانک علامت و نشانی
اولدر که نفسنده قوی و حشمتنده لازم ویراکوبدر هر
قلبی ایله متفکر اوله • و عاقل و شریف و قلوب رعایاده
شیرین • و شفیق • و سایر امورده رفیق اوله
هر سلطانده که بو خصایل جمع اوله عدوسینک کوزنه
مهیب اولوب غایب و غائب تعیین ایده جک
نسنه سن بولمز اکر دائما ملک قوت و عونی حضرت
جلت قدرته ایله ایدوکن مقر بیله هر چند که دشمنی
قوی اولسه منصور اولور • نته کیم کلام قدیم کریمده
وارد اولمشدر • کَم مِن فِئَةٍ قَلِیلَةٍ غَلَبَت فِئَةً
کَثِیرَةً بِاِذنِ اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ مَعَ الصَّابِرِینَ حکمت
سقراط حکیم ایدر ملکی دایم اولان ملکک علامتی
اولدر که • قلوب رعایاده محبوب و مرغوب اولمغه
قلبنده دین و عقل مودتی اوله • و عقلا قتنده مقرب
اولمغه خود کندویه یار اوله • و جان و دلدن تعلم
علمه طالب و راغب اوله • و کندودن شین بعیدا
اولمغه عیوبه طالب اولانلری ولایتندن دور و مهجور
ایلیه هر سلطانک که خصالی بو منوال اوزره اولمیه
شاد و خرم اولمز • و اقربا و اصحابی رای مخالفندن
تلف اولور • قتل خود عدم عقلدن ظهور ایدر حکمت

معویه احنف قیسه سؤال ایتدیکه زمان نیجه در ایتدی
یا امیر المؤمنین زمان سن سن اکر صالح اولورسک
آوان دخی صلاح بولور • واکر سن فاسد اولورسک
زمان دخی فساده وارمق مقرردر • نته کیم دنیا عدل
ایله معمور اولور • نیجه ایلجه جور ایله خراب ویباب
اولور دیدی • فضیل بن عیاض ایدر اکر مستجاب الدعوه
اولیدم سلطان عادلدن غیری یه خیر دعا ایتمزدم
زیرا سلطانلر صلاح انسان و زینت بلدانلر حکایت
روایت ایدرلرکه • اسکندر تخت اوزره ایکن
بر دزد کتوردیلر نیچون سرقه ایتدک دیو سؤال
اولندقده حرامی ایتدی سرقه ایتدم اما سرقه
ایتمک درون دلدن مطلوبم دکل ایدی اسکندر
قلبک صلبی دخی دلمز اما بر دار اولورسن دیدی پادشاه
عالمپناه حضرتلرینه واجب اولان بودرکه سلکت
پابنده عاقبت اموره نظر ایدوب عدل وداد ایتیه
اکر بو بابده عدل اولنمیه • وزیر وحاجب وعامل
وسایر ارباب ارکان فاسد اولور • زیرا انجه
رشوتلر ویریلور • تدارکنده اجتهاد اولنمزسه تهاوندن
وغفلتدن • فوت اولور • نته کیم وار اولمشدر
حکایت روایت اولنورکه ملک کشتاسبک
راست روشن نام بر وزیری وار ایدی شویله
ملاحظه ایدردیکه • وزیرک اسمی مسماسنه مطابق
وکاری صلاحه موافق اوله • امور سلطنتی اکا سپارش

ایدوب

ایدوب احوال ولایتی فراموش ایتمشدی • وزیر حقنده
استماع ایتدیکی قدحی مدحه حمل ایدوب • اول پایه ده
ذمام و تمامک کلماتن کوش ایتمزدی رایت و روشن
برکون ملکه رعایا کثرت عدل و قلت تأدیبدن
بطران اولمشدر • امثالده کلمشدرکه هیچ سلطان
عدل ایلمسه • رعایا جوار و ستمکار اولورلر • الان
انلردن رایحهٔ فساد استشمام اولنور مناسب اولان
بودرکه محکم تأدیب و نهر ایده وز • و ارباب فسادی
دردن طرد ورد ایدوب سفیه و معتدینی
اجلا ایده وز • و صالحینه تنبیه و تأکید ایده وز • اذن
ویره وز دیدی • بعده ملک هرکیم تأدیب ایتمکی
مراد ایدنسه روشن انی ارتشا ایله اطلاق ایلردی
تاکیم رعایا ضعیف و احوالدری ضیق اولدی • خزاین
اموالدن مالامال ایکن خالی اولدی • بر طرفدن عدو
ظهور ایلدی • حاضر و مهیا اولمغه تدارک ایچون
کشتاسب خزینه سنه عبور ایتدکده امور عسکره
یارار بر نسنه بولمدی • برکون افکار ایله سوار اولوب
بریه ده سیر ایدرکن • بر قطیعه غنم کوردی یاننه وارب
بر قورلمش خیمه واطرافنده اغنام اتنامده ویردا
مصلوب کلب کوردی • خیمه دن بر شبان
چیقوب سلام ویردی • نزول تکلیف ایلدی
وکما ینبغی تکریم و تعظیم ایدوب • ما حضردن حضورنه
کتوردی • کشتاسب بو صلب اولنان کلبک

احوالندن بزی خبردار ایله • تاکیم طعامکدن اکل ایدیم دیدی
شبان بو کلب اغنامم اوزرنه امینم ایدی کرک
ایله موافقت ومصادقت ایدوب بیله بتورطورر
ایدی • وذئب هر روز کلوب غنمدن رأساً بعد
رأس سرقه ایدردی • بعض ایامده مرعی صاحبی
کلوب بندن واوتلاق رسمن طلب ایلدی • اوتوروب
فکر ایله غنمک حسابن ایدردم نقصانن کلوردی
کوردمکه قورد بر قیون المش کلب ساکت بتور
بلدمکه شانک ائتلافنه بو سبب اولمشدر امانته
خیانت بونک خباثتی موربندر انی الزام ایدوب
صلب ایلدم دیدی • کشتاسب بو قصه نک
وقوعندن حصه الوب قیونی اوتلاندق لازم اولان
بودرکه • ضایع اولانن سؤال ایدوب حقیقت حاله
واقف اوله وز دیو سریر سلطنته عودت ایدوب
روزنامیه نظر ایلدی • کوردیکه جمله سی راست روشننک
معافیدر • ذوی الفسادک اسمنه اعتبار ایدنلر زاده سز
قالوردیو ضرب مثل ایلدی • وهر کیم زاده خیانت ایدرسه
بی روح عودت ایدردی • وزیری صلب ایلدی حکایت
روایت اولنورکه عمرو بن لیثک ابی جعفر زیدوی
دیمکله معروف بر نسبی وار ایدی اکا کلی مهر ومودت
ایدردی حتی هر اثیدن یوز مهار حمر الوبر انواع متاع
وحوایج ایله محمول اشتر کوندردی بر کون عمروه ابی جعفر
برقولنی تعذیر ایلدی دیو خبر ویردیلر عمرو جعفری احضار

ایدوروب خزینه سنده نه مقدار شمشیر ایدار وارسه کتوردوب
جعفره بو تیغلرک برین اختیار ایدوب باشقه تفریق ایله
دیدی • اما جعفر قلیجلردن یوز عدد یرار تیغ اختیار ایلدی
عمرو بونلردن دخی ایکی دانه شمشیر امتیاز ایله دیدیکه
ابو جعفر ایکی اعلا تیغ چیقاروب باشقه قودی عمرو
بو ایکی تیغی بر غلافه قیت دیدی انی جعفر ایکی سیفی
قراب واحده وضع اتمک امر محالدر دیدی • پس
ایکی امیر بلد واحده اولمق ممکنمیدر دیدی جعفر خطاسن
بیلوب تقبیل انامل ایلدی التماس عفو قیلدی • عمرو
اکر حق قرابت ونسبیت اولماسه محابا اتمز ایدم
بو امردن فارغ اول بو دفعه عفو ایتدم دیدی حکمت
اردشیر ایدر ملک خواص اصلاحنده عاجز وظلمی
منعنده قاصر اولیجق • عوامی صلاحه ردنه نیجه قادر اولور
نته کیم کلام رب الانامده وارد اولمشدر • وانذر
عشیرتک الاقربین • ودخی ایدر ملکه ورعایایه
اذن ایله دخول • وتکاثر حجاب وصعوبت حاجبدن
اوزکه اضیع وافسد نسنه بو قدر رعایا وعمال قلوبنده
سهولت حجابدن غیریله مهابت میسر اولمز سلطانه
سهل حجاب اولیجق • عمال رعایایه جور ایده مزدر عجبت
بربرینک تعدیسندن خوف ایدر حجابک
سهولتندن جمیع اعماله وامور واحواله اطلاع اولور
ملک غافل اولمق روا دکلدر • تاکیم ناموس مملکت
ومهابت ولایت باقی قالوب هجوم حادثه دن

مستریح اوله حکایت روایت اولنورکه اردشیر
امورده متیقظ وصاحب فطنه ایدی ندماسیله
منبسط اولوب مصاحبت وملاطفت ایدوب
اندوکلری کارلرین سؤال ایدوب حضورنه کلمزدن
اول سن بویله برایش ایشلدک دیو بر بر بیان ایدردی
وبالجمله ندمایه هرنه جاری اولسه خبر ویرردی شویله
ظن ایدرلردیکه عالم غیبدن ملکه اعلام ایدرلر سلطان
محمد سبکتکین دخی بو طریقته سالک ایدی حکمت
ارسطاطالیس ایدر اخیار ملوک اولدرکه حدت
بصیرتده عنقا مثال اولوب اطرافنده اولان کشم وحدم
وارکان جیفه یه راغب اولمیوب عقابلرکبی اولمق
کرک سلطان حدید النظر وصاحب رای ومتیقظ
اولمغله مقرب وخواص دولتی بوصفت اوزره اولوب
احوال دیار منتظم وبرقرار اولور حکمت اسکندر
ایدر سنت سیئه یی سنت حسنه یه تبدیل ایلیان
اخیار وسنت حسنه یی سنت سیئه یه مبدل قیلان
اشرار ملوکدر حکمت پرویز ایدر ملوکه اوج سنه
جایز دکلدر اعمالرندن تجاوز وقدح واف د
ایدنلرک ذنوبندن صفح وافشای سر ایدنلری عفو
حکمت سفیان الثوری ایدر خیر الملوک علما ایله
جلوس ایدنلردر روایت ایدرلرکه جمیع اشیا خلق
ایله جمیل اولور وخلق علم وعقل ایله تکمیل اولور وقدر
واعتبارلری عقل ایله اعلا بولور وسلاطینه عقل

وعلمدن اخیر نسنه یوقدر زیرا علم بقا ودوام عزتدر
وعقل دوام وقیام سرور ونظامدر هر کیم عقل و
علم جمع ایدیلسه اون ایکی خصلت انده جمع اولمق
مقرردر فقه وادب وتقی وامانت وصحت
وحیا ورحمت وحسن خلق ووفا وصبر وحلم
ومدارا خواص اداب ملوکدر بو اداب استعمالنده
صحیح اولمغه نظار وقوانینه احتیاجی وار ایدوکن
بلمک کرکدر علم ایله عقل وشجاعت ایله صبر ونعمت
ایله شکر وصباحت ایله حلاوت واجتهاد ایله
دولت میسر اولمق جایزدر اقبال کلدوکده جمیع
دولت ومقاصد حاصل اولور حکایت
یعقوب بن لیث امری عالی وقدری بلند واسم
وذکری افواهده ظاهر اولوب کرمان وسیستان
وپارس وخورستانه مالک اولوب عراقک
دخی فتحنی قصد ایلدی اول عصردن بر معتمد خلیفه
وار ایدی کتاب کوندردی که سن بر صفار کمسنه
ایدک تدبیر ملکی نیجه بلدک یعقوب جواب
یازدیکه سریری ویرن مولی تدبیری دخی ویردی
عهدنامهٔ اردشیرده یازلمش هر عزت که قدرندن
بساط علمه وضع اتمیه عاقبت ذل اولور وهر عدلکه
حضرت باریدن خوف اتمیه تمام دخی اولورسه
مصری ندم اولمق مقرردر حکایت برکون عبد الله
بن طاهر باباسنه ایدر بو دولت بیزه نیجه یه دکن

باقی قالوب دائم و قائم اولور • پدری مادامکه بساط عدل
و انصاف مبسوط اوله بو منوال اوزره مضبوط اولور
دیدی **حکایت** مأمون فصل دعاوی و احکام الحوایج
جلوس ایدوب قضاء حوایج ایدرکن • بر عرضحال
صوندیلر • رقعهٔ وزیری فضله ویردی و بونک حاجتی
بو ساعتده قضا ایلکه فلک سرعت دورانده در
بر مجیک امالنی ادنی امکه برکمسه یه بر حال اوزره برقرار
دکلدر دیدی • مؤلف کتاب ایدر عقلایه واجبدرکه
بو اخباره نظر ایدوب ایام دولتلرندن نصیب الهلر
و مظلومینه انصاف ایدوب حوایج سائلینی کما ینبغی
اتمام ایده لر • زیرا فلکک بربنک دورنه ثابت
و برقرار دکلدر • و دولته اعتماد ایتمک جایز دکلدر
پایدار اولمز • و قضا و قدری عساکر و کثرت
اموال و خزاین و ذخایر دفع و منع ایده مز • دولت
سزکون و اموال متلاشی و رجال فانی اولوب
اقدام متزلزل اولدقده ندم فائده ایتمز • نه کیم
وارد اولمشدر **حکایت** روایت اولنورکه بنی
امیه نک متأخری مروانه اعداد عسکر عرض ایدوب
عدد کامله ایله اوچیوز بیک ارحابن ویردیلر
و وزیری بو جیش اعظم چوقدر دیدی • مروانه
ساکت اول که • مدت منقضی و زمان منقرض
اولدقده عدت فائده ایتمز • قضا نزول ایتدکده
ندکلو عسکر عظیم و کثیر اولسه قلیل و حقیر کورینور

دنیایه

دنیایه اسرا ایله مالک اولیه و زبیردن نزع اولمق
لابددر • دنیا کیمسه یه وفا ایتمشدر دیدی **حکایت**
ابو الحسن اهوازی فواید و قلاید کتابنده ایدر دنیا
شاربه مصفا اولمز • و صاحبنه باقی قالمز • بو
کوندن یارنه زاد آلکه نه بو کون قالورسکا نه یارن
حکمت ملکی زائل اولمش ملکه سلطنت زائل اولدغنه
باعث ندر دیو سؤال ایتدیلر • دولت • و اقبال
و قوت و حشمته مغرور • و کندو رایه راضی و شورادن
غافل • و علم برله عمل • و اکابر اعماله اصاغر متولی ایدوب
و وقتنده جمله صنایع ایدوب • قلت تفکردن
و وقت حاجتده عمل ایتمیوب فرصتی فوت ایتمکدن
و وقت عجله ده توقف و تباطیدن و حوایج ناس
قضاسنه مداومت اولمقدن زواله ایردی دیدی
و بنه سؤال ایتدیلر که اشر شرور قنقیسیدر طمعندن
رسالتنده خیانت ایدن رسول جمله ولایتک
خراب و یباب اولمسنه سببدر دیدی • نه کیم
رسول خاین حقنده اردشیر دیر نیجه سفک دما
نیجه جیوشک انهزامنه باعثدر • نیجه مال و منال
الدروب خیانتلریله یمیننده کذب ایدوب قلت
امانتندن نیجه عهدی نقض ایدر ملوک عجم بو
بابده زیاده احتراز ایدوب تجربه و امتحان ایتمینجه
برطرفه رسول ارسال ایتمزلردی **حکایت**
روایت اولنورکه ملوک عجم سائر ممالکه رسول

کوندردکده واقع اولان کلماتی خفیةً تحریر ایتمک ایچون
جاسوس کوندررلر ایدی • رسول جواب کتوردکده
کلامن جاسوسک یازدیغی نسخه ایله مقابله ایدرلردی
اکر مقالی صحیح اولورسه • صدقنه اعتماد ایدوب
امراء اعدایه ارسال ایدرلردی **حکایت** روایت
اولنور که اسکندر دارایه رسول کوندردی عودت
ایدوب جواب کتوردکده • رسولک کلامنده
بر کلمه ده شک ایدوب • بو سوزک وجهی نه در
دیو رسوله اقدام والزام والحاح وابرام ایلدی
بن بو سوزی دارانک دهانندن کوشمله هوش
ایتدم ریب وکمان وشک ونقصانی یوقدر دیدی
اسکندر اول شبهه لو اولان لفظی عینی ایله یازوب
آخر رسول ایله دارایه کوندردی • دارا اوقودقده بر
سکین طلب ایدوب • اول کلمه‌یی کتابندن حک
ایدوب کیرو کوندردی • وبازدیکه امین ملک
حسن سنت وطبع صحت ملک اوزره در •
اساس صحت سلطانن لفظ سفرا ومقال رسل
امنانک صحت وصداقتی اوزرنه در • زیرا رسول
لسان ملک ایله تکلم وکوش سلطان ایله استماع
ایلر • حالا اول کلمه بنم کلامدن اولمدیغی سببدن
کتابدن قطع ایتدم اکر دست رس اولسه رسولک
زبانن دخی قطع ایدردم دیو خبر کوندردی • اسکندر
جوابی اوقیوب • رسول سابقی کتوروب انواع

تهدید ایله زبانن قفاسندن چیقاردی • اوقات قحط
وغلاده رعیته شدت ومضایقه فاقه حاصل
اولوب • سدرمقدرندن اظهار عجز ایدوب
کسبه اقتدار • وامور معیشته طاقتلری اولمزسه
مناسب اولان بودر که خزاین واموال ایله مساعدت
ایده • وحشمت وخدم واتباع ملک جور وستم
ایتمیه که خلق ضعیف اولوب • آخر ولایته کیتمیه که
ارتفاع سلطان پست اولوب • حاصل دیوان
قلیل اولور • وفائده ذوالاحتکاره واشعارک
غلاسنه سعی ایدنلره عاید اولور • ذکر ملک قبیح
اولوب • بددعا اتمک ایچون قدما بغایت حذر
ایدوب • اول محلده رعیته رعایت ایدوب خزاین
ودفاین • وذخایردن اعانت ومساعده ایدرلردی
حکایت روایت اولنور که قاعده ملوک
عجم ایام نوروز ومهرجانده کندولره رعایایه اذن
ویررلر ایدی • اوچ کوندن مقدم منادی ندا ایدردی که
فلان کونه مستعد ومهیا اولک • هر کس امرن
اصلاح ایدوب حجتن متیقن ایلسون • وهر کیمک
خصم وار ایسه • ملک حضورنده مرافعه اولک
تراضی قیلنور دیو تنبیه وتاکید ایدردی • اول کون
کلدکده دیوان قپوسنده دوروب • ندا ایدر که
بو کونه ارباب حاجاتک هر کیم دخولنه مانع
ومزاحم اولورسه • ملک انک دمندن بری

بری اولمق مقرردر • وخلقدن قصص النوب ملکه تسلیم
اولنوردی • وملک فرداً فرداً رقعه لره نظر ایدوب
عرض اولنان قصه لرده ملکه عاید بر خصوص صدور
ایتسه ملک سریردن نزول ایدوب قاضی
القضاة حضورنده خصمی ایله برابر اولوب بو
کسنه یه انصاف ایله • ومیل ومحابا اتمه ونفسک
اوزره بنی اختیار ایلمه • زیرا حضرت حق جلت
قدرته بنی عبادنه حظوظنی اهدی ایلدی اخیارندن
اوزرلرنه والی قیلمغه اختیار ایلدی بنم خلیفه نک
قدرن کورمک اراده اتسه سنک زبانکه جاری
اتدوکی نسنه یه انک دخی لسانه ساری قیلور دیدیکی
قاضی ملک ایله خصم بینینه ایدردی • اکر خصمک
دعوسی صحیح اولوب بینه اقامت ایدرسه
حقنی بتمامه وکماله ملکدن الیویرردی • واکر خصمک
ملک اوزرنه خصومتی صحت بولمیوب باطل
اولورسه عقوبتنه امر ایدوب • عیب ملک و
مملکت استیانک جزاسی بودر دیو منادیلر تشهیر
ایدرلردی • ملک دعاویدن فارغ اولوب سریره
ملکه مستوی اولدقده جماعت وخواصنه اقبال
ایدوب بن بو انصافی کندو نفسمه اتدمکه بر کمسنه نک
جور وظلمنه طمع ایدوب • تعدی روا کورمیه سن
سیزوک دخی خصمکز وارسه راضی ایلک دیو تنبیه
وتأکید ایدردی • اول کونه کندویه قریب اولنلر بعید

وقوی اولنلر ضعیف اولوردی • یزدجرد عهدنه کلنجه ملوک
بو طریق وبو مذهب اوزره اولدیلر • یزدجرد ملوک
ساسانی قاعده لری اوزره اولمیوب خلقه ظلم
وتعدی ایدوب ولایتی خراب وبیابان عبادی
افساد ایلدی • حتی برکون بر بادپای کردون نورد که
اول خلقت اوزره بر خنک دخی مشاهده اولنمامشدی
کلوب شهریارک قپوسنه کیروب حواشی
وخدم ضبطنده اجتهاد واقدام ایلدیلر • مهابتندن
طوتمغه کمسه نک اقتداری اولمدی • تا یزدجرد قرینه
واروب • ایوانی باینده ساکن اولدی • یزدجرد
شاد اولوب بو اتک باینه کمسنه کلمسون
جناب حق ووهاب مطلق جانبندن بکا مخصوص
بر هدیه در دیدی • ویریندن دوروب آهسته آهسته روینه
مسح ایدوب النی ظهرنه وضع ایلدی • اشبو آرام ایدوب
حرکت اتمدی • فی الحال زین کتوردوب الیله ایریکوب
قولانن چکدی • وقوسقون اورمغه اردنه کچدی
دهاننه بر لکد چالدیکه یزدجردک اغزی خرد اولوب
آن واحدده ایکی جهانی بر آدم ایلدی • وآت چیقوب
کتدی • قنده کلوب نه جانبه کتدیکی معلوم اولدی
بو اسب دکل ملک ایدی بیزی یزدجردک ظلمندن
خلاص اتمک ایچون حضرت حق جل جلاله فرصتنده
کوندردی **حکایت** قاضی ابو یوسف اندریحیی بن خالد
برمکی برکون بر مجوسی خصمی ایله مجلس حکمه حاضر اولدی مجوسی

مدّعی اولدی • بیّنه طلب ایلدم شاهدم یوقدر یمین ویردی بحیی یه یمین ویردم مجوسی اضرّ اولدی • عزّت اسلام ایچون یحیی ایله مجوسی بیننده تساوی قیلدم اصلا خوف ومیل ومحابا ایتمدم • تاکیم عند الله مسئول اولمیم ددی • امّا خصومتده اکابرله اصاغرک قدرن بلمک واجبدر • واکابره دخی مناسب اولان بودرکه اصاغره ستم وجوری رواکورمیوب امر حقه تعظیم وتکریم ایلیه • وهر حالده سلطانه اطاعت ایدوب عصیان وعنادی جایز کورمیه • تاکیم أَطِيعُوا اللّٰهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ فحوای شریفنه موافق اولوب اکا تابع اولوب باب طاعتده مخالفت ایتمیوب امورنه اندن خوف ایدنلر • وسلطان حضرتلرینه دخی بو امتنانک شکری • ومولاسنه طاعت ومأمور اولدوغی عدل واحسان ومظلومینه رأفتی فرض بلمک لازمدر • دعای مظلومینه حجاب یوقدر ودعاسی مستجابدر اسحارده وهدوا اللیلده تضرّعی مؤثردر خوف ایتمک لازمدر دیمشلر

باب ثانی سیاست وزارت وسیرت وزرا بیاننده در

پادشاه عالمپناه حضرتلرینک ذکر جمیل وقدر جلیللری وزیر صاحب تدبیرک عدل وانصاف وصلاحیت کافی سیله ارتقا واعتلا بولور • زیرا ملک سلطنتی وسریر خلافتی وزیر صاحب رای • واصف عقده کشا سز تصرف ایتمک سلاطین قدما وخواقین سلفادن برینه میسّر

اولماشدر • اکر منفرد اولوب کندو رایله تصرّف ایدرسه جادۂ استقامتدن انحراف ایدوب طریق ضلاله کتمک مقرّردر • حضرت رسالت پناه سلطان سریرلی مع الله • بو قدر جلال قدر وعظمت وبو مرتبه کمال شوکت ایله کلام قدیم ربّانی وآیت کریم صمدانی • وشاورهم فی الامر مضمونیله عامل اولوب اصحاب علما وارباب عقلا ایله مشورت ایتمکه مأمور ایدوکی أُولُوا الْأَلْبَابِ دلیل قاطع • وموضع آخرده وَاجْعَلْ لِي وَزِيرًا مِنْ أَهْلِي هَارُونَ أَخِي اشْدُدْ بِهِ أَزْرِي وَأَشْرِكْهُ فِي أَمْرِي فرمانی ارباب دانایه برهان ساطعدر • محرمان حرم کبریا اعز زمرۂ انبیا علیهم افضل التّحیة والثنا حضرتلرینک • وزرادن استغنالری اولمیوب محتاج اولدقلری تقدیرجه پادشاهان عالی مکان حضرتلری محتاج تردر • اردشیر بابکه سؤال ایتدیلرکه پادشاهه اصحابک قنقیسی اصلحدر ایدیر وزیر صالح وامین • ناصح که امور سلطنته ومصالح ریاسته متعلق اولان آرائی انکله ترتیب وتدبیر ایدوب • نفسنده اولان اسرارنه قرین ومحرم ایلیه • وپادشاه عالمپناه حضرتلرینه وزیر مشیر حقنده اوچ نسنه ایله عامل اولمق لازمدر • اوّلا وزیردن بر خطا ظاهر اولسه عفو ایتمکده تعجیل ایتمیه • وثانیا سایۂ دولتنده جمع وتحصیل ایتدیکی مال ومناله حرص وطمع رواکورمیه • وثالثا بر حاجت استدعا ایتسه قضاسنده توقّفی رواکورمیه • ووزیر

اوج نسنه دن منع اولنمق جایز دکلدر • پادشاهک جمال
باکمالن کورب مشرف اولمق مراد ایدنسه • رد اولنمیه
وحقنده مخبر وحاسدک کلامی مسموع اولمیه واسرارینی
اندن کتم ایلمیه • زیرا وزیر صالح حافظ اسرار پادشاه
ومدبر اوامر دخل وخرج عالمپناه • ومعمار عمارت ولایت
ومزین مملکت • ومشید هیبت وقدرت واعمال
اوزرنه صاحب کلام • واستمالت برله تعظیم امر و
تفخیم قدرده احق خاص وعامدر نوشروان عدالت
شعار • اوغلی هرمز تاجداره وزیرکه اکرام واحترام
ایله که سنی ناسزا امرده کورسه موافقت ایتمیوب
طریق مستقیمه دلالت ایدر دیدی • پس وزیره دخی
مناسبدرکه دائما خیره مایل اولوب • شردن اجتناب
ایلیه اکر پادشاه ظل الله عباده مشفق وحسن اعتقاد
اوزره ایسه وزیر صاحب تدبیر سبب رونق بوستان
حسن اعتقاد وباعث زینت کلستان شفقت
عباد اولور • واکر پادشاه ستمکار وجوار اولورسه
احسن وجهله نهج حمیده یه هدایت ایدوب طریق
توفیقه تدریج ایله ارشاد ایلیه که • ملکک بقاسی
ملک ایله • و پادشاهک دوامی وزیر ایله در وزیر
دخی جل همتن • جمیع قدرتن خیره صرف ایدوب عزم
عطف ایلمیه • زیرا وزیر جمهور خاص وعام ملکه کافه
انامدن اولی واقدم اولوب پادشاهک محتاج الیه
ایدیکی ظاهر وباهردر • بهرام کوره سؤال اولندیکه سلاطین

عالی منزلت وخواقین معالی رتبت حضرتلری جمع رایله
تکمیل مهمات سلطنت وسرور رایله تتمیم موجبات
شوکت ایتمکه قاج نسنه لار غدر • یدی شیئه احتیاجی
واردر دیدی • تأسیس بنیان امر • وتدبیر ارکان رای
ایدوب • سری اظهار وما فی الضمیرن اشعار ایتمکه
وزیر صالح وحاجت کونده وصول مرام وحصول
کامه سبقت ایتمکه سمند سایح وقامع بیخ بغی
وطغیان قاطع عرق عدوان تیغ خونریز اعدا بد شعار
وشر دشمندن مأمون ومصون اولمغه صالح حصن
حصین استوار • ومانند جواهر حملی خفیف اولمق ایچون
قلبنه مونس اولمغه زوجه حسنا استمالک طبیعت
دفعنه طعام لطیف تدارکنه قادر طباخ خبیر ودانا
حکمت اردشیر پادشاهلره درت نسنه یه
طالب وراغب اولمق مهم واوله کلدکده حفظ ایتمه سی
لازمدر دیدی • وزیر امین رزانت شعار • وکاتب
عالم فطانت دثار • وحاجب مشفق حمیده خصال •
وندیم ناصح ستوده فعال • زیرا وزیر امین وسیله
سلامت وبقاء ملک • وکاتب عالم دلیل
عقل ووقار ملک • وحاجب مشفق علامت رضا
وشکران اهل مملکت • وندیم ناصح برهان انتظام
امر ومصلحتدر حکمت نوشیروان عادل عهدنده
قاضی القضاة ایدی • حفظ سلطنت اصحاب اخیار
وناصح ومساعدن غیری ایله اولمز اصحاب اخیار

دخی فایده ایتمز مگر که ملك تقی اوله • زیرا ملك اصل واملا
فرعدر • پس اصل اخیر اولمینجه فرع خیر اولورسه دخی مفید
دکلدر • و تقوی سلطاندن مراد صدق وصحت امورده
صحیح • واقوال وافعالک صدقنه امر اولمقدر تاکیم انک
صحت وصدقندن سایر حشمت ورعیت دخی صحت
بولوب خالص وصادق اوله • وقلبی حضرت حق
جلت قدرته یه واثق بیلوب جمله قوت وقدرت
واعدایه نصرت • ومرامنه وصول حضرت خالقدن
مقرر بیله • وکندو نفسنه عجب ایتمیه متکبر اولورسه هلاك
اولمق مقرردر • نته کیم وارد اولمشدر حکایت روایت
اولنور که برکون حضرت سلیمان نبی علی نبینا وعلیه السلام
سریرنده جالس ایکن ریح کوتوروب جو سمایه واصل
ایلدی • سلیمان نبی عجب وانانیت ایله مملکت واطاعت
جن وانسه وهیبت وسیاست وعظمت وشوکته
نظر ایلدی • سریر مضطرب اولوب انقلابه دوشدی
سلیمان سریره مستقیم اول دیدی • سریر باذن الله
نطقه کلوب سن مستقیم اول که بن دخی مستقیم
اولیم دیدی • نته کیم حضرت باری عز اسمه بیورر ان الله
لا یغیر ما بقوم حتی یغیروا ما بانفسهم • وزیر عالم وپیر دانا
اولمق کرکدر • جوان پر خرد دخی اولورسه مانند پیر اولور
دو وزیر زینت سلطنتدر • وزینت شیندن پاك
اولمق کرکدر • وزیرك خیری محمود • وسیرتی حسن
اولمغه بش نسنه یه احتیاجی واردر • کندویه داخل اولان

دعوا

امورك

اموركَ وجه مخرجنه نظر واشیاء خفیه عیان اولمغه علم
وتحملندن غیریده برنسنه دن خوف ایتممکه شجاعت
وصحیح عمل قیلمغه صدق اولمیجه دکلین کتمان سر سلطان
اردشیر بابك وزیر ساکن ومتحمل وشجاع واسع
صدر حسن مقال • ملیح وجه اهل حیا صاینت و
حسن کلامده متکلم وبو جمله ایله متدین ومتقی وحسن
مذهب اولمق کرکدر • تاکیم نفسی طاهر اولوب
اعتقاددن جایز اولمیانی کندودن نفی ایلیه وتسهیل
اموره صاحب تجربه وعواقب اموره نظر ایتمکله
متیقظ • وتغیر دهوردن ترسناك ومصیبت
عین زماندن متحفظ اولمق کرکدر دیدی وهر پادشاه که
وزیرنه محب ومشفق اوله اعداء وزیر کثیر ودشمنی
دوستندن زیاده اولور • پس پادشاه وزیری
حقنده متعرض کلامن استماع ایتمك جایز دکلدر وزیر
هر طریق محموده یه سالك اولمق مهمدر تا ملکده
بر خلهٔ مذمومهٔ غیر رشیده مشاهده ایتدکده بغیر
عناد • راه حمیده • وسمت پسندیده یه رد ایلیه
زیرا پادشاه مرادی اولمدیغی اوزره ایکن وزیردن
اولیا بده بر غلظت استماع اتسه وتقریع وتشنیع
ایشتسه شری زیاده ایدر • وبونك دلیل بودر که
حضرت باری جلت عظمته موسی علیه السلام فرعونه
ارسال ایلدکده • فقولا له قولا لینا دیو امر ایلدی
حق سبحانه وتعالی عدوونه قول لین ایله مکالمه ایله دیو

بلبیسنه تنبیه ایدیجک قولنی ملایم ایتمکه مؤکددر • واکر
سلطان کلامی خشن وسرد اولورسه • وزیره حقد
ایلمک جایز دکلدر بلکه قلبنده کلامنه صبر ایتمک مناسبدر
زیرا قدرت سلطنت نطقن اطلاق ایدروب مراد
ایدندوکن سویلر • واکر وزیر پادشاه عالیجاهک
محبتی اولوب صحیح مقال وحسن فعال اولوربسه
حسناتن سلطانه عد ایدوب منت ایلمک
جایز دکلدر • ارباب فطنت ایدرلکه برکیمسنه یه
احسان ایدوب اوزرنه عد اتسک اکا امتنانه
بابندن برشی ترک طوتمش اولورسه • وزیر وسایر
خواصدن احسن افعالدن هرنه ظاهر اولسه اقبال
دولت پادشاه وبرکات سایهٔ ظل اللهدندر
پس سلطان سامی مکانک منتی ارباب ارکان
وسایر انسان اوزرنه اولور • ووزیر خاین وملکک
نیت ردیهٔ فاسده سندن • دولت سلطنتده
اعظم فساد صدور ایدر • نوشیروان عادل ایدر اشر
وزرا سؤال کمسنه درکه بلا حرب وقتال وجنک وجدال
احوال اصلاحه ممکن ایکن پادشاهی قتاله حدت ایله جری
ایلیه • ووزیر نادان سؤال ایره بکزرکه پیدا وپنهان
اولور نه زایل اولور • ونه یغمور یغدورر حکمت
ارسطا طالیس وصایاسنده کتورمشدر هر امرکه
بی حرب • وخشونت سندن اوزکه کیمسنه نک
الیله اتمامه ایرشور خیرلودر • عاره اغیار الیله یاپشق

اساندر

اساندر اما کندو الوکله طوتمق میسر دکلدر دیو علما ضرب
مثل ایتمشدر • وترتیب وزرا بودرکه ممکن اولدقجه
کتب ایله محاربه ومجادبه ایده لر • اکر امور تدبیر
واحتیال ایله میسر اولمزه • اعطای اموال وبذل صلات
ونوال اله کتورمسنه اقدام واهتمام ایده لر • وچون
برسر عسکر منهزم اولسه جنودک ذنوبن عفو
ایدوب • قتالنه استعجال ایتمامک کرک • زیرا
احیای قتل ایتمک ممکندر • اما موتی احیا ایتمک
متعذردر • زیرا برکشی قرق بیلده آدم اولور ونیجه
بیک آدمدن سلاطین خدمتنه برابر آدم انجق
بولنور • اکر جنددن بری اسیر وبند وعدویه کرفتار
اولسه • وزیر انی خلاص ایدوب فدا ایتمک کرکدر
تا عسکر استماع ایدوب حربه مباشرت ایتدکلرنده
قلبلرنه تقویت ویره لر • ووزیره مناسب اولان
بودرکه • ارزاق جندی حفظ ایدوب علی قدرهم
تدارک ایلیه • وشجیع اولان مردانی حرب
ایله تجربه وامتحان ایلیه • واحسن کلام ایله خطاب
ایدوب لینت کوستره • ولطف ورفق ایله
جواب ویره • سلطانک عز وسعادت وقوت
طالعندن حضرت حق جل وعلا وزیر صالح وامین
ناصح اعطا ایدر • حضرت باری عز اسمه بر امیره
خیر اولمق اراده اتسه اکا وزیر نصوح ومشیر صادق
فیض ایدر • دیو حدیث وارد اولمشدر مؤلف ایدر

مطلب

حضرت حق جلت قدرته هر حين و آن و وقت و زمانده
عباد ندن مثال سلاطين و وزرا و اكابر و علما ظهوره
كتوروب ارض دنيايى عبادله معمور اولمغه اصطفا
ايدر و عجايب زماندن برى حديث برامكه در كه
كرم و سخا و بذل و عطاده دنيايه انلره نظير كلمش
دكلدر اكثر ولايت و مقامات مرتفعات
انلرك تحت ملكنده ايدى انقراضلرندن صكره احوال
وزارت و امور سلطنت فاسد اولوب خدمت ملوكده
رونق قالمدى تاكه آل سلجوق وجوده كلدى و ظل
دولتلرى ممدود اولوب وزراء متقدمين درجه لرينه
واصل اولديلر بر مرتبه ارتفاع بولديلر كه بسيط ارضده
اهل فضل و ادبا و ابناء سبيل و غربا وضيع و شريف
و بالجمله انلرك احسانيله ممسوك و امتنانلريله معمور
اولمدق كمسنه قالمدى بو ايراددن مراد صالح و طالح
بيننده فرق وار ايدوكى بلنمكدر حكمت بزرجمهر ايدر
انفاس اشيا بر برنه شاملدر زيرا جوهر ناس ساير
جواهردن اجلدر دنيانك زينتى خلق ايلدر و حضرت
بارى جلت عظمته خطابه منسوب دكلدر كيم اراده
ايدرسه صلاحى هبه و اعطا ايدر و هر كسه شانه
لايق نه ايسه واصل اولور مناسب اولان بودر كه وزراء
ملوك و مدبر دولت صفت وزراء اولين اوزره
اولوب رسوم طريق متقدمينى حفظ ايدهلر و رعايادن
اندر الناس اندكلرى اموالى التماس ايليوب اوقات

واجانبله

واجانبله طلب ايدوب بى وقت استميه لر تاكيم رعيت
رسمدن بيلوب طاقت و قدرتلرى قدر تحمل ايده لر
و رعايانك صيدندن طورنه شكارنده شاهين
كبى اولوب قتل عصفورده چاقور كبى اولمامق كرك
و اموال مواريثك تناولنه حرص و از جايز دكلدر
مادامكه وارث موجود اوله بو بابده طمع لغايت
مشومدر و هبات فوايد و نعم ايله قلوب رغبت
و حشمه استمالت ويرمك لازمدر تا كفايت
و سمو تربيه لرين صلاحه منوط ايدوكن بيله لر تاكيم
دنياده ذكرى حسن اولوب عقبى ده ثواب جزيله
مظهر اوله لر باب ثالث كتاب و ادابلرى
بيانندهدر علما ايدر جميع اشيادن قلم اجلدر زيرا قلم
ايله سالف و ماضى اعاده اتمك ممكندر و قلمك
فضل و شرفندن حضرت حق جل جلاله ن وَالْقَلَمِ
وَمَا يَسْطُرُونَ وَاقْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ الَّذِي عَلَّمَ
بِالْقَلَمِ عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ ديو قسم ايدر حديث
رسول الله صلى الله عليه و سلم حضرت بارى عز اسمه
اول قلم خلق ايلدى و كاين اولديغى اوزره جارى اولدى
ديو بيوردى عبد الله بن عباس حضرت يوسف
على نبينا و عليه السلامدن حكايت اولان اجْعَلْنِي
عَلَىٰ خَزَائِنِ الْأَرْضِ إِنِّي حَفِيظٌ عَلِيمٌ آيتى تفسيرنده
انى كاتب حاسب ديمكدر ديدى و بعضيلر قلم
صايغ و خط صباغيدر ديمشدر حكمت جالينوس ايدر

قلم طبیب کلامدر حکمت بلیناس حکیم قلم طلسم کبیردر
حکمت اسکندر ایدر ضبط دنیا قلم وسیف التنده در
وسیف دخی قلم تحتنده در • وانکله اقرب وابعده
رأی وتدبیر معلوم اولور • وتیغ وقلم برله کثیر زمانک
تجربه‌سی اولور • وکتب معتبره‌یه نظر ایلمین عاقل کامل
اولمز • زیرا مدت عمر انسان معلوم وبو عمر قصیرده
تجربه ایله نه مقدار نسنه ادراک اولنه بیلور مفهومدر •
پس سیف وقلم ایکی حاکمدر • انلر اولماسه دنیا قائم
اولمز ایدی • اما کتاب خدمت ملوکه صالح اولمغه
حدود کتابتدن زیاده بلمک جایزدکلدر حکما وقدما
ایدر • اون اشیا ایله کاتب عالم اولمق لازمدر صعود
بعیده وتحت ارضه قریب • واستخراج افنا وصیف
وشتاده لیل ونهارک زیاده ونقصانن وشمس
وقمرک ونجومن سیرانن • واجتماع واستقبال واصابع
ایله حساب هندسه وتقویم • واختیارات ایام وطبابت
وادویه • وریح شمال وجنوب • وعلم شعر وقوافی
ومزارعنه صالح اولانن بلمک • وبو جمله ایله کاتب
سبک روح • وخوب لقا • وقلم تراشن اتمکده
وتدبیر وفطنده ورفع خطنده خبیر ودانا اولمق لازمدر
وکنج معارفدن قلبنده هر نه مکنون ایسه بروزن کوستروب
شبا قلم ایله اظهار ایلیه • وقنقی حرفه مد ویرمک جایزدر
وقنقی حرف منجمع ومتصل کرکدر خطی مبین ایدوب
هر نسنه‌یه حقنی ویرمک لازمدر اولا کاتب قلمک تراشن

بلکه

بلمک مهمدر که انسان حسن خط وابراء قلمه قادر اولبحق
بهر حال تحریری خوب اولمق محققدر حکایت
ری شهنشاهک اون وزیری واردی جمله‌دن
بری صاحب بن عباد نام کمسنه ایدی بر کیجه اول وزرنه
سایر وزرا جمع اولوب • صاحب قلمن تراش
اتمکه قادر دکلدر دیو اتفاقله حرف ایدیلر شهنشاه
قضیه‌یه واقف اولوب • وزراسن جمع ایلدی
صاحب نیجه فنده ادب ومعرفت ایله بحث ایدرسنز
بنم پدرم وزارت معرفتن تعلیم ایلدی • تجارت
صنعتن بلدرمدی • اول ادیم قلم تراشن اتمدوکمدر
اما بر تمام مکتوبی • بر مکسور قلم ایله یازمغه اقتدارکز
وارمیدر دیدی • وزرا بو بابده عاجز اولدیلر شهنشاه
سن یاز دیدی • صاحب بر مکسور قلم الوب تمام بر
درج درج ایتدی • وزرا فضلنه اقرار وسداد وبلنه
اعتراف ایلدیلر • واقلامک اجودی مستقیم • وزبر
درلک • وسطیر اولاندر • ویمینی محرف اولان قلم
فارسی • وعبری ودری خطنه موافقدر قلمک محرفی
جانب ایسرده اولمق کرکدر خیر الاقلام یحیی بن جعفر
برمکی • قلم غلیظ ودقیق اولمیوب • وسطی فیق اولاندر
دیو کتابه یازوب • یحیی بن لیثه کوندردیکیدر • وقلم
تراشی بغایت تیز اولمق کرک • وقلمک کلنکی کلنک
شکلنده جانب ایمندن محرف اولمق کرکدر • جمیع
خطوطه اصلحدر • وقلم قط اولنان مقط غایت

غایت صلابتده اولمق کرک • وکتابت عبارت لطف
والفاظ فارسیدن وزنی خفیف اولمق کرک
وکاغدک مهره سی مساوی • بغایت مصقول کرک
وهر حرف که اوج حرفدن زیاده در مدی واحدر واقل
اولان حروفک امتدادی جایز دکلدر زیرا خطی خراب
ایدر • وصورت حروف زرینه مشابه کرکدر آنا بو
مرتبه یه حکیم عادل وعاقل ویاخود انا ملی معتاد اولان
کاتب کاملدن غیری قادر دکلدر • امیر المؤمنین
حضرت علی بن ابی طالب رضی الله عنه کاتبی
عبد الله بن رافع ایدر • حضور حضرتده کتابت ایدردم
حضرت یا عبد الله دوات وقلمک طویل ایله
وسطورک بینی واسع • ومابین حروفی جمع ایله
دیو بیوردیلر • عبد الله بن جبله حسن خطه مالک ایدی
غلمانینه اقلامکز بحری اولسون بجری اولمزسه زرد
اولسون • واقلامک عقدنی قطع ایدوک که امور
منعقد اولمیه دیو تنبیه ایدردی • بی ختم وبی مهر
کتاب کوندرمک جایز دکلدر • زیرا کتابی مکرم
ایدن ختمدر • القی الی کتاب کریم آیتی تفسیرنده
عبد الله بن عباس ایدر کتاب مختوم مراددر
حضرت رسول کبریا • وزبدهٔ اولیا وخاتمهٔ انبیا
محمد مصطفی صلوات الله وسلامه عجمه کتابت یازمغه
امر ایدوب انلر بی ختم کتابه التفات اتمزلر دیو
مبارک خاتمی ایله مهرلیوب کوندردیلر صخر بن عمرو

روایت ایدرکه • رسول الله صلی الله علیه وسلم نجاشی یه
کتاب یازدقده خاکه براغوب بعده مکتوب
طی ایدوب کوندردی • مکتوب وصول بولدقده
مضمون هدایت مقرونیله عامل اولوب مسلمان
اولوب جان ودلدن ایمان کتوردی • وکسری یه
مکتوب تسطیر ایتدکده خاکه براقمیوب کوندردی
اول مخالفت ایدوب اسلامی قبول ایلمدی
رسول الله صلی الله علیه وسلم اتربوا کتبکم فانه انجح
للحوائج • وبنه اتربوا الکتاب • فان التراب
مبارک دیو بیوردیلر • وکاتب کتاب تحریر ایتدکده
طیندن اقدم اوقیوب بر خطا وار ایسه اصلاح لازمدر
وکاتب کلامک اختصارینه اجتهاد تام ومعنینک
تطویل اتمامینه سعی بالاکلام اتمک کرک • وبر یازدیغی
کلمه یی تکرار کتورمک مقبول دکلدر • والفاظ ثقیله دن
محکم احتراز کرکدر تاکیم محرر محمود اوله • وباب کتابتده
کلام چوقدر • اما کتاب تطویل اولمسون دیو بو مقدار
ایله اکتفا اولندی • نته کیم دیمشلر خیر الکلام ما قلّ وجلّ
ودلّ ولم یملّ

باب رابع سوء همم ملوکک بیانندهدر

امیر المؤمنین عمر بن الخطاب رضی الله عنه جهد ایله
دون همت اولمیه سن قدم انسانه قید وبند
اولوب سقط ایدر • دون همتدن اوزکه بر نسنه
کورمدم دیدی • عمرو بن العاص کشینک نفسی هر چند که
وضیع اوله اعزاز ایدوب شریف طوتمق لازمدر

تا امری عالی اوله • واکر نفسنی ذلیل ایدرسه قدری ذلیل
واهانته دلیل اولوردی • وتفسیر همت کشی نفسنی
رفع ایدوب اعزاز واکرام ایلیه که انفت قلب همم
اکابر دندر • زیرا انلر نفسلری قدرن بیلور اعزاز ایدرلر
هیچ احد کمسنه نک مرتبه وقدرن رفع ایدوب
توقیر وتکریم اتمز مکر بالذات کندوسی نفسنی قدرن
رفع ایدوب اعزاز ایلیه • واعزاز نفس اولدر که
اراذل ایله اختلاط اتمیه • وجایز اولمیان عملده مسارعه
قیلمیه • وبر کلمه که معیوب وناصواب اوله سویلمیه
وهمت وانفت خصایل ملوکدر • وزرا وندمانه
معلوم ایدنمک لازمدر • نته کیم وارد اولمشدر حکایت
ابو الدوانیق بر کمسنه بشیوز اقچه انعام ایلدی احمد بن
الخطیب اعدادن بیکدن اشغه هبه ایلمک جایز دکلدر
دیدی • هارون الرشید بر کون موکبنده سوار اولمشدی
عسکرندن برینک آتی ایاغی سقط اولدی هارون بشیوز
اقچه ویرسون دیدی یحیی هارونه کوز ایله اشارت
ایدوب • بو خطادر دیدی • چون نزول ایتدیلر هارون
یحیی یه بندن نه خطا صادر اولدیکه کوز ایله اشارت
ایتدک دیدی یحیی لسان سلطانه بیکدن اقل جاری
اولمق جایز دکلدر دیدی • هارون بوبابده بشیوز
درهمدن زیاده ویرلمک جایز دکلدر • نیجه ایدهیم دیدی
یحیی عادت جاری اوزره آت برینه آت ویرمک
کرک ایدیکه نفسنک وهمتنک ذکر حقیردن منزه

اولیدی دیدی • بو سببدن مأمون عهدنده اوغلی عباسه
بر ولایتک ایالتن تفویض ایلدی • بر کون مأمون
عباسک حجره سنه اوغرادی عباس غلامنه
رصافه قپوسنده ایو جه بقلا کوردم • کوکلم اندن
اشتها ایدر بیچ اقچه ال وار بر مقدار بقلا کتور
دیرکن مأمون اشتدی • الان بلدمکه اقچه نک
بجوغ اولورامش سن ولایت عهدنه لایق و
ترتیب ملکه سزاوار دکلسین سندن صلاح
وفلاح کلمز دیدی • وتفویض ایتدوکی ایالتی الیدن
الدی حکمت وصیت نامه اردشیرده اوغلنه
ایدرچون اولادکدن برینه انعام واحسان اتمک
مراد ایدنسک دخل ولایت ویا قریه ویاخود
قیمت بلد • ویا رستاقدن اقل اولمغه جهد ایله
تاکیم اول شخص واولادی مستغنی اولوب مادامکه قید
حیاتده اوله لر • احتیاجلری زایل اوله • بونکله احیا
زمرهسنه داخل اولوب • امواتدن عد اولنمیه سن
وهم اجتهاد ایدوب • جدا تجارته میل ورغبت اتمیه
زیرا تجارت دلیل دون همتدر حکمت هرمز بن
شابور وزیری مکتوب کوندروب جانب بحردن
تجار طایفهسی کلدی • در ویاقوت وجواهر ذی قیمت
وار ایدی • خزینه ایچون بوز بیک التونه جوهر الدم
وحالا فلان تاجر جواهر ربح کثیر صاتون المغه حاضر
اولمشدر بیعنه رغبت اولنورمی امرلرینه منتظر اولورز

او لیدی

بلد رسونلر دیو بلدردی • ملک هرمز بوز کره یوز بیک
و بنجه یوز کره یوز بیک بزم بایمزده شی دکلدر رغبت
دخی اتمزز • اکر بز تجارت ایدرسونز سلطنتمزکیم سورر
ای جاهل کندو نفسکه نظر ایله • و بو مقوله کلامی عد ایتمه
و ارباب تجارتدن بزم اموالمزه بر دانه و بر حبه خلط
اتمه که قاعده و رسمه خلل طاری اولور • و نیک نام
قبحه عودت ایدر • وصیت و صدا سندن ضرر
مترتب اولور • و حیات و ممانده معیوب اولورز
دیو عتابه متعلق نامه کوندردی **حکایت** روایت اولنور که
امیر عماره بن حمزه • منصور خلیفه نک مجلسنده ایکن
اول کون مظالمه نظر اولنوب • حکم و حکومت اولنوردی
برکیمسنه مجلسده ایاغ اوزره دوروب • یا امیر المؤمنین
بن مظلومم دیدی • امیر سکا کیم ظلم ایلدی دیدی • امیر عماره
کویلرمه • و اموال و املاک • و عقاریمه بی وجه دخل
ایدوب • نزاع ایلیوب غصباً المدن الدی دیو
شکوی ایلدی • منصور خلیفه یرندن طوروب خصمی
ایله برابر محاکمه اولنمغه امر ایلدی • عماره بن حمزه یا
امیر المؤمنین • اکر قریه لر بونک ایسه من بعد معارضه
اتمزم • و اکر بنم ایسه بو که هبه ایتدم بو بابده مخاصمه و محاکمه
اتمزم • و امیر المؤمنین بکا اکرام ایتدوکی مکانی کویلرمه
بیع اتمزم دیدکده • حاضر اولانلر اکابر و اصاغر علو همت
و شرف نفس و مروتندن تعجب ایدوب تحسین و آفرین
دیدیلر • همت • و نهمت • بر هیئتدر هر کسه اندن

بر نصیب واردر • بری سخا و اطعام طعام • و بری علم و بری
عبادت • و قناعت • و زهادت • و ترک دنیا
و طلب عقبی • و بری زیاده استمکلدر • و اسد نوال ایله
همت اشبو حکایتده وارد اولدیغی اوزره اولمق کرکدر
حکایت روایت ایدرلرکه • یحیی بن خالد دار
خلافتدن سوار اولوب دار سعادتنه کیدرکن در
خانه ده بر کمسنه دوروب خلیفه یه منتظر اولمش کوردی
قریب اولدقده یرندن قیام ایدوب • امیره سلام
ویردی • و بنم سکا احتیاج تامم وار حضرت رب الاربابی
وسیله ایدندم دیدی • یحیی کندو خانه سنده حالنه مناسب
بر مکان تعیین ایدوب • و کندو خاص خوانندن
طعام فراوان • و هر کون هزار درهم احسان اولنسون
دیو فرمان ایلدی • اول کمسنه برای مقداری بو منوال اوزره
عیش و نوش و صفالر سوردی • آی تمام اولدقده روز
مره انعام اولنان درمی عد ایتدی تمام اوتوز بیک
درهم اولمش • الف نعمه دیو الوب بر جانبه روانه اولدی
یحیی قضیه نک وقوعندن خبردار ایلدیلر • والله اکر
مدت عمرم بونده قائم اولسه صلتم منع • و ضیافتم
قطع اتمیوب • اکا نعمتم دایم ایدردم دیدی **حکایت**
جعفر بن موسی هادینک بدر الکبیر دیمکله معروفه
بر عوّاده جاریه سی وار ایدی • ملاحتده زلیخای زمان
و صنعت غنا • و ضرب اوتارده احذق اوان
ایدی • محمد بن زبیده حسننه آشفته و حیران اولوب •

بکا فروخت ایله دیوا امتنان ایلدی • جعفر سکا خود معلومدر جوکی
دخیل بیع ایتمک عادت وصنعتم دکلدر اکر خانه بر ور
اولمیدی بر نفسده سکا ویروب بو بابده لا دیمزدم
دیدی برکون محمد جعفرک ضیافتنه کلوب • آلات
بزم مرتب اولوب • بدر تغنی وطرب ایلدیکجه اهل
مجلس شوقه کلوب صفا وذوق ایلدیلر • محمد جعفری
علی الدوام شرب مدامه طولوب • تمام سرخوش
وکیفیت زیاده ایله بیهوش ایدوب • ومغنیه الوب
اوینه کتدی • اما دست رازلق ایدوب قصد قربت
وخیانته نیت ایلدی • علی الصباح مجلس راحی مهیا ایدوب
جعفری ضیافت طریقیله خانه سنه دعوت ایلدی وجاریه یی
ورای پرده دن تغنی یه حاضر اول دیو سپارش ایلدی
قدح دور ایلیوب کله لر قزوب مجلس کرم اولدقده
جاریه درون پرده دن نغمات ایلیوب آواز نرم
ایله • ارباب بزمی کرم ایلدی جعفر عواده استماع ایدوب
شرف نفس وادب • وهمت ومروتندن مجلسده
متغیر اولوب نطقه جرأت ایلمدی • محمد بن زبیده قیمت
جاریه دن زیاده نیجه یوز بیک درهم انعام وخلع احسان ایله
اکرام ایلیوب • جعفری انواع تعظیم واحترام ایله اوینه
کوندردی • بعض حکمایه سؤال اولندیکه نوع بشردن
مسرور الحال • ومرفه البال کیملردر • عالی همت وصاحب علم
ومعرفت • وذی فهم وفطنت • ومصنوع حالت اولانلر
دیدی • ونحوست حظ ومضایقه یدندن خلاص اولمغه

کیمره

کیمره تمسک ایتمک جایزدر دیدیلر • ملوک • واکابرو
ودوی الهمم عالی • ونفوس شریف سامی یه نته کیم
دیمشلر • جاور بحراً اوملکاً ددی حکایت سعد بن سالم
باهلی ایدر • هارون الرشید عهدنده کلی مضایقه چکوب
احوالم مشتد اولدی • واوزرمه دیون جمع اولوب قفانشند
محنت واداسنده عسرت چکدوم طالبلر
تقاضا ایلیوب عزما قدم دوتا ایلدی • تدارکنده بی مجال
وتفکرنده نیجه خیال ایلدم آخر کار • پیر حقیقت شعار اول
زمانک مرشد طریقت دثاری عبد الله کامل العیار
واردم • اول مرشد دقایق شناسه محنت بی قیاسی
عرض ایدوب • باب فرجه ارشاددن التماس ایلدم
اول پیر رحرد • بو محنت ودرددن سنی برامکه دن
غیری • بر فرد خلاص ایده مز دیدی • انلرک تکبر وتجبرلرندن
عظمت قدرتلرنه کیم طاقت کتوروب تحمل وصبر
ایده بیلور دیدم • بهر حال حصول آماله احتمال ایدرسن دیدی
انلره دوردم • فضل وجعفره واردم حضورلرینه
قصه تقریر • وقضیه بر بر تعبیر ایلدم حضرت رب العالمین
ظهیر ومعینک اوله دیدیلر • اندن در وغم رغم ودیده لوم
برنم منکسر ومتحیر • ومفتکر ومتغیر عبد الله بن مالکه کلدم
وبرامکه دن استماع ایتدکم تعبیری تقریر ایلدم بو کونه رزم
یانمزده حضور ایله • پرده غیبدن نه ظهور ایدر کورلم
دیدی • بر ساعت مرور ایتمدین بر قوللر کلوب قپومزده
احمال اثقال ایله خیلی ابغال کلدی • وبانجه برادم بن فضلک

وکیلیم دیر دیدی • عبدالله لعل الله حضرت مفیض النوال
فرجی اقبال اتمش اوله دیدی • واردم کوردم قپوده بر
صاحب وقار • النده بر رقعه وار سنکه بزم یانمزدن
بر اضطرار کتدوک بن بی اختیار خلیفهٔ عالی مقداره
واروب احوال پرملالکی اشعار ایلدم بیت المالدن
یوز بیک درهم انعام بیوردی • بو مبلغی غرماسنه
صرف ایدر • یا وجه معاشی و کفاف نفسنه نفقه ایدر
دیدم • سکسان بیک اقچه دخی صدقه ایلدی کندو یانندن
یوز بیک درهم دخی ضم ایدوب • احوالک منتظم اولمغه
ارسال اولندی • دیو تحریر اولنمش دیدی حکایت روا
اولنور که نوشیروانک بر مرصع ذی قیمت جامی بر
ندیمی سرقه ایدرکن • نوشیروانک نظری دوشمش اولدی
ساقی کلوب جامی بولمدی • ارباب مجلسه جام مرصع
ضایع اولدی • مادامکه جام برینه کلمیه بر کیمسه طشره چیقمیون
دیو تنبیه و تأکیده اقدام و اهتمام ایلدی نوشیروان
بو کاردن فراغت ایله • واهل بزمی خروجدن منع ایدوب
جامی طلب اتمه که • انی سرقه ایدن برینه کتورمز و دزدی
کورن عیبن فاش ایلمزدی • سخا و علو همت موجود
یرده راحت و خیر و برکت انده لابد در حکایت
روایت اولنور که رشید صالحی دعوت ایدوب بزم
منصور ذمتنده یکرمی کره یوز بیک اقچه مز وار در بوکون
اخشامه دکن بلا تأخیر • بهر تقدیر تحصیل اتسون بیقصور
کتوره • واکر مبلغ مغربه دکن جمع اتمزسه امان ویرمیوب

تیغ

تیغ فرمانم ایله کس کتور دیدی • صالح منصوره واروب
حقنده صادر اولان فرمانی اذعان ایتدردی • منصور
والله هلاک اولدم • جمله اسباب و املاک یوز
بیک اقچه ایتمزدی بو یمین غلاظ ایلدی صالح بو بابده بر
حیلهٔ تدبیر و تدارک ایله که اهماله مجال یوقدر و بو
خصوصک حصولنده عدم اهتمام اتمزم وامیر المؤمنین
فرماننده محابا قلمزم دیدی • منصور یا صالح بن اهل
و عیالمه واصل ایله • اقارب و اولادمه وصیت
ایده‌یم دیدی • صالح واروب اهلنه وداع ایتمکه بنیاد
ماجرای ایتدکده • منزلنده نوحه و فریاد ایلدیلر صالح
شایدکه • برامکه یدندن سکه بر فتح باب اوله
کل یحیی بن خالده واره‌لوم • و ماجرای عرض ایده‌لم
دیدی • اتفاق یحیی بن خالد حضورنه واروب قضیهٔ
وقوعی اوزره عرضنه قیلدیلر یحیی احوال منصوره مطلع
اولوب نیجه زمان سرفرو ایلدی • باشن قالدروب
خزینه دارینه خزانه ده نه مقدار نقدیه وار دیدی
خزینه دار بش کره یوز بیک درهم وار دیدی
انی احضار ایلدی • و فضله بر قاصد کوندردی که بغایت
معمور قرابیع اولنور • بر مقدار اقچه لازم اولدی موجود
بولنانی کوندرسون دیدی • ایکی یوز بیک درهم فضل
کوندردی و بر رسول جعفره ارسال ایلدی که بعض
لوازم ایچون بر مقدار مبلغ مهم اولدی ممکن اولدیغی قدر
کوندرسون دیدی • جعفر دخی ایکی یوز بیک اقچه ارسال

ایلدی یحیی صالحه انواع دقت ایله طقوز کره یوز بیک درهم
جمع اولدی زیاده یه مجال یوقدر ددی منصور مولای ال
بنم اتک سنک بو مالی سنک انعام بی قیاسکدن
التماس ایدرم دینک بقیه سن دخی اتمامه اقدام واهتمام
ایله دیدی یحیی عجزندن کریه ایدوب امیر المؤمنین برنم
جاریه یه ذی قیمت بر جوهر انعام اتمشدر اول جوهری
بزه کوندرسون دیو غلام کوندردی غلام جاریه دن
جوهری الوب کلدی یحیی صالحه امیر المؤمنین تجاردن
اشبو کوهری ایکی کره یوز بیک اقجه یه المشدر بوندن
ارتوغه قدرت یوقدر امیر المؤمنین منصوری بزه
بغشلاسون ددی صالح مبلغ ایله اول جوهری الوب
منصور ایله رشیده کیدرکن منصور ذمته متعلق بر بیت
ایراد ایدوب برامکه یه دشنام ایلدی صالح انوک
دنائت وخبث میلادنه تعجب ایتدی وبحضور اولو
روی زمینده برامکه دن اخیر وسندن اشر کمسنه قالمدی
که انلر سنی صاتون الوب هلاکت اولمقدن خلاص
ایلدیلر سن انلره مدح وثنا ایدوب احرار فعلن
قیلمزسن سوزی غیبت ایله سویلرسن دیدی
رشیده واروب ماجرای کماجرا عرضه قیلدی
رشید یحیی نک کرم وسخا ومروت وهمتنه
ومنصورک خساست وخباثت ودنائتنه
متحیر اولدی واول هبه ایتدوکی جوهری کرو الوب
مناسب دکلدر دیدی صالح یحیی یه کلوب بولده منصوردن

سبحان الله

استماع ایتدیکی ناسزا تعزیری ووقوعی اوزره تعبیر ایلدی
یحیی انسان قلت ومضایقه ده مشغول ومتفکر
ومهموم اولسه تکلمی جان ودلدن دکلدر والمندیدردی
وکرمکدن بنی معذور طوت دیو منصوردن عذرین دیلدی
صالح کریه ایدوب بو چرخ دوار وکردش روزکار
نیجه دهور دور ایدوب چوق ایام وشهور مرور
اتمک کرکدر که سنک کبی بر وجودی دخی ظهوره
کتوره تأسف ایدرمکه اخلافک ماندی صاحب
خلق تحت ترابده نیجه متواری اولوردی **حکایت**
روایت ایدرلر که یحیی بن خالد برمکی وعبد الله بن مالک
خزاعی بیننده نهانی عداوت وار ایدی اما اظهار
اتمزلر ایدی وعداوته سبب هارون عبد اللهه
بر مرتبه محبت ایدردیکه یحیی بن خالد واولادی
عبد الله امیر المؤمنینه سحر ایدر دیرلر ایدی نیجه سنین
وشهور بونک اوزرنه مرور وعبور ایدوب قلوب
حسودده حقد وکین موجود ایدی رشید عبد الله ولایت
ارمنه والی ایلدی اهل عراقدن بر صاحب ذکا وفطنه
ومؤدب ومحتشم کمسنه وار ایدی الینده اولان مال
ومنالی تلف اولوب کردش کردون دوندن
احوالی مکدر ومختلف اولدی مضایقه واضطرابدن
انقلابه دوشوب آخر کار ناچار اولوب یحیی بن
خالد اغزندن عبد الله بن مالکه حصول مرام ایچون تزویر
بر کتاب تسطیر ایدوب عبد الله بن مالکه کلوب

بابنده کتابی جیابدن برینه ویردی حاجب مکتوبی عبدالله‌یه
تسلیم ایلدی عبدالله مطالعه ایدوب مضمونن مفهوم
ایلدکده مزور اولدوغن معلوم ایدندی حامل مکتوب
ایچرویه کیروب سلام ویروب دعا و ثنا قیلدی
بو دور و دراز سفرک محنت و مشقتنه ارتکاب ایدوب
اگرچه کتاب مزور ایله کلدک اما خاطرکه نسنه خطور
ایتمسون بن سنک سعیکی ضایع ایتمزم دیدی مرد مسافر
وافر دعا و ثنا ایدوب یا امیر ان وصلتم سکا تعلق
ویردیسه منعمده اظهار براهین ایتمه ارض الله واسعة ورزاق
حق مبین در ایراد ایتدوکم کتاب صحیح بلا ارتیابدر دیدی
عبدالله ایکی امرده معتقد اولورسن بغدادده اولان وکیل
معتمده کتاب گوندریرم بو نامه‌نک صحیح و معتلن سؤال
ایدرم اگر صحت بولورسه تحت حکومتمده اولان ولایتلردن
برینک امارتن سکا تفویض ایدرم واگر انعام و اکرام
دلرسک ایکی کره یوز بیک درهم ویروب انواع تشریفات
و خلع ایله تعظیم و احترام ایدرم واگر کتاب مزور و مرتاب
اولورسه ایکیوز خشب ضرب ایتدروب محاسنک
حلق ایدوب خلق ارسنده تشهیر و عقاب ایدرم دیدی
و مردی بر حجره‌یه الوب لوازم و اسبابن تدارک ایتسونلر
دیو تنبیه و تأکید ایلدی بعده مکتوب یازوب بغداده
وکیلنه گوندردی که برکمسنه یحیی بن خالد طرفندن کتاب
کتوردی اولبابده ارتیابمز واردر امدی گرکدر که بو احوالک
تحقیقنده اهمال ایتمیوب دقت و اقدام و اهتمام تام ایده‌سز

تابلم

تابلم اول کیشینک صدق و کذبی معلومز اوله دیدی کتاب
عبدالله وکیلنه واصل اولدقده اسبنه سوار اولوب
یحیی بن خالده واردی ندیم حریم و خواص مختص ایله مجلسده
ایکن کتابی ویردی یحیی انی بسن کوردی ندماسنه تزویرا
بو جانبدن خطا نا کتاب الوب کیده‌نک جزاسی
و سزاسی ندر دیدکده ندمادن هر بری برگونه جواب
ویروب بر نوع عذاب و عقاب و بر جنس جزا عد ایلدی
یحیی خطا ایتدوکز و ذکر ایتدوککز تداون همت و خستندن
ناشیدر حلکز خود امیرالمؤمنینه قرب و بعددن بلورسز
وبزم بینمزده اولان حسدی معلوم ایدنورسز حالا حضرت
باری جل و علا اول مردی قلوبده اولان یکرمی یللق حقدی
زایل ایتمکه واسطه ایدوب مابینمز اصلاح اولمغه گوندردی
پس مناسب اولان بودر که اول مرد مبارکک لقانک
تأمیلی ایله ایفا و ظنونن صدقه مقرون ایدوب عبدالله
بن مالکه کتاب تحریر ایده‌لم که اول مرد مبارکک اقدامک
اکرام و احترامنده توفیر و تکثیر ایلیه دیدی ندما صحبت انما
استماع ایتدکده مدح و ثنا اوقیوب خیر دعا قیلدیلر
وکرم و سمو همتنه تعجب ایلدیلر بعده کاغد و دوات طلب
ایدوب کندو خطیله تسطیر ایلدیکه حالا کتاب مستطابکز
واصل اولدی عمرکز مزید اولسون تمامه مطالعه اولنوب
مضمونی میمونی معلوم و مفهوم اولدی سلامت و استقامتکزدن
انواع سرور و بهجت و حبور و فرحت حاصل اولدی
اول حرکمنه بزم طرفمزدن کتاب تزویر ایتمش ملاحظه

اویمش اول کتابده شبهه وتلبیس وتزویر بوقدر بن تحریر ایلدم
واول کتبی یه تسلیم ایدوب حضوره کوندردم کمال کرم
وحسن شیمکزدن توقع اولنور که اول مرد پاک نهادک
مأمول ومرادنده احسان بی پایان ایدوب عام احسانکز
ایله ممتاز ووافر امتنانکز برله سرافراز ایده سز که انک
حقنده صدور وظهور بولان انعام عام بو جانبه عاید در
دیدی • وکتاب ختم ایدوب وکیلنه تسلیم ایدوب اولده خی
عبدالله ابن مالکه کوندردی • مکتوب عبدالله بن مالکه
وصول بولدقده • کمال مرتبه مسرور اولوب • اول مردی
کتوردوب • سکا وعده اولنان امورک قفسیله اکتفا
ایدرسن • ناکیم عهدمه وفا اتمش اولاوز دیدی • اول مرد
عطا وکرمدن زیاده محظوظ ددی • عبدالله ایکیوز بیک
درهم مواون رأس براز رهوار مرصع زین مجوهر لجام
اسب تازی • ویکرمی طاق ثیاب کزین ولباس افتخار
واون انفار غلام اسب سوار • وسایر لوازم ومهمات
وانله لایق جواهر ویروب • بغداد طرفنه کوندردی • اهل
وعیالنه وصال میسر اولدقده • یحیی بن خالدک استانه سنه
یوز سوروب • دخوله اذن دلدی • حاجب یحیی یه وارد
یا مولای بابه بر محتشم جمیل الشیم خیل وخدم ایله کمسنه کلمشدر
دخوله اجازت وعبوره ارادت دلر دیدی • اجازت
ویردی • مرد دخول ایدوب • شفاه تعظیم تبجیل وجباه
تکریم برله تقبیل ارض ایلدی • یحیی نام ونشانن ورسم
ومکانن سؤال ایلدی • بن اول مردم که کردش چرخ

ناموافقدن

ناموافقدن جور ومضایقه چکوب سنک طرفکدن
عبدالله بن مالکه بر کتاب تزویر تحریر ایلدم دیدی
یحیی سکا نه انعام واعطا ایلدی ددی • اول مرد خی سنک
همت وظل دولتکدر • وافر انعام ایدوب بنی غنی
ایلدی • وهر نه ویردیسه جمله سن قبوله کتوردم بای فرمان
سنکدر دیدی • یحیی اول صاحب دولت ایله مابیننده
اولان عداوتی صداقته تبدیل اتمکه سبب اولدک
اول انعام ایتدیکی قدر بن دخی هبه ایدرم ددی • وعبدالله
ویردیکی مقداری مال وامثال احسان ایلدی • بو حکایه نی
ایراددن مراد بودر که انسانک همتی عالی اولیجق ابدا
ضایع اولمز • خسیس الطبع اولوب لئام ناسه دخی
تعلق ایدرسه • همت سامیه سی اولیجق تهور
واقدام ایدوب کریم الاخلاق طاهر الاعراق بر
کمسنه ایله مخاطره ایلیه • انوکله هتوره واصل اولوب
مرادیله برخوردار اولمق مقرردر • آمدی ایکی کریم ومحتشم
وزعیمک سمو همتلرنه نظر ایله که نه کیفیت ایله معامله
ومقابله ایدوب • مرتکبنه عقوبت وعذابی لایق
کورمیوب • برکت دولتلرنده اول مرد مقصودینه
دسترس بولوب • شدت زمانه وقلت و
مضایقه ومحنتندن خلاص اولوب • نعمت سنیه
ورتبت علیه یه واصل اولدی حکایت روایت اولنور که
بنی هاشمدن برقول • وبنی امیه دن بر غلام افتخار ایدوب
هر بری نیم افندیلرم سنک افندیلرکدن اکرمدر دیدی

واروب تجربه ایدوب شبهه مرتفع ایده لم دیدیلر • غلام
بنی امیه بعض موالیسنه واروب مضایقه وفقر وفاقه دن
شکایت وشدت اضطرابن حکایت ایلدی ده
هزار درهم انعام ایلدی • برینه دخی واروب احوالن عرض
ایلدی • ده هزار درهم دخی اول ویردی حتی موالیدن اون
کمسنه طواف ایلدی • یوز بیک درهم جمع اولدی
ایمدی وارسندخی بنی هاشمک کرمن تجربه ایله دیدی
اول غلام حسن بن علی بن ابی طالب علیه السلام
واروب فقرن شکایت • واحوالن حکایت ایلدی
یوز بیک درهم انعام ایلدی • اندن عبدالله بن جعفره
واردی • اولدخی یوز بیک درهم ویردی محصل کلام
اوچ نفردن ایکیوز بیک درهم تمام جمع ایدوب
بنی امیه غلامنه واروب سنک افندیلرک کرم
وسخاوتی بنم افندیلرمدن اوکرنور • اما احتیاجم قالمدی ایکی
انعام واکرام ایلدکلری دراهمی کندولره ترجیع ایدوب
تکرار تجربه ایده لم ددی • غلام بنی امیه موالیسنه واروب
بو دراهمدن مستغنی اولدم • حضرت حق جل جلاله بر
مکاندن دخی فتح ایدوب باب فقر منسد اولوب
بو ماله احتیاجم قالمدی کرو کتوردم دیدکده هر بری ویردوکی
مالی الدی • وغلام بنی هاشم دراهمی موالیسنه کتوروب
بر بردن کفایت مقداری مال هیچ اولوب بو مبلغه
احتیاج قالمیوب ینه سزه کتوردم الکوز دیدکده بز
ویردوکمزی کیرو آلمزز • وهبه مزی ینه کتوروب امولمزه

قیمتز

قیمزز • اکر مال ومنالدن مستغنی اولوب احتیاجک یوغیسه
بو مالی خلقه صدقه وفقرا ومحتاجینه نفقه ایله دیدیلر •
حکایت بعض حکما ایدر • اجلال اکابر جلالدن واحتقار
ناس لومدن اصل • وقبح خلالندندر وآلت سز همت
خفنه در • وجدله همت جبن ولطیف ومستحسن وظریف
اولور • زیرا آدم هر نقدر صاحب همت اوله • وجدی
موافق ومساعد اولمیه • اهتمامندن انخفافدن
غیری نسنه اولمز • پس همت همت علوی وجد عالی
اولمق لازمدر • کلام درجه وعمل قدر ومرتبه ایله دردیمشلر
همت بغداده وزاد وزواده ایکی فرسخه دکن کوکدر
عبدالعزیز مصره سلطان ایدی • برکون سوار اولوب
اطرافی طواف ایدرکن برکمسنه اوغلنه یا عبدالعزیز
دیو ندا ایلدی • عبدالعزیز اول صدایی استماع ایدوب
اول صدایی القا ایدن کمسنه کتوردوب عبدالعزیز
نام اوغلوکه نفقه ایله دیو اون بیک اقچه صدقه ایلدی
بو خبر مدینه مصرده شایع اولدی • اول سنه ده وجوده
کلن اولاده عبدالعزیز آد قودیلر • بو بابده کلام چوقدر
ذکر اولنورسه کتاب تطویل اولنور • همت تأخیر اولنورسه
انسانی برکون مرادنه واصل ایدر • اما رجالک محمودی
اولدرکه • نهمتنی قدرندن تجاوز ایلمیه • تاکیم طول حیات
ومدت عمرنده غم واندوه والم ایله عیش اتمیوب نعم ایله
ذوق وشوق ایلیه

باب خامس حکم حکما ذکرنده در

اما حکمت حضرت باری جلت قدرته دن برعطادر

سقراط ایدر • الله تبارک وتعالی برکسه حکمت ویروب
قدرن بلمیوب ماله حریص اوله • برکسنه صحت وسلامتده
ایکن • تعب ونصب ایله اهانت اولنق کبیدر • زیرا
میوهٔ حکمت • راحت وعلا • وثمرهٔ مال محنت وبلادر
ابن مقفع ایدر • ملوک هندک کتب کبیره سی وار
ایدی • حکماسنه اختصارن امر ایلدیلر علما اتفاق ایدوب
درت کلمه اوزرنه اختصار ایلدیلر • بری ملوکه عدل
وایکنجی رعیته طاعت • واوچنجی نفسنه وقت حاجتده
اکلدن امساک • ودردنجی شانه عز نفسنه نظر
اتمامکدر حکایت بعض حکما ایدر ناس درت در بری بلور
وبلدوکنی بلور اول عالمدر • اکا اتباع لازمدر وبری بلمز
وبلدوکنی بلور • اول مرشددر مسترشددر ارشاد
ایدر • وبری بلور وبلدوکنی بلمز اول ناسیدر تذکر کرک
وبری بلمز وبلدوکنی بلمز اول جاهلدر حذر اتمک مناسبدر
بعض حکمایه سؤال اولندیکه • قنقی نسنه اقربدر اجل دیدی
یا قنقی شی ابعددر • امل دیو جواب ویردی احنف بن
قیس ایدر ایکی نسنه ده حیله اولمز قچن اقبال یوز طوتسه
ادبار صورت بولمز • وقچن ادبار کلسه اقبال یوز طوتمق
محالدر • لقمان حکیم اوغلنه ایکی نسنه حفظ ایدیجک
بعدنده خوف ایتمه • معاشه درهم ومعاده دین دیدی
حکمت نوشیروان بزرجمهره سؤال ایتدیکه دوستی
دشمن ایتمک ممکن • اما دشمنی دوست ایتمک قابل
اولمدیغنه سبب ندر • بزرجمهر معموری خراب ایتمک

خرابی معمور ایتمکدن سهل در جاجی صحیحی کسر ایلمک
مکسوری تصحیح ایتمکدن آسان درر دیدی وصحت بدنی شرب
ادویه دن وترک ذنب استغفاردن وکظم شهوات
کظم حزندن • واستکثار ده مخالفت هوا دخول
ناردن خیردر حکمت قدمادن برینجه روزکار اطرافی
طواف وبلادی کشت وکذار ایدوب خلقه بو
التی کلمهٔ تعلیم ایدر دیکه علم اولمیانک دنیا واخرتده
عزی اولمز • وصبری اولمیانک دیننده سلامتی اولمز
وجاهل اولانک علمیله منتفع اولمز • وتقواسی اولمیان عند الله
مکرم اولمز • وسخاسی اولمیانک مالندن نصیب المز
ونصیحتی اولمیانک عند الله حجتی اولمز حکمت
بزرجمهره سؤال اولندیکه قنقی عز ذل ایله متصلدر سلاطین
خدمتنده وحرص ایله وسفه ایله اولان عزدر دیدی
بزرجمهره سؤال اولندیکه • بلهٔ نه ایله تادیب اولنور
کثرت اعماله مأمور اولوب • دائما مشقات اشغاله
استخدام اولنمغه دیدی • واخسانه ایله تادیب اولنور دیدیلر
اضاعت اقتدارلرین بلمک ایچون • اهانت و
احتقارلر ایله دیدی • واخیار نه ایله تادیب اولنور دیدیلر
قضاء حوائجلرنده توقف ایله دیدی • ودنیه کریم کیمدر
دیدیلر • احسان ایدوب هبه سن ذکر ایتمیاندر
دیدی • ونه زینت علم وکرم وشجاعت قنقی نسنه در دیو
سؤال ایلدیلر • زینت علم وصدق وزینت
کرم بشر • وزینت شجاعت قدرتده عفودر دیو

جواب ویردی • یونان وزیر ایدر درت اشیا
عظیم البلادر • قلت مال ایله کثرت عیال وهمجوار ناهموار
وزن بی عار • وابن بی وقار حکایت اهل دنیا
اتفاق ایدوب • جمیع اعمال ناس یکرمی بش وجه
اوزرنه دردیدیلر • بشی قضا وقدرکه جلب زواج وولد
ومال وملک • وحیاتدر • وبشی کسب واجتهادکه علم
وکتابت • وفروسیت • ودخول جنت وآتشدن نجاتدر
وبشی طبع ایله که وفا • ومدارا • وتواضع وسخا وصدقدر
وبشی عادت ایله که مشی طریق • واکل ونوم وجماع وبول
وغیطدر • وبشی ارثله که جمال • وطیب خلق • وعلو همت
وتکبر • ودناءتدر دیدیلر • شداددن اوچ نسنه که
عقلایه نسیانی جایز دکلدر • فنا وانقضاء دنیا وتقلب
احوال زمان • ومحن دهور دردیرلر • التی نسنه دنیایه سیاودندر
طعام سایغ • وولد سلیم الاعضا • وصاحب موافق
وامین مشفق • وکلام صحیح نظام وعقل تام حکمت
حکیم ایدر بش نسنه ضایعدر • آفتابده چراغ وزمین شورده
باران • ونابینا نظرنده زن رعنا وسیر قتنده غذاء
لطیف • وظالم صدرنده کلام ملک العلام اسکندره
ندن معلمی پدرکدن زیاده تکریم وتعظیم ایدرسن دیو سؤال
ایتدیلر • زیرا پدر حیات فانیه یه سبب ومعلم حیات
باقیه یه باعثدر • دیو جواب ویردی • وامور قسمت الله الیه
جاری اولیجق • اجتهاد مخطور • وتارکی مشکوردر دیدیلر
اگر زمان مرادک اوزره اولمزسه سن زمان ایله اول نیجه

دلرسه دیدی • زیرا انسان عبد زماندر • وزمان عدو انساندر
وهر نفس که انسان تنفس ایدر • اولقدر حیاتدن بعید
ومماته قریبدر حکمت حکمادن بعضیلر بزرجمهره ابواب
حکمتدن ارواح واشباحه نافع اولانی بیلدر • تا کیم
اجتهاد ایدوب معمر اولندن اغتنام وانتفاع ایدهلم
دیدیلر • بیلکوز • ومتیقن اولکر که درت نسنه کوز نورینی
ایدر • ودرت شی نقصان قیلور • ودرت نسنه
تنی فربه ایدر • ودرت شی ضعیف ولاغر قیلور • ودرت
نسنه قلبی زنده ایدر • ودرت شی دلی مرده قیلور
شول درت نسنه که چشمی منور وروشن ایدر چمن
وآب روان • وشرب صافی • ووجوه احبایه نظر
وشول درت شی که ناقص ایدر طوزلو طعام یمک
وباشنه اسی صو دوکمک • ودایما عین شمسه نظر ایتمک
ودشمن یوزن کورمک • وشول درت نسنه که تنی
فربه ایدر جامه‌های زیبا • وحزن والمدن خالی دل ورایحهٔ
زکیه • ومکان وطیبده نوم • واول درت نسنه که تنی
لاغر ایلر • اکل لحم قدید • وکثرت جماع • وحمامده طول مکث
ونوم عشا • وشول درت شی که موجب صحت جسمدر
وقتنده اکل طعام • وحفظ مقادیر اشیا • واعمال مشقه‌دن
اجتناب • وترک حزن • وشول درت نسنه که
بدنی دایما کسر ایدر طریق صعبه سلوک • واسب حرونه
رکوب • وتعبه روش • ومجامعت عجایز • وشول
درت نسنه که دلی زنده ایدر عقل نافع • واستاد عالم

زیاده

دشمنک امین • وزن موافقه • وصدیق مساعد وشول
درت شیکه قلبی مرده قیلور • برد زمهریر • وحر سموم
ودخان کریه • ومخالفت دشمن سقراط حکیم ایدر
بش نسنه کشی نفسنی هلاک ایدر خدعهٔ اصدقا وعلمانک
قطع نظر • وتحقیر نفس • واحتمال تکبر واتباع هوی
حکمت بقراط ایدر بش نسنه سیر اولمز
عین نظردن • وزن ذکردن • وگوش خبردن • وآتش
هیزمدن • وعالم علمدن • ارسطاطالیس سؤال اولندیکه
قنغی صدیق اونق • وقنغی صاحب اشفقدر • صدیق
اصین اونق • وصاحب قدیم اشفق وتدبیر عقلا
افضلدر • دیو جواب ویردی • جالینوس ایدر یدی
نسنه قلبه نسیانی جلب ایدر استماع کلام خشن
وحجامت عنق • وماء جاری یه بول • وخورش ترش
وروی مرده یه نظر • وخواب بسیار • واماکن خرابه
نظر • وینه کتاب ادویه ده ایدر • نسیان یدی شیدن
حادث اولور • بلغم وخندهٔ قهقهه • وخورش نمکین • ولحم
سمین • وکثرة جماع • وتعجیل سفر • وسایر برودات
ورطوبات حکمت ابو القاسم حکیم ایدر فن دنیا
اوج نفردن فیشی اولور • قایل اخبار • وطالب استماع اخبار
وملقی اخباردن • اما بونلر ملامتدن خلاص اولمزلر حکیم
ایدر • اوج نسنه ایله مجتمع اولمز اتباع شهوات
ایله اکل حلال • ارتکاب غضب ایله شفقت وکثرة کلام
ایله صدق مقال • بزرجمهر ایدر • اکر جملهٔ ابدالدن اولمق

دلرسک اخلاقکی اخلاق اطفاله تحویل ایله نیجه دراول
دیدیلر • اطفالده بش خصلت واردر اکر کبارده
اولیدی ابدال اولمالری مقرردر • زیرا اطفال رزق
ایله اغتنام اتمزلر • وچون مریض اولسه لر خالقدن
شکایت اتمزلر • واجتماع اوزره طعام ییرلر • وچون
خصومت اتسه لر حقد اتمزلر • وصلحه مسارعه ایدرلر
وادنی تخویفدن خوف ایدرلر • وگوزی یاشلو
اولورلر دیدی حکمت بعض حکما زعمنک اصلی غطف
وذنبک اصلی عجله • وذلک اصلی بخلدر دیمش حکمت
احنف بن قیس ایدر • ملوکده صدق وکذوبده وفا
وحسودده راحت • ودنیده مروت • وبدخلقده
رحم یوقدر حکمت ذو الریاستین برکسنه خصمندن
اسکندره شکوی ایلدی اسکندر سنک کلامکی
انک حقنده استماع اتمک شرطیله لازمدر دیدی
اول مرد خوف ایدوب ابسم اولدی اسکندر الکزی
ناسدن رفع ایدک • تاکیم سوء خلقدن امین اوله سز
دیدی حکمت بزرجمهر ایدر • عافیت دردر عافیت
دین • وعافیت مال • وعافیت بدن • وعافیت اهل
عافیت دین اوچ شیدهدر • هوایه تابع اولمامق
واوامر شرعله عامل اولمق • وکمسنه یه حسد اتمامک
وعافیت مال اوچ نسنه دهدر • انعام نظر واداء امانت
ومالدن اخراج حق • وعافیت جسم اوچ شیدهدر
قلت اکل • واقلال کلام • وقلت نوم • وعافیت اهل

دلرسک

اوج نسنه ده در قناعت • وحسن عبرت • وحفظ
طاعت حق • حاتم اصمه سؤال ايتديلر كه نيچون متقدمون
بولدوغن سن بولمدك • زيرا سيزدن بش نسنه
فوت اولدى • معلم ناصح • ويار موافق • وجهد دايم
وكسب حلال • وزمان مساعد ديدى حكمت بر كمسنه
حكمادن بر نيه • بأكه وصيت ايله ديدى • ناظر قضا وطالب
رضا وحمول جفا اول ديدى حكمت بعضيلره سؤال
اولندیكه ميان انسانده قنقى نسنه چوقدر كثرة تبرزيره قدرت
يوقدر • ودو فرت عمره حاجت زايل اولمزه وبنده
هر شيئه طمع ايدر • اما فقره حارص كلدر زيرا جميع
خلق راغب غنادر • وبر كمسنه نك غمه آزى يوقدر
جمله سرور طالبدر • وموته هر كمسنه طالب اولمز
دوكلى حياته راغبدر حكمت ابو القاسم حكيم ايدر عبدك
هلاك اولمسى معصيت ورأى ايله انفراد ده در
عوامده معصيت وقرآده راى ايله انفراد حكمت
بلا خلق اوج كمسنه دندر علماء مضلين • وقراء بله • وعوام
حسده طامعدن صحت • وخسيسدن وفا طلب قيلمه
ديمشلر • حكما ايدر احوالدن درت نسنه حفظ ايدرسك
جمله رجالدن اولورسن • برى سرك بر مرتبه حفظ
ايده سنكه خلقك معلومى اولدقده راضى اوله سن
ايكنجى علانيه كى بر درجه ضبط ايده سنكه اهل سكا اولبابده
اقتدا ايتدكده • قنكده جايز اوله • اوچنجى كندوكه اختيار
ايلدوكك عمل برله ناسى ايله معامله ايده سن • ودردنجى

خلقله بر حال اوزره اولمق كركدركه • اول حالت نفسكه اولسه
رضا كوستره سن حكمت حكما ايدر اوج نسنه يه اوج
كوز ايله نظر ايتمك كرك فقرايه تواضع نظرن ايدوب
عين تكبرله كورمك كرك • واغنيايه نصح نظرن ايليوب
حسد كوزيله بقامق كرك • ونسايه شفقت كوزيله
كوروب شهوت نظرن ايتمك كركدر حكمت
وهب منبه ايدر توراتده ام المعاصى اوچدر • كبر وحرص
وحسد • وبش نسنه نك نتيجه سى يوقدر اكل وكثرت
نوم • وراحت جسم • وحب دنيا • ومدح ناس وايدر
هر كيم اوچدن خلاص اولور • ما اواسى جنتدر منت وموءنت
وملامت • ايچون احتراز ايتسه منت ايلميه وموءنتى خلقدن
تخفيف ايليه • وبر كمسنه ده عيب كوردكده لوم ايتميه
حكمت ابن القريه اكابر اهل زمان وفطنت ومعرفتده
مشار بالبنان ايدى • بر كون حجاجك مجلسنه كيردى
حجاج كوزندر چو سؤال ايلدى • بطر ورحمتدن ياس ديدى
رضا ندر قضا وقدره قناعت • ومكارهده صبر صبر ندر
كظم غيظ • ومراد اولميانه احتمال حلم ندر قدرت وغضبنده
اظهار رحمت • ورضا كرم ندر حفظ صديق وقضاء
حقوق قناعت ندر كرسنه وبرهنه صبر عز ندر استعظام
صغير • واستكثار قليل ذل ندر • الت قليله حقيره ايله
اصابت اشياء كثيره حميت ندر نسندن غيريك
سترى اوزره • ووقوف شجاعت ندر اعدا وكفار
يوزنه حمله • وموضع فرارده ثبات عقل ندر • صدق

مقال وارضاء رجال عدل ندر ترک مراد وصحت سیرت
واعتقاد انصاف ندر • دعا ویده بین الناس مساوات
ذل ندر • اضطراری غندن مرض وقلت رزقدن انکسار
حرص ندر • رخادن حدت شهوت • امانت ندر
قصد واجب خیانت ندر • قدرتله تراخی فهم ندر • تفکر
وحقیقت اوزره ادراک اشیادر دیو جواب ویردی
حکمت حکیم بش کمسنه بش نسنه دن شاد اولعز بعده
نادم اولور • اموری فوت اولدقده کسلان وشدتنه
دوشدکده اخوتندن منقطع اولان • واعدایه فرصت ال
ویردکده فوت ایلیان • وزن طالحه یه مبتلا اولوب
نا قبلنده اولان زن صالحه یادایدن وارتکاب ذنوبه
اقدام ایلیان • مرد صالح ددی حکمت بزرجمهره سؤال اولندیکه
مال علمانک قلبنی قلب ایدرمی • مال ایله قلبی قلب اولان
عالم دکلدر دیو جواب ویردی • حکیم ایدر عتاب ظاهر حقد
باطندن اولیدر حکمت بزرجمهر ایدر ارباب غم وحزن
دنیاده اوچدر • محبوبندن مفارقت ایدن محب • وفقره
عودت ایدن غنی • واوغلی ضال اولان بابا حکمت
حکیم ایدر بش کمسنه قتنده مال نفس وروحلرندن اعزدر اجرت
ایله مقاتل وحفار آبار • وقنوات وتجارت ایچون راکب
بحر وصیاد مار • ومراهنه ایله سم اکل ایدن حکمت عمرو بن
معدی کرب ایدر سخن نرم صخرهٔ صمادن قتی اولان دلی نرم
ایدر • وکلام خشن حریردن انعم اولان قلبی خشن ایدر حکیم
وجع مرض جسد اولدیغی کبی حزن مرض روحدر • وطعام

غذاء جسد اولدیغی کبی فرح غذاء روحدر • حکمادن بری
بر کمسنه دن وام طلب ایلدی • ویرمکده تعلل ایلدی
حکیم ایدر • دین ویرمدوککدن بر کره یوزم قزاردی
ویرمش اولیدک • مطالبتکدن روزیم بیک کره
صرریق مقرر ایدی دیدی حکمت هر کیم تیغ جور چکرسه
کندو نفسنی قتل ایدر • ونفسندن انصاف ایتمیان
حزنندن خلاص اولمز • یدینی عطا ایله اطلاق ایده نک
وجهی ضیا ایله اشراق ایدر حکمت اوچ نسنه دلدن
قیغوی کیدرر صحبت علما • وقضاء دین • ومشاهدهٔ جمال
ایکی نسنه حزنی قلبه جلب ایدر جود بخلاده طمع وصنعا
ایله مزاح • درت نسنه دن خلاص ولمغه • درت
شیدن اجتناب کرک حزندن خلاص ولمغه حسددن
اجتناب • وملامتدن قورتلمغه جلیس سوءدن احتراز
واتشدن خلاص ولمغه ارتکاب معاصیدن اجتناب
ودشمندن قورتلمغه مال جمع اتمامکدر حکمت حکیم ایدر
درت عمل مذمومه ایله عامل اولانلر دنیا وعقباده مجاز
اولورلر • بری غیبت • بر فارسدر که سرعتله لاحق
اولور دیرلر • ایکنجی احتقار علما • هر کیم علما تحقیر ایدرسه
حقیر اولور • واوچنجی کفران نعم الله تعالی ودردنجی
بغیر حق قتل نفس باب سادس شرف عقل وعقلا
بیاننده در حضرت حق جلت قدرته عقلی اکمل صفت
اوزره خلق ایلدی • اقبال ایله دیدی • اقبال ایلدی ادبار ایله ددی
ادبار ایلدی • عزتم وجلالم حقیچون خلقمده سندن حلیل

خلق ایتدم سنکله الوب ویررم وسنکله حساب
وعقاب ایدرم دیدی بونک صحتنه دلیل بودرکه
حضرت بارینک عباد اوزرینه امر ونهی واردر ایلری
دخی عقله موقوفدر نته کیم محکم تنزیلده وارد اولمشدر
قوله جل ذکره فاتقوا الله یا اولی الالباب مراد
اولوا العقولدر وعقلک اشتقاقی عقالدندر ومعقل
منیع سرکوهده قلعه درکه حصانت وقوت وامتناع
واستحکامنه کف لامش واصل اولمز حکمت حکیم فرسه
علامت عاقل ندر دیو سؤال ایتدیلر عاقل یدی علامت
ایله معروفدر کندویه ظلم ایدنک کناهندن تجاوز ایلیه
وناسله تواضع ایلیه وفعل خیراته سبقت ایلیه
ودائما حضرت حقی ذکر ایلیه وعلمدن تکلم ایلیه ویزدن
منفعت کلامی معلوم ایدینه ویرشدته دوشسه حضرت
مولایه التجا ایلیه جاهل دخی بو منوال اوزره نیجه علامتی واردر
خلقه جور وظلم ایدر وزعما ومتقدمین اوزره متکبر اولور
وبغیر علم تکلم ایلر وخطادن سکوت ایدر وشدته
دوشسه نفسنی هلاک ایلر واعمال خیردن یوز دوندورر
حکمت سعید بن جبیر ایدر انسانه عقلدن اشرف نسنه کورمدم
واکر منکسر اولورسه صحیح ایدر واکر ذلیل اولورسه عزیز ایلر
واکر دوشرسه قایم ایدر واکر هفوتده سقط اولورسه
قوت طبیعی ایله جذب ایدوب استنقاذ ایدر واکر فقیر
اولورسه غنی قیلور وجمله اشیادن اقدم بالعقل احتیاج
عقل ایله ممزوج علمه در نته کیم حکایه ده وارد اولمشدر حکایت

خلفاء بنی عباسده جمیع علومده مأمونڭ اعلم بو غیدی
دیرلر وهرهفته ده مناظرهٔ فقها ایچون مجلس ایدوب
قتنده علما ومناظرون وفقها ومتکلمون جمع اولوردی
بعض کونلردن برکون مجلسنه بر درویش سفید پوش
دخول ایدوب ورای فقهادن اواخر ناسده
بر مکان مجهولده قعود ایلدی کلام ومسائله ابتدا
ایلدکلرنده قاعدهلری مسئلهٔ اهل مجلسه دور ایدرلردی
هرکیم بر زیاده لطیفه ویاخود نکتهٔ غریبه بولورسه
ذکر ایدردی مسئله دور ایلدی اول مرد غریبه واصل
اولدقده اجوبهٔ فقهادن احسن جواب ویردی
خلیفه تحسین ایدوب مقامندن بر مرتبه زیاده ایکنجی
مسئله دور ایتدکده اول ویردوکی جوابدن احسن
جواب ویردی منزلندن بر درجه دخی زیاده قیلدی
اوچنجی مسئله دور ایتدکده اول ویردیکی جوابلردن
خوب جواب ویردی مأمون کندو یاننده یر
کوستروب مقرب ایلدی مناظره اتمام بولوب دفع
مجلس اولدقده طعام حاضر اولدی نعمتدن صکره
فقها وعلما خروج ایدوب کتدیلر مأمون اول مرده
توجه ایدوب خاطرکه نسنه کتورمه دیو طیب
کلام ایله انواع وعدهٔ احسان وانعام ایلدی بعده آلات
بزم باده تعبیه اولوب ندما ملاح حاضر اولوب
اقداح راح دور ایلدی نوبت مرده کلدکده اقدام
اوزره قیام ایدوب اکر امیر المؤمنین اذن ویررسه

برسوز سویلرم دیدی هرنه دیرسك دی دیدی علم عالم
آرایه روشندرکه بو بنده بو کون مجاهیل ناس
ووضعا جلاس ایله مجلس شریفده ایکن امیر المؤمنین
حضرتلری ابدا اولنان عقلدن جزوی قدر ایله مرتبه سن
غیریلر درجه سندن رفع ایدوب مقام ومنزلن
کمال غایته ایرکوردی جاهلانوك واول قدر یسیرك
بینن تفریق ایتمك دلر حاشا وکلا که امیر المؤمنین
بو مرتبه عقل ونباهت وفضل ایله بو قدرج حد ایلیه
زیرا بو بنده باده نوش ایدیجك عقل وهوش
بندن دور اولوب جهل قریب اولور وادب سلب
اولوب کما کان ذلیل وخوار اول درجه حقیر عاید اولورر
وچشم مردمده حقیر دوشر امر فرمان فرمای عالم آرانکدر
اما فضل وکرم وسیادت وحسن سیمندن مأمولدرکه
بو جوهری سلب ایلمیه ددی مأمون اندن بو کلامی
استماع اندوکده مدح وثنا ایدوب توقیر واحترام ایلدی
یوز بیك دراهم وخلع انعام ایلدی وهر مجلس که اولوردی
مقامن سایر فقها مرتبه لرندن زیاده ایدردی
حتی بین الاقران ممتاز وسرافراز اولدی بو حکایت
ایراددن مراد نعت عقلدر زیرا عقل صاحبنی درجهٔ عالیه
ومرتبهٔ سامیه یه واصل ایدر وجهل صاحبنی منزلندن
حط ایدوب مکانندن هبوط ایتدرر حکایت روایت
اولنورکه برکون ابی الدوانیق منصور قپوسنه برکمسنه
کلوب حاجبه امیر المؤمنینه وار اعلام ایله که علمادن

عاصم نام کمسنه بابه کلمشدر زمان ماضیده امیر المؤمنین ایله
تعلیم ودرسده صحبت قدیمه وار در شمدیلك تجدید
عهد ایچون امام ایله سلامه کلدی دیو عرضه قیله سن
ددی بواب واروب حضور امیره تقریری تعبیر
ایلدی دخولنه اذن اولدی دخول ایدوب امامه سلام
ویردی قدوم ووصوله وسوء ادب وغلظت طبعی
قلب امیره ثقلت ویردی نه حاجته کلدك مرادك
ندر دیدی وسیلهٔ صحبت قدیمه ایله امیر المؤمنین مبارك
جمالن مشاهده یه کلدم دیدی بیك درهم انعام
ایلدی بعده عام ینه کلدی مکر اول آیامده بر ولدی
وفات ایدوب منصور عزاده ایدی دخول ایدوب
سلام ویروب دعا وثنا ایلدکی نه خصوصه کلدك
ددی بن اول کمسنه یم که دیار شامده سنکله تعلم علم
ایدردم تعزیه یه کلدم دیدی ایکیوز درهم ویردی
ابی الدوانیق بخیل ایدی بنی عباسده اندن ابخل کمسنه
یوغیدی بو سببدن ابی الدوانیق دیو ملقب
اولدی برسنه دن صکره ینه کلوب دخوله برهانه
وبهانه بولمیوب سایر ارباب حاجات ایله دخول
ایدوب سلام ویردی ینه نیه کلدك ددی بن اول
مردم که سنکله تعلیم وکتابت اخبار واستماع احادیثده
ایدم وسنکله بر دعا یازمش ایدمکه هرنه حاجته
اوقونسه مستجاب اولوردی اول دعا ضایع اولمشدر
امیر المؤمنینده اولان نسخه دن استنساخه کلدم دیدی

اول دعانک طلبنده تعب چکمه که مستجاب دکلدر زیرا اوج
بیلدرکه سنک یوزکدن خلاص اولمغه دعوت ایدرم
قورتلمغه قابلیت یوقدر دیدکده • اول مردینک دعار
شرمسار اولدی • بو ایراددن مراد بودرکه آدم هر
چند که عالم اولوب صاحب فضل اولسه عقل اولمیجه
جاه ورتبه سی ساقط اولور **حکایت** روایت اولنورکه
بنه اول عصرده رسول صلی الله علیه وسلم مدینه سندن
برکمسنه نک منصور ایله قدیمی صداقتی وار ایمش خلیفه زمانه
مبارک باده کلدی اکرچه عاقل ایدی • اما عالم وفاضل
دکل ایدی • قدیمده مابینده اولان دوستلغه بناءً تعظیم و
تکریم ایدوب درجه سن کندویه قریب قیلدی اول مرد
یا امیر المؤمنین • باب محبت وولاده خالص وطاعت
ودعاده مخلصم عبودیتده تقصیرم یوقدر • اما خدمت
ملوکه لیاقتم یوقدر • یاسنی نه طریق ایله زیارت اتمک
مناسبدرکه بندن سوء ادب ظاهر اولور حضرتنده ثقلت
وغلظت اتمیم دیدی • منصور زیارتی تأخیر ایله • وبنی
زیارت اتملو اولدقده • زیارت وانقطاع بیننده
برمدت تعیین ایله غیبتده فراموش وحضرتده مولم اولمیوب
کاکان محبتک دلمده زیاداوله و دخول وعبورمده
جلوسی دور ایله • تاکیم حاجب تدریجله سنی بکا قریب
ایلیه • وجلوسی تطویل ایله سوء ادبه منسوب اولورسن
وحاجتکی دلمه تا دلمه ثقلت ویرمیه سن • وسکا احسان
ایتدکده هر محل ومنزلده که حلول ونزول ایدرسن شکر ایله

تامسموعم اولدقده مسرور اولوب انعامی زیاده ایدم و
زمان ماضیده مابینمزده نیچه ماجرای مجالسده ذکر ایدوب
اجرا اتمه ددی • اول مرد معقول بو وصایا قبول ایدوب
هرسنه ایکی دفعه سلامنه کلوردی • خلیفه توقیر و
احترامن توفیر واکرام وانعامن کثیر ایدردی • ایراد
حکایتدن مراد بودرکه عاقل اولوب • فاضل اولمیانه
دلالت عقل کفایت ایدر • وعالم فاضل اولوب
عاقل اولمیانه علم فائده اتمز جمیع اموری منعکس ومنقلب
اولور عقل وعلم ایله کامل اولانلر • دنیاده نبی ویا حکیم ویا مجتهد
امام اولور • زیرا انسانک جمال وجاه وعزتی و
احوال دنیا وآخرتی اتمام عقل وتکمیل اقسام وصفاتی
ایله اولور • عقل اول ووسط واخرامایدر • بعض قدما
ایدر عقل اول دکلدرکه • انسان بر بلایه مبتلا اولدقده
حسن خلاصنده اجتهاد ایلیه عقل اولدرکه ابتلا اولمامغه
جهد ایلیه • یوخسه نفسنی دوشردکده کندودن خلاصه
محتاج اولور **حکمت** ملک پرویز اوغلنه ایدر • رعیتی
حفظ ایله • تا عقل سنی حفظ ایلیه • ورعیتدن آفتی رفع
ایله تا خود آفتی سندن صرف ایلیه سن بین الناس
حاکمسن • وعقل حاکم جلیلدر • نته کیم خلق امرکی قبول اتمک
لازمدر • اویله جه سنده خی عقلک امرنی قبول ایلمک مهمدر
حکمت یونان وزیری • باب عقلده نیچه رسایل یازوب
نوشیروان عادله ارسال ایلدی نوشیروان تحسین
فراوان ایدوب • جواب کوندردیکه رساله عقل

ادا سنده آفرین زیرا بز وبزدن اقدم ملوك عقل ایله
بولدق • عقله مخالفت نیجه ممکندر • زیرا عقل حضرت
حقه اقرب خلقدر وعقل دنیاده کویا آفتابدر • ومرشد
عقل حسن • واول اکابر وزعماده احسندر وجد انسانده
عقل شجرده رطوبت کبیدر • مادامکه طری ورطب اوله
خلق رایحه ونشر ازهار • وطیب اثمار • ونضارت
وطراوتندن سرور وغبطت • ونزهت وفرخنده در
رطوبت وطراوتی کیدوب منجف اولدقده قلع وقطع
واحراقدن غیری یرامز • همچنان انسان مادمکه عقلی
قویم وحسّی سلیم اوله • مصاحبتی مبارك ومواصلتی
حسندر عقلی زایل اولوب • جهلی غلبه ایدرسه حیاته
صلاحیتی قالمز • وفاتی اولی در • نوشروان عادل ایدر عقله
مخالفت ایدوب امر یله عامل اولمق ممکنمیدر که سلطانه
ورعیته عقلدن مفید سرمایه یوقدر زیرا عقل ضیا ایله
ملیح • وقبیح • وجید • وردی • وحق • وباطل • وصدق
وکذب بینن فرق ایدر **حکمت** حکیم لقمان ایدر هر نه قدر
عالم اولسه • عقل علمنه مصباح اولماسه علم ایله منتفع اولمز
حکمت نوشیروان بزرجمهره سؤال ایتدیکه اعقل ناس
کیم اولدوغنی دلرسن • بر دشمن که بکا عداوت ایلیه دیو
جواب ویردی • نوشیروان سبب نه ددی • بزرجمهر
اسأتندن دکل هر نسنه بسیار اولدقده اهانت اولنور
اما عقل هر نه دکلو زیاده اولسه صاحبی اولقدر معزز ومکرم
اولور دیدی • بعض حکما ایدر جمیع اشیا وعقل تجربیه مفتقردر

عقلدن

عقلدن اعز غنی وجهلدن اشد فقر یوقدر وهر کیمك
علمی وافر ایسه عقله احتیاجی اکثر اولور • علما عقل سلطاندر
تمییز • وحفظ وفکر • وفهم وسرور روح جنودیدر و
ثبات جسم وروح انکله در • وعاقل ابدا غمناك
اولمز • زیرا باعث اغتمام • بر نسنه اشلمز وجایز اولمیان
امره دخی اقدام واهتمام ایلمز **حکمت** ابن عباسه سؤال
اولندیکه عقل خیرلودر یاخود ادب عقل بدیهیدن
دیدیلر • زیرا عقل علمی تعلیم ایدر • وعمل علم ایله اولور
دیو جواب ویردی • حضرت حبیب خدا محمّد
مصطفی صلّی الله علیه وسلّم ایدر حضرت باری عزّ
شانه عبادنه عقلدن خیر بر نسنه قسمت ایتمدی
نوم عاقل عبادت جاهلدن اولی وعاقل مفطر
جاهل صایمدن اخیر • وخندهٔ دانا کریهٔ ناداندن
خوبدر • حکیم ایدر نته کیم میتدن رایحهٔ کریهه فایح
اولور • کذلك جاهلدن رایحهٔ جهل فایح اولور
کندویه همسایه واقاربنه ضرر ایدر **حکمت** حکمادن
برینه عقل ندر دیو سؤال ایلدیلر سداد وکرم اوچ
نسنه ایله شیئك بینن عقد ایلمك اکر بو مرتبط
اولماسه جید ردی ایله مختلط اولوردی دیو جواب
ویردی • توحید وشرك • وایمان وکفر • وعافیت
وبلا • وحذر وتهوّر • واسلام وغفلت • ویقین
وشك • وکرم وبخل وحسن خلق • وفصاحت
وتواضع • وتکبّر • وصداقت • وعداوت • ومدح

و ذم • و تلافی • و جهل • و حیا • و تحه • و حق و باطل • و رزانت • و خفه • و ظلمت • و ضیا و کرامت • و ذلت • و قناعت • و معصیت • و ذکر الله تعالی • و غفلت • و نصیحت • و حسد • و سنت • و بدعت • و رحمت • و قساوت • و حکمت • و حمق • مؤلف کتاب ایدر جمیع محاسن ناسن عقلدر • و سایر علوم و اعمال عقله راجعدر نته کیم حکایتده وارد اولمشدر

حکایت روایت اولنور • پادشاه سلیمان علیه السلامک تختنی کوتوروب اطراف و اکنافه نظر ایدوب سیر ایدرکن بر دیار ظاهر اولدی • سلیمان نزول ایدوب بر سرای قپوسنده تحریر اولنمش که برکون اجتهادک اجری بر درهم و حسن و جمالک یومی اجرتی یوز دینار در و بر ساعت علمک قیمتی لایحصی و لایعد در و جمیع اشیا علمه منوط • و علم اسیر رای و تدبیر • و عقل ایله توأماندر • جانب حقدن عقل ویریلانه خیر کثیر دخی ویرلمشدر • ایمدی کنه نفاست • و علو قیمت عقلی بلکه حضرت واهب العقله حمد و شکر واجبدر

باب سابع نعت نسا و خیر شرلری ذکرنده در

حضرت رسول الله صلی الله علیه و سلم خیر نسا و لودی حسنا و زن مبارک مهری خفیف اولاندر • و نیه حضرت علیه السلام • امرأة حرة یه طالب اولکه پاکیزه و مبارکه در دیو بیوردیلر • عمر بن الخطاب رضی الله عنه شرّ زناندن حضرت حقه التجی ایدوب اخبارندن

حذر ایلمک دیلمشدر • صاحب کتاب ایدر کیم صلاح دین و تدبیر دنیای مراد ایدینوب • تأهل ایتمکه زن حسنا بولمزسه زن صالحه و دینه یه طالب اولسونکه خیر و برکتدر • و دیانت کلدکده مال و منال اقبال ایدر زیرا ادبی اولمیانک زنک اصلی و برکتی اولمز اما دیانت برکتیله هر خیر وجوده کلور نته کیم حکایتده کلمشدر

حکایت مرو شهرنده نوح بن مریم نام بر کمسنه وار ایدی اول شهرک مشهور رئیسی و قاضیسی ایدی غایت حسن و جمال و نهایت بها و کمالده بر دختری وار ایدی • اکابر رؤسا و ذوی النعمه و ثرادن خطب ایلدیلر • قاضی بریسنه راضی اولمدی • بو بابده متحیر اولوب کیمه نامزد ایده جکن بلمدی • و فلانه رضا ویرسم فلان راضی اولمز در ایدی • متدین و متقی مبارک نام بر هندی غلامی وار ایدی • برقاچ کون کرمک آنجاریني اغیاردن حفظ ایتمکه باغبان ایلدی • غلام ایکی آی مقداری باغ اغیاردن قورودی • برکون مولانا باغه کلوب اوغلانه بر سلقم اوزوم ویر دیدی • غلام بر سلقم قوروق ویردی • افندی بر غیرسن دلدی غلام بر سلقم قوروق دخی ویردی • قاضی بو مرتبه کرم کبیردن غوره ویررسن سبب ندر دیدی • غلام ترشی شیریندن فرق ایتمزم دیدی • مولانا سبحان الله نیجه زماندر کرمده مقیمسن فرق ایتمزسن دیدی • غلام بردانه اکل اولمشی اولماشی بلمزم دیدی

مطلب

قاضی نیچون طمعک دیدی زیرا سن بکا حفظ ایله
دیدک اکل ایله دیمدک بندخی خیانت ایتمدم
دیدی قاضی غلامک امانت و دیانتنه تعجب
ایدوب حفظک الله دیدی وافندی قولنی
ذوی العقولدن ایدوکن معلوم ایدندی قاضی بنم
بر جمیله قزم وار در کبرادن چوق کمسنه دلدی
کیمه نامزد اید جکم بلمزم بو بابده مناسب اولانی
نه ایسه بیان واشعار ایله دیدی غلام کفی زمان
جاهلیتده اصل و حسب و خانه ونسب و یهودا
ونصارا حسن و جمال و حضرت رسول صلی الله
علیه وسلم عهدنده دین و تقوی و فی زماننا هذا
مال استرلر بو درت شیدن مرادک قنقیسی
ایسه اختیار ایله دیدی قاضی دین و تقوی یه راضیم
ودخترمی سکا نامزد ایتمک دلرم زیرا سنده
صلاح و دیانت بولدم و سندن تقوی و امانت
تجربه قیلدم دیدی غلام بن مال ایله مشتری بر عبد
ضعیفم نیجه راضی اولورسن دیدی قاضی دور اوه
کیدهلم و بو امری تدبیر ایدهلم دیدی معاً منزله کلدیلر
قاضی زننه اشبو غلام هندی مؤمن و متقید صلاحنه
رغبت ایتدم قیزی ویرمک استرم نه دیرسن
دیدی زن امر سنک اما قیزمه واره لم قضیهٔ
اعلام ایدهیم و سکا جواب کتورهیم دیدی مادر
دخترنه واروب رسالت پدری ادا ایتدکده دختر

هر نه

هر نه امر ایدر سکز فرمان برم و حکم حق و فرمانکزدن
بیرون دکلم و مخالفت ایتمزم دیدی قاضی قیزی غلامه
نامزد ایدوب ویردی و مال و مناله مستغرق ایلدی
مبارکک بر ولدی وجوده کلدی عبد الله تسمیه
ایتدیلر که آفاقده عبد الله بن مبارک مشهور در
عالم و زاهد و راوی احادیث کمسنه ایدی ایمدی
تأهل ایدنلر زن صالحه یه طالب اولوب صیت
و ماله راغب اولمق کرک زیرا مال و بال اولور
و زن مطیع اولوب فرمان بر اولمز و تأهل زن
طلب ایتدکده بلوغ شهوته استماع کرک
زن دینیه و صالحه و عفیفه نیتنه دلمک کرکدر
تاکیم منهیاتدن حذر ایدوب جمیع امورده اطاعت
ایدوب منقاد اوله حکایت برکون عبد الله
بن مبارکک منزلنه اون نفر قونق نزول ایلدی
ضیافت اید جک نسنه سی یوغیدی
وملکدن بر اسبه مالک ایدی انکله بر سنه حجه
کیدردی و بر سال غزا ایدردی اول اسبی
بوغزلدی و طبخ ایدوب مهمان حضورنه کتوردی
زنی اسباب دنیویه دن بر اسبدن غیریه
مالک دکلسن نیچون ذبح ایتدک دیدی
عبد الله سر عقله اوینه کیروب متاع خانه دن
مهری مقداری اخراج ایدوب اول ساعت طلاق
ویردی و اضیافه بعض ایدن زن بکا بر امر ددی

بعده برکمسنه کلوب • یا امام المسلمین بر قیزم واردر
والده سی وفات ایتدی حزن وغمندن هرکون
لباسن پاره پاره ایدر برکون سنک مجلسکه
کتوره یم • شاید که پند و وعظکدن دردنه بر
چاره اوله دیدی • دختری وعظ مجلسنه کتوردی
استماع پنددن متسلی اولدی • اونی کلدکده
پدرنه بو افعالدن فراغت ایتدم اما قتکده
بر حاجتم وار دیدی • پدری حاجتک ندر دیدی
دختر دایما ابناء • وارباب اموال سنی الماسترلر
دیرسین • بو بابده حضرت فاضل الحاجاتی وسیله
ایلدم بنی عبدالله بن مبارکدن غیریه ویرمه بزم
دنیامز وار سه انوک دینی واردر دیدی
پدری دختری • عبدالله بن مبارکه تزویج ایدوب
وافر جهاز • وانقال ومال ومنال ویردی • عبدالله
فی سبیل الله مجاهده ایتمکه اون راس فرس
کوندردی • عبدالله بر کیجه واقعه سنده قایلدن
استماع ایتدیکه اگر سن بزم ایچون بر زن عجوزه یی
طلاق ویردکسه یرینه بربکر دختر ویردک • واگر بر
فرس ذبح ایتدکسه بدلی اون آت ویردک
بلمش اولکه یانمزده بر حسنه اونه در • واجر محسن
حضورمزده ضایع اولمز • وهرکیم بزمله معامله ایدر
خسارت چکمز • نه کیم وارد اولمشدر حکایت
ابوسعید روایت ایدرکه بنی اسرائیل زماننده بر

صالح کمسنه نک صالحه ونقیه و دنیه صاحبه رای
وحزم برزنی وار ایدی حضرت حق تعالی شانه اول
زمانک نبیسنه وحی ایلدیکه اول عبد صالحه نصف
عمری فقر ونصف حیاتی غنی ایله منقضی اولمغه تقدیر
ایلدم • جوانلقده دلرسه غنی ایدرم و پیرلکده استرسه
ویررم بو سؤال ایله نیجه اختیار ایدرسه مرادن قبول
ایدرم دیدی • نبی علیه السلام مرد صالحه اعلام ایلدی
ومرد واروب جانب حقدن وارد اولان خطاب
بلا ارتیابی زنه اشعار ایلدی • بو بابده سن نیجه مناسب
کورر سن دیدی • زن اختیار سنکدر دیدی • مرد فقری
جوانلقده اختیار ایتمک مناسب کوردم زیرا جوان
ایکن فقیر اولیجق الطارلغنه تحمل وصبر ایده رم و پیر
اولدقده غنی اولیجق • قوتم مهیا اولور طاعت وعبادت
حقه اشتغال ایدرم دیدی • زن فقر جوانلقده اولیجق
طاعت حقه قادر اولمزز • والمزفعل خیرات وصدقاته
بر شیمز غنا جوانلقده اختیار ایتمک مناسبدر زیرا جوانلق
وغنی وطاعت اولیجق • اموال واجسام ایله عبادته
اقتدارمز زیاده اولور دیدی • مرد سنک رای وتدبیرک
انسبدر ایلجه ایده لم دیدی • نبی علیه السلام وحی نازل
اولدیکه اول مرده بیلدر چون سن بزم طاعت وعبادتمزه
جهد ایدوب زنکله افعال خیرات وصدقاته نیت
ایتدوک بزدخی قضاده جمیع عمرک یسر ایله منقضی اولمغه
تقدیر ایلدم سن وزن طاعتمده اولک وهرنه ویررسم

برکیمسه صدقه ایدک • تا دنیا واخرتدن حظ ایده سز دیدی
بو قصه‌نک ایراددن مرادی بودرکه • برکیمسه‌نک قرینی صالحه
اولیجق دنیا وآخرتی غایت صلاحده اولدیغی معلوم اوله
ابن عباس ایدر برکون حضرت رسول الله صلی الله علیه
وسلم • ام سلمه رضی الله عنهایه واردی کوردی صباح
نمازن ادا ایدوب تسبیح اوقور • یا ام سلمه نیچون نمازی
جماعت ایله قیلمزسن • وجمعه ادا اتمزسن وحج وفی
سبیل الله جهاد • وختم قرآن اتمزسن دیدی • یا رسول الله
بو جمله اعمال رجالدر دیدی • رسول علیه السلام نیچون زن فریضة
الله ادا • وشوهرنه اطاعت • ومغزلی تحریک اتسه
تسبیح اتمش اولور • وما دام که مغزل دیرنه اولا نمازی
جماعت ایله ادا اتمش اولور • واطفاله قدر طبخ ایدرکه
ذنوبی ساقط اولور • وزنک غزل ومغزلی کویا
عمارت قناطر وربط در • وصدای مغزلندن خیطان
خانه افتخار ایدر • واوج اواز تحت عرشه بلوغ ایدر صدای
غزات • ومجاهدین فی سبیل الله • وصریر اقلام علما
واصوات مغازل مصونات نسا دیو بیوردیلر احنف
بن قیس ایدر اکر زن سیزه محبت اتسون دیرسکز
حسن خلق ایله عشرت • وقبیح جماع ایله جماع ایدوکز امیر
المؤمنین عمر رضی الله عنه ایدر زن ایله عشق حدیثن اتمه کوز
قلوب فاسد اولور • زیرا قفر بریه ده لحم ملقیدر حضرت
حقدن اوزکه حافظی یوقدر • مغیره ایدر زمانی نسا ایله اوج
اشیا ایله کچوردم • جوانلقده جماع وکهولتده مزاح وجد

لطیفه

وحسن

وحسن خلق • وآوان پیرلکده کثرت مال ووفرت نفقه
ایله دیدی حکایت سلمان روایت ایدر رسول الله
صلی الله علیه وسلم زمانک اخیاری واشراری کیملردر
دیو سؤال ایتدیلر جمیع امورنده شوهره اطاعت ایدنلر
اخیار • وزوجک رضاسنه طالب اولمیوب
مخالفت ایدنلر اشراردر دیو جواب بیوردیلر حکمت
حکمادن بری بناته خط تعلیم ایدر معلمه واردی یا معلم
شیره سنزمی تعلیم ایدرسن دیدی • درلرکه ایکی زن عشاء
ایدرکن • حکمادن بری کوردی • زن عاقله دن آداب زنان
ندر دیو سؤال اولندی • عیب مردان ندر دیدی بخل
وجبن دیدیلر • آداب زنان بونلردر دیو جواب بیردی
حکمادن بری تأهل ایدوب • برکوته قامت زن الدی
نیچون بالا قدن المدک دیدیلر • زیرا زن شردر شرک
مرتبه کوتاه اولسه اصلحدر دیدی حکمت بعض حکما ایدر
زنان وشوهران چار ارکاندر • برزن جمله شوهرکدر
وبرزنک نصفی ارکدر • وبرزنک ثلثی شوهرکدر • وبر
زن ارنه عدوه در • اما جمله شوهرک اولان بکردر • ونصفی
ارک اولان راجعدر • وثلثی شوهرک اولان اول
وفات ایدن شوهردن پسری اولاندر • وارنه عدو
اولان شوهری حیاتده اولوب یانجه اندن ولدی اولان
زن مطلقه در • پس خیر زنان بکردر درلرکه حوا علیها
السلام حضرت رب الانامه عاصی یه اولدقده نسا
اون سکز عقوبت ایله معاقبه اولندی حیض وولادت

وفراق مادر • واجنبی ایله تزوج ونفاس وامر نفسنه مالك
اولمامق • ونقصان میراث • وطلاق وبیننده اعتکاف
ومحرمدن غیریله خانه سندن چیقامق • ومردان جمعه
وعید • وجنازه نمازن قیلوب مجاهده ایدوب
زنان اتمامك • واچلرندن بری امارت • وقضا
وعلمه صالح اولمامق • وثواب واجرینك قسمدر
زنانه برندن ارتق اولمامق • امّا زنان فاجرانه جمیع
عذابك نصفیله معذّبه اولورد دیمشدر ذکر عادت
زنان جمله نسا اون صنفدر • وهر برینك صفتی بعض
حیوانات صفتنه مشابه در • بری خنزیره • وایکنجی میمونه
واوچنجی کلبه • ودردنجی افعی یه • وبشنجی بغله • والتنجی
عقربه • یدنجی موشه • سکزنجی قوشه • طقوزنجی ثعلبه
اونجی غنمه بکزر • عادتی خوکه مشابه اولان اکل وحشو
بطن • وکسرانیه دن غیری ایله حسن اولمز • کیدوب
کجدوکن الکز • ودین وصلوة وصومه همّت اتمز • ونجات
ووعد • ووعید • وثواب وعقاب • وامر ونهی
فکر اتمز • ورضا وسخط حقدن غافل اولور • وحفظ
وتأدیب • وتعلیم قران • وعلم • وتلبس ثیاب اولاده
اشتغال ایلمز • واندن رائحه کریهه ظاهر اولور • میمونه
مماثل اولان زنك عادتی وهمّتی جامهٔ کوناکون
سرخ وزرد وسبز • ودرّ وجوهره در • وسیم وزر ایله
متحلّی اولوب • اترابنه افتخار • وشوهری یاننده منزلته
تعظیم ایلمکدر • وکلبه مشابه اولانك طریقی رای تکلم

ایلدکه یوزینه یاپشوب • واولویوب • وچکشوب
وشوهرینك کیسه سن سیم وزر ایله • برکوردکده
دلهٔ محتاله مانند تملق ایدوب جانم سکا فدا
اولسون دیر • وبولنان نعم ایله اکرام ایدوب زوجنه
تقرّب ایدر • اقچه وپولدن همیانن تهی کورسه
شتم ایدوب حسب ونسبنه نقص ایدر • وبیت
وعشیرتندن فقرله دور ومهجور ایدر • واریله برکونه
جمعیت اوزره اولمز • ماره مشابه اولان زنك
عادتی شوهرینه سخنن ملایم ایدوب ضمیرندن شرّ
ایلمك واندن خیر مشاهده اولنمز • اژدر مانند
لمسی لیّن • وسمّی قاتلدر • بغله مشابه اولانك کاری
کندوسن کوروب • ورایله منفرده اولوب نفسنه
عجب ایلمکدر • عقربه مشابه اولانك سعیی همسایه
خانه سن نمیمه وغمز • وتسمیع احادیث • والقای
عداوت • وخصومت • وفتنه دور ایدوب
عقرب مانند تیر شدوکنه نیشیله ضرب ایدوب
رسول الله صلّی الله علیه وسلّم فتّانه جنّته داخل
اولمز دیدوکندن اولدیغندن خوف ایلمامکدر • موشه
مشابه اولانك • رویشی سرّاقه اولوب زوجنك
کیسه سن حل ایدوب جیران خانه سنه طاشمق
وبغدای واسبابندن سرقه ایدوب غرالاته
ویرمکدر • مرغه مشابه اولانك عادتی هر روز
دور ایدوب • برآن دوراندن مستریح اولمیوب

وارنه قننده کزرسن • بی شک بنی سومزسن • وغیره
محبت ایدرسن • نه بنمله استقامت ایدرسن • ونه
بکا شفقتک وار دیمکدر • وروبهه مشابه اولانک
روشی شوهری خانه دن بیرون اولدقده بولدوغنی
ییوب وباتوب • وتعلل وتبصبص ایدوب
زوجی خانه یه کلدکده • باب خصومتی آچوب نقار
ایله ابتدا ایدوب • اوده یالکوز مریض بنی ترک
ایتدک دیمکدر • قیونه مشابه اولان مانند شاة
خیر وبرکت • ورحمتدر • وهر نسنی وارسه نافعدر
زن صالحه دخی کذلک نافعه • وزوج وقرابت
وجیران • واهل بیت • واولادنه مشفقه ورینسنه
مطیعه در • زنک دیانت • وستری نعم حقدن
عبدنه بر نعمتدر • وزن عفیفه یه کمسنه خیانت ایتمک
محالدر • نته کیم حکایتده وارد اولمشدر حکایت
روایت اولنورکه برخانه ده بر مرد فاسق برزن
عفیفه یه حرام ایله مکابره قصدن ایدوب زنه
واروب • دری محکم بند ایله ددی واروب بند
ایدوب • زن کیرو کلدی • قپولری بند ایتدم • اما
بر قپو قالدی • بندنه قادر اولمادم دیدی • مرد قنغی
قپودر دیو سؤال ایلدی • حضرت باری جلت
عظمته ایله بزم آرامزده اولان بابک اغلاقنه طاقتم
اولمادی • کما کان مفتوحدر • دیدکده مردک دلنه
هیبت دوشوب • اخلاص ایله توبه واستغفار

ایلدی حکایت روایت اولنورکه سمرقندده برعلوی
قپوسی اوکنده اوتورر کن • برکون برصاحب حسن
وجمال زن مرور ایلدی • راه اغیاردن خالی ایدی
زنک محکم زندنه یاپشوب اچرویه چکدی
وفساده اقدام واهتمام ایلدی • زن سکا بر مسئله
سؤال ایدیم جواب ویر بعده نیلرسک ایله
ددی • سن بنمله وطی ایدوب • بن حامله اولوب
سندن بر ولد کلورسه علوی می اولور • ویاخود خنث
وعامی اولور دیدی • مرد علوی اولور دیدی • آمدی
بی شک سن علویلرک خنثندن سن اکر
خنث اولماسک بو مقوله فعل شنیعه ارتکاب
ایتمز ایدوک دیدکده • مرد علوی شرمنده اولوب
اول زندن الن رفع ایدوب • نفسنه نذر ایلدیکه
من بعد زن محرمه یه فساد نظرن ایتمیه • انسان صاحب
غیرت وحمیت کرک • زیرا حمیت دیندندر • مرد
اجنبی زن اجنبیه نک آوازن استماع ایتمک جایز
دکلدر • اکر بر مرد اجنبی برخانه بابن دق ایدرسه
زن جواب ویرمک وملایم وسهولت ایله
سویلمک حلال دکلدر • زیرا قلوب رجال آوازه
وصوته تعلق ایدر • واکر زن بهر حال جواب ویرمک
لازم کلورسه • زن بر مغینی اغزنه وضع ایدوب جواب
ویره • تا کیم آوازی عجوز صوتنه مشابه اوله وزنان
مردان اجانبه نظر ایلمک جایز دکلدر • واکر منظوری

اعمی دخی اولورسه خبرده کلمشدرکه رسول الله صلی الله
علیه وسلم عایشه رضی الله عنها خانه سنه داخل
اولوب عبدالله ابن ام مکتوم نسا ایلا اوتورر
کوردی یا عایشه زنان نامحرم ایله اوتورمق حلال
دکلدر دیو بیوردی عایشه یا رسول الله نابینا
کمسنه دردی حضرت اکر سنی اول کورمزسه
سن انی کورر سن دیدی حکایت روایت ایدرلرکه
حسن بصری اصحابیله رابعهٔ عدویه زیارتن قصد
ایلدیلر قچان بابه واصل اولدیلر دخوله اذن دیلدیلر
رابعه بر ساعت مهلت ویروک دیدی
وما بینلرنده پرده چکوب کندوسن ستر ایدوب
دخوله اجازت ویردی ایچرویه کیروب سلام ویردیلر
ورای حجابدن جواب ویردی نیچون مابینده حجاب
چکدک دیدیلر فاسئلوهن من وراء حجاب
نخواسنه مأمورم دیدی رجال زن اجنبیه یه حالت
ایله نظر ایتمک جایز دکلدر زیرا دنیا وعقبیده مجاز
اولور نته کیم حکایتده کلمشدر حکایت شهر بخاراده
بر سقا بر زرکرک خانه سنه اوتوز سنه مقداری
صو طاشردی زرکرک بر زنی وار ایدی حسن وجمال
وبها وکمالده معروفه ودیانت وستر وصیانتده
موصوفه ایدی بر موجب عادت قدیمه مرد سقا
صو کتوردی زن رعنا میان خانه ده جولان ایدر
کویا باغ جنانده طاوس زیبا خرامان ایلر کوردی

سقا شیدا اول نازله رفتاره واله وحیران اولوب
هزار نیاز ایله نازنینک خدمتنه واروب اعزاز
ایلدی وساعد سیمیننه یاپشوب صیقدی وفراغت
ایدوب خانه دن چیقدی مرد زر دکاندن خانه یه
کلدکده زن بوکون سن رضای حقه مخالف
نامعقوله حرکت وصنعت ایلدک دیو استفسار
ایلدی مرد بندن خلاف وضع صادر اولمادی دیو
انکار ایلدی زن اکر بلدوروب انلاتمزسک
من بعد سنی بنی بو خانه ده کورمزسن دیدی مرد ایدی
بلمش اولکه بوکون دکانه بر نازنین زن کلدی
بردانه زردن سوار اشلدم وساعد سیمیننه
بکوردم بازوسی کویا که سیم خام ویا خود بلور ایدی
دستی کویا پنجهٔ آفتاب وساعدی مانند شمع
کافور ایدی سفید وبیاض زندنه متحیر اولوب
بی اختیار النه یاپشدم وقولنه دست درازلق
ایدوب اخ دم دیدی زن الله اکبر اکر سن
بو فعله ارتکاب اتمیدک بو پنجه زماندن برو
خیانتی وشقاوتی اولمیوب خلوص وصداقت ایله
انتساب ایدن مرد سقا بو معقوله کار شناعت
شعاره اقدام واهتمام ایتمز ایدی مرد ای زن بن بو
بابده زیاده سهو وخطا وفعل ناسزا ایتدم حالی
بابنده قلم عفوی اجرا ایله دیدی زن حضرت غافر الخطایا
بارکاهندن استدعا اولنورکه امور عقبی خیر ایلیه

ددی • علی الصباح که • فالق الاصباح عالمه ضیا ویردی
مرد سقا زنک خاکپایانه یوزنی سوروب کندوسن آرضنه
القا ایدوب • ای صاحبهٔ منزل دون بندن صادر
اولان احوال پرملالی حلال ایله که شیطان علیه
لعنة المتعال بنی اضلال واغوا ایلدی ددی زن سن
حالکده اول خطاسندن دکل دکانده شیخ نادان
ابتدا اتمشدر • بو کارک اختصاصی اول نابکاره در
دنیاده قصاص حقه مخصوص اوله ان شاء الله ددی
کذلک زنک شوهریله ظاهر و باطن برابر اولوب
کثیره طاقت اولمیجق قلیله قناعت اتمک کرک
وعایشه و فاطمه رضی الله عنهمایه اقتدا ایدی تاکیم
خواتین سلفدن اوله نته کیم حکایتده وارد اولمشدر
حکایت فاطمهٔ زهرا رضی الله عنها دست آسیاب ایله
چوق طحن ایدوب عنا چکردی حتی برکون آسیابک
محنتندن علی بن ابی طالب علیه السلامه رب المشارق
والمغاربه • شکایت ایلدی • علی کرم الله وجهه وار
پدرک حضرتلرینه احوالی عرضه سنه عرضه قیل شاید که
بر جاریه الیویروب • بو مشقتدن خلاص اولهسن ددی
رسول صلی الله علیه وسلم حضرتنه واروب اشتغال
وانتقالده معاونت • ومظاهرت اتمکه خادمه یه
افتقارم وار ددی • رسول الله صلی الله علیه وسلم سکا
برنسنه تعلیم ایدیم که • هر خادم وخادمه دن خیرلو وهفت
آسمان ویدی زمیندن اعز واکرم اوله دیو بیور دیلر •

یارسول الله رضاء لله تعلیم ایله دیدی حضرت علیه السلام
مجان نوم مراد ایدینور سنک خوابدن اول سه بار
سبحان الله والحمد لله ولا اله الا الله والله اکبر دیه سن
دیدی • اخبارده کلمشدر خانه لرنده برکسادن غیری
نسنه لری یوغیدی • باشلرین غطا ایتدکده ایاقلری
کشف اولور دیدی • وایاقلرین پوشیده ایتدوکده
باشلری اچیلوردی • وفاطمه رضی الله عنها عروس
اولدیغی کیجه بر پوستی وار ایدی اوزرلرنده یاتورلردی
متاع خانه دن بردانه یورغان ولیفدن بردانه بالندن
غیری شیئه مالک دکل ایدی • لاجرم روز محشرده منادی
یا اهل موقف کوزلر کوزی یوموکوز حتی سیدهٔ نسا
فاطمه زهرا عبور ایلیه دیو ندا ایدر حکایت مؤلف ایدر
مردانه حق زنانی ادا ایدوب • وجه ترحم ایله حفظ
ایدوب احسان ومدارا لازمدر • اکر شوهر زننه مشفق
ورحیم اولمق دلرسه زنک احوالندن بعض اشیا
ذکر ایدوب • انکله انصاف ایدوب دایما کوکلن
اله الوب خاطر پریشانن جمع اتمک کرک زیرا
زنک طلاقه طاقتی یوقدر • مرد قادردر زن شوهرک
اذنی یوغیکن برنسنه المغه قادر دکل • مرد قادردر
ومادام که • زن مرد حبالنده اوله برشوهر دخی المغه
مجالی یوقدر • شوهر اوزرینه بر تأهل دخی قادردر
وزنه شوهرینک اجازتی یوغیکن خانه دن بر آدم
بیرون اولمق جایز دکلدر • مرد قادردر وزن عریان

اولمق ممکن دکلدر• شوهرانی غیری ویر ایدر وزن شوهرندن
خوف ایدر• مرد زننذن خوف اتمز وزن شوهرک
هرحالنه قانع اولور• ومرد جمیع احوالندن برینه راضی
اولمز وزن شوهرا ایچون پدر و مادر وجمیع اقاربندن
مفارقت ایدر• ومرد برندن مفارق اولمز ومرد
زننذن غیری جواری یه تخصص ایدر• وزنی محکم سز
ایدر• وزن دایما شوهره خدمت ایدر• ومرد زنه
خدمت اتمز ومرد مریض اولدقده زن مقدورن
صرف ایدوب• نفسنی تلف ایدر اما زن اولورسه
دخی غم والم وحزن وماتم چکمز پس بو وجوه ایله عقلا
رحمانسا اولوب ظلم وجور اتمامک کرک زیرا
زنان اسیران مرداندر• نسانک نقص عقولندن
ذوی العقول مدارا اتمک مناسبدر• عقول زنان
نقصانی اولدیغی سببدن ارلرله مردانه تدبیر اتمک
جایز دکلدر• واقوال ناقصان عقاله التفات اتمامک
کرک• هرکیم زنان آراسنه اعتماد ایدوب مشورتلریله
تدبیر ایدرسه کسر وخسر اتمک مقرردر• نته کیم وارد
اولمشدر **حکایت** روایت ایدرلرکه خسرو پرویز
خورش ماهی یه زیاده میل ایدردی• برکون شیرین
نازنین ایله منظره ده اوتوروب• تفرج ونظر ایدرکن
برصیاد کلوب هدایا طریقیله بردانه اولو ماهی کتوردی
خسرو حظ ایدوب• درت بیک درهم انعام ایلدی
شیرین ایو وارمدک دیدی خسرو نیچون دیدی شیرین

زیرا سن من بعد حواشی وحشمه بو مقدار احسان ایدرسک
بکا برصیاد قدر اعطا ایلدی دیو تحقیر ایدر واکر اندن
اقل ویررسک برصیاد دکلو دخی ویرمدی دررلر دیدی
خسرو پرویز صدق اما انعام ملوک رجوع اتمز فوت
اولدی شمدنکرو فائده ایتمز دیدی شیرین بن بو امری
تدبیر وتدارک ایدرم دیدی خسرو نیجه دیدی شیرین
صیادی دعوت ایت بو ماهی ذکرمی یا انثی دیو
سؤال ایله اکر ذکر درسه بونک انثی سن طلب
ایله واکر انثی درسه ذکرن استه دیدی مرد صیاده
ندا ایلدیلر کلدی صاحب ذکا وفطنه کمسنه ایدی
خسرو بو ماهی ذکرمی یا انثی دیو سؤال ایلدی مرد
صیاد تقبیل ارض ایدوب• بو سمک خنثی در نه ذکر
ونه انثی دیو جواب ویردی خسرو کلامندن خنده
ایدوب• درت بیک درهم انعام ایلدی مرد سکز
بیک درهمی درکیسه ایدوب چیقوب کیدرکن
براقچه دوشدی• صیاد کیسه‌ی قویوب اول اقچه‌ی
یرده قومیوب قالدردی• خسرو وشیرین کوردیلر
شیرین ای ملک بو مردک خست وسفالت
ودناءتن کوردکمی بردرهم ایچون سکز بیک اقچه
قویوب اکیلوب براقچه الدی قومادیکه غلمانک
بری الیدی دیدی• پرویز بو سوزدن متغیر اولوب
صیادی کتوردوب ای دون همت• ودنی مروت
انسان دکلسن که بر درهم دوشمک ایله بو مقدار مالی

قوبوب براقجهٔ ترک ایده مدک دیو تعییب ایلدی
مردصیاد تقبیل ارض ایدوب مدح وثنادن صکره
اول درهمک یانمده قدر وقیمتی اولمدوغندن غیری
بو قدر انعامکه مظهر دوشدم بو درهمی رفع ایتدم
زیرا وجهنده صورت ملک وروی دیکرنده اسمی
مصوّر • وهرسومدر خوف ایتدمکه غفلت ایله برکس
ایاغ ایله بصوب اسم وصورت ملکه استخفاف اوله
و بو کناهله بن مأخوذ اولم دیدی • خسرو کلماتنه تعجب ایدوب
ایدوب تحسین وافرین ایلیوب درت بیک دراهم
دخی انعام ایدوب • اطراف واکنافه ندا ایتدردکه
هیچ احد آرای نسا ایله تدبیر ایلمیه وهرکیم آرای زنان
ایله تدبیر ایدوب امرلریله مأمور اولورسه بر درهمی
ایکی اقچه خسران ایدر مؤلف کتاب ایدر عمارت
دنیا وتناسل بنی آدم نسا ایله اولور • وعمارت بغیر
رای وتدبیر اولورسه صحت بولمزشاور وهن وخالفوهن
دیمشلر • خطیهٔ زناندن مرد دانایه احتیاط لازم ومهدر
و بکرایکن تأهل اتمک کرک تا بالغ اولدقده عیب و
عار وطریق ناهموار دوشمیه • وحقیقتده مردان هر نه
قدر محنت وهلاکه دوشرلرسه فتنهٔ زناندن درلر
عربی من فتنة النسوان قد یعصی تقی الرحمن • ولا یخشی
من السلطان • اللص لولاهن لم یکن بایعاً کفه بارخص
الاثمان • وبهن فرع ادم مع یوسف فی محکم التنزیل
بالعصیان • وکذلک ببابل منکس ومعلق بالشعر منه عان

مجنون عامر هام من حب النسا فی السند باد عجایب
النسوان • کل البلاء یأتی منهن والوفا • لا یأتی
مد الازمان • تم کتاب اداب الملوک
عن ید اضعف عباد المعبود
صالح بن عبد الکریم بن صالح
عفی عنهما العفو الودود
فی الیوم الثانی عشر من شهر
محرم الحرام سنه
اثنی عشر ومائه
والف من هجرة
من له العز
والشرف
سبحان ربک رب العزة عما یصفون وسلام علی المرسلین والحمد لله رب العالمین

هذا كتاب دستور الوزرا

بسم الله الرحمن الرحيم

حمد بسیار شول پادشاه لم یزل و لا یزال حضرتنه لایقدر که
خطهٔ ملک دنیوی نک سکانی ایچون معاش اسبابنی
قانون سیاست حکمتک تمهیدیله نظام ویردی
و شکر بی شمار شول ملک ذوالجلاله سزاواردر که
ملک معنوی نک عرصه سنده قواعد مکارم اخلاق
و محامد اوصافک استحکامیله انتظام بناسنی قودی
قهار ذوالاقتدار که سطوت قهریله ظالم جبارلرک
رقابنی پست و زیردست ایلدی عادل کامکار که
عدلنک آثار رأفتی و انوار رحمتی ضعیف مظلوملرک
ادعیه سنی محل قبولک اوجنه یتشدردی و صلوات زاکیات
و تحیات ناميات صاحب لوای اعظم و واضع شرع
اکرم و ممهد سیاست اقوم سید ملوک انبیا مقتدای
ارباب سلوک از اولیا و اصفیا محمد مصطفی حضرتلرینک
روح پرفتوحنه واصل و آل و اولاد و اصحابنه متواصل اوله
فی النعت شفیع المذنبین صاحب مروت حبیب حق
شه ملک نبوت سمای رحمتک شمس ضحاسی
رسالت تختنک هم پادشاهی قمودن حسن و خلقی انک اعظم
مسماسی کبی اسمی معظم مبارک اسمیدر انک محمد

مکرم در معزز در ممجد ۞ رسول ابطحی زمزمی
قریشی کریم هاشمی ۞ نه کیم دورایده سبع سموات
مطهر روحنه بیک بیک صلوات ۞ دخی اصحاب و آلنه تامت
ایرشسون دائما حقدن تحیات ۞ خلافت کوکلرینک آفتابی
رسولک یعنی کم نائب منابی ۞ محمد مصطفانک یاری تحقیق
صدیق صادقان بوبکر صدیق ۞ امام المتقین و زین محراب
همام المؤمنین و فخر اصحاب ۞ حقایق مخزنی صاحب هنر در
محمد مصطفی یار عمر در ۞ شهادت شهرینه شاه معظم
حیا تختنده سلطان مکرم ۞ امام و جامع آیات قرآن
محمد مصطفی نک یاری عثمان ۞ شجاعت مخزنی شاه ولایت
معارف معدنی کان کرامت ۞ علوم و حکمته دریای بی حد
کمال فضلنه ممکن دکل عد ۞ امام متقی صادق ولی در
محمد مصطفی یاری علی در ۞ امامین شریفین حسنین
همایین کریمین نسیبین ۞ گلستان شهادت گللریدر
سعادت باغنک سنبللریدر ۞ حسن بر له حسین برصفادر
که بونلر حافدین مصطفادر ۞ نذکلو وار ایسه عالمده احباب
محمد مصطفایه آل و اصحاب ۞ الهی جمله یه فضلک رفیق ایت
رضاکک بحرنه دایم غریق ایت ۞ صلی الله علیه و علی آله و رزقنا
من لمعات انوار جماله. وبعد اقل الخلیقه بل لاشیء فی الحقیقه
الفقیر الضعیف الحقیر النحیف علایی بن محبی الشیرازی
الشریف ایدر که مدت مدید و عهد بعید ایدی کیم خاطر
فاتره هر زمان بلکه هر آن شویله خطور ایدردی که فضلانک
تألیفاتندن و علمانک تصنیفاتندن بر نوباوهٔ فکر بکری

استنباط استخراج ایلیوب ترکی دلیله ترجمه قیلوب
فایده‌سی عام وعایده‌سی تمام اولمق ایچون اگرچه کم
شان لطافت نشان ابنای زمان برمرتبه‌ده لطیف
وبرمثابه‌ده ظریفدرکه عرایس غوانی معانی منصهٔ الفاظده
هنوز جلوه‌گر اولمدن حصول تمام مراده وصول قصد ایدرلر
فکیف که لغاتی تصحیحنده تصحیح کتاب وادراک معانیسنده
فی الجمله تأمل وتأنیه ارتکاب ایده‌لر • وچون کیم علوم متداوله‌ده
تصنیفات وتألیفات حددن بیرونلر واهل زمانه مژده
اهلی دخی چوقدر • امّا وزرا وحکّام وامراء اسلامک سیرتنده
ترکی دیلیله تألیف جدید وتصنیف مفید یوقدر بناءً
علی هذا بن فقیر کثیر التقصیر • وزراء عظام وامراء کرامک
سیرتلری ایچون وسلاطین اساطینک خدمتلرنده حفظ
اسرار • ومراعات اوقات لیل ونهار وسخط ورضالرنده
وزرانک حزم وتیقظلری بیاننده ووزراء ماضیه‌نک نشر
عوایدلرنده وبثّ فوایدلرنده بو رساله شیرین مقالهٔ
ترکی دیلی ایله مترجم قیلدم • وعربی وفارسی کتابلردن بو
مبحثه متعلق دُرر وغررلرنی انتخاب ایدوب قریحهٔ طبعمدن
صادر اولان واردات غیبیهٔ دخی بیله ضمّ قیلوب ایجد
بلمک قوتی ایله دکل بلکه ایت وجد معاونتیله مبیّن ومبرهن
ومفصل ومعیّن ذکر ایلدم • تا کیم بو تحفهٔ الفقیر حقیر واسطه‌سیله
بارگاه عالمپناه آصف زمان • وواسطهٔ امن وامان ورابطهٔ
کون مکان منبع جود واحسان • مطلع عرفان وایقان کفیل
مصالح امم • جهان لطف وکرم جامع المعالی • والمناقب

کافل

کافل اعطاء المناصب مربی الفضلا والعلما • مرجع الفقرا وکهف
الغربا • لالای حضرت سلطان سلیم حفظه الله بلطفه العمیم
جناب شوکت مآب حضرت مصطفی پاشا کامیاب
لازالت نظام المملکة مزیّناً بآثار الطافه ومعنوناً بانوار
اعطافه خدمتنده خدّام محصّل المرام عدادندن معدود ومحسوب
وخدمتکارلغ سمتیله معروف ومنسوب اولام ای منبع
عدالت • وی معدن سعادت • ای صاحب حمایت
وی والیٔ ولایت • بو بنده کمینه صدقیله جان ودلدن
یوز سوروب آستانه‌گه کلدی اومر عنایت • بندگد علایی
دامانکی طوتیدر • اولغل معین اکاسن ای مفخر امارت وبو
رساله مسکین کلالهٔ برمقدمه وبرخاتمه ایله مرتّب
واوج باب ایله مبوّب قیلنوب • دستور الوزرا
آدی ایله مسمّی اولدی • امیدبودرکه مطبوع طبع سلیم ومتبوع
ذهن مستقیم اوله • آمین یا معین مقدّمة الکتاب رساله‌نک
مقدمه‌سی وزارت ووزیر لفظنک تحقیقنده ومعناسنک
تدقیقنده‌در • رای عالم آرایه پوشیده دکلدرکه لفظ وزیر
یاخود وزردن مشتقدرکه گناه وآغرلق معناسنده‌در اولیله
اولیجو معناسی بودرکه پادشاهک گناهنی ویوکنی بوینینه
آلوب جمیع مؤنتنی چکر • ویاخود وَزَرْدن مشتقدر معناسی
بودرکه پادشاه انک رأییله اعتصام ایدوب جمیع
امورینی اکه تفویض ایدر • ویاخود موازره‌دن مشتقدر معاونه
معناسنه علی ایّ حال پادشاهک حسن ذکری وعلوّ قدری
وزیر سببیله‌در • مادام که وزیر صالح کافی وعادل وناصح

دوافی کمسنه اوله وحضرت رسول الله وسلامه علیه بیورمشدرکه
اذا اراد الله بعبد خیرا جعل له وزیرا صالحا ان نسی ذکره
وان ذکر اعانه وممکن دکلدرکه وزیرسز پادشاه مملکتك
امورینی کماینبغی کوروب تدبیر وتصرفنده تنها قادر اوله
انکیچون کم کندو رأیله عامل اولان کمسنه نك رأی وتدبیری
اکثر خطا اوزره در استتمدیکی که رسول الله حضرتلرینه
جلالت قدری ورفعت درجه‌سی برله حق تعالی امر ایلدیکه
اصحابنك عقلاسیله وعلماسیله مشورت ایلیه که وشاورهم
فی الامر الآیه وحضرت موسی علیه السلام دخی امرنده وزیر
مستبشر استیوب ننه کیم آیه کریمه اندن خبر ویررکه واجعل
لی وزیرا من اهلی هارون اخی الآیه پس قچن که انبیا علیهم السلام
وزرادن مستغنی اولمیه‌لر واندك رأی وتدبیرلری مشورته
محتاج اوله اندن غیری سایر ناسك مشورته احتیاجلری
دخی زیاده در اردشیر بابکدن سؤال ایتدیلر پادشاه
ایچون قنغی مصاحب اصلح والیقدر جوابده ایتدی کیم مشفق
وصالح وامین وناصح وزیر تاکیم پادشاه مملکتك امورنی
انك رأیله تدبیر ایدوب اشارتیله ضمیرنده اولان
اسراری ظهوره کتوره بهرام کوردن سؤال اولندیکه پادشاه
قاچ کمسنه‌یه محتاج اولور تاکیم سلطنتی فرح وسرورله اتمام
بوله جوابده ایتدی کیم یدی کمسنه‌یه محتاجدر بریسی وزیر صالح که
انك رأیله تدبیر ایلیوب امور سلطنتی انوکیله انفاذ واجرا
ایلیه ایکنجیسی کوزل وبکرك آتدرکه حاجت کوننده آنی
نجات یقه‌سنه چیقاره اوچنجیسی کسکن قلیجدر دردنجیسی سایر

برافلردرکه اکا سلاح حصین دیرلر بشنجیسی چوق مال که انك
یوکی یکنی اوله وبهاسی چوق اوله جواهر نفیسه کبی التنجیسی
کوزل خاتون که قلبه سرور ودیده‌یه نور وروحه حبور ویره
یدنجیسی بر طباخ که هم صورتا کوزل وهم سیرتا کوزل اوله
علما وحکما بیورمشلردرکه وزیرلرکی نسنه‌یه محتاجدر بریسی
علمدرکه انك سببیله قتنده اشیاء خفیه واضح ولایح اوله
ایکنجیسی تیقظدر یعنی اویانقلق که هر امره دخول ایتدکده مخرجنی
مدخلندن اوکدن ناظر اوله اوچنجیسی شجاعتدرکه انك سببیله
اعدادن یوز چویرمیه دردنجیسی صدقدرکه انك سببیله صحیح
اولمیان فعللره وقوللره عمل ایلمیه بشنجیسی پادشاهك سرینی
صقلمقدر الیوم حدثنه وارنجه وکتم اسرار مقتضای حدیث
رسول مختاردر زیرا بیورمشدرکه استعینوا علی قضاء حوائجکم
بالکتمان یعنی حاجتلرکزك حصولنده کتمه استعانت ایدك
وانشد الله ولی یعنی حضرت علی کرم الله وجهه الجلی بیوررکه
لا تودع السر الا عند ذی کرم   فالسر عند کرام الناس مکتوم
ودخی بیورمشدرکه بیت اسیرك سرك ان صنته وانت
اسیر له ان ظهر اسیر یدر کشینك کندو سری اکر کشف
ایلسه اولور اسیری وحضرت یوسف علیه السلام اولقدر
فضیلت وحسبله وشرف نبوت نسبله بونجه بلالره
کرفتار اولدیغنك سببی بو ایدی کیم اتاسنك نصیحتنی
طوتمیوب رؤیاسنی اتالغنه دیدی واولدخی واروب قرنداشلرنه
فاش قیلدی واندخی یوسفك هلاکی قصدیله مبتلا اولدیلر
وحضرت رسول صلی الله علیه وسلم هر بار که غزایه ویا خود بر آخر

دکر ایلمشدرکه

امره شروع ایدیدی هیچ احد طویمزدی مکرکه مشاورت ایچون
بعض صحابهٔ کرامه دیدیدی پس ایمدی وزرایه وسایر امرایه
واجبدرکه رسول حضرتنک سنتنی بیله وکتم سرّی اندیشه
ایدهلر تاکه الله تعالی نک عون عنایتیله ورسولک یمن همتیله
منصور ومظفر اولهلر نظم کشیکم ایده سرّینی محصن ایکی نعمت
اولور اکا معیّن بری مقصودنه اولمق مظفر بری کمسایه اولمیه
مسخّر وبیور مشلردرکم اسرارک حفظی اموال حفظندن
مشکلرکدر وبونک امینی انک امیننده الیق ویکرکدر زیرا
انک خارجدن اعوانی وانصاری مثلا مهر وبوّاب وکلید
ابواب کبی وبونک داخلندن خوّانی وطرّاری واردر مثلا
سبقت لسان وصحبت اخوان ووسوسهٔ شیطان کبی
وبعض حکمادن سؤال اولندقده که انسانه غایت مشکل نه
نسنه در جوابنده دیمشدرکه نفسنی بیلمک وسرّنی صقلمق
وغاینده عاقل وصابر نه کشیدر دیو سؤال اولندقده دیمشدرکه
اول کشیدرکه دشمنندن صقلدیغنی دوستنه دیمیه زیرا شاید
اول دوستک دخی بر دوستی اوله ویا اول دوست برکون
دشمن اوله که واروب سرّک دشمنه ایرشه واکرچه کیم
دوستدر لکن نفسکدن اقرب خود کلدر چون کم کندو سرّکه
نفسک متحمّل اولمدی وصقلمدی آخر تحمّل ایتمک وصقلمق بعید
ونامعقولدر واکه صقلمدیغیچون لوم ایدوب تعییر وتشنیع
ایتمک حق تمام حماقتدر اِذا المرءُ اَفشی سِرَّهُ بِلِسانِهِ وَلامَ عَلَیهِ
غَیرَهُ فَهُوَ اَحمَقٌ اِذا ضاقَ صَدرُ المَرءِ عَن سِرِّ نَفسِهِ فَصَدرُ الَّذی
اَستَودَعَ السِّرَّ اَضیَقُ ترجمه کشی کیم ایده سرّن غیره اظهار

دونوب

دونوب فاش اولدیغنه ایده انکا ماکی احمقدرکه اوزن صقلمایب
اوله‌مزکم صقلیه کندوبی اغیار مایه بوسوزی اشتمادیمکرکم
ایکیدن کیچه شایع اولور اسرار وبعض حکما دیمشلردرکه
سرّی کشینک قانیدر قانکه طمردن طشره چقه خوف
هلاک واردر حکایت حضرت عثمان رضی الله عنه بر دفعه
خسته اولوب وصیّت ایتدی کم عهدی عوف اوغلی عبدالرحمن
حضرتنه یازک حضرت عثمانک حمران آدلو براو غلامی
واردی بو سوزی ایشدوب عبدالرحمنه بشارت خبرن ایلتدی
حضرت عثمان رضی الله عنه بو قضیته یه واقف اولوب یمین
بالله ایتدی که من بعد حمرانه بریرده جمع اولمیه ودخی حمرانی
بر عمل اوزرنه قومیه لاجرم حمرانی ردّ ایدوب بصره یه کوندردی
حضرت عثمان شهید اولنجه حمران بصره دن کلمدی پس
معلوم اولدی که سترک بو امثال فضائلی وکشفنک
رذائلی لایعدّ ولایحصی در وکتب نصایحده وقصصده
مستوفی ومستقصی در اکر ایراد اولنه اطنابه مؤدّی اولور
وبورساله اکه متحمّل اولمز امّا کاه اولورکه افشای سرّ دخی
مقتضای حکمت اولور نته کیم بعض امورده مشاورهٔ اصدقا
مراجعه واجب اولور تاکم تلاحق افکار له وجه صوابه مهتدی
اولنوب خطا وخللدن خلاص بولنه زیرا مشاورهنک دخی
فائده‌سی چوقدر وهرکشی غنی وفقیر وامیر واسیر وصغیر وکبیر
مشاورهیه محتاجدر حتی حکما بونی اساس بنای مملکت
وقوام قواعد سلطنتدن صایمشلردر پس هر شخصه لازمدرکه
امرینک آخرنی وعاقبتنی فکر ایدوب مشاورهم فی الامر

آیتنی ذکر ادہ حضرت رسول صلوات الله وسلامه علیه بو قدر
اکمل رسل وهادی سبل ایکن و قوت قدسیه ایله مؤید و
متفرد و فضائل انسیّه ایله بی نظیر و متوحد ایکن وکندو درجه سنده
هیچ احد آفریده یوغیکن حق سبحانه وتعالی کلام قدیمنده اکه
مشورت بیورب وشاورهم فی الامر بیوردی پس بعضی
اموردہ مشاوره انلره واجب اولجق سایر ناسه بالطریق الاولی
بل بعید دکلدر که حضرت رسوله امر آتمکدن غرض امته ارشاد
اوله تاکه انک سنتنی بیلسه ایدوب مشاوره یی اندیشه
ایدنه لرکه بو سبیله وجه صوابه فتح باب بوله لر نته کیم حدیث
صحیحده حضرت رسول صلی الله علیه وسلم بیورمشدر که
ما تشاور قوم الا هدوا الی ارشد امورهم یعنی هیچ رجال قوم
مشاوره ایتمدی الا که اول مشاوره لری سببله امورک غایت
اصلحنه و احسننه یول بولوب مطلوبلرینه مظفر اولدیلر وحضرت
عمر رضی الله عنه بیورر که بر کشینک رأیی بر قات ایپلکدر ایکی
کشینک ایکی قات اوچ کشینک اوچ قات ایپلکدر هر
بار که زیاده محکم اولور انقطاعدن امین اولور وحضرت علی
ولی کرم الله وجهه الجلی بیورر که نته کم سلطنته اشتراکه قابل
دکلدر رأی و تدبیر دخی انفراد ایله حاصل دکلدر و اکابر دیمشلردر که
کثرت مشاورت موجب تحسین امارتدر و رأی و تدبیر
رویت و مشاورت ایله اولان امر اکثر با خطادن امین و بعید
اولور نته کیم فکر و تدبیرسز اولان امر صوابدن بعید اولور
اگر اتفاق راست کلوب مطلوبنه مظفر اولورسه دخی
آنکله ابتهاج وافتخار ایتمک عقلا قتنده عیب و عاردر زیرا کیم

قضایای

قضایای جزئیه اتفاقیه که تالیسنک مقدمی اوزرنه ترتبی
علاقهٔ موجبه ایله اولمیه ارباب فطنت واصحاب فکر
ورویت قتنده اول قیاس منتج عد اولنمز و اول نتیجه
نتیجه یه صایلمز مثلا همانا که بر لوند اوباش بد معاش
حضرت علی بن ابی طالبه کزند ایرشدرکنه بکزر ویا بر مفلس
قلاش بر قصر عالیدن جوهر کرانمایه جیقارمغه بکزر پس
ایمدی وزرای صاحب سعادته و امرای امته بل مطلقا ارباب
مصلحته واجبدر که هر امرده اهلی ایله مشاوره ایده لر و
استقامت و رشاد و صلاح و سداد هر کیمک
رأینده کورنورسه اکه تابع اوله لر و صاحب رأیک ذلتنه
و رفعتنه ناظر اولمیوب مجرد قولنه نظر ایده لر نته کیم دیمشلردر
لا تنظر الی من قال وانظر الی ما قال نظم ترجمه
تو سخن را نکر که حالش چیست، در کزارندهٔ سخن منکر
و دخی خودرایلق و خودپسندلک ایدوب کندو فکرنه
معتقد اولوب و اعتقادنه معتمد اولوب صواب و خطا
کندو رأینک رواجی اردنجه اولمیه زیرا که انلرک
منشائی غروردر و منشاء غرور اتباع شیطان غروردر که
آخری خذلان و مطالب عالیه دن خیبت و حرماندر
قال الله تعالی ولا یغرنکم بالله الغرور یعنی شیطان سزی مغرور
ایتمسون و دخی اتباع هوادر که نهایتی ذلت و هوان در
وحضرت علی کرم الله وجهه الجلی بیورر که ثلاث مهلکات
بخل و عجب و هوی یعنی اوچ نسنه واردر که هلاک
ایدیجیدر بری بخیللق و بری خودبینلک و بری نفس و شیطان

وبر قیاس که نتیجه استلزامی ملازمهٔ عقلیهٔ کلیه ایله اولیه

هواسنه اتباع ایتمك ودخی لازمدر كه مشاورة ایچون اختیار
اولنان كشینك نفسلری كوچك كشیلر اولمیه كیم دیمشلردر
قلوب الاحرار قبور الاسرار وصاحب رأی صائب
وتدبیر ثاقب اوله ومشاوره ایدن كشینه محب صادق
ویار موافق وخیر اندیش ومشفق اوله وهوای نفسنی
تارك ودین امرنی متدارك اوله وطماع وخوش
آمدگو وصاحب حقد وحسد وكینه جو اولمیه وخاین
وجبان ولجوج غضبان دخی اولمیه وبر مرادی اولوب
حصولن رجا ایدر كمسنه دخی اولمیه وعقوبتدن عفو عیب
وعار عد ایدر كشی دخی اولمیه ودخی خواتینله بل مطلقا
قلت عقلی اولان كمسنه ایله كثیر المجالسه اولمیه بلكه مجالسه سی
عقلا ایله اوله اگر اعدا اوله واگر اصدقا اوله وكلام حضرت
علی در رضی الله عنه كه عدو عاقل خیر من صدیق جاهل
ترجمه كشینك دشمنی كه عاقل اوله یگدر آگه صدیق جاهلدن
عاقل ایله مدام مأنوس اول ضرر ایرمز جو ذات عاقلدن
حكایت عباس رضی الله عنه وفاتی حیننده اوغلنه وصیت
ایدوب دیمش كه ای اوغل اگر امیر المؤمنین سایر اصحابدن
زیاده اعتبار وترجیح ایدوب مشاوره ایچون سنی اختیار
ایده زنهار اوچ نسنه دن غافل اولمیه سن وخاطرگدن زایل
قیلمیه سن برنجی بو كه سرینی فاش ایتمیه سن ایكنجی بو كه یلان
سویلمیه سن زیرا كذب جمیع ادیان وملل ده حرامدر ودیمشلردر
المین شین یعنی كذب غایتله عیبدر اوچنجی بو كم كمسنه
حضورنده غیبت ایتمیه سن زیرا النمیمة قبیحة وان كانت

صحیحة یعنی قوجلق هیچ در اگر چه صحیح ایسه زیرا كه اگر سر ایسه
امانتدر پس سویلمك خیانتدر واگر مكشوف وظاهر
حالی ایسه غیبت ومذمتدر بونلرك یرامزلغی حقنده
آیات واحادیث چوقدر واهل مشورت ایچون
بو شرطلری ایتمكدن غرض بودر المستشار مؤتمن
حدیثیله عامل اوله وسر امانتنی صقلیوب قدرنی بله
وفاش ایتمیوب انصافه كله قطعه مشورت اهلی
كشینك مخزن اسراریدر پس گرك بر كیشی كم صدق وامانت كاریدر
سی عزیز ومحترمدر یار صادق جمله دن ، ما
ما مصطفی مك نیته كم صدیق یار غاریدر
وبلكم سرك خیانتنك فسادی مال خیانتنك فسادندن
اكثر واشكلدر زیرا خیانت مالك ضرری انجق خاینه
ایرشور وخیانت سرك ضرری گاه اولور كه كوتری
بر مملكته ایرشور وگاه اولور كه اول كشف سر سببیله
كشینك رای وتدبیری واروب دشمن قولاغنه ایرر
اول دخی دفعنی تدارك ایدر بلكه بر وجهله اولور كه كشینك
كندو رأی وفعلی كندو اوزرینه خطر وضرر قیلور ونعوذ بالله
اگر اول كشف اولنان اسرار سلاطینك اوله ودخی
گركدر كه كشی سرینی ورائینی وتدبیرینی كیمه گركسه اعتماد ایدوب
اظهار ایتمیه بلكه اشعار ایتمك همان كندو دیلیله دشمنی قولاغنه
ایرشدرمكدر نظم واراپچه عالم وعاقل كه بر آن سهو وجهلیله
اوزینه برابش ایدركم اده مز اینجه بیل دشمن ، وگتم سرك
فضایلنی وكشفنك یرامزلغنی بلور وحقنی رعایت قیلور

آدم غایتده اقلّ در خصوصا بو زمانده که اکثر اخوانی و اصحاب
و خلّانی کشینک عیبی جاسوسلریدر نته کیم علی ولی کرّم الله
وجهه بجلی بیورمشدر که اِخْوَانُ هٰذِهِ الزَّمَانِ جَوَاسِیسُ
الْعُیُوبِ ترجمه بو برادرلر که کوررسن دهرده کیمه
یکاولدلر مانوس امدن اکه بر وفا برکون عیبنه اخراولدلر
جاسوس و بو قطعهٔ زیبا دخی بو بابدندر قطعه
مرد صادق سرّی ویرمز سرور ره صادقن قدرن بلن کی ازدرر
بیکده برکیشی بولنمز صدقله غایت آز درصنمه کم اکثر درر
دخی واجبدر که وزیر سکون اوزره اوله و متحمّل و بُرْد بار
و واسع الصدر و پایدار و صادق الکلام و پرهیزکار و
حسن الوجه و باحیا و حَسَنُ الخلق و باوفا اوله و سکوت
محلّنده صامت و سوز مقامنده متکلّم نه ساکت اوله نظم
اکرچه پیش خردمند خامُشی ادبست بوقت مصلحت آن به که در سخن کوشی
دو چیز طیرهٔ عقلست دم فرو بستن بوقت کفتن و کفتن بوقت خاموشی
و بو خصال حمیده ایله بیله متدیّن و متّقی و مذهبی پاک و نقی
اوله تاکیم پادشاهک نفسنی و کندو نفسنی معایبدن پاک
ایدوب اعتقادده جایز اولمیان نسنه لری نفی ایلیه
و هر پادشاهک وزیری پادشاهه مشفق اولوب
انک محبّ و مخلصی و داعی متخصصی اوله بو نوع وزیرک
دشمنی چوق اولور دوستلرندن دشمنی ارتق اولور دخی
وزیره لایق بودر که طریقهٔ محموده اوزره سالک اولوب
غلظتدن مبرّا و لینت قول زیوریله محلّی اوله تاکه اگر
پادشاهدن رأی صوابه خلاف نسنه کورسه غلظتله

قرشولمیوب

قرشولمیوب بلکه ملایمله اول خاطرهٔ پادشاهدن دفع
ایلیه زیراکه اگر غلظتله مقابله ایدوب پادشاهک دیلدوکنی
ردّ و منع اتمک دلرسه اَلْإِنْسَانُ حَرِیصٌ عَلَی مَا مُنِعَ
فحواسی موجبیله پادشاه وزیرک منعندن ممنوع اولمز
بلکه اندن بدتر اولور نامناسب ایشلر ایشلیوب اوضاع
غریبه لر ایلر و بو قولک صحتنه حجّت اولدر که الله تعالی
قچن که موسی حضرتنی علیه السلام فرعون بی عونک دعوتنه
ارسال ایلدی ایدی حضرت موسی و هارونه قول لیّن
ایله امر ایدوب بیوردی که وَقُولَا لَهُ قَوْلًا لَیِّنًا الآیه پس قچن که
الله تعالی کافر قولیچون پیغامبرلرنه امر ایلدی که یمشاق
سوزیله انی دینه دعوت ایده لر ناس اچون اَحْدَر و اَولی
و احری و اعلی اولدر که حق تعالی نک مؤمن قوللریله
قوللرینی لیّن ایدهلر درشتی و نرمی بهم در بهست
که جرّاح فصّاد و مرهم نهست و قچن که پادشاه
حَسَنُ الکلام اوله وزیره لازمدر که انک سوزنه صبر
ایدوب پادشاه ایله حقد و کین اوزره اولمیه و قچن که
وزیر پادشاهه محبّ صادق و مخلص و موافق اولوب
حَسَنُ المقال و حمیدهٔ الخصال اوله پس اکه لایق دکلدر که
پادشاهه ایتدکی جنایتی عدّ ایدوب انک اوزرنه
منّت قویه کما فَلَا تَمْنُنْ تَسْتَکْثِرُ و ارباب فطنت
و اصحاب فطانت بیورمشلردر که قچن برکسنه یه ایولک
ایلسک و احسانکی انک اوزرنه عدّ ایتسک یعنی
بن سکا شویله بویله ایولکلر ایلدم دیسک منّت قومقدن

وباشنه قمقمدن اشتدر یئی وزیره وپادشاهک سایر
خواصنه لایق بودرکه نجن انلردن کرم واحسان صادر
اولورسه پادشاهک اقبالندن وکولکه سنک
برکتندن بیلهلر یئی اولی واصلح اولدرکه منت پادشاهک
اوله خلق اوزرنه نه کیم خلقک اوله پادشاه اوزرنه
ودخی بیورمشلردرکه پادشاهک دولتنده ومملکتنده
ناشی اولان فسادک اعظمی ایکی نسنهدندر برسی خاین
وزیردن وایکنجیسی وزیرک وپادشاهک نیت
ردیه فاسدهسندندر نوشیروان عادل بیورمشدرکه
وزیرلرک بدتری شول وزیردرکه بی تقریب پادشاهی
سواشلره ایلتوب مقاتلهیه تحریض وترغیب ایدوب
حربسز صلاح احوال میسر ایکن قتال رجاله مؤدی ایلیوب
ذخایر واموالی حرب آلاتنه خرج ایدوب کرایم نفوسی مقتول
ومصونات ارواحی مبذول ایلیه ودخی بیورمشدرکه هر
پادشاهک کم وزیری جاهل اوله انک مثلی شول
بولتک مثلیدرکه یبدو ویظهر ولا یندی ولا یمطر
ترجمه ابر ارماندکه ظاهر میشود ما نی تری دارد نه ماطری بود
ارسطاطالیس وصایاسنده بیوررکه هر ایشکه سنک
غیری کمسنهنک ایله حربسز وخشونتسز منقضی اولمق
میسر اوله خیردر اندن کیم حرب غضبله سنک الوکیله
منقضی اوله وعلما وفضلادن بو مثل سایردرکه ینبغی
ان تمسک الحیة بید غیرک لا بیدک یعنی لایق آخر
کمسهنک ایله طوتمق یکدرکه سن الوکیله طوتهسن ودخی وزیر

اوزرنه لازمدرکه لشکرک ارزاقنی هرکمسنهیه کوره حفظ ایدوب
الات حربله رجال شجعانی امتحان ایلیوب انلره
الین خطاب والطف جوابله معامله ایلیه زیراکه
قدیم الایامده وسالف الاعوامده وزراء پرشور وشر
چوق لشکر ظفر پیکری طعمه شیر شمشیر ولقمه اژدر خنجر
ومار تیر اتمشلردر ودخی بیورمشلردرکم پادشاهک سعادتمند
سعادتمندلردرکم اکه وزیر صالح ومشیر ناصح نصیب اولور
نته کیم رسول الله صلی الله علیه وسلم بیوررکه اذا اراد الله
بامیر خیرا قیض له وزیرا صالحا صادقا فصیحا ان
نسی ذکره وان استعان اعانه یعنی نجین که الله تعالی
بر پادشاهه ایصال خیر ارادت اتمش اوله اکه بر وزیر صادق
ومشیر موافق قرین یقین قیلورکه اونطدوکنی اکدوره ویردم
استدوکی وقت اکه یاردم ایدر امام همام حجة الاسلام
محمد غزالی احیاء علومنده بیوررکه تحقیقا الله تعالی هر
زمانده وهر وقت واواننده قدرتنی اظهار ایدوب
عبادی مخلصیندن بر جماعتی اصطفا واجتبا بیورمله محلی
قیلور سلاطین ووزرا اکبر اکابر فضلا وعلما کبر تاکیم دنیایی
انلرله مزین ومعزز ایلیه وزمانهنک عجایبلرندن آل
برمکک اخباری وآثاری در دنیاده کرم وسخا وبذل
وعطاده انلرک نظیری کلممشدر اکثر ممالک وولایت
وعمارات وارتفاعات تحت حکومتلرنده ایدی ومنقرض
اولدقلرنده وزرانک احوالی فنایه واروب ملوکک
خدمتنده وحشمک خدمتنده رونق ونضارت قالمدی

اوزرنه

تاشول زمانه دکن که الله تعالی آل سلجوقک یمن دولتیله
وظل شوکتی برکتیله آل نظامی وجوده کتوروب وزرآء
متقدمینک درجه سندن ارفع درجاته مکرم ومحترم
قیلدی برحیثیتله که زمانه لرنده علما وعرفا وفضلا وادبا
وابناء سبیل یعنی غربادن برکمسه قالمدی ایدی که انلرک
احسانیله مشمول واعطاف الطافلریله مسبول اولمامش اوله
پس وزیرلره لایق بودرکه وزارت منصبنده ایکن سلفده
اولان وزرآء نصحا سیرتی اوزرنه اوله لر ورسوم متقدمینی
رعایت ایدوب رعیتدن بلا سبب اموال طلب
اتمیه لر ووجوبی ولزومی زماننده مسامحت طریقیله اداء
حاجت مقداری مال آلوب مصارف شرعیه ده صرف
ایده لرکه حلالها حساب وحرامها عذاب خبر صحیح واثر
صریح در وما دام وارث موجود اوله مال میرانک تناولنه
حریص اولمیه لر زیراکه میراث مالنه طمع تعلق کبی شوم
صفت یوقدر ودخی وزیرلرک اوزرنه واجب اولدرکه
رعیته استمالتلر ویره لر وحشم وخدمه بذل فواید ونعم
ایده لر تاکیم دنیاده ذکر جمیل وعقبی ده اجر جزیل حاصل اوله نظم
هرکه نیکی کرد ضایع کی شود ها لا یضیع الله اجر المحسنین
الباب الاول رساله نک اولکی بابی وزیرلره لازم
وواجب اولان بعضی خصایل وشمایل بیاننده در اصحاب
فطنت وارباب خبرت شویله بیورمشلردرکه وزیرلره
واجب ولازمدرکه پادشاهه صداقت ومحبت کوستره
وپادشاهک نام ونشانی وعرض وعارنی وشعارنی

کند وجانبندن ومتعلقاتندن اعز واکرم واشرف واقدم
طوته تاکم تقرب حضرت سلطان وانواع انعام واحسان
بوله ودنیاده ایولکله نامدار وآخرتده پروردکاره مظهر
اوله عبدالله بن مبارک رحمه الله بیورر که اکر جمیع عمرده
بر مقبول ومستجاب دعام وار دیغنی بلیدم پادشاه
اسلامی نفسمدن تقدیم وترجیح ایدوب اول دعایی
انکیچون قلایدم • زیرا نفسمه دعا مجرد بکا نافعدر
وپادشاه اسلامه دعا جمیع ناسه منافعدر نته کم
ضرر عامدن ضرر خاص اختیار البقدر کذلک نفع عام
ایچون نفع خاصدن کچمک اولی ایدوکی محققدر
حکایت روایت اولنور که مکر پادشاهلردن برینک
اوکنه طعام قورکن دهشت غلبه سندن چاشنی کیرک
الندن پادشاهک اتکی اوزرنه برایکی قطره آش دوکلدی
پادشاه غضب ایدوب جلاده امر ایتدی که بونک
بوینن اوره چاشنی کیر بوسوزی ایشدوب فی الحال آشی
طبقیله پادشاهک باشندن اشاغه اقطاردی
اکرچه آتش غضب زیاده مشتعل ومشتد ایدی وحریقک
اهلاکنه مسرع ومستعجل ایدی • لکن جبلت انسان محبت
علم وعرفان اوزرنه اولدیغی سببدن بو امر غریبک علتنه و
سرینه مطلع حرصی وهواسی غالب اولوب شرندن سؤال
ایتدی چاشنیکر مسکین چونکه پادشاهک غضبی
شربتیله جان شیرینندن ال یومشدی بی تکلف
حقیقت حالدن خبر ویروب دیدی که اول دم کم

خدمتی بلمه نغلمشدم لاجرم پادشاهک یولنده و یالنده
اولمکی اختیار قلمشدم اگر پادشاه هلاکمه امر ایتمش اوله
الحکم لله نصیب اجلی ایمش نولا اما بو نجه زمانی نعمتم
وسندم و دولتم و سعادتم ایکن آخر امرده روا کورمدم
بنم سببمله پادشاهک آخرتی مختل و دنیاده دخی
نام و ناموسنه خلل ایرشه دیلرکه برادنی خطا ایچون که سهوله
واقع اولمشیدی بر بیکناهی دیلدی وهیچ حق خدمتنی بلمدی
پس بو خطای عظیمی بالقصد ایدرمکه تا اشقتنده هلاکم معذور
طوتیله و پادشاه ظلمله مشهور و قلوبدن منفور اولمیه
پادشاهک اگرچه که ریاستی کبی سیاستی کاملدر لکن
حق سوزه محبت و مایل ایدی لابد بو عذری اشتدکده مصرع
سخن کز جان برون آید نشیند لاجرم در دل مقتضاسنجه
قلبنه تأثیر ایدوب قولنی معقول و فعلنی معذور و عذرنی
مقبول طوتدی وآب رحمتله آتش غضبک حدتنی تسکین
ایدوب جرمنی عفو ایتدی ونظر انصافله باقوب چاشنیکیرک
بو فعل قبیحندن اول عذر موجه صحیحنه ناظر اولوب واول
ناحق یره قان دوکمک وبالنی دافع و آندن آخرتنه و ناموسنه
وعرضنه ایرشجک اختلالی مانع اولدیغنی ملاحظه ایدوب زیاده
حظلر و صفالر سوردی و چاشنیکیره انواع احسانلر
وآفرینلر و تحسینلر کندویه مقرب الحضره ایدندی قطعه
آفرین اول محبت صادقه کم ** زایل ایتمز جفا محبتنی
یار چون صادق اوله ترک ایدر مز ** اولور ایکن حبیبی غیرتنی
شول محبت که اوله مخلوقه ** کوستر بو قدر کرامتنی

وار

وار قیاس ایله خالق و مخلوق ** ارا سنده اولور سه نسبتی
دخی وزرای عالی مقدار و سایر امرای ذوی الاقتدار
لازم بلکه واجب بذل مالدر که اهلنه زین و جمالدر زیراکه
بو فعل حسنک سببله احبا چوغلور و اعدا آزلور و احرار
عبید اولور و کشی اشرارک شرندن بعید اولور و ماله که
بخل و امساک اولنه اکثریا صاحبنه اقرب اقرباسی
دشمن حتی که اول سببدن هلاکنه قصد ایدر و اگر که بذل
و صرف اولنه نیجه اعدا احبا و نیجه اجانب اقربا اولور و ایمان
و اسلامی آبا عن جد طوته کلمش نیجه روز الستده مؤمنلری و
قالوا بلی مسلمانلری عبد مملوک و معتق درلر که بالبر
تستعبد الحر وهر که مالی منت داره بذل ایتمیوب منع
ایدر البته بر بی منت الجون حفظ ایدوب جمع ایدر و یا
برعبث یره ضایع کیدر نته کیم حضرت علی رضی الله عنه
بیورر بشر مال البخیل بحادث او وارث ترجمه
رو بشارت ترا که مال بخیل ** گرچه اجناس زر و نقره بود
یا به تاراج حادثات رود ** یا که میراث خواره جمله برد
و بذل مالک منافع اخرویه سی دخی چوق قدر کتب معتبره ده
محرر و مسطوردر و حقنده وارد اولان آیات و احادیث
مفسر و مذکوردر بذل و سخا ایله کفار لایق مرحمت پروردگار
اولور و نیجه لوندو بی کار صاحب عار و نامدار اولور سو
و اشتهار و اعتبار بولور حضرت رسول الله صلوات الله
علیه بیورمشدر که السخی الجهول احب الی الله تعالی من العابد
البخیل و سرور اولیا علی مرتضی بیورمشدر که ** کافر سخی

اَرْبَحُ فِي الْجَنَّةِ مِنْ مُسْلِمٍ شَحِيحٍ، یعنی جنته کرمك امیدی کافر سخیده ار تقدر مسلم بخیلدن زیراکه جنت رحمتدر ورحمت دعایله اولور واستجابت دعا سخی وعطایله اولور

نظم

دیلرسڭ ایره سن دار السلامه
دورشن احسان ایده کور خاص وعامه
که دنیا جیفه سندن بوممکن اولان
لیاقت بولمزاول عالی مقامه

وذکر بودرکه یَسُودُ الْمَرْءُ قَوْمَهُ بِالْإِحْسَانِ إِلَيْهِمْ یعنی کشی قومی اوزره مکرم وقبیله سی ارا سنده عزیز ومحترم اولور انلره احسان اتمکله پس وزرای نامدار لازمدرکه بذل مالی سایر عبادات کبی واجب الادا بلوب دوستلرنه وکمال اهلیلرنه وخدامنه بل عامه ناسه اکر صدیق اکر عدو احسان وانعامی عادت ادنه تاکه جمله ناسڭ دیلنده ذکر وشکر نعمتی ونام ونشان سخاوتی وشجاعتی وصیت وصدای شوکتی وعلو همتی مذکور ومعروف ومشهور اوله وکوکللرده محبت ثابت قله وشرف خدمتنده اولمغی ویولنده اولمکی هر بهادر کندویه خون بها بله که بو سببدن دشمن قلبنه سطوتی وهیبتی ومهابتی دوشب مقابله سنی خطر بله ومقابله سندن خوف وحذر قیله واکر بخل وامساك ایده دیللردن ذکر خیری خبری اونده وکوکللردن محبتی کیده پس البته نقدر که عالیجناب ومنیع الجناب حسیب ونسیب اهل مال وپر کمال صاحب جاه وجلال ذی اولورسه چونکم نعمتی واصل ومنفعتی حاصل دکلدر بوئا فیومابا رفعت قدرسی متنازل وقلوبدن مهابتی زایل اولوب اعوان وانصاری

مصالحنذن تقصیر واهمال وخدمتکارلری خدمتندن فارغ البال اولور ولشکری جان وکوکلدن قولنه ناظر وفعلنه مباشر اولمز لاجرم رفعت شانی تدنی بولور واعدا قلوبنده اولان هیبتی زایل ودولتی متنازل اولور پس بو تقریر وتحریردن معین ومبین اولدی که بذل مال حق تعالی دن بر اولو موهبتدر وخلایقدن موجب مودت ومحبت اولوب وجودی وجود دولته علامت وعدمی عدمنه مقدمه در لاجرم قدری مفهوم ووزرا وامرایه نه مرتبه واجب ایدکی معلومدر زیرا حیاتنده اولدقجه یوزی صویله عزتلو وحرمتلو اولمغه ومماتدن صکره ایوآدله اکلمغه سببدر واکثر ناسڭ خصوصا که طایفهٔ وزرا وامرانڭ دنیاده اولدقجه مایهٔ الافتخار والدکدنصکره یادکاری بذلدرکه کرم وسخادر ویا بذل نفسدرکه اول ایثار ومروت ووفادر وعاقللرکه کمنه اختیاریله اکه اقدامی والتزامی کمال فضیلتدر بو سببدن روزکارده ایوآدله اکلورو نامشروع یرده اولمیجق شهدا مرتبه سن بولور وکاه اولورکه دنیاده دخی بر عظیم فایده منتج اولور نتیجه بزبورسالهده ایثار بابنده ایکی حکایت که هر بری برکرامت وولایت دررروایت ایدرلم

حکایت اول حجاج بن یوسف که کمال ظلمله موصوف وعتو عناد له مشهور ومعروفدر زماننده براعرابینڭ قتلنه قصد ایتمشدی اماالٔه کتورمیوب کتمشدی اتفاقا آنی برکون طوتوب کتوردیلر وحریفی حجاجڭ اوکنه سوردیلر همان بی محابا هلاکنه امر ایتدی اعرابی ایشدوب کندودن کتدی

دینه کندویی جمع ایدوب تدارک ایدر وامر پادشاهکدر
ایتدی اما اوز مده ناسک حقوق وامانتلری واردر
اکر پادشاهدن بر زمان مهلت اولیدی حق مستحقه
وصول بولیدی، آخر الامر حجاج کفیل بولمغه حواله ایتدی
حریف دخی موکل ایله شهری تتبع ایتدی لکن مطلوبنه
ظفر بولمدی و کمسه آکه کفیل اولمدی، آخر بر جوانمرد بو اعرابیله
آشنالغی یوغیکن کفالتی التزام ایدر تکرکه حجاجک
خشمیدی بلکه ابن عمی ایدی بنجه که حجاج منع ایتدی ممنوع اولمدی
ورجوع ایمدی، آخر اعرابی اطلاق ایتدیلر کندی بر قاچ کون
مهلتله جوانی حجاج حبسه امر ایتدی جوانی کتوردیلر میدان
سیاسته یتوردیلر جوان الله تعالی دن غیری مستعان
بولمیوب وملجاء بیلمیوب ایکی رکعت نماز قلمغه
حجاجدن مهل ایستدی نمازی قلوب دعادن صکره
حجاجدن جلاده خطاب وعتاب کلوب که تاخیر
ایتمه وجوانی دیله مکر که جوانک اسمی عبد الکریم ایدی اعرابی
ابتدا کفیل ارارکن جوانه بولشد قده اسمی صورمشدی
عبد الکریم دیدکده موکای کریمه لابد درکه قولنده کرمندن
بر اثر اوله دیمش ایدی جوان دخی بو ملاحظه ایله کفیل اولمشیدی
القصه جوان دعاده ایدی کم یا الهی اسمم عبد الکریم
اولمغله اعرابی بکا التجا ایدوب خلاص اولدی سن که
کریم سن بلکه اکرم الاکرمین سن بن دخی الهی سکا التجا
ایتدم یا منان ددی وجلاد دخی کلوب جوانی سجده کاهنده
قالدروب قتله شروع ایتدی ناکاه اعرابی کلدی نحاً آوازه

مهلتله یعنی بر مدت معلومه قدر توقف امر ایتدی

جلادک قولاغنه یتدی فی الواقع اعرابی جیقه کلدی
وجمله خلایق هب تعجبده قالدی حجاج اشدوب اکینی
بله عفو ایتدی حکایتلری روزکارده شهرت دوتدی
حکایت دوم یمن پادشاهنک جمالده بی نظیر بر قیزی
واردی که اقرباسندن بر جوان اکه عاشق اولدی
بر مرتبه ده کیم امرنک تدارکنده جمله سی عاجز قالدی
زیرا که نه قزنی ویره بلور ونه قرابتی ناحق یره اولدره
بلور آخر عقلا بونی وجه کوردیلر که بونک حصولی بر
مستحیله قیلالر تاکه انده کندو واروب هلاک اوله پس
سوردیلر که مدینه یه واروب علی بن ابی طالبک باشنی
کتورمک کرک تاکه بو خیال محاله مجال حصول واول
نازنینه احتمال وصول اوله عاشق دیوانه بو خبری اشدوب
دلدار وصالی شوقیله جانی اوده آتدی وهمانذم طوردی
امتناعن وامکانن ملاحظه ایمیوب یوله کیروب
کیدی وکیجه کندوز اولیوب آز زمانده مدینه یه یتدی
اتفاقا اولا علی حضرتنه طوش اولدی وعلی کیمدر وقنده در
دیو سؤال قیلدی حضرت علی دخی بونک بی باک وصالی
فکریله فرحناک سویلیشندن بر معنی الدی وتفتیش
وتفحص ادوب دیوانه نک ما فی الضمیرنی بلدی بعده
کشی باشمی که علی بنم دیو بونینی اوزادوب دیوانه نک
اوکنه کلدی، دیوانه بو معنیی کاه استبعاد وکاه غرض
ملاحظه سن ایمیوب اعتقاد ادردی وکاه عشق
خروشیله اقدامه وکاه مروت جوشیله احجامه واردی

حریفه حیرت عشق اوزرنه برحیرت دخی زیاده اولدی
وحیران وسرکردان آره یرده قالدی آخر جانب
عشق غالب ومروتی سالب اولدی وقلیجن چیقروب
حضرت علینك مبارك بوینینه حواله قیلدی ونقدر که
حریف سعیده تقصیر قیلمدی لکن مبارك بوینینی کسمك
میسر اولمدی آخر ایش حدّدن کچدی حریف قلیجی راغوب
حضرت علینك مبارك ایاغنه دوشدی ایمانه کلوب
مسلمان اولدی وحضرت علی دخی بونی مرادنه ارشدرمکی
اوزرنه لازم قیلدی پس بو قضیه سببیله یمن دیاری
فتح اولدی ونیجه کافرلر ایمانه کلدی واول عاشق صادق
دخی مرادنی بولدی وحق سبحانه وتعالی بونی چوق خیره
سبب قیلدی پس معلوم اولدی کیم ایثار ومروتك آثاری
چوقدر اگرچه کیم شمدکی زمانده اهلی آزدر بلکه بوقدر وبوالکی
حکایتدن دخی غریب وبدیع وعجیب بو حکایتدر حکایت
مگر مصر شهرنده بر مسجده اوددوشب یندی بونك
حوقنی نصارادن زعم ایدوب مسلمانلردن بر طایفه وارو
نصارینك بر کلیساسن یقدلر سلطان بونلری طوتوب
حبس ایدوب عقاب وعذاب ایچون امر ایتدی کر بونلرك
عددیجه کاغدلر کسوب بعضنه قتل وبعضنه قطع ید ورجل
وبعضنه حبس مدید وبعضنه ضرب شدید یزوب
بو محبوسلره اولشدره لر وهر کشیه نه کاغد که دوشه اجندکی
ایله اکا جزا ایده لر اتفاقا برکشینك کاغدنده قتل چیقوب
کندو عالمنده گاه هلاك جانبنه وگاه آنه سنك آه

وفعابنه تحسر ایدوب ایدردی که اگرانم اولمسیدی هیچ
نفسم ایچون قایرمزدم مگر که بونك قربنده برجوانمرد واردی
که کاغدنده ضرب یزلمشدی بونی اشدوب الندکی
ضرب کاغدنی اکه صونی ویردی ما وایتدی کیم بنم انم
یوقدر اول قتل کاغدنی کتور باکه ویردی پس بو قول
غریب وفعل عجیب سمع شریف سلطانیه یتشوب
تعجب ایتدی واول ایکیسن ضربله خلاص ایلدی پس خوش
ایمدی رعیت کندو مثلنه رعایت ومروت وایثار
وفتوت ایدوب بو قدر فایده یه مترتب اولیجق که
برجماعتك بعضی مالندن وبعضی هلاکدن وزوالدن
قورتلمغه سبب اوله پس روزیر ویا برامیر که پادشاهك
یولنده بذل مال ومنال واظهار مروت وانسانیت
ویا ایثار نفس وصداقت وشجاعت ایده لاجرم
منصب ومال ومنال وعزت وجاه وجلال بولوب
مقرب حضرت پادشاه عالمپناه اولمق مقرردر
وانواع انعام واحسان بولوب دنیاده ایو آدله
مشهور وآخرتی معمور اولمق کتب معتبره ده محرردر
و دخی وزراء عظامه وامراء کرامه لازم وواجب
تقوی وطاعت وصلاح وعبادتدر که جمیع ارباب
عقل ودینه دین وفرض عیندر واندن زیاده ارباب
عزو جاهك ومقربان حضرت پادشاهك خصوصا
وزیرلرك مخصوص طاعتلری بودر که ضعفای امتدن
وفقراء مملکتدن پادشاه حضورنده حاجتلرین وعرضنه

قدرنی تمیز کشیله دستکیر اولوب عرضحال ممکن اولدیجه
تحصیل مراد و مال ایدی ورهلر ووزیرلرک عندالله بو
عملدن اولی واحسن عملری یوقدر اکر حسبة لله اوله
زیرا که انک منشاء ومبداء تعظیم امر الله وشفقت
خلق الله درکه جمیع طاعتک مجمعی وجمله عبادتک
منبعیدر عزیزلرک برسندن بعض امرا نصیحت طلب
ایتدوکده جوابنده بو کلمهٔ جامعه بیورمشلرکه التعظیم لامر الله
والشفقة علی خلق الله وامام فخر رازی رحمه الله بیورر که تعظیم امر اللهک
موجبی بودر که طاعت وعبادتی سایر ناسدن یعنی
تحت حکومتنده اولان اشخاصدن ارتق اوله دخی
امر اللهی تعظیم ایتمکک بر موجبی بودر که کوکلنی حقه متوجه
قیلوب الله تعالی یه نیاز وتضرعدن وارواح انبیا واولیادن
استمداد وتوقعدن خالی اولمیه حضرت جنید رحمه الله
بیورر که بر کشی بیک ییل قلبنی الله تعالی یه متوجه قلسه
وبر طرفة العین ده ترک ایتسه ترکی تدارکندن اکثردر
وموجب الشفقة علی خلق الله بودر که تحت حکومتنده
اولان عباد اللهه عدل وانصاف ودفع جور وظلم
واعتساف ایده تا که دنیاده اولدیجه حق تعالی آنی
اعدا اوزرنه مظفر ومنصور ایده وآخرتده مظلوملرک
دعاسی برکاتندن مرحوم ومغفور اوله زیرا که شفقت
وعدالت اصول رعیته علت انتظام ونظام مملکته
سبب تام وعسکره قوت وقوام در ودولته ثبات
ودوامدر وجور ظلم بونک خلافی یعنی احوال رعیتک

سبب

سبب اختلالی ودولت نظام مملکتک جهت زوالی
وانتظام عسکرک علت اختلالیدر وبو شفقت وعدالت
وجور وجفا وظلامتدن غرض پادشاه ووزیرک شفقت
عدالتی وجور وظلامتی دکلدر زیرا مجرد آنوکله مملکت نه
نظام بولور ونه خراب اولور بلکه مملکته جمعیت ونظام
وتفرق وانهدام رعایانک بربریله معامله سندن کلور
پس پادشاه ووزیر که سیاستده کامل اولهلر اکرچه
نه قدر ظالم اولهلر رعیت بربرنک شرندن سالم اولور
واکر مقام سیاستده حمایت ایدهلر لاجرم قلوبدن
خوف وحیا کیده واشرایی کورهسن که ضعفایه نه
ایده حکایت زمان سابقده مکر ایکی پادشاه
واردی معاصر وبربرنه مجاور بری غایتده ظالم وجایر
وعفو جرم وخطاده بی هنر وقاصر وبری نهایتده عادل
وحلیم وحین سیاستده وغضبده کریم وسلیم ایدی
وبونک مملکتی ودولتی دایم نقصانده وهجرانده واول
ظالمک مملکتی رفعتده ورفاهیتده ایدی بو معنی خلاف
حکمت الهی ومنافی عدالت پادشاهی کوروب رسول
کوندروب بونک سرندن سؤال ایتدی اول دخی
جوابنده بو بیتلرک معناسن یازوب کوندردی نظم
رعیت سوری قوین شاه چوبان ؛ عدو قورد وسپاهیلر نکهبان
قویون اول وقت صقلانر که چوبان ؛ کوبکلرن ایده دایم هراسان
وکر کوپکک قوین یرسه نهانی ؛ دخی ارتق اولور قوردک زیانی
نه دکلو عدل ایدرسه پادشاهی ؛ دکل نافع چو ظلم ایده سپاهی

شهک عدلی سنوقین کامل اوله که اشرار دن رعیت سالم اوله
و بو شفقت علی خلق اللهک بر موجبی دخی انسانیتدرکه وقت
غضبده عفو و ترک عقوبتدر بقراط حکیمه انسانیتدن سؤال
اولندقده جوابنده دیمشدرکه دولتده تواضع و قلتده سخا
و منتسز عطا و قدرتده عفو خطا زیرا که حق تعالی
بیورر که وجزاء سیئة سیئة مثلها حاصل معنی
بودر که ما نظم بدی را بدی سهل باشد جزا
اگر مردی احسن الی من اسا پس انسانه لایق اولان
بودر که ممکن اولدقجه مجرملرک جرمنی عفو ایده مادام که
بر فساده مؤدی اولمیه تاکه ناسک قلوبنده محبتی
زیاده اوله و عند الله عافیلر مرتبه سن بوله وحضرت
رسول صلوات الله و سلامه علیه بیورر که یوم قیامتده
منادی ندا ایده که هر کیمک الله اوزرنده حقی وار ایسه طورسون
دیه و اول حینده عافیلردن اوّل کیمسه طورمیه و بو عافیلرک
الله اوزرنده حقی اولدیغنک معناسی بودر که من جاء
بالحسنة فله عشر امثالها مقتضاسنجه اون عفو مقداری اجره
مستحق اولور و اگر عفو اتمیه و انتقام آله اول اون اجره
مستحق اولمز و مجرمک تمام جرمی و نصیحت و عتابله عدم
تأثیر و رجوعی تمام معلوم اولمینجه عقوبته التزام و اقدام
قلمیه خصوصا بو زمانده که مکر و حیله و کذب و خدعه
چوقدر افلاطونه سؤال اولندقده که انسانده فعل الله
اشبه فعل ندر دیجک دیمشدر که عفو و احساندر نظم
دانی چه بود [illegible] انسان با دشمن و دوست لطف و احسان خبرده

کلمشدرکه برکسنینک یار صادقی و هوادار موافقی وار ایدی
انک بعضی اوضاع و افعالندن متشکی و احوال
و اقوالندن متأذی ایدی اول سببدن انک انتقامنه
اقدام و انهدامنه التزام اتمشدی حکمادن بر حکیم که
انواع علومده ماهر و انواع معارفدن باهر ایدی اکا
مطلع اولمغین موجب نظم کریم و کلام قدیم اوزره که واصلحوا
ذات بینکم والصلح خیر در ذاهب اولدی و عقل
و حکمت مقتضاسنجه اول کیشیه سؤال قلدی دیدیکه اول
رفیق صدیقک سکا لطفله سرورک زمانمی و یا غفلت
فتورک اوانمی زایده وکثیردر و انک احسانله انعامی
و یا اساءتله ابرامی غالب و غفیردر اول کیشی جوابنده
زمان سرورم اکثر و انک انعامی و احسانی اساءت
و ابرامندن اوفردر دیجک حکیم دانا دریای حکمتدن بر
قطره و خورشید معرفتدن بر ذره اظهار ایدوب دیدیکه
حقدن بعید اولمیه که تخلقوا باخلاق الله ماصدقیله
حق سبحانه و تعالی اخلاقیله خلق اولنوب هر حسنه سنی
اون عد ایده سن و هر سیئه سنی بر عد ایده سن
ازی چوغه غالب قلوب مقابل قلمیه سن و شر فعلی
خیریندن عالی ایدوب مماثل قلمیه سن و مؤنت غضب
و انتقامدن دخی قورتلاسن نجه غضب وار در که صاحبی
غضب حقه جل ذکره مستحق قلور العیاذ بالله انکیچون
دنلمشدرکه من اطاع غضبه فقد اضاع دینه و ادبه
و افواه ناسده مشهوردرکه نظم تأنی حلمله عاقللر کدر

کلمشدرکه

غضب تعجیله جاهللرکدر اما خصوصا که احتمال واردرکه
مقصود اولان انتقام حاصل اولمیوب افتراقله مهموم
وبلا اشتباقله مغموم قاله سن نته کم دیلمشدرکه الندم
علی العفو احب من الندم علی العقوبة بو سببدندرکه سلاطینه
وزرای صاحب رای ودوربین وندمای خیراندیش
وسخن آفرین قرین اولمغی واجب کوررلر تاکه حین غضبده
نصایح ولطایف ایله غضبلرین تسکین ایده لر
شریح بن عبدالله ایدرکه بنی اسرائیلک بر پادشاهنه
بر وزیر خاصی واردی وزیر عالمدن غیری که خدمتی بو
ایدی که هربار ملک غضبه کله اول وزیر انکا بر مکتوب
صونردی که انک بعضنده ارحم المسکین واخش الموت
واذکر الآخرة وبعضنده ارحم من فی الارض یرحمک
من فی السماء وبعضنده اقض بین الناس بحکم الله
تعالی فانه لا یصلح لک الا ذاک وبعضنده
اسکن غضبک بالله انما انت بشر یأکل بعضک بعضا وتصیر
عن قریب للدود والتراب یزلمشدی اکر بر مکتوبله ساکن
اولمسه بر دخی وبر دخی صونردی حتی ساکن اولنجه واردشیر
بابکن بو مکتوبلری یازدروب خواصندن برینه امر ایلمشدی که
دایم اوزرنده حاضر طوره وحین غضبده اول مکتوبلری
واحدا بعد واحد الینه ویره وبو قاعده نک واضعی یعنی
ابتدا مخترعی ملک تبع در وغضب دخی محلنده محمود ایدیکی
معلومدر اما کثرتی شومدر وصاحبی ملوم ومذمومدر معذور
دوتلمز الا که مریضدن ومسافردن وصایمدن وعمر بن عبدالعزیز

ایدرکه اوچ خصلت علامت سعادتدر برسی بوکه چون
غضب ایتسه غضبی انی حقدن اخراج ایتمیه ایکنجی
بوکه چون راضی اولسه رضاسی انی باطله ادخال ایتمیه اوچنجی
چون قادر اولسه عفو ایده وحضرت علی ولی کرم الله
وجهه مجلسی فارس اولولرندن دایم سؤال ایدردی کم
ملوک فارسدن زیاده محمود الخلق ومرضی السیره
کیمدر جواب شویله ویردیلرکه اردشیر ونوشیروان
حضرت علی اخلاق حمیده دن بونلرده نه خلق غالب ایدی
دیدکده ایدرلردی که حلم ووقار پس حضرت علی ایدردیکه
بو ایکی توأمان در وعلو همتک نتیجه لریدر وحکمای مجربین
دیمشلردرکه عاقل چون برکیشیله اخوت وصداقت ایده
لابد کرکدرکه اولا انی تجربه ایچون تعقده اکر تحمل ایده
فیها والا اندن احتراز ایلیه وحذر قله نظم عربی

اذا کنت مختصا لنفسک صاحبا
فمن قبل ان تبدیه بالود اغضبه
فان کان فی حال التغضب منصفا
والا فاصرم حبله وتجنبه

اخوت قصدی هر آدمله دکلدر عاقله حسن ادبدن
صداقت قصدن ایتدکده کرکدر قزدروب صیناسن بر سببدن
تحمل ایتمزسه ترک ایده سن محبت زایل اولور چون غضبدن
وکر صبر ایدرسه قیمت اولمز اکه یوز بیک ثمن سیم وذهبدن

ودخی وزیر روشن ضمیره لازم بلکه الزمدرکه پادشاهک
شکرینی تفاصیلیله هر بر فضلنی وهنرینی وشجاعتنی

وسخاوتنی و امانتنی و دیانتنی حاصلا جمیع احوالنی وکمالنی بله
تاکه وقت حاجتده هر برنی یرلو یرنه قویوب مناسبلو
مناسبن کوزده تاکه برمحل یرنه برنامحل قویوب واول
دخی برنامعقول ایش ایدوب عسکرک انک سببله
برخطر وخلل ارشمیه زیراکه برلشکر بربدن کبیدر ونته کیم
برعضوه برزحمت ایرشسه جمیع بدنی مریض ایدر وکوردنک
صحتی کبیدر کذلک عسکره دخی تمام صحیح اولمق کرکدر که برمحل
اهلنده اوله پس وزیر کرکدر که هر کشینک احوالنی بله ویرلو
یرنده قله تاکه عسکر منصور ومظفر اوله ولشکرک هر برنی
آدیله وآتیله وبلدیله وساز وسلبی ایله وحسبله ونسبله
وبولداشیله ویولداشلغیله وصنعتله وخلقتله ودرجه
شجاعتیله وجمله احوالیله شول کمسنه لرکه بوتفاصیله
بلمه لری لازمدر وزیر اولکمسنه یه بو وجه اوزره مشروح
بلمه سی لازمدر تاکه هر نه یره وارسه وهرنه عمله مباشرت
قلسه وهر نقدر لشکره مقابل اولسه بحکمة الله غالب اولور
زیرا بوصفات محموده ایله متصف اولان وزیر هر خدمتی
وهر مصلحتی اهلنه امر لر لاجرم جمیع لشکر صحتده واحوالی
استقامتده اولور پس اکه محاربه ده مقابل ومقاتله ده
معادل اولمغه انک مثلی برصاحب رای عسکر آرای وبر
لشکر منتظم وبحال متفوح البال کرکدر که هر ایشی اهلنده وهر
کشی محلنده اوله وهیهات اکثریا دولته زوال وامورنه فساد
وضلال ارشدکنک سببی اهل ونااهل ومحل ونامحل
فرق اولنمیوب وهر بری یرلو یرنده قلنمدوغیدر نظم

دکل هر کشی هر برایشک اهلی • ویاخود هر محل هر ایش محلی
سعادت صاحبی بلمک کرکدر • نه در ایشک محلی کیمدر اهلی
دکلدر دولته لایق اول آدم • که فرق اتمز محلنی ونامحلی
بزرجمهر ایدر که ساسانیلرک دولتی زایل اولدغنک
سببی بو ایدی که عظیم امری حقیر کشیه امر ایلدی زیرا
دیمشلردر که زوال الدول باصطناع السفل نظم
اکرچه سفله بزوردر بو دوران کرکدر کیم اکه اوبمایه سلطان
وحکما دیمشلردر که بیک اولونک اولومی ضرربدن بر
دنینک اولوا اولدغی ضرری زیاده در زیرا حق تعالی
هر قومک رئیسنی کندولرنه وعملرنه کوره ایدر اولمک
حکم اللهدر اما دنی کشی انک یرنه بدل اولمق علامت
غضب اللهدر العیاذ بالله حکایت بنی اسرائیل الله
تعالی یه ندا ایدوب دیمشلردر که یا الهی سن کوکده
وبز یرده پس رضاکی وغضبکی نه وجهله بلوم وبو ایکیسی
بربرندن نه سببله فرق قللوم باری تعالی دن نبیلرنه
وحی کلمش که قچن که اوزرکزه اعزه واخیار وکرام وکبارکزی
مولی ومسلط ایدم بلک که سزدن راضیم وقچن که
ادانی واشرائی وصغارکزی مسلط ایدم بلک که تحقیق
غضب اتمشمدر وحضرت علی دن سؤال اولندیکه یا
امیرالمؤمنین حکمت نه در که ابوبکر وعمر خلافتلرنده جمیع
ناس تابع ومعیشت ضیق ایکن واسع اولدی وعثمانه
وسزه اولقدر تبعیت اولمدی ومعیشت طارلغی
وسعت بولمدی حضرت علی بیوردرکه زیرا انلرک رعیتی بنم

مثلم وعثمان مثلی ایدی وبنم رعیتم الیوم سزک مثلکزدر
لابد بو قدر مخالفت وضیق معیشت بعید دکلدر ودخی
وزیره لازم ولایق بودرکه عمر سیرت اوله یعنی احوال
رعیته ناظر وعالم واغراض فاسده دن عاری وسالم وعذر
قبولنده کامل وحکمنده جازم وعادل وکبر وعجبدن معرا
وحاجبدن وتجبدن مبرا وجه صوابه طالب وضعفایه
رفق وشفقتی غالب اوله واقربایه محابا وکمسنه‌یه بلا موجب
ایذا اتمیه علما زمان وعرفا دوران بونک اوزرینه
متفقلردرکه تجن برکشی بو اخلاقله متخلق اوله اکرچه که دشمنی
قوتده بی غایت وکثرتده بی نهایت ایسه دخی حین
مقابله‌ده ووقت محاربه‌ده بعون الله تعالی مغلوب
ومقهور ومکسور ومجبور اوله ودخی وزیرک وحاکم و
امیرک مصاحبلری وندیملری عالم وعاقل ومدبر وکامل
واهل رأی وادب وصاحب تجربه وخبث اولمق کرک
وهم غیرت ودیانتله مألوف وصلاح وفراستله موصوف
کرک تاکیم ظواهر اموردە مغرور ومحصور اولمیوب
بواطنه شعور واستدلالی اوله که بو سببدن مصاحب
اولدقلری وزیر وامیره واقعات حوادثک انقالی
ونایبات نوازلک احمالی واقع اولدغی تقدیرجه بونلرک
صحبتی برکاتیله ونصح وپندی قوتیله زیاده زحمت ویرمیوب
سهل وهین کوره ذکر اولنان صفات انبیا اولوا العزمک
سیرتی وسلاطین ذوی الفضلک عادتیدر وانسانک
سایر حیوانات اوزره شرفی عقلله در وعقلک کمالی

تجربه ایله در وتجربه‌نک کثرتی چوق نسنه‌ ایله واهل تجربه‌نک
مصاحبتیله‌در نظم الم تر ان العقل زین لاهله ولکن تمام العقل حسن التجارب
ترجمه کشینک عقلی درزین وجمالی تجاربدن اولور عقلک کمالی
زیرا تجربه عقلک مرآتیدر اول سببدندرکه علیکم بآراء الشیوخ
دنلمشدر یعنی هر ایشده که مشاورت ایده‌سز پیرلرک رأینه
معتمد وقولنه معتقد اولک زیراکه آراء شیوخ کثرت
تجاربله رسوخ بولوب وعاقللر آنی سبب صلاح وفتوح
قلور نظم اذا الامور بها الاحداث دبرها دون الشیوخ ترى
فی بعضها خللا بیت آنچه در آینه جوان بیند
پیر در خشت پیش از ان بیند ترجمه تجنکم ایده‌سز برامره تدبیر
ورشنی کیم بوله‌سن برکار دانا پیره که آیینه‌ده کوردوکن جوانک
کوررکه بوچده پیر اضعاف انک دکل پیر اول که صاقالن آغرده
یه خود یوزی بورشه قرده قرده بلی پیر اولدر کم کاردان در
فراستله اهل امتحان در جوان اولدرکه کچمش غفلتله
اوزن زین اتمش اهلیت ایله ودخی وزیره مشیر ودبیر پذیره
لازم ثبات وصبردر ارباب عقول ورجال فحول
قتنده بو صبر غایتده محمود ومحبوب وممدوح ومرغوبدر
واکثریا مطالب دینیه ومنافع دنیاویه بوکا منوط
ومربوطدر وبو ایکی مطلبک حصولی وکشینک انلره وصولی
صبرله‌در وسلاطین کامکار وخواقین نامدار بل جمله انبیا
ورسل پروردکارکه مرتبه عالیه‌یه ودرجه عالیه‌یه که ارشلردر
امور شاقه‌یه صبر وتحمل برله درکه وکتب قصص انبیا
وتواریخ امرا بوکا شاهددر وبونک فضائلی بابنده

وخواص بیانینده آیات واحادیث کثیر واکثر ناسک واقف وخبیردر مدایحی باینده ولطایفی بیانینده ابیات واشعار بی حدّ وبی شمار واردر علی الخصوص جملهٔ رجاله وسیّما اهل ضرب وحرب وقتاله صبر اهمّ مهمّات واشرف صفاتدر زیراکه عمدهٔ صفات جمیله وزبدهٔ جملهٔ فضیلهٔ شجاعتدر که صبرانک مکمّلی ومتمّمیدر زیرا کشی که نفسنی مهالکه القا ایده واعدا ایله التقا ایلیه اکر بر آن تحمّلی عدودن زیاده ایده فیها ظفر بولور وشجاعتی مثمر اولور وروی روزکارده نام ونشانی یادکار قالور والّا فلا حکایت مرحوم مغفور سلطان مراد خان علیه الرّحمة والرّضوان قوس اووه ده سردار ملاعین یعنی قرال لعین ایله مقابله ومقاتله ایتدکده اهل اسلامک بعضیسی خاکسار اولوب وبعضیسی تحمّل طاقت کتورمیوب فرار ایدوب وعسکر اسلام بالتّمام انکسار وانهزام صورتن بغلدقده مرحوم سلطان مراد معرکه ده اقلّ قلیل آدمله قالوب وارلق خاطرنه خطور ایتدوکجه عالم آخرت جانبنه ناظر اولوب حق تعالی یه توکّل ایدوب وتحمّل قلوب وحق تعالی یه اوزرنده حاظر بلوب وعرصهٔ معرکه صاتده اهل اسلام قوللری ایلدوب باغی ایلنده وکافرلنده نیجون قویوب کیدک دیو سؤال اولندقده اولیجق شرمسارلقدن یوزصوییله اولمکی اولی کوروب قدم معرکه دن ایرلمیوب اولقدر تحمّل ایتمش که لعین مذکور شراب غرور ایله مغرور وملاحظهٔ فتح وظفر ایله مسرور اولوب جبّهٔ صبری چاک ایدوب مرحومی بالذّات مأسور

ویا مقتول ومقهور ایتمک قصدنه قانی مراد دیو مرحومک اوزرنه آت دپدی مرحومک چونکه صبری کامل ایدی وقلبی حقّله معامل ایدی متغیّر اولمدی واضطراب وتکلّف چکمدی قوک کلسون لعین دیو قرشو طوردی تمام یقین کلدوکده عون وعنایت حق وغیرت معین مطلق یعنی آتدن آشغه الوب یره اوردی وعسکر اسلام منصور ومظفّر اولدی سبب ظاهری اول ساعت تحمّلدن غیری دکل ایدی والعیاذ بالله اکر مرحوم بر دم تحمّل ایتمیوب حرکت ایده ایدی اسلام لشکرنه کفره نه ایتسلر ایده ایدی روم ایلی بل اناطولی آیق التنده کیده ایدی وبونک امثالی حکایتلر آل عثماندن ونامدار بکلریدن وقوللریدن وکرچک غازیلریدن وپهلوان بهادرلریدن ونیجه کزغزاده بولداشلق ایتمش وآقنه وجنکه کیرمش کذبدن معرّا ومبالغه دن منزّه ومبرّا وصداقتله موصوف وشجاعتله معروف آدملردن استماع اولنمشدر که ابتداسی سامعینه دهشت وانتهاسی نشاط ومسرّت وسرور وقلوبده انلره زیاده مودّت ومحبّت آرتررواکر ایراد وامّلا اولنه اکثار واملال ایررر وبو رساله دخی انک ایرادنه متحمّل دکلدر والله اعلم

الباب الثّالث رساله نک ایکنجی بابی وزرآء ماضینک مآثر ومفاخرن ونشر عوایدبثّ فوایدلرنده در وبو بابده بعضی حکایات وروایات ذکر اولنور اعلام رای عالم آرای اولدرکه وزرای ماضی نک محامد واوصافی شمول حدده دکلدرکه عشر عشری اون مجلّد کتابده ایراد اولنق

میسر اوله اما اول جمله دن بعضی که خاطر پریشان اکه جامع
قلم دو زبان ایله عیان و بیان ایدرلم و ابتدا آل برمکك
اوصاف حمیده سنی کوسترهلم زیرا که انلر وجوه اکارم
و فهرست مکارم و سر جریدهٔ معالی و معانی و قبلهٔ
نجاح آمال و امانی ایدیلر و انلردن صادر اولان کلام بلاغت
ختام کرك منثور و کرك منظوم سایر وزرای روشن
رایدن صدور بولمشدر و سرجمله لری خالد برمکی در که کرم
فایضی بذل عطای لایق و انجاح مقاصد و مصالح خلایقده
ذکرینك تخلیدینه موجب ایدی وله بکل فن من العلوم معرفة
و فی کل قدر معرفة علمده تبحری برله عطاده توفری واردی
شاهین عطاسی ما دون الالف الف بیلمزدی و انجاز
جوایزده فیض ارتجالی جایز دوتمزدی بلکه عطا وعده سنه
الحاق ایراسنده اقلا بر کیجه کچردی احسانك ملتمسی
دامن رواحدن کریبان صباحه دکن اللیل حبلی
سبحه سنی کچوررردی اما علی الصباح عفوا اصفی ملتمسنه
واصل اولوردی و چون خدمتنده اولان ندما عطاسنك
لبثندن بحث ایدرلردی جوابنده سویلردی که من لم یبت
لیلا علی سرور الوعد لم یجد للصنیعة مطعما حکایت
روایت اولنور که یحیی بن خالد برمکی زماننده بر غریب ادیب
واردی که طالع و بختدن محروم و نوایب روزگار الندده
مظلوم ایدی و بو بیت همچون بیت حالنك مضمونی ایدی بیت
ان المقدم فی حذق بصنعته انی توجه فیها فهو محروم
قلت مال و منال و کثرت اهل و عیال حالنه غایت اختلال

یعنی اکر بر کیمسه کرم وعده سیله بات العلیه سی صباح
ایدر احسان ... لطفی ...

یعنی خفیفلکمنه فضل و کمالده کامل و حاذق و مقدم
اولانلر ... محروم ...

ویرمشدی خلل معاشنك مرمتنه مفتقر اولدقده نکت
آدابده بر کتاب مستطاب تألیف و تصنیف ایلدی که
انیس وحشت و جلیس وحدت ایدی وخیر جلیس فی الزمان
کتاب و یحیی بن خالدك خدمتنه ایلتدی یحیی دخی
مقابله سنده شو دکلی لطف و انعام و احسان و اکرام و اقدام
و اهتمام ایلدی که ندمای حضرت انگشت حیرت دندان
ملامتله اصردیلر آرالرندن بر کستاخ یحیی یه طعن فراخ
ایتدکده سویلردی که ای ابله دون وای جاهل بی سکون
ابتسم اول سن بیلمزسن که نفایس کتب علمی چشم و دل
ایچون نور و سرور در و دانشمند قتنده کتابدن
محبوب و رسایل فنوندن مرغوب مطلوب دکلدر بس
لازمدر که هدیهٔ کتابك ازاسنده عوض اضعاف مضاعف
اوله و مؤلفنه شو لقدر بخشش و عطا و کرم و سخا ایتمك
کرك که مدت حیاتی مصالح معاشندن مستغنی اوله
حکایت بنه روایتده مذکور و حکایتده مشهور در که بر
کون ظرفای عرفادن بر پیر بایتدیر یحیی بن خالدك
خدمتنه واروب مکتوب یزجق قدری بیاض
کاغد یحیی یه صوندی یحیی سویلردی که ای شیخ سواد حروفدن
بو بیاض خالیدر پیر ایتدی نیکم آثار فیض فضلکده خالی ایله
یحیی یه بو کلام متسق النظام خوش کلوب اول کاغده بیك
التون احسانه برات یزدی مصرع زهی سخا و کرم
لا اله الا الله الحسن بن مخلد اعیان وزرادن وکندو
عهدینك انسان العین فضلادن ایدی نظم همتنده جهان

دمافیها ذرّه کبی بی وقع اولوب دخل و درآمدی ایتدیکی عطاء
جزیل واحسانه جمیلنک خرجنه وفا اتمزدی نهایت بخششی
وغایت بخشایشی تصور اتمیوب قچن که بر ناصح خسیس نهاد
نصح یوزندن اکه دیدی که دنیای غدّار و مکّار نوایب
حوادثدن خالی دکلدر نوایب روزکار ایچون سبا که
بر مقدار اندوخته لازمدر نظم اسراف مکن که حاجت افتد
روزیت بهر خسیس و هر خس جوابنده بیوردی که تا ریاض
دولتک خضرتی و حیاض سعادتک نضرتی واردر
تمتع نظرله نزهت حاصل ایتمک کرک تا که اکر العیاذ بالله
سعادت یرینه نکبت و دولت یرینه فلاکت یوز
کوستره ایام رفاهیتده نیچون عمر شریف اکرام
واحسانه صرف اولنمدی دیو پشیمانلق حاصل اولمیه
بونک برله کم اخبار صحیح و آثار صریحه بدر که الصدقة
تزید فی العمر وتستنزل الرزق وتقی مصارع السوء
وتطفی غضب الرب خواجه نظام الملک وزرای
متأخرین دندر اکرچه کم وزارتی عهد و امارتی مهد
الخلافة تؤخر موجبنجه بعض علوا آخر خورند دامن دورانده
واقع اولمشدر اما الآخرون السابقون سمتیله موسوم
اولوب اسلاف وزرای ماضی نک سروری ایدیسنول عواید
فواید ولطایف وظایف که ایام حیاتنده کافهٔ خلقه
شامل ایدی یوز اللی بیل وفاتندن صکره ینه کاکان اول
رواتب ومراتب اهل علم و ارباب طریقت و اصحاب
معرفته حاصل و واصل ایدی و خراسان و عراقده از مملکت

واردرکه فی الجمله استهادی اوله الا که اول مملکتده البته
بر مدرسه سی ویا بر خانقاهی واردرکه مدی الدهر اکرامک
لطایفی وانعامنک وظایفی ائمهٔ فقهایه وصوفیانه
صومعه صفایه واصلدر وتا شریعتک روضه سی
وطریقتک دوحه سی اول ادرار وایثارک هابیله
سرسبز و شادابدر وتا دهان مشرقدن مشعلهٔ
صباح درخشانه و چشم ابردن مدامع امطار درفشاندر
ادعیهٔ صالحه و اثنیهٔ فایحه زبان اهل زماندن اول
جان و روانه رواندر حکایت چونکم نظام الملک
هر دیارده مدارس بنا ایتدی و اول مدارسده قواعد
ارکان دین متین و بنیان شرع مبین ممهّد و موطّد
اولدی صوفیان بی صفادن برچوق که تربیت صحبت
وادب ریاضت بولمزنده طوق دکل ایدی پادشاهه
عرضنامه یزوب ایتدیلر که نظام الملک ارباب
طریقت وسالکان راه حقیقت حقنده چندانه
ارادتی یوقدر اقصای همتی و قصارای نیتی فقهای خلاف
جوی ومناظران جدل کوی تربیتنه مقصور ومالی محصوردر
ارباب علم ظاهرک رعایتیچون موفوردر پادشاه
بو ماجرایی نظام الملکه دیوب خطابنده عتاب یوزندن
ایتدی کیم اوتاد ابدال وافراد رجال حقنده سندن بو
نوع اهمال مستبدع ومستبعددر نظام الملک پادشاهک
جوابنده بیوردی کیم ای عادل صاحب قران وای کافل
وظایف اهل عرفان مردان خدادن ارباب معنی هرکز

ایمزلر ابا اما بنم اعتقادم اولا طوایف علما و فقها و عرفا و فضلا
حقنده اندن اوترودر که برکشی سعی کثیر وجهد غفیر له تخمینا
اوتوز ییل مقدارنده دانشمند اولور آثار ساعنده ممکندر که
برلنده لونده وزنده رنده تغییر الشکل لاجل الاکل ایمکله زمرهٔ
متصوفه ده داخل اولوب ظاهرا بر صوفی صافی و بر زاهد
وافی کورینوب هرکسه اکا اعتقاد و زهد و صلاح صاحبی
ایدوکنه اعتماد ایلیه لکن اهل عرفان قتنده اعتبار فضایل
نفسانی و خصایل رحمانی ایله در سالوس و خرقهٔ پشمینه
وصوف و ترهات نا معروفله دکلدر نظام الملک
بی تردد پادشاهه بو جوابی ویردیکی پادشاه تعجبه
واروب نظام صاحب انتظامک رأی متینه هزار
آفرین و تحسین ایلدی القصه نظامک احوالی اواخر عمرنده
انتظام تمام بولوب زنده طریقنده بر زندهٔ با حقیقه
یتشوب بعد التصدیق اهل طریق و صاحب تحقیق اولدی
و بو نعمتک شکرانه سیچون خانقاه و صومعه و نیچه خلوتگاه
و بقعه یاپدروب معلوم و مرسوم ایله عالمده یادگار
و صفحهٔ روزگارده تذکار قویوب کتدی نظم
بدنیا توان آخرت یافتن ٭ بزر پنجه شیر برتافتن
به دنیا توانی که عقبی خری ٭ بخر جان من ورنه حسرت بری
زر و نعمت آید کسی را بکار ٭ که دیوار عقبی کند زرنگار
خدا را بران بنده بخشایش است ٭ که خلق از وجودش در آسایش است
کسی نیک بیند بهر دو سرای ٭ که نیکی رساند بخلق خدای
حدیث درست آخر از مصطفاست ٭ که بخشایش و خیر دفع بلاست

صاحب

صاحب کافی وزرای ذوی الآرادن در مراسم وزارتده کفایت
و شهامتی شول درجه دکلدر که زبان اندیشه انک
اوصافی بیانی بیشه ایدنکی تقدیر اعشار عشیرنه محیط اوله
بله زیرا که درر فوایدی و غرر عوایدی سلک کلکده انتظام
بولمق محاله قریب کبی در خواجه لک منصبنی وزارت
توقیعنی اباعن جد میراث بولمشدی نظم
ورثت الوزارة کابرا عن کابر موصولة الاسناد بالاسناد
جواهر نظم و زواهر نثری نشو و نما یافته سنبز و
بازداندر و فوایده عواید ندن اهل معنی بهره ور و نازان در
مبارک عهدنده بر سنت سنیه قومشدی که اول خوب
و زیبا و مرغوب رعنا قاعده نک اساسیله حد
و احصا دن بیرون خلق عالم عالم و فاضل و عارف
و کامل اولدیلر و اول سنت سنیه بو ایدی که هیچ
برکسه ارتشا و دیلکله منصب و جاهه و عمل
و دستگاهه ایرمزدی مگر کم ادب متینی و حسب مبینی
اوله ایدی و هرکسه که دیلدوکی منصب و عمله طالب
اولسیدی تا کیم حضرتنده اول منصب و جاهه و عمل و دستگاهه
متعلق بر فصل ترسل و انشا بدیهه طریقیله املا ایمسیدی
مراد و مقصودنه یتشمزدی و اگر بر فصلکه فضیلتنه مشعر
اوله تحریر و تقریر ایده ایدی بیوردی که اصبت فالزم و وجدت
فاغنم ابو عباد که مامون خلیفه نک وزیری ایدی
شول قدر ابنای روزگاره رعایت پدرانه ایدردی کیم
حقیقتا ابو عباد دکل بلکه ابو عباد ایدی کلمات حکمت آمیز

ونكات واستعارات معروفت اكيزى جوقدر كنوز رموزندن
خازنان كنج حكمته بو كلام زيبا و پيام دلكشا ورعنا تمامدركه
بيورمشدر وزير السلطان كراكب الاسد يهابه الناس
وهو لركوبه اهيب يعني پادشاهك وزيرى شير
دلير اوزرنه بنمش كمسنه يه بكزر ايل انك ايله اوركلكندن
متعجب وهراسانذر واول ايلدن دخي زياده خايف
وترساندر ابو الفضل بن العميد كندو عهدنده عماد
سرادق وزارت وعمدهٔ منصب جلالت ايدى نظم
ونثرده يد بيضاسى واردى فنون بلاغت وبراعتده
قدمي راسخ وبيداء فصاحتده كالطود الشامخ ايدى
اكثر توسلي ترسل ايله ايدى وانشاء عبيده اوج كتاب كثير
خطابي واردر عادت جميلهسى بو ايدى كه موالف
ومخالفي سلك تلطفده منسلك قيلوردى ومواليي
ومعاديي فنون تودد له اوخشردى على ماقال عليه الصلوة والسلام
راس الحق بعد الايمان التودد الى الناس وحق الانصاف
بودركه دوست ودشمني قيد محبت ومودت برله مقيد
قلمق غايتله كياست ونهايتله فراستدر وهم تاسيس
قواعد رياستدر وبو نظم زيبا وشعر غرا انك اشعارندندر
بيت فما كثير الف خل وصاحب وان عدوا واحدا لكثير
ترجمه دوستك كربيك اولورسه چوق دكل دشمنك بر اولسه غايت چوقدر
مؤلف فقير كثير التقصير ايدركه اكر وزراى ماضينك تعدادني
وهر بريسنك آدني وهر برنك ايتدوكى لطف واحسانه
وداد في تحرير وتقرير ايدرسم بو رساله بر كتاب وكتابده

بنجه

بنجه فصل وباب ذكر ايتمك لازم كلوردى پس اول مفصلدن
بو مجمل انتخاب اولندى كه القليل يدل على الكثير والجرعة
تدل على الغدير الباب الثالث بو بابده بعضى ادعيه
ماثوره كه رسول اللهدن صلوات الله وسلامه عليه وآل
واصحابندن وساير سلف صالحيندن مرويدر ذكر اولنور
وذكر اولنان ادعيه وخواص مجرد مجربه وعسكره مخصوص
اولميوب جميع مرادات ومقصوداته عمومى وشمولى
اولدوغى اجلدن مستقلاً بو بابده ايراد اولندى اولا
شاه ووزير ~~وزير~~ وحاكم واميره لازم وواجبدركه اعدا ايله
مقابله حيننده الله كره قدر سوره سنى اوقيوب الله
جهتلرنه اشارت ايده لركه بغايت مجربدر ونافع
دفع قضايى وبلايى مانع الغدر ودافع وبر اوج طراق اوب
صدق نيتله وخلوص اعتقاد وطويتله اوزرنه سيهزم الجمع
ويولون الدبر بل الساعة موعدهم والساعة ادهى وامر
اوقويوب اول طپراغى اعدا اوزرنه صاچه سيتاكه يل
بو جانبدن اوله بعون الله تعالى عدو منهزم اوله وبدر
كوننده حضرت رسول الله صلى الله عليه وسلم بو دعايى
اوقورلردى اللهم منزل الكتاب مجرى السحاب وهازم
الاحزاب اهزمهم وانصرنا عليهم وبو دعايى دخي
اوقورلردى كه اللهم انا نجعلك في نحورهم ونعوذ بك من
شرورهم حم لا ينصرون شاهت الوجوه للحي القيوم
وحضرت عليدن كرم الله وجهه روايتدر كه حضرت حمزه
بولندم بكا بر نسنه تعليم ايتكه انكله دشمنه ظفر بولام ديدم

بو دعایی تعلیم اتدی که اللهم بحق الٓمٓ والٓمٓ والٓمٓصٓ والٓرٰ والٓر
والٓر والٓمٓر والٓر والٓر وکٓهیعٓصٓ وطٰه وطٰسٓمٓ وطٰسٓمٓ وطٰسٓ
وطٰسٓمٓ والٓمٓ والٓمٓ والٓمٓ والٓمٓ ویٰسٓ وصٓ وحٰمٓ وحٰمٓ وحٰمٓ
عٓسٓقٓ حٰمٓ حٰمٓ حٰمٓ حٰمٓ وقٓ ونٓ ویاهو یامن لا اله الا
هو اَغِثْنِی وَانْصُرْنِی وَاحْفَظْنِی حضرت علی ایدر که
مَنْ دخی دیدم و بو دعایله نجه یرده منصور و مظفر اولدم
و بو دعا برکاتیله بدر کوننده دخی چوق غزا قلدم دیدی وهرکمکه
سورهٔ هودی اوقیه نعمنده شولقدر قوت بوله که هر
کمکله جنک ایده غالب اولمق مقرردر وهرکم عدویه ظفر
بولمق وعمری اوزون اولمق دیلیه صبح و شام اوچ کره
دیه که سُبْحَانَ اللّٰهِ مِلَاءَ الْمِیزَانِ وَمُنْتَهَی الْعِلْمِ وَمَبْلَغَ الرِّضَا
وهر بارکه غم وحزن غلبه ایلیه اَللّٰهُ رَبِّی لَا شَرِیکَ لَهُ دیه
فی الحال زایل اولور وهرکیم یدی کون متصل هر کونده اوچیوز
اون اوچ کره السّمیع دیه هرنه حاجتی وارسه روا اوله اما
کرکدر که نیتی خیر اوله که بغایت مجربدر وهرکم صلوٰة فجردن
صکره اوچ کز بو دعایی اوقیه وقبله وبعده یدیشر کره صلوات
کتوره هرنه مراد ایچون اولورسه بر مراد اوله مجربدر ودخی
زیاده حضرتندن دخی منقولدر و دعا بودر الٰهی کیف
اَدْعُوکَ وانا انا وکیف اقطع رجائی عنک وانت انت
الٰهی انت الذی فلقت البحر لموسی ونجیته من الغرق رب
نجنی مما انا فیه رب هب لی من لدنک فرجا ومخرجا وحضرت
رسولدن صلوات الله وسلامه علیه انس بن مالک
روایت ایدر که هرکیم روز طیه دشنسه کم هیچ خلاصنه

مجال اولمسه بو دعایی اوقیه که بسم الله الرحمن الرحیم لا حول
ولا قوة الا بالله العلی العظیم ادرکنی بلطفک الخفی
وحضرت رسولدن صلی الله علیه وسلم منقولدر که
هر بر کشی که بو آیتی یوز کره اوقیه البته حاجتنه ایرشه
آیت بودر وَمَنْ یَتَّقِ اللّٰهَ یَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا وَیَرْزُقْهُ مِنْ
حَیْثُ لَا یَحْتَسِبُ وَمَنْ یَتَوَکَّلْ عَلَی اللّٰهِ فَهُوَ حَسْبُهُ
اِنَّ اللّٰهَ بَالِغُ اَمْرِهِ قَدْ جَعَلَ اللّٰهُ لِکُلِّ شَیْءٍ قَدْرًا ورسول
الله حضرتندن صلی الله علیه وسلم مرویدر که بو رسولدر
هرکیمه بر غم یوزینه ویاخود حزن عظیمده قاله بو دعایی
هر صباح اوقیه که الله عز وجل اوقیینی غمدن خلاص
ایلر ودعا بودر اللهم انا عبدک ابن امتک فی قبضتک
ناصیتی بیدک ماض فی حکمک عدل فی قضاؤک
اَسْئَلُکَ بِکُلِّ اسْمٍ هُوَ لَکَ سَمَّیْتَ بِهِ نَفْسَکَ اَوْ
اَنْزَلْتَهُ فِی کِتَابِکَ اَوْ عَلَّمْتَهُ اَحَدًا مِنْ خَلْقِکَ اَوِ اسْتَأْثَرْتَ
بِهِ فِی عِلْمِ الْغَیْبِ عِنْدَکَ اَنْ تَجْعَلَ الْقُرْاٰنَ الْعَظِیمَ نُورَ صَدْرِی
وَرَبِیعَ قَلْبِی وَجِلَاءَ حُزْنِی وَذَهَابَ هَمِّی بِرَحْمَتِکَ یَا اَرْحَمَ
الرَّاحِمِینَ دعاء الخوف من السلطان پادشاهدن
قورقدیغک زمان قرشوسنده واردیغنده بو دعایی اوقیه سن
لا اله الا الله الحلیم الکریم سُبْحَانَ اللّٰهِ رَبِّ السَّمٰوَاتِ السَّبْعِ
وَرَبِّ الْعَرْشِ الْعَظِیمِ لا اله الا انت عز جارک وجل
ثناؤک حضرت جعفر صادق رضی الله عنه باباری ندن و انلر
رسول حضرتندن صلی الله علیه وسلم روایت ایدرلر که
بیورمشدر هرکمسه کم هر کون اوتوز کره دیه که بسم الله الرحمن الرحیم

یا لطیف ۱۰۰

الحمد لله رب العالمین تبارک الله احسن الخالقین ولا حول
ولا قوة الا بالله العلی العظیم الله تعالی اوقیادن طقسان
طقوز نوع بلا دفع ایدر ایکن آسانی جذام مرضی اوله
لتسخیر القلوب اکر دیلرسن که تسخیر قلوب سلاطین
وامرا وسایر ناس ایده سن بو امرک حصولیچون کرکدر که
بو آیتلری یوز یکرمی کونده اللی یدی بیک ایکیوز اوتوز
کره اوقیه سن که کونده درتیوز التمش یدی کز اولور
وآخرکی کونده اجابت اثری ظاهر اولور وبو آیاتک
خواصندن بری دخی اولدر که اکر بر کشی جاه ومنصبدن معزول
اولمش اوله وپادشاهدن متوهم اوله ودیلرسه که جمیع
خلایقک نظرنده عزیز اوله بو آیتلرک قرائتنده مداومت
ایلیه که ملوک اشراف واکابر اطراف فی کلی اکا مطیع
وفرمان بردار اوله لر واکر قرائت زماننده خلوت
وعزلت اختیار ایدرسه وحوش وطیور ومار ومور
دخی اکا مطیع اولوب بغیر غیندن باش چکمیه لر
آیتلر بودر بسم الله الرحمن الرحیم اول فاتحه الی آخره صکره
واذ قال ربك للملائكة انی جاعل فی الارض خلیفة
قالوا اتجعل فیها من یفسد فیها ویسفك الدماء ونحن
نسبح بحمدك ونقدس لك قال انی اعلم ما لا تعلمون وعلم
آدم الاسماء كلها ثم عرضهم على الملائكة فقال انبئونی
باسماء هؤلاء ان كنتم صادقین قالوا سبحانك لا
علم لنا الا ما علمتنا انك انت العلیم الحكیم وتلك
حجتنا آتیناها ابراهیم على قومه نرفع درجات من نشاء

بحمدک

ان ربك حكیم علیم لقد جاءكم رسول من انفسكم عزیز علیه
ما عنتم حریص علیكم بالمؤمنین رؤف رحیم فان تولوا
فقل حسبی الله لا اله الا هو علیه توكلت وهو رب
العرش العظیم وقال الملك ائتونی به استخلصه
لنفسی فلما كلمه قال انك الیوم لدینا مكین امین
قال اجعلنی على خزائن الارض انی حفیظ علیم وكذلك
مكنا لیوسف فی الارض یتبوء منها حیث یشاء
نصیب برحمتنا من نشاء ولا نضیع اجر المحسنین
واذكر فی الكتاب ادریس انه كان صدیقا نبیا
ورفعناه مكانا علیا اولئك الذین انعم الله علیهم
من النبیین من ذریة آدم وممن حملنا مع نوح ومن ذریة
ابراهیم واسرائیل وممن هدینا واجتبینا اذا تتلى علیهم
الرحمن خروا سجدا وبكیا وحضرت سید المرسلین
روایت اولنور که هر کیم بو دعایی ورد ادنه الله جل وعلا
انی اشرار شرندن وفجار کیدندن وظلمه مکرندن
صقلیه وغمدن خلاص ایدوب فرح وسرور ارزانی
قله وعلما بو دعایه دعاء فرج دیرلر رسول حضرتلری
شویله بیورمشدر اللهم احرسنی بعینك التی لا تنام
واكنفنی بركنك الذی لا یرام وارحمنی بقدرتك
علی انت ثقتی ورجائی فكم من نعمة انعمت بها
علی قل لك بها شكری وكم من بلیة ابتلیتنی قل لك بها
صبری فیا من قل عند نعمته شكری فلم یحرمنی ویا من
قل عند بلائه صبری فلم یخذلنی یا من یرانی على الخطایا

اباته

فلم تفضحني اسألك ان تصلي على محمد وآله كما صليت ورحمت
على ابرهيم انك حميد مجيد اللهم اعني على ديني بالدنيا وعلى
آخرتي بالتقوى واحفظني فيما غبت عنه ولا تكلني الى
نفسي فيما حضرته يا من لا تضره الذنوب ولا ينقصه المغفرة
هب لي ما لا يضرك واغفر لي ما لا ينقصك يا الهي
اسألك فرجا قريبا وصبرا جميلا واسألك العافية
من كل بلية واسألك دوام العافية واسألك الشكر
على العافية واسألك الغنى عن الناس ولا حول
ولا قوة الا بالله العلي العظيم اللهم اسبل علينا كنف
سترك وادخلنا في مكنون غيبك واحجبنا عن شرار
خلقك وحل بيننا وبين الرزايا والبلايا يا ارحم الراحمين
خاتم شمس هر كيم بو خاتمي آلتونده قازدوروب شمس
ساعتنده و برمغنه طاقه جميع دشمنلري اكا مسخر اوله
واني هر كيم كورسه خوف ايده و بلغمي مرضنه نافعدر
وصوقدن صاجني صقلر خاتم بودر و بو شكل اوزره اولمق جائزدر

جانب

فائده جنب معاشر اولجق و هر كوج ايش آسان اولمق و خير
و بركت چوق اولمق ايچون كركدر كه بو آيتي ذكر ايده لر
سيجعل الله بعد عسر يسرا واكر رق آهو اوزره مشك
و زعفران و كل صويله يازه لر بو صورتده كه ذكر اولنور
و حمايل ايده لر دكلي مرادات و مقصودات ميسر
اولوب هر عسير يسير اولور حقك عون عنايتيله
وهذه صورته

مخصص دائره بو آيت كريمه دركه لينفق ذو سعة من سعته
ومن قدر عليه رزقه فلينفق مما آتيه الله لا يكلف الله نفسا

الا انها سيجعل الله بعد عسر يسرا **قوله تعالى**
وما محمد الا رسول قد خلت من قبله الرسل افان مات
او قتل انقلبتم على اعقابكم ومن ينقلب على عقبيه
فلن يضر الله شيئا وسيجزي الله الشاكرين **هر كيم**
بو آيت كريمه يى ورد ايدنه جميع جن انسك شرندن امين اوله
وسلاطين قتنده مقبول القول ومحفوظ ومحروس اوله
واكر بو آيتي ورق لطيرا اوزره رسم ايده لر ومحمدك اسم
شريفي خط كوفي شكلنده يازوب ملائكه اربعه كه جبرائيل
ميكائيل اسرافيل وعزرائيل در محمدك جوره سنده نقش ايده لر
بو صورتده

هر كيم بو شكلي بيله كتوره صوءقصدده اعدا اوزرينه غالب اوله
وجميع جن انسك ضررندن مصون ومحفوظ اوله وآفات
عاهاتدن محروس اوله وبوتون جميع خلق مطيع اوله مجربدر بلا
قوله جل طوله فالق الاصباح وجاعل الليل سكنا
والشمس والقمر حسبانا ذلك تقدير العزيز العليم **هر كيم**
بو آيت كريمه يى بو شكلده رسم ايليه وكمينك باشنده قويه
ويا خود كمي تخته سنده رسم ايده اول كمي غرق آفاتندن
محفوظ اوله **واكر** رسم ايدوب بغلو كمسه نك بوينه
بغلسه لر في الحال باذن الله حل اوله **وهذه صورته**

صبح
حسبانا
ذلك
تقدير

اسم اعظم مشتمل اولان ادعيه لردن بريسى بودركه
اللهم اني اسألك بان لك الحمد لا اله الا انت
يا حنان يا منان يا بديع السموات والارض يا ذا الجلال
والاكرام يا خير الوارثين يا ارحم الراحمين يا سميع الدعاء
يا الله يا عالم يا سميع يا عليم يا حكيم يا حليم يا مالك
يا سلام يا حق يا قديم يا علي يا محيط يا قاهر

یا رحمن یا رحیم یا کریم یا محصی یا معطی یا مانع یا محیی
یا مقسط یا حی یا قیوم یا احد یا صمد یا رب یا رب
یا رب یا وهاب یا غفار یا قریب لا اله الا انت
سبحانک انت حسبی ونعم الوکیل اسم اعظم اولدرکه
قچن انوکیله دعا اولنورسه دعاسی مستجاب اولور واسم اعظمده
علمانک اختلافی چوقدر مطالب عالیه دن برسی اسم
اعظمک تحقیقیدر وبزم بو مطلب ایچون برغرا رساله
واردر که جمیع اسماء الله واسم اعظمه مشتملدر وانواع تحقیق
وتدقیق که اسم اعظم حقنده واقع اولمشدر اکر کلام قوم
واکر زادهٔ طبع فی الجمله اول رساله ده معین ومبین
اولمشدر اندن طلب اولنه شیخ نجم الدین کبری
حضرت خضره بولشوب تبرک طلب ایتدکده حضرت
خضر علیه السلام بو بیتی بندن اصحابکه تبرک ایلت هر
کیشی کیم سفره عزم ایده وبو بیتی اوقیه حقنده اوقنه
بعون الله تعالی اول کیشی سلامت برله مقصودینه ایریشه
وصحتله ینه مقامنه یتیشه بیت بودر وحیث اتجهتم
ساعدتکم سلامة ویرعاکم الرحمن من کل جانب
وحضرت علی کرم الله وجهه نک ادعیهٔ شریفه لرندندر
بر دعاکه فصاحت وبلاغتله سایر ادعیه دن مستثنی
بو دعادر که جمیع مرادات ومقصوداتک حصولی ایچون
مجربدر وتسخیر قلوب سلاطین ایچون ورد اولنسه غایتده
معتبر ونهایتده مشهوردر ودخی خواصی چوقدر دعا بودر
اللهم یا من دلع لسان الصباح بنطق تبلجه وسرح

قطع اللیل المظلم بغیاهب تلجلجه واتقن صنع الفلک
الدوار فی مقادیر تبرجه وشعشع ضیاء الشمس
بنور تأججه یا من دل على ذاته بذاته وتنزه عن
مجانسة مخلوقاته وجل عن ملائمة کیفیاته یا من
قرب من خطرات الظنون وبعد عن ملاحظة
العیون وعلم بما کان قبل ان یکون یا من ارقدنی
فی مهاد امنه وامانه وایقظنی الى ما منحنی به من مننه
واحسانه وکف اکف السوء عنی بیده وسلطانه
صل اللهم على الدلیل الیک فی اللیل الالیل والمتمسک
من اسبابک بحبل الشرف الاطول والناصع الحسب
فی ذروة الکاهل الاعبل والثابت القدم على زحالیفها
فی الزمن الاول وعلى آله الاخیار المصطفین الابرار وصحبه
الاحرار وافتح اللهم لنا مصاریع الصباح بمفاتیح الرحمة
والفلاح واغرس اللهم بعظمتک فی شرب جنانی
ینابیع الخشوع واجر من سیبک من آماقی زفرات
الدموع وادب نزق الخرق منی بازمة القنوع الهی
ان لم تبتدئنی الرحمة منک بحسن التوفیق فمن
السالک بی الى واضح الطریق وان اسلمتنی اناتک
لقائد الامل والمنى فمن المقیل عثراتی من کبوات
الهوى وان خذلنی نصرک عن محاربة النفس
والشیطان فقد وکلنی الى حیث النصب والحرمان
الهی اترانی اتیتک من حیث الآمال ام علقت
باسباب حبالک حین باعدت بی ذنوبی من دار الوصال

فبئس المطیة ان امتطت نفسی من هواها فواها لها لما
سولت ظنونها ومناها وتبا لها لجرأتها علی سیدها
ومولاها الهی قرعت باب رحمتک بید رجائی
وهربت الیک لاجیا من فرط اهوائی وعلقت باطراف
حبالک انامل ولائی فاصفح اللهم عما کان من زللی
وخطائی واقلنی من صرعة ردائی انک سیدی ومولائی
ومعتمدی ورجائی فی منقلبی ومثوای الهی کیف تطرد من
التجی علی بابک من الذنوب هاربا وکیف ترد من ورد
الماء شاربا کلا وحیاضک مترعة فی ضنک المحول
وبابک مفتوح للطلب والوغول وانت غایة المسؤل
ونهایة المأمول الهی هذه ازمة نفسی عقلتها بعقال مشیتک
وهذه اعباء ذنوبی درأتها برحمتک وهذه الاهواء المضلة
وکلتها الی جناب لطفک فاجعل اللهم صباحی هذه نازلا
علی بالسلامة فی الدین والدنیا ومسائی جنة من کید اعدائی
ووقایة من مردات الهوی انک علی کل شیء قدیر تؤتی الملک
من تشاء وتنزع الملک ممن تشاء وتعز من تشاء وتذل
من تشاء بیدک الخیر انک علی کل شیء قدیر تولج اللیل
فی النهار وتولج النهار فی اللیل وتخرج الحی من المیت
وتخرج المیت من الحی وترزق من تشاء بغیر حساب
سبحانک اللهم وبحمدک من ذا یقدر قدرتک
ولا یخافک ومن ذا یعلم ما انت علیه ولا یهابک الفت
بقدرتک الفرق وفلقت برحمتک الفلق وانرت
بکرمک الغسق وهمرت المیاه من الصم الصیاخید عذبا

واجاجا وانزلت من المعصرات ماء ثجاجا وجعلت الشمس
والقمر للبریة سراجا من غیر ان تمارس فیما ابتدأت
لغوبا وعلاجا فیا من توحد بالبقاء وقهر عباده
بالفناء صل علی محمد وآله الاتقیاء واسمع ندائی واستجب
دعائی وحقق بفضلک املی ورجائی یا خیر من دعی
لکشف الضر والمأمول لکل عسر ویسر بک
انزلت حاجتی فلا تردنی من سنی مواهبک
خائبا یا کریم یا کریم برحمتک یا ارحم الراحمین
وصلی الله علی خیر خلقه محمد وآله اجمعین الطیبین
الطاهرین دعاء مبارک حضرت علی کرم الله وجهه
بیورمشدر که بو دعا محبوسلر ایچون و دشمنلرک دفعی
ایچون و حاجاتک مقضیچون و مریضلرک شفاسیچون
غایتله مجربدر دعا بودر اللهم تبألق نور بهاء عرشک
من اعدائی استترت وبسطوة الجبروت من کمال
عزک ممن یکیدنی احتجبت وبسلطانک العظیم
من کل سلطان وشیطان استعذت ومن فوایض
نعمائک وجزیل عطائک مولای طلبت کیف
اخاف وانت املی وکیف اضام وعلیک متکلی
اسلمت نفسی الیک ووجهت وجهی الیک
والجأت ظهری الیک وفوضت امری الیک
وتوکلت فی کل اموری علیک صل علی محمد وعلی آله
واشفنی واکفنی واغلب لی من غلبنی یا غالبا غیر
مغلوب زجرت کل راصد رصد وکل مارد مرد

وكل جاحد جحده • وكل حاسد حسده • وكل عدو اجتهد
بسم الله الرحمن الرحيم • قل هو الله احد الله الصمد لم يلد
ولم يولد • ولم يكن له كفوا احد • كذلك ربنا الله
كذلك ربنا الله • حسبنا الله ونعم الوكيل • اقوى
معين • واهدى دليل حرز دافع دشمنلرک دفعی اچون
وهلاکی اچون وکثرت اوزره اولان لشکرلرک بو
حرزک تلاوتی ایله منهزم ومتفرق قلنق مجربدر وهر کیم
بو حرزی صباحده سنت وفرض آراسنده ورد ایده
هر کیم که اکه ضرر قصدن ایلیه منکوب ومنکوس
اوله و بو حرزی چوق عزیزلر تجربه ایتمشلردر واثرنی کورمشلردر
ودیمشلردر که بو حرز اسرار ربانیه‌دندر هر کسه لایق
دکلدر که ورد ایده مگر مجاز اوله و بو رساله‌نک مؤلفی
ایدر که بو حرزک اجازتی شیخ زین الدین علی ککای
شیرازینک خلفاسندن ملتزم اولمشدر بزدخی اهلنه
اجازتم وجازه طریقیله ویردک اگر بر کمسنه‌نک بر
قوی دشمنی اولسه که دفعی مشکل اوله کرکدر که صفر آینک
آخر یقین سه شنبه کونی بر کرپیج اوزرنه یوز کره اوقیه
وهر بر کره‌ده او قوزا اول کرپیجک اوزرنه بر پولاد بچاغله
که صاپی دخی پولاد اوله بر خط چکه وچون اوقمق تمام
اوله اول کرپیجی حمام کلخننده قویه تا کرپیج پیشوب
کرمت اولنجه بو جانبده دخی دشمن اریوب هلاک
اوله • واگر ورد ایدنوب هر نمازک آردنده اوچ
کره اوقیه واعداسنی خاطره کتوره که تمام دشمنلرینی

هلاک اوله محصل بو حرز شریفک خاصیتی دفع اعدای
عظیم الشاندر واثاری صفحه روزکارده مشهوردر
حرز بودر بسم الله الرحمن الرحیم اعتصم والتجم عن کل
مارد ولعین وخضع وذل کل ذی سطوة مکین وتلاشت
عنی مکاید الانس والجن اجمعین باسماء الله رب العالمین
بالسموات القائمات الممسکات المنشاءات وهن
بالقدرة واقفات بالسبع المتطابقات بالحجب
المترادفات بمجاری الافلاک بمواقع الاملاک
بالکرسی البسیط بالعرش المحیط بالقدرة العلیا التی
لیس لها منتهی بغایة الغایات بمواضع الاشارات
بصانع المصنوعات برب البریات بمن دنی
فتدلی فکان قاب قوسین او ادنی وبالرحمن
علی العرش استوی • ادحضت المردة والطغاة لمن
فاندحضوا ورمیت اعدائی من الجن والانس فکبتوا
واکمدتهم بعزائم الله فاکمدوا اخاب المارد وذل
الحاسد • واشتغل عنی کل معاند باسماء الله تعالی
احترست • وبالله اعتصمت رضیت بالله ربا
قائما علی من عادانی • واستعنت بالله علی من
ناوانی • الهی کیف اقطع املی وکیف اختشی
وعلیک متکلی • اعذنا اللهم من سطوات المارق
ومن کید الغاسق ومن عین الرامق ومن شر الطارق
الا طارقا یطرق بخیر یا رحمن یا رحیم یا ذا الجلال
والاکرام • بدء کل بدء بدوامک حیث لا منتهی

الاعتصام دلکه طوتنمق اولمق یقال اعتصم ... الرجل یعنی ... طوتلدی آمر
التلاشی ... ونسنه ... ومکان ... آمر
تلاشی ... طاغلمق تفرق کبی آمر
الممسک بخیل کمسنه آمر
الحجب جمع حجاب منع ایتمک آمر
قاب قوسین ... قوسین
ادحضنا ای ابطلنا آمر
... صلابتلو ... کمسنه‌لر
الکبت ذلیل ایتمک یقال کبت الله ای اذل الله آمر
الکمد محزون اولمق یقال کمد ای حزن آمر
العزائم ... عذاب وهلاک آمر
الاحتراس صاقلمق حفظ کبی یقال احترسه ای حفظه واحترس منه ای حفظ منه آمر
المارق ... خروج ایلیجی ... خوارج ... دینلرک ... پیغمبر علیه السلام ... یمرقون من الدین کما یمرق السهم من الرمیة ... آ
الغاسق ... یقال الغاسق اللیل اذا غاب الشفق ... ومن شر غاسق ... قال الحسن هو اللیل اذا دخل آ
وچهارشنبه

وباسمك الذي بسطت به الارض وامسكت به السماء
وبجرزك النار ان تذيب البرد وبالخاتم الذي
الجمت به صولة الاسد الذي يظهر في كل بلد
الجم الله عني كل من طغى وبغى وتمرد وعصى وكاد وجحد
وبرق وزرق ، وزجرت كل عدو لي من الانس والجن
اذ حصنتهم وشتتهم ومزقتهم وفرقتهم وقطعتهم
وسيرتهم وطيرتهم وطردتهم وابعدتهم وافنيتهم
وشتتت جمعهم بالف الف مرة بسم الله
الرحمن الرحيم ، الحمد لله رب العالمين الى آخر السورة
وزجرت كل عدو لي من الانس والجن اذ حصنتهم
وشتتهم ومزقتهم وفرقتهم وقطعتهم وسيرتهم
وطيرتهم وطردتهم وابعدتهم وافنيتهم وشتتت
جمعهم بالف الف مرة بسم الله الرحمن الرحيم
قل يا ايها الكافرون الى آخر السورة وزجرت
كل عدو لي الى قوله بالف الف مرة قل هو الله
احد الى آخر السورة ، وزجرت كل عدو لي الى
قوله بالف الف مرة قل اعوذ برب الفلق الى
آخر السورة ، وزجرت كل عدو لي الى قوله بالف
الف مرة ، بسم الله الرحمن الرحيم قل اعوذ برب
الناس الى آخر السورة ، بكهيعص بحمعسق
بطه بيس بن والقلم وما يسطرون وبالطور
وكتاب مسطور في رق منشور والبيت المعمور
والسقف المرفوع والبحر المسجور فولوا مدبرين على

ادبارهم

ادبارهم خاشعين ، فغلبوا هنالك وانقلبوا صاغرين
وقدمنا الى ما عملوا من عمل فجعلناه هباء منثورا
فوقع الحق وبطل ما كانوا يعملون ، بالف الف
مرة ، لا حول ولا قوة الا بالله العلي العظيم وصلى الله
على محمد وآله وصحبه اجمعين **خاتمه** رساله نك
تعابي حربيه ده در اول بر مقدمه سويلييم بعده
مقصوده شروع ايليلم مقدمه بودر كه مذهب
حكيم اوزره هر امر ايجابنه وايجاب استعدادينه
واستعداد اسبابنه اولمز ومذهب منصور مختار
اوزرنه كه مذهب اهل سنت وجماعتدر اختيار در
اكرچه كه جميع اشيا امر فعال لما يشادن بلا ايجاب صدور
بولور وافعال عبادك بر مطلقا اسباب واستعدادك
جرياني اموردا دخل وتاثيري يوقدر لكن عادة الله
بونك اوزرنه جاريدر كه هر شئ اسباب
ظاهره سي عقبنجه خلق ايده پس حال هر مذهبجه وجهدر كه
بر امره شروع اولنسه اسباب ظاهره تحصيلنده
تقصير وتكاسل وتهاون وتغافل اولنميه كه اكر
ارادت حق وارسه بو امر وجوده كلور واكر يوغسه
سعي وجدنه فائده ديلمزكه بو سوز عقلا قتنده
غايت سقيم وعلما بيننده عيب عظيمدر زيرا
ديمشلردر كه اياك والكسل فانه مجلب العبوس
ولبوس ذي البوس وما استشار العسل
من اختار الكسل **نظم** هر كشي كيم اختيار ايده كسل

عمر باغجه‌ده یمه بیسر عسل ٭ سن انی آدم یرینه صیمغل
کاو وخر یرینه صایارسک محل ٭ کیشی شغیله کاله ایرشر
سعی قلمایینلر اولور مبتذل ٭ سعی همت ایله‌ین مقصودینه
لایق دولت دکلدر ما حصل ٭ حکایت اسکندر ذوالقرنین
که آز زمانده چوق ممالکه مالک ودولتنده نیجه
اعدا هالک اولدی و بو قدر دولت عظمایه
و بو درجه‌ده سلطنت علیا حاصل اولدیسی نه
سببدندر دیو سؤال اولندقده جواب
شویله بیورمشدر که بو کون محتاج اولدیغم امری
تکاسل ایدوب یارینه قومدم و اصدقایه
احسان و شفقت و اعدایه مدارا و استمالت
ایتدم بو اموره سبب ظاهر بونلره منحصردر
بونلردن غیری دکلدر حکایت مروان بن محمد که
آخر امراء بنی امیه ایدی حق سبحانه و تعالی اکا آباو
اجدادینک تاج وتختن وملک ومال بخشن میسر
قلمشکن نیجه ییللر دولت وسلطنتده اولمشکن
امورنده مقصر ومساهل اولوب وتدارک مالایدنده
فارغ وغافل اولوب واحوال رعیته ناظر اولمیوب
وعسکرینک نظامنه ومملکتینک انتظامنه مباشر
اولمدیغی سببدن آخر الامر دولت یوز دوندروب
اوزرینه اعدا غالب اولدی وهر طرفدن ظهور وهجوم
قلدی لاجرم کندو اهالینه ندامت ایدوب واصحابنه
واحبابنه استمالت ایتمکه باشلدی اما چونکه بی وقت

ایدی مفید اولمدی ٭ ورد قضای مبرم یتیش هر وجهله
سوء حالنه و اول دولت مادرزادک زوالنه وتلف
مال وملکنه ومنالنه ناظر اولوب دفع وتدارکندن عاجز
وقاصر اولدیغی سببدن آه وافغان ایدوب اغلردی
شویله که ایتدیلرک جان وجکرن دلردی مسبل نام بر
مقرب آدمی واردی که طوغری یار قدیمی وخدمتکار
ندیمی ایدی وقلت تدبیر امورندن وکثرت فراغ و
غفلت وغرورندن دائما نصیحت کار وعتاب داری
ایدی ٭ اما هیچ نصیحتنی دکلمزدی وهیچ مآل فکر ایتمزدی
نصیحت ایتدکجه کاه سوکردی وکاه خشم ایدوب
دوکردی ٭ اول حالت زائل اولدقده وغرور مستکلندن
آیلدقده کلوب اوزرینه کروب ومزبور مروانی بو
حالنده کوروب خشن خطابله وغلیظ عتابله دیدی که
هر کیشی که آزی قوته چوقلینجه وضعیفی قوته قوتلینجه
وکوچکی قوته اوللینجه ومخفی قوته ظهور بولنجه لاجرم
انک باشنه کلجک بونک امثالی بلا وآه وفغان
ویکادر ٭ ومعلومدر که هر امر اسباب ظاهرینه مربوط
وشرائطینه منوطدر ٭ لاجرم خصوصیله حرب وقتال وجنک
وجدالک مخصوص اسبابی وشرائطی واردر که انک
رعایتیله صحت بولور وکاه اولور که غیر متوقع امور غریبه
ظاهر اولور که الله تعالی حربته درلک زمان سابقده
ارباب عقول راجحه واصحاب علوم راسخه قاتنده
بونک علمی غایت اعتبارده ونهایت اشتهارده ایدی

حتی انبیا علیهم السلام جنکلرنده بونی رعایت ایدرلردی
حق تعالی طالوته علم ویردوکنه منت ایدوب وزاده
بسطة فی العلم دیدوکنک تفسیرنده بعضی مفسرین
دیمشلردر که اول علمک بعضی علم حرب ایدی که انک
سببیله طالوت جالوته غالب اولوب قهر
وقتل ایتمشدی وحکماء یونان دخی اول علمه عامللر واکه
معتبرلر ایدی انک سببیله بر لشکری غالب وبر لشکری
مغلوب ایدرلردی وهر بر علمک مقابله سنده بعضی
دخی علملر واردی که انی دفع ایدوب اثرینی منع ایدرلردی
وبو قصه اگرچه عجیب وغریبدر اما معقوله قریبدر زیرا
مخفی دکلدر که حق سبحانه وتعالی اشیاده خواص ومنافع
قومشدر که اول اشیائی استعمال اولنوب وعملنه اشتغال
اولندقده اول خواص مترتب اولور ونتیجه فایده لر
قلور مثلا اسما وحروف وآیات وادعیه وطلسمات
واشکال واعداد ونارنجات کبی که هر برینک اوزرینه
خاصه لرینک ترتبی لازم وبحسب العاده تخلفنک امتناعینه
عقل جازمدر لکن بونلرک نتیجه شرایطی واردر که رعایتی
واجبدر واثرلری رعایتی وقتنده مترتبدر ونیجه کیم اشیایه
خواص لازمدر کذلک اول شرایطک رعایتی دخی
ارادة الله ایله متلازمدر وبر امرده که حق تعالینک
ارادتی متعلق اولمش اوله غایدن وتمامدن هر نه که
قصد اولنه بی قصور شرایطی ایله میسر وموفق اولور واول
مشروط تمام صحت بولور واول مطلوب اولان امر دخی

وجوده

وجوده کلور واگر ارادة الله اول امرک وجودینه متعلق
اولمیه خواص وطلسماتدن هر نه که قصد اولنه
وشرایطینک تحصیلنده وتکمیلنده نه قدر که سعی
واجتهاد قلنه مفید اولمیوب البته برخطا وخلل
ایرشوب اول شرایط تمام مرعی اولمز واول مطلوب
وجوده کلمز پس ایمدی زنهار اگر بعضی امور ظهور
بولمیه واثری مترتب اولمیه عاقل اولان گرکدر که
اعتقادنه خلل وفتور وزلل گتورمیه وچونکه فی الحقیقه
امورک جریانی ارادة اللهدن خارج اولمدی
وارادة الله متعلق اولمدیغی امورده خواص وطلسماتک
بعضی شرایطنه خلل ایرشدکی سببدن اثری مفید
اولمدیغی حکماء اسلامک تجربه سیله معلوملری
اولدیسه نوع عبادتی متضمن اولمیان اعمالدن فارغ
اولوب قسم عباداتدن اولانه مقتصر ومقید اولدیلر
وفق واسمائیه وادعیه مأثوره یه وسور قرآنیه کبی
وسابقده مسطور اولان ادعیه واوراد بو قسمدندر
وبو رساله نک مؤلفی بعون الله تعالی علم وفقده
وخاصة جفر علمنده وکسر وبسط وطب روحانی
علمنده واستخراج اسماده وقیافت وفراست وریاضت
واختلاج وعلم کف وسایر علوم غریبه ده خیلی مهارتی
اولوب بو فنونده بر رشته قسمندندر بر رشته قبیلندن
دکلدر بر رشته دکر باشند وبر رشته دکر واگر
دعوایه معنی کرک دینلورسه مثل مشهوردر که تجربه کوکه

چقمدی امانه چاره که نظم هنرمی جزد ایام وغیرانیم بیست
کجی روم جکنم باچنین کساد متاع لکن ارباب شوکت
وعظمت واصحاب رفعت ودولتدن مرجودرکه
بو بنده مخلص وچاکر متخصصلرنی که بو جمع وتألیف وبو
ترتیب وتصنیفه انواع سعی بلیغ ظهوره کتورهجکلر
سایر بندهلرک عدادندن عد ایدوب بو ترک
جلف جاهلله برابر طن ایتموب بندهنی اشتباه ودعای
دولتخواه ملاحظه اولنه وبو ابیاتی ملحوظ نظر ایدهلر

گرچه بیست نکرد کس تعریف ؛ که مراجیست مایه ومقدار
سخنم خود معرف هنرست ؛ چون نسیمی آید از گلزار
زان چو تیغم زبان گشاده که من ؛ گوهر خویش می کنم اظهار
من یکی گوهرم فتاده بخاک ؛ از سر تربیت مرا بردار
گرچه باشد بنزد همت تو ؛ گوهر از خاک برگرفتن عار

تم الکتاب المسمی بدستور الوزرا علی ید
احقر الوری واحوجهم صالح بن عبد الکریم
بن صالح عفی عنهم العفو الغفور فی الیوم
الرابع من شهر صفر الخیر لسنة اثنی
وعشر ومائة والف من هجرة
من له العز والشرف

رحم الله لمؤلفه الذی هو علائی بن محبی الشیرازی
غفر الله لهما ولمن قراه ونظره وعمل به وسمعه ولجمیع المؤمنین
والمؤمنات الاحیاء منهم والاموات برحمتک یا ارحم الراحمین
وصلی الله علی سیدنا محمد وآله واصحابه وازواجه واتباعه
اجمعین

بسم الله الرحمن الرحيم

سبحانك اللهم مالك الملك تؤتي الملك من تشاء
وتنزع الملك ممن تشاء وتعز من تشاء وتذل من تشاء
بيدك الخير انك على كل شيء قدير ونصلي على رسولك محمد
المؤيد في الحل والعقد من القلم المتين وعلى آله وصحبه الذين كانوا
في الخرج والنقد قانعين بشيء يسير اسكنهم الله في غرف الجنان
لكونهم ملاذ الجم الغفير بعد ذلك عقل وادراك صاحبلرينه ظاهر
وذهن وادراكی اولنلره كونش كبی باهردر كه حق سبحانه وتعالی
پرورندگی قوللرینه پادشاهلر نصب ایلدی وانلرك تخت
حكمنده وزيرلر وقاضیلر واميرلر نامنه بعض بللو باشلو ادملر
امتياز ايدبكه كرك عدالته حكومنده كرك حسن تدبير ايله سياستده
اول پادشاهلره معين وظهير اوله لر يعنی كه بلمد كلرينی كوستروب
بوخصوصده كوررگوزی وطوترالی ويورر اياغی برنده اوله لر
تا كه كرك سلطان ووزير كرك سائر حاكم واميرعلمانك قدر
علم وفضيلتنی وعقلانك فهم ومعرفتنی ناصحلرك تاثير وعظ
ونصيحتنی ايشكورمش ونيجه اسی وصوق كورمش خدمتكارلرك
حق خدمتنی بلهلر لياقت بخشلق ايدوب اولوراولمز اشنی صحه

عالی منصب ويروب انلری ممكنه مسلط ايتميه لر زيرا كه حق جل وعلا
هل يستوي الذين يعلمون والذين لا يعلمون بيورمشدر يعنی كه اهل اولنلر ايله
نادان اولنلر برابر دكل ايدكنی قوللرينه ظهور مشدر مادامكه پادشاهلر
ووزيرلر بو ديدكمز اسلوب اوزره حركت ايده لر سائر حاكملر دخی
عدل وانصافی عادت ايدينه لر دولتلری بنيانی برقرار وسلطنتلری
اساسی پايدار اولور مملكتلرينه خارجدن ياخود تخت حكومتلرينك
خارجدن عياذا بالله بر امر قصد اولنسه عاقللرك رأی منيرينی
ومدبرلرك حسن تدبيرلری وعلما وصلحانك خير دعالريله اول امرك
دفعنه چاره بولنور كرك رعايا وبرايا كرك فقرا واغنيا حضور
وراحتله كچينوره بو دخی معلوم اولا كه پادشاهلرك ملك ودولتی بقاسی
اولاسپاه ورعايايه وجميع علما وصلحايه كندولی سودرمكله اولور
ثانيا عاقل ودانا بيغرض ايدوكی ظاهر وهويدا وعلم ومعرفتله مشهور
دنيا على الخصوص منصب سوداسندن مبرا عالملك ايوسن وكمن
بيلمش تواريخ علمنی كركی كبی احاطه قلمش برايكی پرهيزكار مصاحب ايله
الفت ايتمك هيچ اولمزسه هفته ده بركره باری انلرلی كتوروب
سويلتمك خصوصا حق سوزی سويلد كلرينه انجنيوب رخصت
ويرمكله وانلرحقنده غرض اهلی سوزلرين ايشتمامكله تعين بولور
ثالث احوال عالمه متعلق اولان جزئياتی بوقلیوب نرخ روزی يه
كركی كبی مقيد اولوب هر سنه بی دكر بهاسيله صاتدرمق نرخ
كوزتميوب الش ورش ايدنلری بولديروب هم صاتانلره وهم الانلره
سياست ايتدرمكله بلتردر زيرا كه نرخ روزی امور كليه دن ايكن
جزئيدر ديو پادشاهلر ووزيرلر مقيد اولمديغی تقديرجه مجرد
شهرك قاضيسی اول حكم اجرا ايده مز امر سياست كندويه متعلق

اولمامعین اول طریقه کیده مزه بو نقدیرجه کتنی استدوکی کبی
الور صاتره حلال مالنه طمع خام ایله زهر قاتل قاتر • پادشاهک
خدمتنه وسفرینه یاره میانه اراذل ناس کلی ماله مالک اولور • اعیان
مملکت اولوب رعایتلری واجب اولان اکابر فقیر اولوب
افلاس یوللرینه سالک اولور • پس لازم کلور که سفرسفرلیه جک
اتلو وپیاده مالکنی صاتوب بوغازینه قویاره • نرخ روزیدن
زیاده ایله النه زاد وزواده عسکر اسلامی عریان ایدوب بو بهانه
ایله صویاره • بو خصوصده اهمال ایتمنک ضرری مسلمانلره ونفعی کافرلره عائد
ایدیکی محل ضرورتده ظاهر اولوب • اهل حکم اولنلرک فساداتنی
پادشاهلر اول زمانده طویاره • رابعا بقاء دولته باعث اولان متصل
سرحدلر احوالی جست وجو قیلنوب • یوقلنمق طوغری سوزلو جاسوسلر
قوللنوب • دشمنک فکر فاسدندن خبر الممق بلکه برایکی جاسوسه اعتماد
اولنمیوب • اول کیدن جاسوس احوالنه بلکه بر جاسوس دخی صالنمقدر
عیاذا بالله بر فتنه وفترت ظاهر اولمزدن اول تدارکی کورلمکدر • یوخسه سرحدلرده
فتنه ظاهر اولدقدن صکره تدبیری مشکل ایدیکی مقرردر • منهاج السلوک
نام کتابده یازلمشدر که عجم پادشاهلرندن ارده شیر جمله دن بصیرت اوزره
ایدی کیجه وکوندزده زوال ملک ودولتدن قورقوب متصل اطراف
ممالکه عاقل وکامل جاسوسلر ایله یوقلمه دن خالی دکل ایدی مثلا
پای تختنده اعیان مملکت نه طریقله کچنورلردی کیجه لرده کمکله
صحبت ایدرلر ونه سویلشورلر جمله سنی بلوردی کذلک خلفاء راشدیندن
حضرت عمر رضی الله تعالی عنه تخت حکومتندکی ممالکنده خلقی ایله شول
دکلو مقیدا ولوردکه حاکملری وعامللری انلره عداوت ایدرمی یوخسه
ظلم وحیف ایدوب جفاسی آتشنه یاقوب یاندررمی جمیعا معلوم

ایدینوردی کندیسی مدینه منوره ده ساکن ایکن دیار شام وخراسانه
وفارس احوالنی کرککبی احاطه قیلوردی فی نفس الامر دنیاده
ملک ودولته زوال ایرمیه ایدی جمله دن اول خلق وعالمه پادشاه
اولوب مکنت وقدرت بولان کیومرث شاهک اولاد
واقرباسی تا بو زمانه دک سلطنت ایدوب دوکیمنه بادشاه وبالجمله مادامکه
پادشاهلر عدل وداد قویوب ظلمه میل ایلیه لر واحوال عالمدن
اغماض عین ایدوب فقرانک کوزلری یاشنی سیل ایلیه لر • ملک ودولتلری
غیرلره نقل ایلمیه • یعنی که • ان الله لا یغیر ما بقوم حتی یغیروا ما بانفسهم
مضمونی حد تحقیقه یتمیه کنوز الجواهر نام کتابده یازلوکه بر زمانده
عجم پادشاهلری سلاطین ملوک هندک چوق ایشادیغنی ایشتمشلر
بزار الجید ایله مکتوب کوندروب سببنی سؤال ایتمشلر • انلرکه
هندک اک نامدار وعاقلنه واروب • کلدکلرینی بلدیروب مکتوبلرینی
ویرمشلر هند پادشاهی اول رسوللره الحنوب سن نیچون چوق عمر
سورسن دیو سؤال ندکنا خلق دردیلو نجه سوزلر سویلیوب عاقبت
ختم ایدوب • اول دردمندلری برخالی جزیره یه کوندرمش تا او
جزیره دکی طاغ یره کچمینجه بونلر انده محبوس اوله دیو امر ایتمش
الجید که مستوفی ذخیره لری ایله انده براغلمش • خلاص اولملری بر محکم طاغک
یره کچمنه حواله اولنمغله • نیجه ایام انده قلمشلر کیجه وکوندز عبادات
وطاعات ایدوب اغلامغه باشلمشلر یعنی که یارب کمال قدرت
وعظمتک حقیچون سن بو طاغی یره کچور • وبزه بو محنت وظلمتک
آب حیاتنی ایچور دیو کوز یاشلرین دوکمشلر حکمت خدا چوق
زمان کچمدن بر زلزلۀ عظیمه واقع اولور • جزیره دکی طاغ یقلوب
یره کچر • دردمند الجید کنار دریاده اول دهشت ایله قالور •

وقتا که بو خبری اشتدکده پادشاه هند آدم کوندروب برکیله
اول بیچاره لری حضورینه کتوروب بر مقدار احسان ایدوب جوابکز
الدیکمزمی دیمش وارک امدی کوردیککزی شاه عجمه سویلک چو
یوللرینه روانه ایلر حتی همة الرجال تقلع الجبال مثلی اولزمانده
صادر اولمشدر یعنی که ایکی اوچ فقیر صباح و شام جناب
کبریایه تضرع کثیر ایله دنیا خلق اولنه لی یرینده طورر بر جبل
عظیم آز زمانده یره کچوب بوقنده قلدیکه نیجه بیک مظلوم
برپایسان هلاک وجودنه بد دعا ایده لر یارب سن کتور
بو ظالمی دیو یلواره لر پس اول نیجه اوزون عمر مالک اولور بر محکم
طاغی یره کچورن بد دعادن انک وجود ضعیفی نیجه قورتلور
امدی هجرت نبویه نک بیک طقسان درد نجی سنه سنده
مرزیفونی وزیر مصطفی پاشا بچ ولایتنه سفر ایدوب اناطولیده
و روم ایلنده اولان وزرا و میرمیران و امرا و زعما و ارباب تیمار
عموما سفرا یابندن اولان عسکری جمع ایدوب سرحد دشمنه
واردقده عقلا و اهل وقوف اولانلرک رای و تدبیرلریله
عمل ایتمیوب خست و بخلندن و حرص و طمعندن ناشی جمع ماله
راغب و دنیایه طالب اولمغین سرحدلرده اولان قلاعه
التفات ایتمیوب بن تختکاه نمچه اولان بچه واروب محاصره
ایدوب الورم امیدیله اول طرفه توجه ایدوب واردقدن
صکره حین محاصره ده دشمن احوالی جست و جو قلنوب
یوقلنمق و طوغری سوزلو جاسوسلر قوللنوب دشمنک
فکر فاسدندن خبر النمق بلکه بر ایکی جاسوسه اعتماد اولنیوب
اول کیدن جاسوس احوالنه وقوف ایچون بلکه بر جاسوسلر

دخی

دخی صانمق لازم ایکن اهمال و مسامحه اوزره اولمغله غافلا
دشمن اوزرینه کلوب عسکر اسلام پراکنده اولمغله عاقبت
کفار غلبه ایدوب عسکر اسلامه انهزام واقع اولدی
اول سببدن مزاج مملکت مختل و بنیان صحیح دولت معتل
اولوب سرحد اسلامیه یه دشمن مسلط و روم و اناطولیده
انواع شنایعک ظهوری مقرر ایکن بینه وزیر مزبور پادشاه
دین اسلام حضرتلرینه وقوعی اوزره اعلام ایتمیوب حسن
تعبیر ایله خلافن عرض ایتمکله سایر وزرا و ارکان دولت
دخی وزیر مزبورک آتش خشمندن خوفلرندن ناشی واقعی حالی بلدیره مدکلری
ایچون عقلاء اکابردن بعضلر بو فقیره منت ایدوب عباد الله
شمدی یه دک ملک عالمه کلوب پادشاهلق ایدنلردن
کیملرک ملک و دولتی زائل اولمشدر لشکر و خزینه و رعایا
یرلو یرنده ایکن سلطنتک نظامی نه سبب ایله اختلاله یوز
طوتمشدر بر رساله ده بیان ایتسکز علم تواریخ بشدن
آخره دکین معلومکز اولمغین ماعداسنی قویلم هجرتدن بری واقع اولان
حل و عقدی بزه بلدرجو الحاح و ابرام ایتدکلرینه بناء التماسلرینی
اجابتی مناسب کوردم بیک یلدن بری تخته کچوب حکومت
ایدن پادشاهلرک ملک و دولتی زوالنز دنچه حاکملرک
صدر سلطنته اتصالنی تحقیقه ایرکوردم حد ذاتنده بو عبد فقیر
هزارفن حسین الحقیر خاندان دولت آل عثمانک نعمت و احسانیله
حاصل اولمغین بو بابده سکوت ایدوب کفران نعمة لکی مناسب
کورمدم تواریخک معتبر کتابلرندن خصوصا تالیف ایلدیکم تنقیح
تواریخ ملوک نام کتابمزدن هجرت نبویه دن صکره کلن

ملوک و سلاطین مشهورلرندن اوتوز ایکی فصل اختیار ایتدم و بعض
حاکملرک احوالنی خاتمهٔ رساله ده نقش نکار ایتدم و بو رساله نک
نامنی تلخیص البیان فی تخلیص البلدان تعیین ایتدم خصوصا که
خواص و عوامک فهم و ادراکی آسان اولسون ایچون رعایت
سجع ایله انشا عربی و فارسی کلمه لردن مرکب اولان ادای بلیغ ایله
املائی مناسب کوردم بو امید ایله که پادشاه ملکستان البرّین و خاقان
البحرین سلطان محمد بن سلطان ابرهیم خان حضرتلری رکاب همایونلرینه
و مدبر کارکاه دولت اولنلره وصول بولورسه مفهومنه نظر ایله
انتفاع التفات بیورهلر و بالله التوفیق **فصل اوّل**

امام حسن بن علی رضی الله عنهما خلافتی و معاویه نک از دیاد زوال سلطنتی بیاننده

درخلفاء راشدین که ابوبکر • عمر • عثمان • علی رضوان الله تعالی علیهم اجمعین • اوتوز ییل ایدیلر حضرت علی و امام حسن کوفه ده قلانی مدینهٔ منوره ده علی ساکنها افضل التحیه ده اوتوردیلر • تاریخ هجرتدن صکره جمله دن اوّل اولان اختلال و زوال ملک بو قصه درکه • حضرت علی کبی سرورک علم و کرامتله جمله دن معتبر و عدالت و شجاعت جهتندن ایسه نظیری یوق بر خلیفهٔ معتبر اولوب ولایت سردفتری ایکن • بعض خیرخواهلرینک نصیحتن طوتمامغله • زمان خلافتنده معاویه ملک و دولته ال اوزاتدی • اصلا بو خصوصی کمسنه احتمال ویرمز ایکن اشبو ظلم ابن علی قنده اول قنده دیو تعجب ایلر ایکن شام حکومتندن عزلنه مجال اولمیوب حرکت ایتدی • بعده صدر خلافت امام حسنه مقرر اولدقده دیه لک خروج ایدوب مرادینه یتدی • عاقبت صلح طریقی ایله تخصیص سلطنت ایتدی • علی الخصوص کندوسی فخر امام علی نک

کرامت

کرامت و ولایت ولباقتنه منکر دکل ایدی • بو مقامه سنمز لا یعسن بوخسه علی بن ابی طالب می لا بقدر دیدکلرنده انزاحق و الیقدر در ایدی • یانچون خلافتنی قبول ایتمیوب بیعت ایتمزسن دیدکلرنده ارادة اللهده اوله جق وار در عنادمزه باعث اولدر سوزنی سویلر ایدی • حتی شیخ محیی الدین عربی قدس سره نک مسامره نام کتابنده یازرکه • معاویه نک سوزلرندندر که مصاحبلرینه خطاب ایدوب ملک و دولته و رفعت و منزلته همتکزی بلند ایلک که مراد کزه واصل اوله سز • زیراکه بن خلافتک اهلی ولایقی دکل ایکن همتمده حاصل قلدم دیدیکنی بیان ایتمشدر • حالا که خلیفه دکلدر امیردر • معاویه نک جلوسنه دار نجه اولان سلطنته خلافت دینلمشدر • اما اول مالک اولدقدن صکره خلافت دینلمیوب امارت اطلاق اولنمشدر • بو سبب ایله کم پیغمبر حضرتلری صلی الله تعالی علیه وسلم الخلافة بعدی ثلاثون سنة بیورمشلر ایدی • پس ابوبکر رضی الله عنه ایکی ییل اوچ آی خلافت ایلدی • و حضرت عمر رضی الله عنه اون ییل والتی آی حکومت قلدی • و حضرت عثمان رضی الله عنه اون ایکی ییل اجرای احکام قلدی • بعده حضرت امام علی کرم الله وجهه درت ییل طقوز آی حکومت و خلافت ایتدی کم بو جمله یکرمی طقوز بچق ییل اولمشدر • بعده امام حسن رضی الله عنه التی آی خلیفه اولوب پیغمبر حضرتلرینک حدیث شریفی موجبنجه مدت خلافت جمله اوتوز ییل ایدیکی تعیین بولدی • اندن ماعدا حضرت عمر معاویه حقنده هذا کسری العرب بیورمسی بعضیلر صوکنه نظراً زمان جاهلیتده کی عجم پادشاهلرینک بریدر دیو ملوکدن ایدیکنی خلقه طویوروب ماسر خلفادن دکل ایدیکنه بناءً • در کتاب جامع الحکایاتک علی خلافتنه متعلق فصلنده یازلمشدرکه • امام علی

حضرت عثمانک شهادتندن صکره خلافت صدرینه چقوب
اهل اسلامه حاکم اولدقده امیر شام اولان معاویه نک عزلنی
مراد ایدندی • و عبد الله بن عباس رضی الله عنهما ایله بو خصوصی
مشورت ایتدی • فاما علینک محب صادقی اولمغین معاویه نک
عزلنی مناسب کورمدی اول دولت دنیا اسیری بر کمسنه در •
و بونجه ییللردر که شامده حکومت ایدر و خلقی ایله امتزاج
ایتمشدر • و عمرو بن عاص کبی چوق فکرلی کمسنه انک یاننده در
شمدی که انی معزول ایده سن بر فتنهٔ عظیمه نک ظهورینی مقرر
بیلسن دیمشدی • لکن حضرت علی بن انکله منافقانه مدارا
ایده مزین عزلنی مقرر ایتمشکن حیله و خدعه ایله مقرر نامه
کوندرمکی لایق کورمزین جوابنی ویرمشدی • حتی معاویه یه
معزوللغی حکمنی یازوب کوندرمشدی • بو اثناده نعمان بن بشیر
انصاری حضرت عثمانک خاتونی ایله که آدی نائله در آنکله
کسلمش الی و قانلی کوملکی ایله شام شهرینه واروب خلیفهٔ
رسول اللهک عمّ اوغلی سن و کاتب وحی و محرم اسرار خدا
بر حاکم ذو القدرسن بو بابده عثمانک قانتی دعوی سنک
حقکدر دیو معاویه یه اغوا ویردی خصوصا که حضرت علی
کندوبی عزل ایدیکنی تفصیلا سویلدی • پس اول کسک الی ایله
قانلی کوملکی که کتورمشلر ایدی • بنی امیه قومنه عظیم سرمایه
اولدی اکیده برده معاویه اهل شامی جمع ایلیوب منبره
چیقوب اول قانلی پیراهنی انده کوستروب غیرت اسلامیه
قانده قلدی دیو سویلدی • عمرو بن عاص ایسه کرکی کبی حیله و
تدبیر ایلدی البته بو فساد امام علیدندر اولمشدر عثمانی اول

قتل ایتدرمشدر دیو افترا ایتدی • تا که اهل شام حضرت
امامدن یوز دوندردی • بنی امیه ایکی فرقه اولوب بر فرقه سی
حضرت عائشه رضی الله عنها یاننه واردی • و بر بلوکی معاو
یاننده قلوب خدمتندن ایرلمامغه مقرر قلدی • آخر کار
حضرت علی کبی ذات شریف خلافت صدرنده طورورکن
بونجه فتنه لر و جنکلر اولدی • امام حسن زماننده خود مرادلری
حاصل اولوب • معاویه دولت حکومته عمرو کاه وزارته و کاه
مصر سلطنتی ایله دولته یتشدیکی تعیین بولدی • یعنی که بو فترت
و اختلال حضرت علی • ابن عباسک نصیحتن طوتمیوب معاویه نک
عزلنی استعجال ایتمه دن اولدی • و زوال دولت خیر الآل معاویه
جدّ و همتندن و عمرو بن عاص ایتدوکی مکر و حیله کثرتندن
تحقق بولدی • **فصل ثانی بنی امیه نک زوال ملک و دولتلری
و خلفاء آل عباسک ابتداء خلافتلری بیاننده در** ملوک
بنی امیه که اوّلی معاویه بن ابی سفیان و آخری حمار لقبی ایله مشهور
اولان مرواندر • جمیعا اون دورت شهریار ایدی که پای تختلری
دمشق شام نامنده اولان شهر و دیار ایدی و ولایت عرب
و عجم و مکه و مدینه و یمنه و مغرب ولایتلرینه حکملری جاری
ایدی • خصوصا که زمان دولتلری میرخواند قولنجه طقسان بر
ییل ایلمشدی • زیرا که هجرتک قرق برنجی ییلنده معاویه
تخته چقمشدی • و یوز اوتوز ایکنجی سنه سنده مروان حمار قتل
اولنوب • دولتلری خلفاء عباسیه یه نقل ایتمشدی • بو دکلو
شوکت و قدرت بولمشکن مملکتلری آل عباس تصرفنه دوشمکه
باعث بو ایدیکه مروانیلرک اونجیسی هشام بن عبد الملک در •

حد ذاتنده بخیل وخسیس اولوب مال جمعنه رغبت ودنیا
محبتیله حرکت ایتمکین خلقک قلبلری کندودن نفرت
ایتمشدی معاویه نک ویزیدک سخاوتنی اشیدنلر انلردن
یوز چویروب اهانته باشلمش ایدی زیرا که هشام هرگاه الوفن
اکمازدی ویانده فقاسن یاداینلری سومزدی اولکه وفات
ایلدکده قرنداشی اوغلی ولید بن یزید تخته جلوسنی اثبات ایلدی
بر پلید وفاسق وغایتده جبار وظالم ومنافق اولمغین جمله
جهانیی دیبلک اورکوتدی بالاخره قتل اولنوب یرینه یزید
نام اوغلی جلوس ایتدی بو دخی اوضاع غریبه یه باشلیوب
عسکرک علوفه لرین نقصان اوزره ویرمکین لقبنه ناقص
قودیلر بیوک وکوچک کندوین سومیوب متابعتندن ال
یودیلر هله اول حال ایله وفات ایتدی انک دخی ابرهیم نام
بر تازه اوغلی سلطنت علمنی اثبات ایتدی اگرچه که معقول فهم
حاکم ایدی لکن کندودن اول اولان باباسندن ودده سندن
بیوک وکوچک یوز چویرمش اولمغین بعض بللو باشلو سردارلر
بو بر طفل صغیردر دیو یوز دوندرملرندن متألم ایدی اول حالده
کندی اقرباسندن بر جانبده حاکم اولان مروان بن حمار
خروج ایلدی دردمند ابرهیمه ایکی آیدن زیاده حکومت
ایتدرمدی بی خبر ایدیکه حق سبحانه وتعالی مروانیلردن حکومتی
الوب عباسیله وبرمک دیلمشدی اول اراده مقرر ایکن
مروان حمار یوق یره زحمت چکوب خروج ایتمشدی خصوصا که
حد ذاتنده ظالم وبی رحم ایدی حق تعالینک عزیز ایتدیکی
علما وارباب عرفانه رعایت ایتمزدی جمله سی تحت حکمنده

دکلمدر

دکلمدر دیو اهانت ایله نظر ایلردی اگرچه بناء خلق کندودن دیبلک
نفرت ایتمشدی زیرا که هشام وولید ویزیددن یوز چویرمشلر
بونه غایتنه یتمشدی زیرا که معاویه بن یزید ومروان بن
حکم وعبد الملک بن مروان وولید بن عبد الملک وسلیمان
بن عبد الملک وعمر بن عبد العزیز ویزید بن عبد الملک
زمانلرنده نه حال ایله خلق وعالم رضا اوزره ایدی بهانکه هشام
صدر حکومته گچدی ملوک بنی امیه نک نظامی باب باب
بوزلمغه باشلدی مروان حماره گلنجه تمام ارکان دولتلری
قوغیوب یقلماغه یوز طوتدی اما آل عباسک ظهوری
بو وجهله اولدیکه هجرتک یوز یگرمی بشنجی یلنده هشامک
ظلمنی گوروب خفیه خلقی دعوته مشغول اولان محمد بن عبد الله
بن عباس که وفات ایلدی دعوت خلافتی اولادینک
بیوگی ابرهیم امامه وصیت ایلدی عمری وفا ایتمیوب اورتانجه
اوغلی ابو العباس سفاح بنامه اصرلدی پس مزبور ابرهیم امام
بر زمان دعوت امرینه قیام ایدوب ولایت عرب و
عجمه نقیب ووکیللر گوندردی یعنی که بنی امیه دولتنی خاندان
آل عباسه نقل ایتمکه کلی سعی ایتدی ابو مسلم خراسانی که
اسمی عبد الرحمن در بعضیلر قولنجه بزرجمهر حکیم نسلندن
بر جواندر ابو حمزه اصفهانی تحقیقی اوزره اصفهان ناحیه سندن
هجرتک یوزنجی ییلنک اولنده بر کویده طوغمشدر
یعنی که ان الله یبعث لهذه الامة برأس کل مائة من
یجدد لها دینها حدیثنه مظهر اولمشدر بعده بصره ده
نشو ونما بولوب اون طقوز یاشنده اولدیغنده بر

خصوص ایچون طوتلوب کوفه زندانینده حبس اولنمشدر وقتا که
اون طقوز یاشنه کردکده زنداندن قورتلدیغی حینده ابراهیم
امامک حضورینه وصول بولدی کوردیکه جری اللسان
شجاعت اثرلری کندیده ظاهر و عیان فارسی و عربی
سویلمه ده طتلو دللو برجواندر نیچه وعده لر ایدوب تحت بیعته
الدی • اکا بر نامه ویروب درت ارشون اوزونی بر
جدایه درت بش قارش اوزونی بر بیاض بزدن بیراق
دیکوب نامنه رأیت ظل قویوب اکا ویردی • کوپهم امدی
سنی خدمتکده ارکبی دیرن دیو نصیحت ایلدی ومزبورکه خراسان
ولایتنه واردیسی • طتلو دل ایله اوتوز بیک مقداری آدمی تحت
بیعتنه الدی • و بونجه ییللر اول ولایتلرک بکلر بکیسی اولان
نصر سیار نام سردار ایله نیجه کره مقابل اولوب صندردی
و ابراهیم امامه خبر خبرلر ایله وافر محصول کوندردی • فاما حکمت خدای
متعالکدر قاصد نامندکی فتوحات مژده سی ایله کوندردیکی
شخص مفسد اول مکتوبلر ایله طوغری مروان حماره واردی • نامه لری
اچوب ابومسلمک خروجنی • و بکلر بکیسی اولان نصر سیاری
منهزم قلدیغنی بلدی • و اول قاصد نامندکی فاسده بر مقدار
انعام ایدوب • وینه مکتوبلری اکا ویروب یولنه کوندردی
اول نامه لری ابراهیم امامه صونوب جوابن الدقدن صکره ینه
کندویه کتورمک اوزره عهد لشوب وافر انعام ایده جک
اولدی • اول بدکردار امامه واروب ابومسلمک مکتوبلرینی
ویروب جوابن الدی تکرار طوغریلوب ینه حماره کلدی • و ابراهیم
امام بلقابه تابع حیمه نام قریه ده اختفا اوزره ایدوکن بلدردی

پس مروان حمار علی الفور لشکر چکوب کوندردی • نامراد امامی
الهکتوروب تدارکنی کوردی • وانک برادرلری ابو عباس
و منصور و سائر اقربا و متعلقاتنی جمیعا یکرمی مقداری آدم ایدی
قچارق کوفه یه واردیلر • قرق کون مقداری انده دخی صقلندیلر • لکن
ابو مسلمک آوازه سی عالمه یایلدی • ابو عباس و منصور اول امته
وار دقلری طویلدی • کوردیلر که کزلنمکده اولمز ظهوره کلدیلر • اعیان
و اشراف کوفه یه کندولرینی بلدردیلر یوز او توز ایکنجی ییلده
بر جمعه کونی ابو العباس سفاح منبره چیقوب خطبه اوقودی
مروانیلرک خلق و عالمه ظلمن بلدیروب • کندی بیعتنه رغبت
کوستردی • هماندم دولتی کونشی طوغدی سلطنتی طونی کوکلره
آغدی • بیوک و کوچک الن اوپمکه راغب اولدیلر • اول کون
کوفه ده کندودن بیعت ایتمدک کمسنه قالمدی • اما طالعی بر قوتله
ظهور ایتدیکه بر ییلک ایچنده مصر و شام و عراق عجم و مکه
و مدینه و عراق عرب و یمن براوغوردن تحت حکمنه کیردی
قرنداشی منصور کندودن صکره خلیفه اولمق اوزره ولی عهد
ایدینوب کمال عجله ایله خراسانه کوندردی • هزار تدارک ایله
ابو مسلمک دخی بیعتنی حاصل قلدی زیرا که انک بیعتی ابراهیم امامه
ایدی • ابو العباسه بلمزدن دیو بیعت ایتمدیکی تقدیرجه تدارکی مشکل
اولوردی • و بالجمله اول مرادلری دخی میسر اولدی • اندن صکره حضرت
پیغمبرک بردسی و قضیب نامنده قمچیسی • و خاتم خلافت نامنه بر
مبارک یوزکنی خلیفه کوستروب قبضه قدرتنه الدی • بعده اول
نسلدن هر کم خلیفه اولدیسه اول برده پیغمبری • و قضیب جوهری و خاتم
دیدکلری انکشتری • انک مقبوضی اولمق قانون قونلدی • و بالجمله

اول خلیفهٔ نامدار کسنجی اوزره قرق الّی بیک لشکر چقوردی • عمی
اولان عبد الله بن علی بن عبد اللهی سردار ایدوب مروانک
نیتنه گوندردی • واردیلر موصل قربنده برصو کنارنده بولشدیلر
ایکی دریا کبی لشکر بربرینه گیروب طورشدیلر • آخر کار مروانیلر
صندی عباسیلر انلره غالب اولدی • پس آخشام اولوب آیرلشدیلر
مروان برمقدار عسکر بقیه سی ایله ولایت مصره طوغری قاچدی
عبد الله دخی کندی لشکری ایله انک اردنجه دوشدی • عاقبت بوصیر
نام محلده یتشدیلر • اول کویه قوشدوب جنکه گیرشدیلر • مروان
حماری اتلمغه مجال اولمدی • برانکیجینک اوندکی تنور ایچنه کیزلندی
لکن آرایوب بولدیلر • و تنوردن چقردیلر • باشنی کوده سندن جدا
قلدیلر • بعضلر قولنجه مروان حمارک دولتی آنی لنک اولدی دشمنک
شوکتندن میدانی تنک اولدی • اول اثناده آب افشانی نیتی ایله
اندن اندی کندوسی صو دوکمکه مشغول ایکن سمندی قاچدی کندی
اول سبب ایله • ذهبت الدولة بالبولة • عرب ایچنده مثل
اولدی • امدی بوندن معلوم اولدیکه اون دورت مرتبه یه یتمش
سلطنت خصوصا بنی امیه و مروانیلر کبی قوم صاحب قدرت
یوز ییله قریب حکومت ایتمشلرکن ملکلری الدن کیتمکه باعث اولان
کندیلرک مال دنیایه کلی رغبتلری ایچون اولدی • ثانیا علما و اعیان
لشکره اهانتلری اوجندن اولدی • اکر وقتیله تدارک ایتسه لر نزوعلری
ایله دانشوب هر خصوص سویلشسه لر بلکه بویله اولمیه ایدی • ابو مسلم
یالکز برآدم ایکن حسب و نسب و شهرتی و خزینه و عسکر مملکت
جهتندن وسعت و قدرتی یوغیکن مجرد قیل و قال ایله لشکر
جمع ایتمه سی • و بو بجه قتال و جدال ایدوب عباسیلری مراده ایرکورسی

احتمالدرکه

احتمالدر که تحقق بولمیه ایدی • بو خصوص خیلی عبرت لاحق یردر
یعنی که زمانه پادشاهلرینه پند و نصیحت معتبردر • فصل ثالث اولاد جنکیزک
وفرت دولتی و خلفاء آل عباسک زوال حکومت و سلطنتی بیاننده در
امراء تاتاردن خروج ایدوب صاحبقران اولان جنکیزخان که
وفات ایلدی • وصیتی اوزره اورتا بجه اوغلی منکو خان پادشاه
اولوب علم سلطنتی اثبات ایلدی • اطراف ممالکه حاکملر
کوندردکده • ملک ایران مملکتنه دخی بایجو نویان نام میرزایی ارسال
ایلدی • وقتا که اول میرزا اول مملکته واردی • ایران حدودنده کی
ولایتلرک حاکملری احوالنی بلدی • علی وقوعه یازوب پادشاه عصر
اولان منکو خان جانبنه بلدردی • اما الموت قلعه سنه متحصن اولان
ملاحده و حاکملرندن و ملک بغداده شهریار اولان مستعصم بالله
خلیفه دن وافر شکایت ایلدی • البته بونلر ایچون برکلی تدارک
لازمدر دیو بلدردی • منکو خانکه برادرلرینی بصیرت نظریله کوزدن
کچوردی • هلاکو خان نام قرنداشنی بو خدمته احق و الیق کوروب
عظیم لشکر ایله ایرانه کوندردی • یالکز بیک نفط انداز و بیک
دخی منجنیق سازان قوشدیکه تاتار عسکرنده اتلر طوب و تفنک
یرینه ایدی • و بالجمله اثناء وداعده هلاکویه امر لدیکه هرکم حکام اطرافدن
سکا متابعت ایده کندویه و مملکتنه تعرض ایتمیه سن • خصوصا کی
خلفاء عباسیه سکا اظهار محبت ایدرلر ایسه • بوجه من الوجوه کندو
و مملکتلرینی اینجتمیه سن • فاما سرکشلک ایدرلر ایسه جنکیزخان قانونی
اوزره لازم کلانی اجرا ایده سن دیو بیوردی • القصه هجرتک التیوز اللی
سنه سنک ربیع الاولنده هلاکو خان ممالک ایرانه طوغریلوب
سمرقنده کلدی • اطرافندکی حکام و پادشاهلر عرض خلوص ایدوب

پیشکشلر ارسال قلدی بعده شهرخ فانه واردی رکن الدین خوارزم
شاه جانبنه امرلر گوندروب اوردوسنه دعوت ایلدی حکمت خدای
کریمکدر فاضل و محقق خواجه نصیر طوسی انلر ایله بله ایدیلر مزبورک
القاسی ایله وافر پیشکش قایردی برادری ایرانشاهی و کچرک اوغلی
خواجه بزرگوار بولداش قوشوب ایلخانک اوردوسنه گوندردی
بعد زمان ملاحدهٔ اسمعیلیه تدارکی گورلدی مقصود بالذات اولان
خلیفهٔ بغداد مصلحتنه توجه اولندی پس خوجه نصیر الدین و رئیس الدوله
و موفق الدوله اهل و عیاللریله کوچوب ایلخانک خدمتنه ملازم اولمق اوزره
بیورلدی بونلر اول آستانه دن ایرلمغه رخصت ویرمیوب اهل معرفت
اولدقلرینه بناءً مصاحب اولملری مناسب گورلدی وقتاکه هلاکو
خانک اوردوسی ایله قونوب کوچوب همدانه یقین کلندی خلیفهٔ
بغداد اولان مستعصم بالله جانبنه ایلچیلر گوندرلدی مضموننده دائما بزمله
دوستلق دعواسن ایدرسن بنه بزه محبت نامه لر گوندروب بعض
خصوصده معاونت ایچون لشکر طلب ایتدکجه گوندرمزسن معلوم
اولدیکه قالکز حالکزه موافق دکلدر بجو و هم لر ویرلدی خلیفه که
واقع حاله مطلع اولدی اولوغندن جواب یازمغه و رسول گوندرمکه
کوجله تنزل ایلدی شرف الدین بن جوزی ایله ملا بدر الدین محمد
شروانی‌یی نامه لر جوابی ایله ایلچی گوندرلدی حالاکه مکتوبلرنده چوقلق
محبت و خلوص عرض اولنمدی هلاکونک غضبی آتشی سوندیره جک
قدر ابدار سوزلر یازلمدی زیراکه اول تاریخده ملک بغداد مانند
ارم ذات العماد بر خلد برین جنت آباد ایدی خلیفه نک شوکت
و قدرت و عظمتی خود نهایتده ایدی و کبر و عجب و غروری خود کماله
ایرشدی فرضاکه عظمتندن در یتوز مکلف و زیب و زینتلی مرتب

قبو و علالی نامه طواشی اغالر قوللنوردی حالاکه انلردن هیچ بر حرمه
محرم اولمیوب ایچ حرمنده باشقه نیجه اغالر دخی خدمت ایدردی
مثلا قپوسنی بلا تشبیه نمونهٔ مکة الله طوتوب بر پنجره دن بر سیاه
قطیفه اوستنه التون دکمه اوزون یک صارقتمشدی و قپوسی
قرشوسنده مانند حجر الاسود بر طاش قودرمشدی که تحت بوسنه
امیدنه کلن پادشاهلر آل اویمک دولتی آل و یر ممکن اول یکی
اوپرلردی یعنی پوته طپانلر کبی اول طاشه یوز سورمکی افتخار ایدرلردی
هر عید شریف اولدقچه که مستعصم بیرام نمازینه چیقردی اول اولو
یولده واقع قصرلره برساعتلک تماشاسی ایچون اوج فلوری
یا خود دخی زیاده کرا صرف اولنوردی نیجه خطبه و سکه صاحبی
پادشاهلر کاه اولوردی قرشوسنده ایاغن طورردی اوتوردیمیجه
اوتورمزلر ایدی و شول زمانکه هلاکو خان بغدادی فتح ایدوب
خلیفه و اولادینی تلف ایلدی شرابخانهٔ خاصه سی اولان
قلله دکی التون و مرصع و کمش صراحی و قدحلر و سائر بزم الاتندن
یتمش دوه یوکلنوب ایلخانک اوتاغنه نقل اولندی سلطان
و نصیر طوسی اول مقدار تحفه و مرصعاتی تعجب ایتدیلر اگرچه شوکت
و قدرتنه نهایت یوغدی عیش و نوشه مداومتنه بناءً غفلتی دخی
مأمول اولان مرتبه لردن ارتوغدی متصل تنهاسنده بزم شراب ایدردی
لذائذ شهوانیه سنه رغبت ایدردی اصلا ظنهسی حالنه
و لشکرینک نظام احوالنه مقید دکلدی دیوانندن علوفه ییندلر اول
زمانده یوز یکرمی درت بیک نفر حسابنده ایدی لکن هر اوغلی و مقربی
اغالری امور مملکته قارشمغله کندوسی تنهاسنده کویا کم یوق حسابنده
ایدی و بوذکر اولنان مواجب خورانکم واردی اطراف مملکتده

وقلعه لره وظیفه بیلردن ماعدا همان پای تخت واوردوی خاصه
خدمتنده اولانلر ایدی • دخی بر خلیفه و پادشاه یوقدی که عسکره
علوفه ویرمک اولماشدی • ووزیری مؤید الدین محمد علقمی ایسه
علم وفضل ایله معروف • ونظم ونثر ومعارف ایله موصوف • بر
وکیل صاحب تدبیر ایکن مقربان پادشاه اکه وزارت ایدر رمز
اولمشلردی • اول خلیفه نک عرض ومالنه سعی ایتمک قصدنده اولدیغجه
انلر عکسنه جهد ایتدکلری تعیین بولمشدی • هرچند که خلیفه یه بلدردیلر
چندان التفات ایتمزدی • عالم خرابه واردی دیدکجه قولاق طوتموب
دکلمزدی • کندونک حضور راحتی کمالده اولمغین ارکان دولتی ذوقلرنه سنمدن
خبری یوغدی • بعد ذلک وزیرک اغماضه باشلدی عالم دیلک
خراب اولدی • بیوک وکوچک بلورسز اولدی • اطرافده کی
پادشاهلر خلیفه ملکنک اختلالنی طویدیلر مسافهٔ بعیده ده اولوب
طویمیانلر طویوردیلر • تا که منکو خان هلاکویه کوندرمکه جرأت ایلدی •
اکر سکا عناد ومخالفت ایدرسه جنکیز خان قانونی اجرا ایدوب
مملکتنی یغمایه ویر دیدی • فلاجرم هلاکو خان که نهایتسز عسکر ایله بغداده
کلدی قرق والتی کون مقداری محاصره ایدوب منجنیق ایله ایچنده
خلقک نصفنی هلاک ایتدکدن صکره خلیفه عاجز اولوب •
اوچ اوغلی واوچ بیک مقداری آل رسول واولاد عباسیان اولان
بللو باشلو اعیان ایله بر سحر هلاکو خانک اوتاغنه طوغلدی اوغللری ایله
کندوسی ایچرویه الندی • سائرینه رخصت اولمیوب طشره ده قالدی
اول خلیفه یه فی الجمله التفات اولندی • شهر ایچنه خبر کوندرلدکه شمدن
صکره هرکشی یات ویراغنی کیدرسون دیو بیورلدی • بعده خلیفه
واوغللری حبسه ویرلدی • مقرب حرم محترملرندن ابن درویش وداود

بن سلیمان

بن سلیمان شاه وبونلرک امثالی اعیان سپاه بر یره تکلیف اولندی
آخر کار خلیفه یه واولادنه دخی شهادت نصیب اولدی •
مورخ میرخواند یازدیغی اوزره کندی وشهزادهلرینی کیجه لره
صاردیلر • انلر اولنمدلرک ایچنده ایکن قلیچ ایله طوغرادیلر •
ریاض الخلفا نام کتابده یازر که خلیفه یی واولادینی صغر دریلرینه
قویدیلر • اندن صکره میدانه براغوب آت ایاغنه چینندیلر
هو بیان اولنمشدر • وبو یوزدن سیاستک اصلی دخی
بو اولمشکه • ملا نصیر طوسی متن تجرید نامنده کی کتابی تألیف
ایدوب مستعصم خلیفه درکاهنه کلوب اتحاف مراد ایتدکده •
خلیفه نک مقبوللرندن کاتب یاقوت خطاط وآنک
امثالی بعض مقربلرینه بولشمدن ایلتوب شط کنارنده
اوتوررکن خلیفه یه صوندقده انلر عرض ایدوب فلسفه دن
برکتاب در اعتبار والتفات بیورمک نه یوغمز ایتدکلرینه
بناء ملا نصیرکه کتاب مزبوری پیشکش قیلدی • خلیفه
هرکز کندویه رعایت ایتمدی • حتی اول کتابک بر ورقنی
صت اهانتله قوپاروب جانبنه وار ایچی یونوب
پاک اولمه سی لازمدر هو صویه اصلا تدی • بونی کتورمدن
بلکه شهر طوعدن براوکوز کتورسک بک حظ ایدردم
بیوردی • ملا بو یوزدن جفایه تحمل ایده میوب کیرو دوندی
کندی قنده کیدرسن ملا دیدکنده • اول بیوردیغک صغری
کتورمکه کیدرین جوابن ایتدی • فی نفس الامر اول انجمکله
بغداددن کوچدی • اطراف پادشاهلرینک طالعلرین
طوتوب • هلاکونک ستاره سی جمله دن قوی کورمکین

خدمتنه واردی مقبول ومقرب مصاحبی اولوب قید حیاتده
اولدقجه یانندن ایرلمادی • حتی انک نامنه زیج ایلخانی
چقروب کلی دولت وشهرتنه سبب اولدی عاقبت انتقام
قصدیله بونجه لشکر ایله هلاکویی بغداده کتوردی • خلیفه‌نک
زوال دولت وسلطنتنه سبب اولوب یاقوتک سیاستنی
بیوردی • وخلیفه ملک بغداددن یاشس ایدوب ایلخانه کلدکده
کندوبی برمرصع تخت اوزرنده • ونصیری بر کمش کرسیده
کوردی • حتی که ملا استهزا طریقیله کندویه خطاب ایلدی
بکندکمی اصرلدو فلک اوکوزی ایو کتوردمی دیدی وقتلی
مقرر اولدقده برصغرک دریسن بتونجه یوز دیروب انک
ایچنه قویدیروب آته چیتندرمکه اولکی خشونتی باعث اولدی
سبحان الله العظیم • صاحب تخت دیهم خلیفه اوقنی خلیفه
ایکن علمانک رعایت وعزتنی بلمیه هلاکوخان اکا کوره سنت
قبجاق چوللرنده قالمش بر تاتار میرزاسی ایکن • ملا نصیرک توقیرنده
وکندونک رعایت وتکریمنده هرکز اهمال وتقصیر قیلمیه •
حق بودرکه منتقم وغیور اولان قادر وغفورک عون وعنایتی
ایله نصیر منصور اولوب • خلیفه مقهوردن کوزل انتقام
المشدر • هلاکو دخی ارباب معارفک قدر وقیمتنی بلمک
ایله پادشاه عالمکیر اولوب • یدی اقلیمه ولوله براقمشدر •
وبالجمله خلفاء عباسیه جمیعا اوتوزیدی خلیفه نامداردرکه
کیمنک اوغلی وکیمنک قرنداشی تخته جلوس ایتمشدر • یعنی بو
جمله‌نک مدت سلطنتی بش یوز یکرمی بشدر • پس حسب
ونسبلری حضرت پیغمبره چیقر • بو مقدار زمان دولتلری چوق

ولشکر

ولشکر وخزینه حسابدن ارتوق پادشاهلرک فرق الی کوزی
ایچنده نسلی منقرض اولمشدر • وملک ودولتلری زوالی بولمشدر
خصوصا که هجرت نبویه‌دن بری کلن ملوک وسلاطین قده
بونلردن چوق سلطنت ایتمش یوقدر • شمدیکی حالده دللرده
همان برقوری نامیلری باقی قالمشدر • سبحان من لایزول
ملکه • ولایغرق فی البحار المتموجة فلکه • حکمت هلاکوخانک
بغداده کلوب خلفانک دولتلرین انلره نقل ایتمکده بر
سر عجیب دخی • زمانه اسبقده ناصر خلیفه که محمد خوارزم
شاهه انجنوب اکه انتقاما جنکیزخانی خراسان وماوراء
النهر مملکتلرینه طلب ایده سیدرکه عاقبت اولادنک
اوجاقلری سونمکه جنکیزلرک جنکی آتشنه باعث اولدی یعنی که
مغول لشکری عجم ولایتنه کلمکیده یوللرین اوکرندیلر وخلقک
مال ومناللرینی یغماسندن لذت الدیلر • چاقصکه خلفا
خاندانینه آل اوزادوب اول نسلی پاکی دخی فنایه ویردیلر •
سبحانه من لا یعلم قدره الا هو العزیز القدیر فصل رابع آل سامانک
طلوع دولتی وزوالی بعده اولاد سبکتکینک ابتداء سلطنت
وجلالی ذکرنده در خفی اولمیه که ملوک سامانیانک نسبلری
بهرام چوبینه منتهی اولور • مامون خلیفه زمان سلطنتنده مروه
شهرنه واردی غسان بن عباد نام سردارنه اسد بن سامانه
اولادنک رعایتنی اصمرلدی یعنی که اکه خراسان ملکنی
ویردکده اول زمره‌یی خوش طونه سزدیو سپارش بیوردی • اکه
بنا غسان که خراسانه داخل اولدی نوح بن اسده سمرقندی
واحمد بن اسده فرغانه‌یی ویحیی بن اسده واسروشنه امارتنی

لعبابن ایلدی • والیاس بن اسدده هرات یالتنز توجیه قلدی
غسان کم خلیفه نک بکلربکیسی ایدی • بونلرک تخت حکمنده
بکلری مثابه سنده اولدی • هربری عدالت و دیانت ایله
حکومته مشغول اولدی شول زمانکه هجرتک ایکیوز التمشن برسنه‌سی
ایدی ومعتمد خلیفه ملک بغدادده خلیفه اولمشدی سابقا مرقانه
حکومتی توجیه اولنان احمد بن اسدک اوغلی نصر بن احمد سامانی
ماوراء النهر حکومتی ایله سرفراز اولدی کندیسی واروب سمرقند
شهرنده اوتوردی • قرنداشی اسمعیلی بخارا بکلکنه کوندردی بو طریقله
کیدرک نصر قوتلندی • کلی خزینه یه و عسکره مالک اولدی
عاقبت تخت سلطنته جلوس قیلدی اول ظهور بولدی مأمون
خلیفه نک احسانیله اولمغین و لی نعمتی اونتمدی خطبه سنده خلیفه
عصر اولان کم ایسه مقدم انی اکدردی عقبنجه کندوینی ذکر ایتدررتی
وکاه کاه خلیفه جانبنه هدایا کوندردی عوض محبتدن خالی اولمدی
بعد زمان قرنداشی اسمعیل هم قوت بولدی جهت مابینلری بوزلوب
برکره ایکیسی بربریله جنک ایتدی • اکرچه که نصر بن احمد صندیسی
قرنداشی حضورنه الی باغلو کتورلدی • لکن اسمعیل انی اولدرمدی نعمتی و لی نعمتی
اولو قرنداشمدر دیو تخته کچوردی کندیسی وزیر و وکیل کبی قرشوسنده
طوردی نیجه زمان بو حال اوزره کچدی • آخر هجرتک یوز تمش
طقوزنده نصر سامانی وفات ایتدی اندن صکره اسمعیل بن احمد
سامانی فراغ باللّه تخته کچدی • ماوراء النهر سلطنتنده علم قدرینی
اثبات ایندی غایتله عاقل و دانا و اصحاب معارفه رغبت و
التفاتی هویدا پادشاه اولمغله حق جل وعلا اولادنه نصرت ویردی
بونلدن طقوز کشی به سلطنت میسر اولدی یعنی که اسمعیل بن احمد

نصر بن احمد اسمعیل

نصر بن احمد • احمد بن اسمعیل بن نوح • نصر بن احمد عبد الملک بن
نوح • منصور بن نوح بن احمد امیر نوح بن منصور • منصور بن نوح
عبد الملک بن نوح • جمعا یوز اوتوز بیل مقداری سلطنته عنوان
بولمشدی • اما چاق صکه شهریار اولان عبد الملک بن نوح
تخته کچدکده • بنده زاده لرندن سلطان محمود سبکتکین ملک
خراسانی تماما حکمنه المشدی • حد ذاتنده محمودک ولی نعمتی
ایکن • ملک موروثلرینه ال اوزاتمشدی زیرا سلطان محمودک
باباسی سبکتکین الب تکینک قولی ایدی • مزبور الب تکین
سامانیلردن نشنجی پادشاه اولان عبد الملک منصورک بنده‌سی
ایدی • بنه بویله ایکن جمله‌دن صکره شهریار اولان عبد الملک عسکرینی
صیوب بخارا جانبنه فرار ایتمشدی • وار دیغی کبی ایلک خان نام
بدبخت کلی عسکر ایله بخارا قصدنه کلمش بولنوب • اول دردمندی طوتوب
تلف ایتدی • سامانیلرک نسلی بو طریقله نهایت بولدی • بعض
مورخلر قولنجه مزبور عبد الملکک اسمعیل نام بر اوغلی قالمشدی • اول
فتنه‌ده فرار جرجان ولایتنه واردی • وکندویی بلدرمیوب تک
تنها کچنمک اوزره اولدی • اتفاق بر تنها یرده اوبورکن اعراب
بدکمانلردن بری • لباسنه طمع ایدوب اول دردی آتما سبکتکین ببان
اولندیغی اوزره سامانیلرک امراسندن الب تکینک قولی ایدی •
غایتده مدبر و سخی و بهادر و مقادیر ناسی بیلوب تشخیصه قادر اوغوری
کشی ده و لطیف و کرمی حددن زیاده بر نامدار بکار بکی اکثر اطرافنده
حاکملر ایله نیجه صواشلر ایتدی • هر برنده منصور و مظفر اولوب دولتنده بابی
باشدن آشدی • آخر کار چیپال هندی کبی قوتلو قدرتلو پادشاهله
دوغراشدی • آنی هم صیوب کفاری قیروب غزنه پای تختنی الوب

دار الملک ایدندی اندن صکره خطبه سن اوقودوب سکه سنی
یوریدوب تکرار ینه چیبالک تختنه واردی طغان نام
مشکل قلعه سن الوب اوتوز بیک عسکرینی قلیجدن کچوردی
اون بیک هندو دخی بوینو بغلو اسیر چیقاردی والدیغی
مملکتک بتخانه سن یقوب یرینه جامعلر و مسجدلر و تکیه لر
یابدردی آخر کار اوچیوز سکسن یدنجی سنه ده عمری التمش
بیش حسابنه ایکن وفات ایندی اوغلی سلطان محمود تختنه
کچوب بر عظیم القدر پادشاه اولدی اکثر ولایت هندوستانی
فتح ایدوب کلی غزالر ایلدی وشاهنامه کتابی مولانا فردوسی
طوسی انک نامنه نظم ایندی بو زمره دن دخی اون اوچ نفر
کمسنه پادشاه وصاحب نظر اول مملکتده حکم ایندیلر
بو طریقله سامانیلرک ملک و دولتلری جمیعا اولاد سبکتکینه
نقل ایلدیکه بونلردر امیر سبکتکین اوغلی محمود ومسعود بن محمود
ومحمد بن محمود ومودود بن مسعود ومسعود بن مودود وعبد الرشید
بن مسعود وفرخ زاد بن مسعود وابرهیم بن مسعود ومسعود بن
ابرهیم وارسلان شاه ابن مسعود وبهرام شاه ابن مسعود
وخسروشاه ابن بهرام وخسرو ملک ابن خسروشاه سبحان
من لا یزول ملکه ابدا **فصل خامس ملوک طاهریه زوال دولتی**
وامراء بنی اغلب حکومتی واولاد صفاریانک ابتداء شوکتیدر
ملوک آل طاهر که اوللری طاهر ذو الیمینین وایکنجیسی طلحه بن
طاهر واوچنجی طاهر بن عبد الله ودردنجی محمد بن طاهردر تاریخ
هجرتک ایکیوز سنه سنده طاهر مستولی اولدی وایکیوز الی
اللی طقوزنجی ییلده دولت صفاریلردن یعقوب بن لیثه انتقال

ایندی مزبور یعقوبک پایتختی سیستان ولایتنده دوکنجیلک
ایلیوب کچینورکن کوردیکه رنجبرلکله نفسی مرادینجه غنا حاصل
ایتمز بر وافر مبلغه مالک اولمنجه استدوکی کبی طعام ولباس
وخرجلق بولمز فوری بر قاچ سارقه باش بوغ اولدی برکیجه
حاکم ملک سیستان اولان درهم بن نصرک خزینه سن یاردی
نقود وسائر التون وکمش اثوابندن ومرصعاتدن کلی نسنه لر
کیردی لکن خزینه دن مرادینجه الجغن الوب طشره چیقاجق
مجلده معلقده بر کمش تبسی ایچنده بر شفاف نسنه کوردی
کوهر قیاس ایدوب ایندردی ونه اوله دیو دل اوروب طتدی
مکرکه طوز ایمش بنی نصرک جدلری زمانندن بری تبرکا صقلر
ایمش لیث که طوزی یلادی بکزی متغیر اولدی ودونوب اوغلینه
خطاب ایدوب ایدیکه اقدامری ایله هرکس الدیغی متاعی
ونقودی برلو برینه ایلتهلر باعثی ندر دیدکلرنده دنیاده لسانم
جاری طوز واتمک حقیدر بو سبب ایله که نان ونمک هر
طعامک لازمه سیدر اکه بناء حضرت حقک سائر نعمتلری
اکلیوب بو ایکی نسنه مذکور اولمشدر چونکه بن بو شهریارک
طوزینی طتدم من بعد حق نمکی قویوب بر نسنه الماغی مقرر قیلدم
اکر بنم خاطرم استردیلر سکز سزده بر حبه سن الملک عن قریب
بونک بدلی نه غنیمتلر اله کیره جکدر تک اوصنمک دیدی جمله
بولداشلری وکندی فراغت ایدوب صفر الید چیقوب کتدیلر
یعنی که خزینه نک قپولرین اورتوب علی حاله ترک ایتدیلر
ارته سی که خزینه دار سلطان کلدی قپولری بوزلمش وبعض نقود
وتحف طاغلمش کوردی وقت فرصتدر دیو زر وسیم وبی حساب

وبی نهایه ذی قیمت اثواب الوب کندی اوینه التدی
بعد زمان خزینه اچلمش و بودکلو مال و منال کیتمش دیو
صاچن وصقالن یولارق ودرهم بن نصرک حضورنه کلدی
و بو قضیه بین الناس شایع اولوب بولایکه اثوابدن
برنشانه بولنه دیو امراسی واغالری جست وجویه باشلدی
قاملیث بو حالی تعجب قیلدی وبعض بیگناهلره اشکنجه
امر اولنوب کشکشده جفا ایتدکلرینی اشیدوب
رحم قیلدی بهانه خوف وخشیتی قویوب بن سزک
خزینه کزی برانلری بولدم وکیملر ایدوکن تفصیل اوزره خبر
الدم بالذات پادشاهه بولندیرکز خبرین ویره یین
دیدی فی نفس الامر درهمک پاینه واردیغی کبی ماجرائی
تقریر ایلدی یعنی که خزینه سنه کیروب نهایتسز نقود و
تحف الثمنکن اول طوزدن طاتمغله جمله سی یرینه رد
ایلدکلرینی سویلدی ظاهر بودر که حالا موجود اولمیان
تحف ونقود وجواهری خزینه دارکز المشدر یوقلق
کورک دیدی فی الحقیقه خزینه دارک اولری یاصلدی
خزینه دن هرنه کیتمش ایسه انده بولندی درهم بن نصر اول خزینه داره
غضب ایلیوب سن بونجه روزکاردرکه بنم اتمکم یرسن و بونجه
انعام واحسانمه مظهرسن ینه کفران نعمه اک ایدوب فرصتنده
بویله طمع وخرسزلق ایده سن برچه احسانمزی کورمین اوغری
مجرد یاکلوب طوزیمزدن طاتمغله خزینه مزدن ال چکوب
وسائر یولداشلرینی جمیعا منع ایده سن ایرته سی حاضر اشکاله
راسیت کلدم دیو بویله بدبختلک ایده سن دیو بونجه عقاب

وزیر جانبنه واردی

وعتاب ایلدی عاقبت انواع اشکنجه وسیاست ایله اولدرو
خزینه دارلغی لیثه ویردی مزبور همان اول ساعتدن صلاح حاله
اوزره اولوب صداقت واستقامتله نیجه ییل خدمت
ایتمکله کیدرک امیرلشکر اولدی یعنی که پایه قطع ایلیوب
سردارلغله عظیم شانه بولدی وکندینک اوج اوغلی واریدی
یعقوب وعمرو وعلی اسملریله جمله سی نامدار ایدی بیوکاری یعقوب
زیاده بهادر وانک نظیری دلیر ودلاور اولمغله درهم انی ناصر
خلیفه یه تربیت ایلدی یعنی قوللانوب ایلری کلجک قولکز در دیو
بلدردی اکه بنا سردارلغله خوارج قتالنه کوندرلدی کرک انده
کرک سائر خدمتلرده منصور ومظفر اولوب کلی اشتهار
ایله دوندی بو طریقله نیجه ماه وسال صداقت اوزره خدمت
ایتمکین درهمک کرکی کبی کوزنه کیردی کندوسی پیر فانی اولوب
مملکت ضبطنه قادر اولادی اولمغین ممالک سیستانی
یعقوب بن لیثه بلدردی خلیفه جانبندن دخی تیغ وکمر کلوب
قدری افزون اولدی وبالجمله هجرتک ایکیوز اللی اوچنجی ییلنده
سیستاندن لشکر چکوب هراته واردی محمد بن طاهر جانبندن
انده حاکم اولان محمد بن اویسی منهزم قیلدی جمیع سیستانی وهراتی
وکرمانی ونیشابوری وبلخی وطبرستانی وتمام خراسانی تحت
حکومتنه کیردی اکرچه که خلیفه ایله مصافات اوزره کچنوب دوستلق
ایدردی لکن بونک شجاعتندن وحسن تدبیرندن خلیفه هر زمان وهم
ایدردی والحاصل مذکور یعقوب اون سنه حکومت ایتدکدن
صکره قولنج مرضندن فوت اولدی یرینه برادری عمرو بن لیث
جلوس ایلیوب اشتها بولدی لکن تک طورمدی وتخت حکمنده کی

مملکتنده قناعت قیلمدی • لشکر چکوب فارس ولایتنه کلدیسه
خلیفه جانبندن انده بکلربکی اولان اسمعیلی مملکتدن سوردی چیقاردی
حکمت خداوندی اثناده کندنک سنکری نام سرداری سائر
بکلری ایله اتفاق ایدوب خروج ایندی وقت محاربه ده غالب
کلوب طاهری وقرنداشی یعقوبی الهکتوردی • وفارس ولایتنی مرا
اوزره تحت حکمنه الدی • بعده مزبور طاهرک اوغلی احمد ظهور
ایلیوب ملک موروثنی کماکان ضبط ایتدی • وکندیدن صکره
اول مملکتده صلبی اوغلی خلفی خلیفه دکدی خلف دخی خیر خلف اولوب
نیجه زمان عدالتله حکومت ایتدی • وانک زمانی کچدکدن صکره
نصر بن احمد خلیفه اولدی • تا التیوز اللی سنه یه دک حکومت
وسلطنت ایلدی • پس بو ذکر اولنان یعقوب بن لیث • وطاهر
بن عمر • واحمد بن طاهر • وخلف بن احمد • ونصر بن احمد • اوچیوز ییلدن
زیاده جه پادشاهلق ایتدیلر • بین الملوک عدالت وشجاعتله
اشتهار بولدیلر • خصوصا که ابن احمد حنبلی معمر اولدی • یعنی که یوز ییل عمر
سوروب حکومتنده مستقل اولدی • بعضد قولنجه الی الآن سیستان
مملکتنده بونسلک تحت حکمنده دردیرلر • لیثک ظهورینه سبب
حق نانی ونمکی رعایت ایتدیکی ایچون اول مقابله ده ویریلن ملک و
دولت زواله ایرمدیکینی خبر ویررلر

فصل سادس زوال دولت ملوک جرجان وطلوع شمس سعادت دیلمیانکه آل بویه دیدکلریدر

بعض مورخلر آل بویه نک نسبلری بهرام کوره چیقاردیلر کندیلرینه ابن
یزدجرد نسبی آخر ملوک عجم اولان یزدجرد بن شهریاره منتهی اولور دیو
سویلر • نیجه روزکار دیلمیلر ایچنده حکومت ایتمکین بونلره دخی دیلمی
اطلاق ایدرلر • مورخ میرخواند قولنجه آل بویه نک جدلری اولان ابوشجاع بویه

اوسط مانده بر کیمسنه ایدی • علی وحسن واحمد نام اوچ اوغلی وار
ایدی • برکون منجم حضورنه وارد که بر رؤیا کورمشدی انک تعبیرین
مراد ایدی • یعنی که واقعه مده بنم ذکرمدن بر آتش فروزان چیقدی
بعض مملکتلری یقه یقه یوکسکه چکلدی • بعده اول آتش اوچ بلوک
اولدی • وهر برینک اوکنده مملکتلرک خلقی ادب وخشوعله
دیرلدی • وبو آتشلرک شعله لرندن روی زمین وآسمان برین ضیا
ایله طولوب منور اولدی • پس رؤیانک تعبیری نیجه دردیو صوردی
اول منجم تعجب ایدرک مادامکه سن بکا بر پاره آت ویا خود بر
فاخر خلعت باری اون سکه التون ویرمیه سن بو واقعه نک تعبیرینی
سندن اشتمزسن دیدی • ابوشجاع ایسه والله عمرمده بر آته مالک
اولمدم وارقامده غی قفتاندن غیری بر قفتانه دخی حسرتم بس بولمدم
اون التون ایسه موجود یوقدر • بنم خیر دعام الوب تعبیر ایدرسک
ثوابک مأمولکدن زیاده معتبردر • دیدیکی سنک اوچ اوغلک روی
زمینده سلطنت ایلیه لر • اولاری خروج ایدوب صکره ایکیسی اکثر نعمت
ایلیه لر یعنی کم بر یوزنده کی مملکتده انلرک حکومت وعدالتله رونق اولور
اما بولیکه انلرک دولتلرندن بزه ده بر حصه اوله دیدکده ابوشجاع تعبیره
دکلدی بی اختیار واف کولدی • بنم مزه لنورسن دیدی منجم ایسه اصلا
سوزندن دونمدی • اوغلدینی صوروب طالعلرین طوتدی بیوکلرینه
عماد الدوله علیکه هنوز اکا عماد الدوله لقبی قونمامشدی بخینی جمله دن
قونقو کوردی • اولا باشده اوله جق بودر دیو خبر ویردی حکمت خدا عماد الدوله
چوق زمان کچمدین اول اطرافده کی حکامدن مرداویج نام شهریاره
خدمت ایلدی • حتی انک جانبندن کرخ شهرنه حاکم اولدی کندی
لکن کرم وشجاعتی بر درجه ده ایدیکه طتلو سوزنی اشیدن یانندن بر جهت

ایرلمزدی التفاتنه مظهر دوشنلر بردخی انک خدمتنی ترک ایتمزدی
حتی برکره مرداویج کندی عسکرندن بر یوز نفرک وظیفه لرین کرخ
مالندن کوستردی انلر عماد الدوله یه کلدکده بر وجهله دیرندیکه بالفروه
جمله سی اکه قول اولوب خفیته بیعت ایتدیلر اکرچه بو احوال مرداویج
بعض مرتبه ایشتمش ایدی خوفندن آشکاره ایتمکه قادر اوله مدیسی
کاهی بعض بهانه ایله عماد الدوله یی آستانه سنه استدی اولدخی
متنبه اولمغین بعض معقول جوابلر ایله اعتذار ایدوب کتمزدی بو اثناده
تخت حکمنده کی طوقوز یوز اتلو ایله اصفهان اوزرینه یوریدی حاکم
اصفهان اولان ابن یاقوتک اون بیک مسلح لشکرینی صندردی
بعده ابن یاقوت ولایت ارجانه فرار ایتمکین اردنجه واردی انی دخی
فتح ایله اعتبار و شان بولدی بعده قرنداشی رکن الدوله یی کوندردی
کازرونی دخی تحت تصرفنه الدی اندنصکره اصفهانی پای تخت
ایدینوب اطراف ممالکده کی شهریارلر کندودن خوف چکمکه باشلدیلر
اما تاریخ بناکتی قولنجه ابتدا ظهوری تجربه اوچیوز اکیجی سنه سنده اولدیسی
بو حقیرک قولنجه صاحب ظهورک فوتنه رأس مائه دن مبشر نبی
مناسب کورلدی و بالجمله برقاچ بیک آدمه مالک اولوب یاقوتی
حاکم شیراز ایدیسی انک قصدنه یوریدی اثنتین عشرینده انی دخی
فتح ایدوب کامران عالم اولدی اکرچه که عسکره تنبیه ایدوب شهری
یغما ایتدرمدی یارنده اول برکونه کوره نلم دیدی و بو تفکر ایله سرای ده
ارقاسی اوزره یاتوب عجبا نه یردن خزینه تدارکی ممکن اوله دیو حیرته
باندی مزبور بو ملاحظه ده ایکن ناکهان سقف سرایده برییلان باشنی
چیقاردی و ینه ایچری چکوب برقاچ کره بو شیوه یی ایتدی پس
عماد الدوله حرم خدمتکارلرینه اواز ایدوب شوندن بریلان ظاهر

اولمشدر چقوب اولدرک دیدی وقتاکه اول محله چیقدیلر بر نیجه
صندوق مالامال فلوری و نقود بولدیلر و نیجه یوک تحفه قماشلر
دخی کوروب ایندردیلر عماد الدولهکه بونلری کوردی حقه شکر فراوان
ایلدی و ایرته سی اول خزینه یی لشکرک بخششنه صرف ایتدی
بعده بر استاد درزی استدیکه اول اقمشه دن خلعتلر کسدیره
عجله اوزره کندی یه و توابعنه بتشدره مکرکه نفس شیرازده بر استاد
درزی واردی اما زیاده صاغر ایدی امیر یاقوتک درزی باشیسی ایدی
و ملوک شیرازانی استخدام ایدرلردی خاصه خلعتلری اول دیکردی
بعض اهل وقوف آنی سوق ایتدیلر احضارنه آدم کندی وقتاکه
عز حضور شهریاری یه کلدی قبی چوب کنوردکی یعنی جامه کسمک
ایچون آرشون کتوردکمی دینلدی دردمند صاغر چوب لفظن اشتدی
فورقوسندن عقلن الدیروب کندودن کتدی صاندیکه چوب
مراد دکلکدر یعنی که یاقوتک سنده کی اشیاسنی نیلدیک
دیو دوکلکدر همان اغلیوب کشف راز ایلدیکه خداوندا چوبه نه
حاجت که بنده امیر یاقوتک کرانمایه خلعتلری ایچون اون
ایکی صندوق نهاندر اندن زیاده در دینلر بلانلر دیدیسی
عماد الدوله کولمکه باشلیوب وارادی انلری کتوردیو
کوندردی بلا زحمه اون ایکی صندوق خلعت و اقمشه ظهوره
کلدی و بالجمله آل بویه طرفنه ظهورایتدیلر کیدرک اطراف
ممالکه مستولی اولوب ملک بغدادی دخی تصرفلرینه الدیلر
حتی معز الدوله نام برادرینی بغداده کوندردی نیجه روزکار
خطبه و سکه ده خلیفه ایله اشتراک اوزره اولدی القصه
کاه شیراز و کاه کازرونی پای تخت ایدندیلر و کاه بغداد

دار الملکنده سلطنت ایتدیلر عماد الدوله و رکن الدوله
و معز الدوله و عضد الدوله و مؤید الدوله و فخر الدوله
و شرف الدوله و عز الدوله و صمصام الدوله و بهاء الدوله
و مجد الدوله و ابو کالنجار و سلطان الدوله و شرف الدوله
و جلال الدوله و ملک رحیم و عماد الدین و ابو منصور فولاد ستون
علی الترتیب تخت سلطنته جلوس قیلدیلر **فصل سابع**
سبکتکینلرک انتهاء دولتی و سلجوقیلرک ظهور و علو شانی
و سلطنتی بیاننده در اصلده سلجوق بقاق نام تاتارک اوغلیدر
اتراک پادشاهی بیغو نام حاکمک زماننده بوی بکلکی ایله ظهور
ایدوب انکله نوعا خصومتلر ظاهر اولمغین اقربا و تعلقاتی ایله
کوچوب ماوراء النهر طرفلرنده جنید نام مملکته کلدیلر
بعد زمان انده وفات ایلیوب اسرائیل و میکائیل و موسی
نام اوچ اوغلی قودی بعده میکائیل بر معرکه ده شهید اولدی
بیغو و طغرل و جغری و داود نام درت اولادی قالدیکم
هر بری ترکمانلرک بوی بکلری اولوب کلی جمعیت و قدرته
مالک اولدیلر حتی بونلرک قدرت و شوکتندن سلطان محمود
سبکتکین کبی غازی اوشندی البته بر یکوزینم یانمده بولنمق لازمدر
دیو اسرائیلی یاننه کتوردی بعض ناسزا کلماتنه الجنوب دائما
حبسمده بولنسون و قبیله سنک قورقوسی بدندن مؤثر اولسون
دیو کالنجار نام قلعه ده حبس ایدوب نیجه ییلدن صکره
تلف ایتدی عاقبت سلطان محمودک که اولمق مکر و تدارکنه
قونلدی اگرچه سلطان مسعود ایله اولان قصه لری تفصیل اوزره
بازلمسی تطویل کلامه باعثدر لکن اجمالا بو محلده ذکری مهم

ایدیکی ظاهر در سلطان محمود فوت اولوب سلطان مسعود
بن محمود تخته کلدکده اگرچه که آل سلجوق هنوز صاحب سکه
و صاحب خطبه دکللر ایدی لکن یادیدکلری زماندن بر ایکی
یوز بیک براز لشکره قدرتلری یتردی منقولدرکه طائفهٔ مزبوره
مقدما جیحون صوینی بری کچمزلر ایدی اوته جانبنده قونوب
کوچوب سلطان محمود ملکنه قدم بصمزلر دی شول دکه پیشکش
و آدم کوندردیلر نهر مزبوری بری کچوب شهر نسا و نیشابور
اطرافنه قونوب کوچمکه اجازت استدیلر مرحوم سلطان محمود
کلی حاصل داغنام اولمسنه طمع ایلدی طائفهٔ مزبوره نک بریه
کچمسنه اجازت ویردی هر چند که ارسلان جاذب نام بکلربکیسی
فریاد ایلدی آل سلجوقک بو خاندانه یقین کلمسی مناسب دکلدر دیو
کوردی سلطان محمود اکا التفات ایلمدی اولادنده دخی قوت و
قدرت اول دکلودر قیاس ایلدی فی الحقیقه سلطان مسعود زمانی
اولدقده آل سلجوق اوتکی حدود و سنورندن دخی یقین کلدیلر
ما بینلرنده جنک و آشوب اولمسنه هر بری بهانه اردی
حتی بر کره سلطان مسعود دشمن بیک نامدار آنکو و اوتوز بیک
کزیده پیاده ایله سلجوقیلرک منعنه متوجه اولدی بیک بیلده
ظهوره کلمین جنکلر اول اثناده ظهوره کلمشکن ینه سلجوقیلر
نصرت و قوتده و کندی عسکری کسر و هزیمتده ایدوکی تعیین بولدی
القصه بر کره بحر تنک در توز بیکرمی طقوزنده لشکری صندردی
داود بن سلجوق قل اللهم مالک الملک آیتن اوقویرق مسعود
حرمنه کیردی حتی کچوب تخت زرینه جلوس قیلدی بعده
مملکت خراسانی دولتوب داود کندی مرد ممتاز بن الدی

طغرل بیک لشکر چکوب قهستان وطبرستان وزنجان وهمدان
وقزوین مملکتلرین فتح ایلدی کندی نامنه خطبه وسکه مقرر
اولدی قرنداشی چغری بک دخی جنود نامعدود ایله بلخ ولایتینه
واردی جمیع توابعی که مضافاتی ایله اولدخی ویرلدی ضبط ایتدی
بو حال ایله بشیوز اوچ سنه سنه دک غزنه ده اولوب غزنه ده
الدن کتمکله هندوستان ولایتنک بعض کوشه لرنده روزکارلرینی
کچوردیلر چاق صکره صاحب تاج وتخت اولان خسرو ملك
ابن خسروشاه زماننده بشیوز سکسن اوچ تاریخنده غیاث الدین
محمد غوری غزنه یی الوب پای تخت ایدندی خسرو ملك
هند جانبنده بولنوب تکرار غزنه فتحنه چاره ایده مدی حدّ ذاتنده
رحم وشفقتی غالب وکیمه کرکسه سرتین فاش ایدر بر غافل
پادشاه اولمغین متغلبه خادملر وعورتلر امور مملکته قارشدیلر
ارباب مناصبی چوق چوق دکندرمکله فقیر الحال قودیلر
مزبور سلطان غیاث الدین غوری که بو حالی اشتدی
عورت واوغلان حکومته قارشدیغی کبی آلوب مرادینی
ییتدی بعد زمان خسرو ملك زمان ایله انک یانینه وارد
کندویه واهل وعیالنه شهادت شربتین ایچروب آل سبکتکین
منقرض اولوب کتدی مثلا امیر ناصر سبکتکین وسلطان محمود
غزنین وسلطان محمد بن محمود وسلطان مسعود بن محمود ومودود
بن مسعود وفرخزاد بن مسعود ومسعود بن ابراهیم وارسلان
شاه ابن مسعود وبهرام شاه ابن مسعود وخسروشاه
ابن بهرامشاه وخسرو ملك ابن خسروشاه که جمیعا اون
ایکی پادشاه نامدار ایدیکه ایکیوز التی ییل سلطنت ایتدکلری

مشهور

مشهور دار ودیار ایدی عاقبت ملک دولتلری دشمنلرینه نقل
ایتدی آللری التنده رعیتلری اولان سلجوقی ترکمانلر ظهور ایدوب
اول تازه نهالین مملکتلری الرندن الدی اولادی ولا ملکه سبب سلطان
محمودك طمع خامی اولدی یعنی که قیون حقلرندن کلی خزینه
حاصل اولوردیو سلجوقیلره جیحون صوینی بری کچوب مملکتنده
قونوب کوچمکله اجازت ویرسندن ظهور بولدی
ثانیا اوغلی سلطان محمود اغر باشلولق ایتمیوب ایکیده بر
لشکر چکوب سلجوقیلرك اوزرینه واروب یوزلرین
وکوزلرین اچمغله تعیین بولدی ثالث خسرو ملک شاه که بو
جمله نک آخریدر سلطنت ناموسی ایله مقید اولمیوب غایتده
سلیم وحلیم اولمغین زمان دولتنده عورتلر وخادملر امور
مملکته واهل منصبه قارشوب بکلر وبکلربکیلرك غنیلری فقیر
اولوب منصبلر صیق صیق دکشمکله بیوك وکوچك بلورسز
اولوب آلوب ویرن بلورسز اولمغله نظام مملکت اختلال
یوز طوتدی یعنی کبیر وملکلری دشمنلره نقل ایدوب یعنی اولاد
سبکتکینك غنیلری فقیر وشهزاده لری بوینی بغلو اسیر اولوب
دولت وعزتله غالبا اولنلر مغموم وحزین وحقیر اولدیلر
سفرلرنده صباح واخشام یکرمی بش جنس طعام وحلویات
پشوب هر اوینده بش درلو اتمک یمک معتاد اولان
متنعملر بر دیلم قوری اتمکه محتاج اولملری تحقق بولدی اما سلجوقیلرك
ظهورنه ودولتنه باعث اولان مجرد کندولرك همت بلندلری
وحسن تدبیرلری ایله حرکتلری ویورلمیوب اوشنیوب سلطنت
حصولنه سعی وقتلری اولمشدی

فصل ثامن سلجوقیلرك کرمان

جانبنده کی شعبه نک ابتداء حکومتی وبعد زمان ملک و دولتلرینک آخره نقلی خصوصنده در سلجوقیلرک اکنجی شعبه سی که ملک کرمان حکومتن ایدنلرک مشهورلریدر یعنی که مجرنک درتیوز اوتوز اوچنجی ییلنده طغرل سلجوقی و قرنداشلری عجم مملکتنده استقلال بولدقده اولا داود بن جغرک سلجوقی کرمانه ملکنه پادشاه اولدی کیدرک قوت بولوب یکرمی ییلدن صکره شیراز ممالکنه دخی مالک اولوب کلی شهرتی بولدی یعنی که دیلمیلردن اول ایام کرمان پادشاهلرینک دولتی عیبی ایله مزبوره نقل ایلدی اما یوز ییل مقداری سلطنت ایدکدنصکره کندویه غرور حاصل اولدی اقرباسندن سلطان الب ارسلان کبی قوی پادشاهه قرشو طوروب بعد زمانه اوغلی ملکشاهه مقابل اولوب جنک ایتمکله طوتیلوب برزمان محبوس اولدقدنصکره زهر ایله هلاک قیلدی اوتوز ایکی ییل مقداری حکومت ایتدکدنصکره باشنه بوحال کلدی بعده سلطنت اون ایکی ییل سلطان شاه ابن ملک قاورد ضبطنده اولدی واول وفات ایتدکدنصکره اون اوچ ییل برادری توران شاه سلطنت قیلدی بردن صکره ملک مورونلری انک اوغلی امیرتران شاهه دکدی آبا واجدادی طریقن طوتوب آنی الحاد وادیسنه دوشرمکین ه وکرمانه ولایتی رعایاسنه کوناکون ظلم وجفالر ایتمکین بش سنه حکومت ایتدکدنصکره قتل اولندی بعده ارسلان شاه ابن کرمانه انک خوفندن بکنه لر بوجاغنده اختفا اوزره ایکن صدر سلطنته دعوت اولندی کمال عدل وداد ایله قرق ایکی ییل حکومت قیلدی آخر بشیوز اوتوز

التی ییلنده وفات ایلدی بعده اون درت یاشنده براوغلنه جلوس مقرر اولدی اولدخی عمر سوروب وفات ایدکده طغرل شاه صدر حکومته کچوب اون ایکی ییل حکمن یورتدی واول فوت اولدقده ارسلان شاه و بهرام شاه و توران شاه نام اوچ اوغلی قالوب یکرمی ییل تمام اوچ شهریار بنام جنک وجدال ایتدیلر اماکه ملک مورونلرینی بیقوب رعایاسن فقیر ایلیوب لشکری مفلس ومدیون دوشوب کرمان مملکتی نیز اولشوب بیوب قورمش درخته دوندردیلر بونلردنصکره برمدت محمد شاه ابن بهرام شاه اولدی لکن نظام احوالی ممکن اولمیوب مبارک شاه سلجوقی بعض اقربا و تعلقات معاونتیله تخت حکمنه الدی یوز قرق ییله یقین تخت تصرفلرنده اولان ملک مورونلری اللرندن چیقدی زوال ملک و دولته باعث اوج برادر بری برینه دوشوب متصل سفا ایتمکله سپاه طائفه سی فقیر اولوب رعایا ایله اوج پادشاهک لشکرلری قهرنه دوینه میوب پراکنده اولدیلر وسائر خلق الم چکوب حضور وراحت بولمدیلر ایدی

فصل تاسع روم ولایتنده سلجوقیلرک ابتداء ظهور دولتی وملوک دانشمندیه نک زوال سلطنتیدر

ملوک دانشمندیه که سید بطال غازی اولادندن صاحب کرامات ومجاهده سی غالب نصرت ملک احمد دانشمند که روزگارله روم ولایتنده غزا ایدوب طوغدیغی ملطیه شهری ایکن اندن لشکر چکوب کلوب سیواس ونیکسار وتوقات وامسیه وچورم واسکلیب نام شهرلری وبچه

کرمانه ولایتنه

وزیری

یرلری قلیجی ایله آچوب متصرف اولدقدن صکره وفات ایلدی
ارتوخینک اقوامنه که بعد الاسلام نامی مهربانه قونلمشدی
تفصیلی رقاب الجهاد نام کتابده بیان اولنمشدر • ملک
دانشمندیه دن صکره • اوغلی محمد غازی طفل بولنوب •
کفارک هجومنه مقاومت ایتمسی ممکن اولمامغین مذکوره
اقوامنه مزبور ملک غازی یی آلوب بغداد شهرنه
وارمشدی • اول زمانده خلیفهٔ عصر اولان مقتدر بالله محمد
جانبنه واقع حالی بلدرمشدر • خلیفه دخی انلره کلی رعایت و
اکرام ایلیوب سلیمان شاه سلجوقینک بلبس نام قزقرنداشنی
ملک محمد غازی یه نکاح ایدی • مابینلرنده بر وجهله الفت یروب
ربط ایتدکدن صکره سلیمان شاه سلجوقی یی روم ولایتنه
پادشاه نام زد قیلدی • و ملک محمد غازی سر عسکر اولوب
حسن مدارا ایله جمله لرینی اصلح لدی • انلرکه طوغری ملک رومه
واردیلر • نیجه ییللر محبت و مصافات ایله کچندیلر • بعد زمان
قونیه یی پای تخت ایدندیلر • یکرمی ییل سلطنت ایدوب حدود
رومده کچندی • بعده قرق ییل دخی برادری قلیج ارسلان حکومت
ایلدی • واول فوت اولدقدنصکره اوغلی سلطان مسعودینه
ملوک دانشمندیه ایله اختلاط اوزره اون طقوز ییل الده
ویردی • آخرکار اول دخی وفات ایدوب • اوغلی دیگر قلیج ارسلان
تخته کچدی • واون ایکی برار و نامدار شهزاده لری وجوده کلوب
وحاصل اولوب هر بری شجاعت وسخاوت ایله امتیاز بولدی
بونلر زماننده ملک دانشمندیلر اولادی رغبتدن دوشوب
سیواس وقیصریه الریندن الدی • حتی بر تاریخده حکومت روم که

ملوک

ملوک دانشمندیه دن ملک ذوالنون النده ایدی • حاکم
شام اولان نور الدین شهید جانبنه واردی • اندن یاردم
طلب ایتمکله • فخر الدین عبد المسیح نام وکیلنی عسکر ایله
کوندروب سیواس وقیصریه یی ینه آلوب ملک ذوالنونه ضبط
ایتدردی • فاما آز زمان کچمدی • بوکره قلیج ارسلانم اسمعیلک تخت
حکمنده کی بکلر ایله خبرلشدی • و انلره رعایته متعلق نیجه عهد و
کفت ایتدی • تاکه دردمند اسمعیلی اولدردیلر جمله قلیج ارسلانک
تحت بیعتنه کردیلر • بوندن صکره که مملکته وسعت کلدی
قلیج ارسلان ولایت رومی اون ایکی اوغلنه توزیع ایلدیکه
تفصیلی محلنده یازلمشدر • وعلاء الدین بک منشی تاریخندن
اخذ اولنمشدر • میرخواند مورخ وسائر اهل تاریخ یازدقلری که
سلیمان بن قتلمش عزم فتح شام ایدوب بعده انطاکیه یی
تسخیر ایتدیکی زمانده فوت اولوب رومه وارمشدر سلجوقیلردن
اولا رومه واروب قونیه یی تختگاه ایدینن دواد دیدکلری
یعلم الله صحیح دکلدر • اصح اولان اول یازیلان تقریر ایدیکی مقرردر
پس روم دار الملکنده سلطنت ایدن آل سلجوق امیر سلیمان
بن قوتلمش وداود بن سلیمان • وقلیج ارسلان ابن سلیمان و سلطان
مسعود بن قلیج ارسلان • ودیگر قلیج ارسلان ابن مسعود • وغیاث
الدین کیخسرو • و رکن الدین سلیمان • وعز الدین قلیج ارسلان
وغیاث الدین کیخسرو ثانی • و رکن الدین سلیمان ودیگر کیخسرو
وغیاث الدین مسعود وکیقباد بن فرامرزدرکه بو جمله اون التی پادشاه
مختصر ودر • ایکیوز یکرمی ییل مقداری عدالت ایله حکومت ایتدکلری
معلوم خلق وعالمدر • فلاجرم اولاد دانشمندیه نک دولتلری

وعز الدین کیکاوس وعلاء الدین
کیقباد وغیاث الدین کیخسرو صح

منقرض اولمغله • امرا وعسکر بربریله امتزاج ایدوب زیر وزبر
قالوب نه بللو دوست • ونه بللو دشمن اولمالریندن اولمشدر
زیراکه آخرلری اولان ملک اسمعیل کنده وخواصینه وبکلربکی
سلجوقیلردن کیمسنه قادر اولمیوب • آخر اندک مکری ایله باشندن
چیقوب • دولتی نهایتنه ایرمشدر فصل عاشر در انتهاء دولت
سلجوقیان وابتداء سلطنت خوارزم شاهیان تفصیلی بیانندهدر
بونلر آل سلجوقک بنده وبنده زادهلریدر زیراکه خوارزم مملکتنک
پادشاهلرینه جد نامدار اولان نوشتکین غرجه درکه سلطان
ملکشاه قوللرندن بلکابکینک قولیدر افندیسی وفاتندن
صکره • نوشتکین عقل وفراست وتدبیرله ممتاز اولدی
کیدرک خوارزم مالنه قوله بیلدی • انک بیوک اوغلی که قطب الدین
محمد در باباسندن صکره اکا التفات اولنور • برکیارق
زماننده وسلطان سنجرک سلطنتی اثناسنده خوارزم حکومتی
ویرلدی • انک اول خوارزمشاه لقبیله تعیین قلندی • اول
زماننده که خوارزم شهری معمورلکی جهتندن مصر وشامه غالب
اکلوردی • اوتوز بیل علی التوالی قطب الدین محمد اکه والی اولدی
علم وفضل وشعرا وحکمانک حقنده کلی عنایتلر ایدوب برفرد
کندودن انجمدی • ولو مقدار زمانه برکره جک سلطان سنجر
آستانسنه واردی • وبرکره دخی اوغلی اتسزی گوندردی اندن صکره
برکره دخی وارمق میسر اولمدی • فضلادن ابوالمعالی رازی مزبورک
یارلرندن ایدی • نجه نجه لطف واحسانن گورمشدی • وشول زمانکه
سلطان سنجر غزان طائفهسنه گرفتار اولوب حبسده قالدی •
مزبور اول فرصتده خطبه وسکهیی کندی نامنه ایلیوب میدانی

آلدی

آلدی اما هر طرفدن احمق والیق صدالری عیوقه واردی • بعده
اوغلی اتسز یکرمی طقوز بیل حکومت قیلدی • وانک فرزندی
ایل ارسلان • وبیوک اولادی سلطانشاه • وتکش خان قرق
بش بیل مقداری سلطنت ایلدیلر • بعده هجرتک بشیوز
طقسان التی بیلنده • سلطان محمد خوارزمشاه تخته جلوس قیلدی
بعد ذلک سلطان جلال الدین بن محمد خان • وسلطان غیاث
الدین بن محمد خان • وسلطان رکن الدین محمد خان جد کبیرلری
قطب الدیندن صکره سکسن بیل مقداری سلطنت ایدوب
اصلا کندیلره برخصم قوی بولنمیکن • وجنگیزخان کبی صاحب ظهور
آنی غیریلر کبی بلمیوب سلطان محمد ایله خبرلشوب عهدلشمهسی مقرر
ایکن • اول تاریخده خلیفهٔ بغداد اولان ناصر الدین الله مابینلرنده
عداوت پیدا اولدی • البته بن خلفاء آل عباسی رفع ایدهرین اولاد
علیدن سیّد علاء الملک ترمذیدن بیعت ایدرین دیو لشکر
چکدی • مزبور سیدی یاننه الوب ملک بغداده متوجه اولدی
دیناور یانلرینه واردقده خلیفه یه کلی احتیاط قلدی • مابینی اصلاح
ایچون قطب الآفاق شیخ شهاب الدین سهروردی حضرتلرینی
رسول گوندردی • فاما سلطان مغرور اول عزیزه هرگز التفات
ایتمدی • ومجلسنده اوتورمغه رخصت ویرمدی البته عنادنده مصر اولدی
شیخ بزرگوار دخی قلب مکسور ایله که حضور سلطاندن خروج ایلدی
یارب بو ظالم ملک سزاسنه گوره جزاسنی ویر دیدی • پس دعاسی
مقبول اولوب شدت شتاده مزبورک ملکنه مسلط اولهسی
نجه لرک اتدی اولوب نجه سنک الی ایاغی دوشدی • بالضروره
مکسور ومنهزم اولوب یولدن دوندی • بغداده وارمسنه روزگار

ال وبرمدی • لکن ناصر خلیفه مکرندن امین اولمدیغندن کرک بودرکه
جنکیز خانی بوکه مسلط ایده وزدیدی • اکرچه که بعض علما ناصر خلیفه‌یی
بومکردن منع ایتدیلر • مجرد سلطان محمده انجمنکله بربلوک کافر
لشکرینی ولایت اسلامیه کتورمک سزک شانکزه لایق دکلدر
دیو جوابلر ویردیلر • لکن خلیفه اول سوزلره قولاق طوتمدی • جنکیز خانک
سرداری محمود یلواجه آدم ومکتوب کوندرمکی مقرر ایتدی لکن اول
کیده جک یوللرک درت آیلق مسافه‌سی خوارزم شاه
ممالکیدر دیدیلر • مباداکه آدملری طوتهلر • مکتوبکز اکه ایله‌لر دیلیکت عداوته
باعث اوله دیو منعنه سعی ایلدیلر • فاما نه معقید اولمادی اول
کوندره جکی رسولک باشنی تراش ایتدردی • بعده اکنه ایله جنکیز
خانی دعوت مضمونتی یازدردی • واوستنه جوید دوکدیروب عرب
طائفه‌سی کبی اللرینه ویوزلرینه نقش ایتدردکلری خط اسلوبنده رسم
ایتدردی • رسولک برهفته کچوب تراشی کلدیکی کبی اول یازیلر
کورنمز اولدی • وبالجمله خرجلغن ویردیلر • اول کمسنه‌یی محمود یلواجه
کوندردیلر • وقتاکه اول رسول اکا واردی • اوکنه دوشوب ساعتیله
جنکیزه ایلتدی • خلیفه اصمرلدیغی سوزلری سویلدی حتی جنکیز تهمال
ایلمیوب سوزکده صادق ایسهک دلیل لازمدر دیدی • اول شخص
دخی جنکیز شبهه‌سن زائل ایلدی • بنم باشمی تراش ایلک سوزمک
صحتنی بلوب تحسین وسابنی ایلک دیو سویلدی • فی نفس الامر
باشنی که قازدیلر سوزینک حقیقتنی بلوب اعتماد ایتدیلر •
لکن بی‌سبب وبی خصومت خوارزم شاهه توجهی مناسب
کورمدیلر • البته حرکتمه برسبب لازمدر جوابنی ویردیلر • حکمت خدا انکدر
عقبنجه سلطان محمدک عداوتی وخشونتی ظاهر اولدی • جنکیز طرفندن

بخارنه

بخارنله اترار شهرینه کلن بازرکانلرینی اترار حاکمی اینالجق طوتوب
ماللرینی کرفت ایدوب خوارزم شاهه بلدرشدی • انلر دخی
مستانه‌لکی حالنده اول بی‌کناهلرک قتلنی امر ایدوب ماللرینی
خزینه‌سنه کتورتمشدی • بو قصه جنکیزه عرض اولندی بلکه اترار
حاکمی بو فعلی ایله مرسلطان محمدک خبری اولمیه دیو توقف ایلدی
واقع حالی یازوب برار ایلجیلر کوندروب اترار حاکمی اینالجغی
طلب ایتدی • اکر اول کستاخی بزه کوندررسکز سزکله صلحمز صلحدر
دیو سویلدی • فاما بو سوزلر سلطان محمده اثر ایلمدی • حدتندن قهر ایدوب
جنکیزک ایلجیلرین اولدردی • بو کره خلیفه‌نک رجاسی اوزره مغول
لشکرینک بغداده توجهی مقرر اولدی • لکن کندینه مقدم جوجی
نام اوغلی یکرمی بیک مقداری آدم ایله کوندردی • اترار حاکمنی
طوتوب کتورمسی امر اولندی • وقتاکه اول میرزا اترار طرفنه
کلدی خوارزم شاه اول حوالیده بولندی یانینده موجود اولان
التمش بیک مقداری آدم ایله جوجی خان عسکرینه مقابل اولدی
هرنه قدر که خوارزم شاهه کوندردی بزسزکله جنکه مأمور دکلز
آتامز ایلچیلرینی قالدرمغیچون کوندردر مجبور دکلز دیدی مفید اولموب
لکن جانبک بها درلری جنکه اقدام ایلدیلر • آز قالدیکه سلطان محمد
الرینه کیره • وباخود هلاک اولمق مرتبه‌سنه ایره آخر کار بیک
بلا ایله ایریلالدی • همان بو محاربه‌دن مغول لشکرینک کمال قوتنی
بلدی خوارزم شاهک کوزینی قورقودوب دخی جنکه توجه اهتمامه
مقرر اولدی • فی نفس الامر جنکیزک کلوب بغلندیکی کبی اشد لکدی
کندینک حاضر ومهیا درت یوز بیک عسکری موجود ایکن
محی فقطه نامنه پراکنده قلمق فکرنده اولدی • بو وجهله که التی بیک

نفر انزار حکومته تعیین اولنه واون بیک آدم فرجه حاجب ایله
جنکیزه قارشو واره • واون بیک لشکری بخارا حفظی ایچون
کوندریله • ویوز اون بیک کزیده عسکر ایله بعض خانلری سمرقند
حفظنه صرف مقدور قله • والتمش بیک نامدار وجکردار دیرک
آدم دخی قلعه لر تعمیرنه مأمور اولوب اداء خدمته روانه اوله •
ویوز اللی بیک مقداری خواص وبهادر وقت وقت صواشه
قادر لشکر کندی ایله بوله • بومنوال اوزره تخته طوغری جکلدی •
بنم اوسته کلن بر دشمندرکه اللرندن بر رقالمجیلرین برافه لر
اک بیوک قلعه نک خندقنی طوله دیو هر اوغرادوغی ولایت
خلقنه سویلدی • صعب ودشوار برلره جکلک دیو ضعف قلبه
باعث نصیحت ایکه جکلدی کندی بردخی سلطنت یوزنی کورمدی
اوغلی جلال الدین نصف لشکری بکا تعیین ایله سن کندک عراقه
ایدنیکک یرده مختفی اول دیدی • انک تدبیریله عمل ایلمدی امدی
بوخصوصده باعث زوال ملک اولان سلطان محمدک مدارایه
قادر اولمیوب • وتدبیرسزلکی اولدی • ثانیا سابقا مشایخ کباردن
بریرنی قتل ایتمه سی ایله بعده شیخ شهاب الدین سهروردی کبی ولی
کزینه اهانت ایدوب بددعاسنی المغله تعیین بولدی اکرچه که
کندودنصکره اوغلی سلطان جلال الدین وغیاث الدین
وسلطان رکن الدین نام اولادی کاه هندده کاه ممالک محمده
کورنوب • ملک موروثنه ال اوزاندی • لکن اولاد جنکیز
ومغول عسکری کیجه جندبرستیز غالب محض اولمغین احوال
نظام بولمیوب • سلسله لری منقرض اولدی کندی اون برنجی

فصل جنکیز خانک ابتداء دولتی ومغول سلاطینلرندن کن خانک

وبعض

وبعض حالکک زوال مملکته شرحنده در جنکیز خانک باشی
اوغوز خانه اوغلی کن خانه وارروب نهایت بولور والده سندن
طوغدیغی جینده اوجی ایچی قانله طولمش بولنوب حکما ومنجمین
غایتده خونی وبی رحم باذشاه صاحبقران اوله جقدر دیو خبر
ویردیلر • القصه جنکیز بر پادشاه ایدیکه ابتداء ظهورندن آخر
عمرنه دکن هر نه یه متوجه اولدی ایسه فتح ونصرت میسر اولوب
ازدیاد دولتی تحقق بولدی • هیچ بر محاربه ده شکست اولمق اوغرامدی
حالاکه دیانت واسلامنک صحتی دخی متعین اولمامشدی •
هنوز طفل صغیر ایکن اوتورمه سن وطورمه سن وسائر اوغلانجقلره
خدمت بیورسنی البته عالمکیر پادشاه اولمسنه دلالت ایدرکی
بالغ اولدقده بنوب ایمه طریقنی تحصیل ایدوب واوق المقده
وکرز صالمده وبونک امثالی لعب وسلحشورلقده • بکلر
ایچنده ممتاز اولوب • اول تاریخده پادشاه اولان اونک خان
حضورنه واردی • کلی التفاته مظهر دشدی واکه اغنا ایله امرادن
بربینک قرینی الدی • اوکن جغتا یوش تولی نام درت اوغلی
وجوده کلدی • ودائما اونک خانه ایله بیوب ایچوب مجلسنده
کستاخانه سوز سویلکه رخصت بولوب هرنسنه انکا نسبتیله
اولمغه باشلدی • بناء علی ذلک وزراسی وبکلری اتفاقله جنکیز
خانی اکا کجدیلر بولقیده خروج ایدوب تاج وتختنه قصد
ایتمک مقرر دردیلر • بیلدیلرسه ایلدیلر اعتقادنی دوندردیلر
خلوص عداوته مبدل قلدیلر • جنکیز خان کندی قبیله سیله قونوب
اوتورر کن کزیده عسکر ایله شبیخون اتمکی مقرر ایلدیلر • بهانم
ایچلرندن کل وباده نام ایکی نوجوان واروب جنکیز خانه خبر ویردیلر

پس اول عسکر که بالوجه نام محلّه واروب جنکیز و توابعی
باصوب قلعه‌دن کچرلکه مقرّر قلدیلر • لکن جنکیز مقدمجه خبیر
اولمغین حسن تدبیر ایدوب چادرلرینی جزئی آدمله الیقویوب
وکندیسی یرار اتلولر ایله آخیره یوسی قوروب آت اوزرنده
آنلره منتظر اولدی طوردی • پس دونی یاریسی اولدقده که
اونک خان لشکری کلوب جنکیزک لشکرینی باصدیلر
بولدقلرینی تاراج ویغمایه مشغول اولدیلر • جنکیز درت طرفدن
جنک قصدیله یوسودن یوشندن حمل اولدوه اول کلن عسکرک
اوزنه بیکن طبراغه دوشردی • اندنصکره قول و قرارلری اوزره کناره
چکلوب • دشمن لشکرینی قراکوده قوشادوب تماشایه
طوردی • عسکر مغول بربرلرینه قلیج قویوب صباحه دک بر
برینی قیردیلر • جنکیز خان توابعی ایله متصل آنلره اوق یاغدردی
کندیلر فراغ بالله محل خوف وخطردن طشره طوروب اول کلن
قومک اکثرینی مجروح قلدی لشکرینه ضرر اولمدی • بو طریقله
کیجه ایله منهزم اولوب • کلّی رسوا ایلغله اونک خاننی اوردوسنه
ییندیلر • جنکیز الیه شاد و خندان ارتسی دیوان ایلدی • واحتیاط
خبرن کل و باده نام ایکی نوجوانه وافر انعام واحسان ایدوب
ترخانلق یعنی معافلق امرینی ویردی • وکندینک درت بیتمشر
یراریکت اوغللرینه برر حکومت تعیین ایدوب خروج ایتمک
مهمّاتنی ترتیب ایتمکه باشلدی نیجه اونک خانک عسکرینی
صیدی • عاقبت بالذات کندیسی کیدی صواش ایتدی آکثر
جنکده جنکیزیلر الندہ هلاک اولدیلر • وبالجمله دشمنی قالمادی هر طرفدن
دولت کندویه یوز طوتدی اکه بنا مغول سرداری ال اوروب

بیعت

بیعت قلدیلر • بلا تأخیر عظیم عسکر چکوب اول کشت قبچاق
ولایتلرینی تحت حکمنه آلدی • بعده خوارزم شاه ممالکنه صالنوب
ماوراء النهر مملکتلرینی فتح وتسخیر ایلدی • عاقبت هند وسنده
و فارس و خراسانه ونیجه ممالک آباداندن فتوحاتیله
کامران وصاحبقران اولدی • محصّل بحر تک لشبوزطقسان بر
ییلنده حرکت ایتدی • التیوز تاریخنده صاحبقران شهری
هفت اقلیمه یتدی یکرمی ییل حکومت ایتدکدن صکره
یتمش ایکی ییل عمر سوروب بعده فوت اولوب اورتانجه اوغلی
اوکتا خان و انک اردنجه کیول خان بعده ملکوقان و هلاکو
خان • و قبلان خان • وتیمور خان • واق خان • ونکوواربن
هلاکو خان • وکیخاتو خان • و باینده ر خان • وغازان خان وسلطان
محمد خدابنده • وسلطان ابوسعید • واربه خان • وطغا تیمور خان
حکومت ایلدیلر • بعده نظاملری اختلاله یوز طوتوب ملوک
طوایفه دوتوب اطراف حاکملری هر بری سلطنت دعواسن
ایلدی • بیشه زار قفقان ارسلاندن خالی اولمغله دلکولر قوردلر
برزده ارسلانلر دیکه باشلدیلر • یعنی که فارس ولایتنی ال مظفر الدین
آذربایجان مملکتنی ایلخانیلر ضبط ایتدی • وملک خراسانی
سربداران تحت حکمنه الدی • بو طریقله ال جنکیز بکلرینه برلتانلق
دوشوب ججر تک یدیوز قرق ایکنجی ییلنده ملکاری خلل پذیر
اولدی • بو تقدیرجه آل جنکیزک زمان سلطنتلری یوز قرق
بش ییل ایدیکی تعیین بولدی علی الخصوص شول دکلو واقف
مملکت ایدیکه ولایتلر اورته سنده طورلسه درت طرفنه
بر ریلق یول مسافه‌لری مقرّر ایدی • بو مغوللرک عظیم ملکلر اوغورد

هبا اولدی ایجق دللرده برقوری ناملری عزیز ایکن ذلیل
اولوب ایللره محتاج قالدی اما باعث زوال ملک
ودولت جنکیز اولادی بربرینه دوشوب اتفاقلری بوزیلوب
دوستلقدن عداوته دونمکله اولدی خصوصا که جنکیز بو
حالتی اکلیوب کندیلره نصیحت ایتمشدی سزکه بربریکزه
دوشوب جنک وجداله باشلیه سز قوتکز ضعفه مبدل
اولور اندن صکره عدولریکز سزی بربر حقلیوب دولتکز
فنا زوال بولور دیمشدی حتی ایام سلطنتنده برکون کرسی
اوزرنده اوتوروب اوق آتاردی شهزاده لری یاننده
سردارلری قارشوسنده ال قاوشروب سیره ایدرلردی
آتدیغی اوقلردن برینی بعده ایکسنی اوچنی دوردنی بشنی
براوغوردن جغتای نام اوغلنک الینه وردی شکست
ایله دیو امر ایتدی جغتای اون اوقه وارنجه براوغوردن
طوتوب شکست ایله بوردقده قیراغه قادر اولمدی پس
جنکیز خان اولادینه بقوب یعنی که اول قرقلرینز رفرلیه کوسترو
خطاب ایلدی مادامکه سز اتفاق ایتمیوب برر ایکیشر
دشمنه کیده سز بو دفعه شکست اولان اوق بابه لر بینه
دونه سز فاما شول زمانکه اتفاقله بربرده بولنه سز نه دشمنه
مغلوب اولورسز ونه خود صنه سز دیو سویلدی حالا که زمان مروریله
اول نصیحتی اونتدیلر بربرلرینه دوشوب ملک ودولتلرندن
محروم اولوب ذلته دوشدیلر اون ایکنجی فصل موصل وحلب
وشام طرفلرنده ظهور ایلیان اتابکلرک ظهور دولتی
وبعض حکاملک زوال حکومتیدر آل سلجوقدن اولان پادشاهلرک

قانونلری بویله ایدیکه همانکه بر شهزاده لری طوغسه دایه سی
وسائر لازمه سی ایله بر حاکمه تسلیم اولنوب نامی اتابک
قونلوردی پس بو زمره نک بریلوکی موصل وحلب وشام
حکومتن ایدنلردرکه جمله دن اولی اتسز بن ارتق خوارزمیدرکه
ملک شاه ابن الب ارسلان سلجوقینک بکلرندن
وشهزاده سنه لالالق ایتمش سردارلرندن ایکن مستنصر
بالله علوی پادشاه مصر اولدیغی ایامده مزبور اتسز لشکر چکوب
درنیوز التمش اوچ ییلنده بیت المقدسه واردی قدس
شریفی ورمله یی مستنصرک وکیللری الندن الدی بعده
شام شریفی محاصره قلوب خلقنه کلی اضطراب ویردی
آخر فتح ایده میوب کوجه کندی بعده التمش سکز
سنه سنده ینه شامه واردی بو کره فرصتن دوشروب فتح
ایلدی خلیفهٔ فاطمیه نک خطبه سنی کسدیروب کندی خطبه سنی
اوقتدی فاما حد ذاتنده ظلمه مائل بداخلاق اولمغین دیار شام
خلقی کندی ایله امتزاج ایدمدی تکالیفنه طاقت کتوره میوب
اکثر رعایا غیری ممالکه طاغلدی بو خبرلر ملک سلجوقی یه نقل اولندقده
لشکر چکوب ولایت شامی انک الندن الدی کندی
قرنداشی تاج الدوله تتش ابن الب ارسلانه ویردی شول زمان
تتش شام شریفه کلدی اتسز اکه عناد ایتمکه قادر اولمیوب
تعظیم ایچون قرشو چیقدی لکن تتش اکه انجندیکی ینم رعایتده
قصور ایدوب تحقیر قصد ایلدی دیو اتسزی طوتوب قتل ایتدی
بعد زمان مزبور تتش دخی برکنارق شاهله ری قرنده جنک ایدرکن
هلاک اولدقدنصکره دخی وقاق نام اوغلی کندی ایله بله بولنوب انک

دخی قتلی تحقق بولدی • وبعضلر قولنجه وفاق اول جنکده دوشمیوب
باباسندن صکره رضوان نام قرنداشی تخته چقدقده بچه روزکار هلاکی
بنتنه اردنجه اولدی بعده تاج الدوله بن رضوان • وسلطان شاه
ابن رضوان • وتاج الملوک بوری بن طغتکین • وشمس الملوک بن
بوری وقرنداشی جمال الدین محمد واوغلی مجیر الدین ارتق بن محمد
بن بوری تخته چقدی • بونلرک زمان سلطنتلری تخمیناً هجرتک
بشیوز قرق طقوز ییلنده • ملک نور الدین شهید شام
خلقنک دعوتیله حلبدن دمشقه واردی مزبور مجیر الدینه
وجه معاشی ایچون نابلوس سنجاغنی توجیهن مناسب کوردی لکن
قبولنی عار ایدوب بغداده وارنه کتدی • وبالجمله مدت حکومت
بنی طغتکین القی ییلدن زیاده جه ایکن مجیر الدینک یاردمسیزلکی
وخلقه دشنام ایدوب رنجیده ایتدیکی حقیقتی وایکیده برده فرنک
لشکری شام وقدس شریفه کلوب منعنه قادر اولمدیغی ضعف
قوتی خصوصاً عطا نام خادمی امور سلطنته قاریشوب استدیکنی
ایچوب ویردیکی ارتشاسی حالتی دولتلرینک زواله سبب
اولمشدر • الی الآن نامری آکلنز اولوب اونودلمشدر خفی اولمیه که
نور الدین شهیدک جد اعلاسی که قسیم الدوله اق سنقور ترکیدر
سلطان ملک شاه انی درتیوز تمشش طقوز ییلنده حلب حکومتنه
لایق کورمشدی • تا سکسن یدی تاریخنه دک حلب ودیاربکر وجزیره ده
سلطنت ایتمشدی • بعده اوغلی عماد الدین زنکی اولا بصره یه بعده
موصله حاکم اولدیسه سکه وخطبه کندنک اولوب هر سنه ده سلطان
محمود سلجوقی یه عرض مجتبله یوز بیک فلوری وبعض هدایا کوندرردی
وبراول مقدار ورکو دخی منصور خلیفه یه ویروب کمال عدالتله

بچنوردی

بچنوردی • بعد زمان حلب وحمص الدی حتی شام حاکمنک خاتونی
زمرد نام عفیفه ایله بینلرنده عقد ازدواج اولوب بعلبکی اوغلی
سیف الدینه نامزد قیلوب تحت حکومتنه کتوردی • نجم الدین
ایوبی بی قائممقام ایدندیکه ایوبیلرک ابتداء ظهوری همان بو
محلدندر • القصه مزبور عماد الدین فوت اولدقده صکره اولادندن
سیف الدین غازی موصل ونور الدین محمود شهید حلب و
رهایه حاکم اولدیلر • ومزبور نور الدین کفار افرنجه غزالر ایدوب
نامدارلرینی اولدیروب انطاکیه یی فتح ایدوب قرنداشی قطب الدین
مودود بن زنکی یه ویردی حتی تمرطاش بن ایل غازی قزی ایدی
برادری سیف الدینه میسر اولمیوب • قطب الدینه مناسب کورلدی
واول بر خاتون محترمه درکه اون بش نفر حکام وسلاطینه محرم اولدیسه
اول اجدادن محرم ایدنمزدی • نور الدینک وفرت نعمتی بر درجه ده
ایدیکه عیدلرده صعودلی وتاوقدن غیری بیک قیون پشردی وملوک
اطراف بربره کلدکده اول جمله یه تصدق ایدردی وبر شاعره بر
بیت ایچون بیک آلتون ویرمسی مقرر اولمشدی • ابن جوزی
قولنجه کفاردن الدیغی پایه شهر المشدر • ابن جوزی قولنجه کفاردن
الدیغی ملکک نهایتی یوقدر • وحرمین شریفین مجاورلرینه نفقه و
کسوه کوندرمک اولا اندن اولدی کندیدن صکره اوغلی
ملک صالح حلبه حکم ایتدی • وکاه سیف الدین وکاه قطب الدین
صدر حکومتدن خالی اولمدی • بعده عز الدین مسعود بن قطب الدین
واتابک نور الدین ارسلان شاه • وملک طاهر عز الدین مسعود
بن قطب الدین • واتابک نور الدین ارسلان • وبونلردن صکره
اولادلرینک اتابکی بدر الدین لولو هلاکو خان زماننده هجرتک

زمرد خاتونکه

ایتنوز آلتی طقوز سنه یه دک موصله حکومت ایتدی بو تقدیرجه اتابکان
حلب وموصل وشامک مدت سلطنتلری یوز قرق بیل حسابنه
یتدی آخر زوال دولتلری وجمله دن اول سلطنتلری بنیادنک ارکانی
ینه کندی خاندانلرنده حاصل اولان ایتوبیلردن یعنی که نورالدین شهیدک
قوتی ایله سلطان مصر اولان ملک صالحدن اولدی بعده بربرلرینه
دوشمکله بغداده آل جنکیز فتنه سی ظاهر اولمغله دولت وعزت
وحکومتلری زوال وفنا بولدی **اون اوچنجی فصل اتابکان سلجوقیان که
آذربایجانه واخر یرلرده کی طلوعی ونهایتی ذکرنده در** سلاطین آل
سلجوقدن سلطان ارسلان وفات ایتدکده طغرل نام کوچک اوغلی
قالدی حسن تربیتنی اتابکی محمده احاله ایلدی مادامکه مزبور اتابک حیاتده
ایدی ارکان دولت طغرل یرلو یرنده ایدی منتظم الحال ایدی حاکمه
یالکز اولدی امرا بری برلرنه کیردی اولا قزل ارسلان خروج ایدوب
طغرل خانی طوتوب حبس ایتدی بر جانبدن دخی شیراز حاکمی
اتابک سنقور خروج ایدوب ملک شاهی صدی وفاجردی
وفارس ولایتنی قبضنه الدی وبو طریقله مزبور سنقور اون التی بیل
فارس اقلیمنه پادشاه اولدی وافر خیرات وحسنات وعمارتلر انشا
قیلدی کندودن صکره قرنداشی مظفرالدین زنکی بعده انک اوغلی
مظفرالدین تکله وینه بونک برادری اتابک سعد بن زنکی واوغلی
سعد بن ابوبکر وینه انک ولدی رشیدی محمد شاه یدی یاشنده
تخته جلوس ایتدی انه سی ترکان خاتون اوج بیله قریب کوردی کوزندی
ناقصات العقلدن ایکن غرض سلطنته خلل وبر بر نوع اولدی
آخر محمدشاه وفات ایتدی اولادی اولمغله اتابکیلردن امرا اتفاقیله
قلعه یه واردیلر یرینه اتابک سلجوق شاهی جالس سریر ایتدیلر

حتی اصطخر قلعه سنده محبوس ایکن اعزاز ایله صدر سلطنته کتوردیلر
مغول عسکری ایله صواش ایلدکده تلف اولدی بعده اتابک ابش
بنت سعدی خاتونی تخته لایق کوردیلر فاما جنکیزیلردن امان
بولامدی بو محلده بو زمره نک دخی دولتی زواله یوز طوتدی
پس بو بابده ملک ودولت کتمکه سبب اتابکیلرک
کفران نعمتلری ولی نعمتلرینه قصد ایدوب بونجه ممالکی
اللریندن الدقلریدر ثانیا آل جنکیز کبی قوی لشکر قربنده کاه
صلح کاه عداوت جنسندن اولان غبیله تخته کچوب عالمی
فتنه یه ویردکلریدر **اون دردنجی فصل اولاد مظفرک ابتداء
حکومتلری وبعض حکامک وینه زمره مزبوره نک زوال
دولتلریدر** مظفر خراسان ولایتنده سلام نام قریه دن اولوب
دربند بکلر ایکن بر واقعه کورمش اتابک علاء الدوله نک
اوندن کنش چیقوب کلوب مظفرک قوینه کیردی کندیسی
عجله ایله ایاغه قالدقده الی بابه اولوب اتکلرندن اشاغه
دوکلور ارته سی شیخ داود علیه الرحمه یه واروب واقعه سن
عرض ایدوب تعبیرن رجا ایدر اول عزیز ایدر بشارت اولسون
سکا که دولت وسلطنت اتابکاردن قالقوب سنک نسلکزه
نقل ایدر دیمشدر فی نفس الامر بو واقعه دن صکره آل مظفر
دولتی کوندن کونه ترقیده اولمشدر القصه سلطان ابوسعید
خان دورنده که هجرتک یدی یوز اون سکزنجی تاریخیدر محمد
مظفرکه مبارز الدین ایله ملقبدر یزد ملکنه بر طریقله حاکم
اولدی بعده اطراف عالمه ولوله لر صالدی بعده عسکر چکوب
شیخ ابو اسحق بن محمد کلاندن ملک کرمانی الدی بعده که

ابو سعید خان وفات ایدوب هر حاکم خروج آغازینه مهیا
قلدقده مزبور محمد مظفر صرف مقدور ایله میدانه چقدی اون
درت ییل شیرازده حکومت و سلطنت ایتمشدر و کمال
غفلتنه نتیجه و کوندز شرب خمر ایدوب عشرتک. کذلک
بنا؛ یدی یوز اللی سنه سنده شیخ ابو اسحقک اوستنه واردی
شیرازکه دار الملک ممتازدر جبراً و قهراً التصرفنه کتوردی
منقولدرکه محمد مظفر بر هفته مقداری شهری محاصره قلمشدی منجنیق
ایله دوکرک فتح و تسخیره قریب ایتمشدی حالا امراسندن بری
شیخ ابو اسحقک خشم و غضبندن قورقوسندن واقع حالی
دیه مز یعنی محمد مظفر سزی محاصره ایتمشدر کلامنی سویلیه مز غایت
بر ندیمی اثناء بزم شرابده اطرافی مزین قلمش اکر قصر رفیعه بو ریلورسه
عجب صفا سوریلور فلکک درلو درلو لعب و بازیچه لر
کوریلور دیمش تا که اول مخدوم قصر رفیعه چقمش شهرک
اطرافی خیمه لر ایله مزین کورملیین نه در بونلر دیو صورمش بیم جی
محمد مظفرک محاصره در که سزکله ملاقات آرزوسنه کلمش دیدیلر
بر مقدار تفکر قلمش لکن فرصت فوت اولدیغنی بیلوب
براز بویرک آتلر پیدا و احضار ایتدیرمش بر کیجه نصف اللیلده
قاچوب قلعه سفیده کیروب تحصن ایتمش بعده بغداد
پادشاهنه وافر مال و منال عهد ایدوب لشکر طلب ایتمش
مأمولنه کوره عسکر ویرلمکین واروب نیه شیرازه متصرف
اولمش زیرا که بغداد عسکری آب اوزره بنیاد کبی ایدیکن
بلمکله محمد مظفر عناد ایتمیوب چقمش یزده کیتمش بعد زمان
بغدادیلر کیتدیکی کبی اوغلی شاه شجاع کوندروب شیرازی نه

تسخیر

تسخیر قلمش بو طریقله قرق ییل سلطنت ایتدی بعده وفات ایدوب
اوغلی شاه شجاع تخته چقدی انک زمانی تمام اولدقدنصکره
اوغلی زین العابدین بعده سلطان عماد الدین احمد و شاه
منصور دخی صدر سریره چیقدی حق سبحانه و تعالی بونلره تیمور
کورکانی کبی صاحبقرانی مسلط ایتمکله اولاد مظفری باسرهم
اله کتوردی که نیجه بر بی رحم اولدقلری ایچون مرحمت اولنیوب
من لا یرحم لا یرحم موجبنجه صغیر و کبیری قلیجدن کچورلدی زیرا که غایتده
مشهور و مغضوب پادشاهلر ایدی جزئی بهانه ایله برادرلرینک
کوزنه میل چکرلردی اعداء دین و دولتلرینک کوزنه کوسترمیوب
کوزآچوب عالمه باقدقلرینه رضا ویرمزلردی عجب که بو قدر
معارف و دانش ایله اول کونه برامز خصلتلری بیننده بدل
ایله مشهوردی فضائل هنرورلکله مقید پادشاهلر ایکن کویا که
کندی عیبلرینی کورمزلردی اولا اوغلانی شجاع و شاه محمود
و دامادلری شاه سلطان اتفاق ایدوب باباکری مبارز الدینی
طوتوب کوزلرینه میل چکدیلر نتکیم شاه شجاع کندینک
زمان سلطنتنده مکر دشمنی ایله سلطان شبلی نام شهزاده سینه
میل چکوب قرة عینی رنجیده قلدی عاقبت زین العابدین
شاه میل چکوب کوزلری نوری کیتدکدنصکره سمرقنده
وارمشدی تیمور خان جنابنه اظهار تظلم ایتمکین سلسله
نسبلری منقطع اولمسنه تعهد ایتدی مدت سلطنتلری
جمیعا سکسن ییله قریب اولمشدر اندنصکره ملک مورثلری
تیمور کورکانک اوغلی عمر شیخ بهادره دکمشدر اما شاه
منصور توجه تیموردن خبر الوب فرار ایتمک اوزره ایکن

یول اوزرنده بر طائفه یه راست کلوب کندیسی ایله همراه
اولدقلرنده اندن شاه منصوردن صکره شیرازدن چقمش اولمغین
شیرازیلر بزم ایچون نه دیرلر دیو شاه منصورکه صوردی انلر
جوابنده شیراز خلقنک سوزلری بودرکه شول بهادرلرکه
اون یدی بطمان آغری تیر کش واون بطمان چوماق کتوروب
سلطنت دعواسن ایدرلردی شمدی قورداوکندن قچان
کچی کبی فرار ایتمکه رغبت کوستررلر دینجه شاه منصورک حمیتی تحرکی
جوشه کلوب دونوب جنک یراغن کوردی اوچ بیک
کزیده ویرارکاندار ایله تیمور لشکرنه مقابل اولدی اوکی حمله ده
صاغ قولده وصول قولده اولان بیکر آدم صنوب پراکنده اولدقده
قلب عسکرده بولنان بیک مقداری فدا ایلرله کندوسی اقدام
ایدوب اولانلر سوکه سوکه واروب چاق قشونه وفادارکه تیمور خانک
کندویه مخصوص اولان الایدر انلری لیکی یاروب خیلی طاغدوب
تیموری یالکز بش نفر خواص ایله کوروب اوستنه حمله ایتدکده تیمور
برقدم یرندن ایرلمدی اول بش نفر خواصدن حماری وعادل نام
ایکیسی کمسنه شاه منصور الاینه قرشو طوروب حتی یارهلنوب تیمور
دخی قلقانن یوزنه طوتوب جنکه متوجه اولدی منصور شاه
بنه اول الایی ایله دونوب میرزا شاهرخ الاینه واردی بر مقدار
دخی انلر ایله صواشش ایدوب آخر دریا یاننده قطره یه شعاع خورشید
ایچنده ذره یه دونوب جنک ایدوب یاننده اون نفر آدم
قالوب درعقب انلر دخی قیرلوب کندیسی یاره لی ویره کی بر
باشی ایله شهره طوغری آت براقدی شاهرخ میرزا آدملری
یتشوب باشی کسوب غضنفر شهریاری یه کتوردیلر الحق

شاه منصوره کی جرأت وقوت قلب هیچ بر بادشاهه نصیب
اولمامشدر اوچ بیک موجود آدمی ایله تیمور خان کبی صاحبقرانه
قارشو طوروب بیک آدم ایله قلب لشکره اوردیغی اولمامشدر
وبالجمله آل مظفرک جمع ازمان سلطنتلری سکسن بیله قریب اولوب
آخر بدیموز طقسان بش سنه سنه حسب ونسبلری غضب تیمور
ایله منقطع اولمشدر اون شیخ غصن الخانیدرک ظهور دولتی بعد
زوال سلطنتی شرحینده درکه اصح آنه الیسر یازلمشدر هجرتک یدی یوز
اوتوز التی تاریخنده که آذربایجان مملکتی یعنی که دار الملک تبریز وبغداد
جانبلری تمام قرشدی آل چنکیزدن سلطان ابوسعید وفاتندن
صکره اول یرلرک نظامی کیدوب اختلال بولدی بوفرصتده
ایلخانیدرک آتاسی شیخ حسن بن بویان ایدی بکلردن ایکن سلطان
ابوسعیدک دلشاد نام خاتوننی تحت نکاحنه المق ایله قوت بولدی
کیدرک اثواب خروجی ترتیب ایدوب شهریار اولدی واول
اثناده مولانا قاضی محیی الدین بردعی تبریزده بادشاه اولان ملک اشرفک
ظلمنی کورد یکچه تحمل ایده میوب مغول بادشاهلرینک پای تختی
اولان شهر سرایه واردی برکون مجلس وعظنده مغول سلطانی
جانبک خان ابن اوزبک خان حاضر ایکن ملک اشرفک مظالمی بیانن سویلدی
بادشاه اسلامه واجبدرکه عسکر چکوب واره اول ظالمک عمر
ودولتی خرمننی فنا یللرینه ویره دیو تصریح ایلدی قزبورجان بیک
دخی اول مجلسده سوز همتنی مقرر ایلدی برایکی آیه وارمدن کلی عسکر
ایله آذربایجانه طوغلدی قطع مراحل ایله منزل مقصوده واردی
ملک اشرف مقابل اولدیغی کبی صیوب طوتدی وتبریزه واروب
بله کتوروب سیاست ایله هلاک قلدی قزبورجان بیک خان

شویله عادل وضابط پادشاه ایدیکه اول سفرنده بچه یوزبیک
لشکر ایله کلدی خرم زمانی ایکن یوللرده بر فردک غلاتنه تاتار
لشکری دست درازلق ایتمدی بر ضبطلو عسکر ایکن جان بیک
سیاستی خوفندن چاق شویله خوف ایدرلردی مولانا سعدالدین
تفتازانی شرح مختصر تلخیصی انلرک خطبه‌سی ایله موشح قلمشدر القصه
جان بک که تبریزی الوب حکم ایتدی آز زمانده وفات ایتمکین
ملک موروثنی بردی نام قرنداشنه دکدی بعد زمان تبریز ضبطنه
بر وکیل قویوب قدیم یرینه یوردی اول آن پای تختنه کندکده اول
تاریخده سابق الذکر شیخ حسن یونان بغداد وحله و واسطه
وبصره حکومتن ایدردی یدیبوز اللی تاریخنده که وفات ایلدی اوغلی
معزالدین سلطان اویس باباسی یرینه علم سلطنتی اثبات ایلدی دائما
خواجه سلیمانک ممدوحی اولوب کندینک و والده‌سی دلشاد
خاتونک جمیع علما وفضلا وشعرا لطف وکرم دریاسنه غرق ایدی
اول زمانلرده عوام وجاهللرک اهل مناصبدن پیشکش طریقیله مال
منال النوردی شمدیکی کبی خزینه ایدوب صقلمزلردی واغنیالره
صرف ایتمزلردی بو دنیا بر قاج کونلک مسافرخانه در بونده عالی
بنالر وکاشانه‌لر لازم دکلدر وآدمک آردنه قالجق نیک نامدر
دیرلر ایدی اول عوامدن الدقلری مالری خواص علما وشعرایه بذل ایدرردی
آردیمزجه انلرک بر کتابی ویاخود بر قصیده‌سی وقطعه‌سی قالمق
قیامته دک خیرله یاد اولنمزه سبب‌در وهر بیتکی بر کاربان
سرایدن یکدرکه متوکی وجابی استمز ومرمتنه اوقاف الیقومقه
محتاج اولمز دور آدمدن بری نیجه آدملر ونیجه پادشاهلر کلوب کتمشدر
اصلا انلرک خیرات وحسناتی قالمیوب فنا بولمشدر لکن

تواریخ کتابلرنده اسملری الکلاغی بر دعایه باعث‌در دیرلرایدی وهر اهل
کمالی بولوب دولته ایرکورمکله فخر ایدرلردی فلان نام کامل
وجودی بزبولوب فلان ایتدک دیو برلرینه غرآ النوردی فاما
سلطان اویس بر قدرشناس پادشاه ایدی که زماننده
اهل عرفانک رغبتی طوبی کوکاره اغمشدی لکن زمان سلطنتنده
احمرجغ نام خام ظالم تبریزی پای تخت ایدنمشدی لکن ظلم وجفندن
خلق وعلما بر بریسنه کیرمشدی عاقبت سلطان اویسه شکایته کلدیلر
مزبورک مظالمندن شکایتلر قلدیلر تا که عسکر چکوب اوستنه
واردی صیوب فاجروب اللذن الدی یعنی که موروث قدیمنه
تبریز وسلماس وسلطانیه واردبیل وخوی وشروان ودیاربکر
ممالکنی ضمیمه قیلدی آخر یدیبوز یتمش بدی تاریخنده اوتوز یدی یاشنده
ایکن ومدت سلطنتی اون سکز ساله وارمشکن وفات ایلدی
بعده حسین نام اوغلنه تبریزه وشیخ علی نام اوغلنه بغداد وبایزید
نام اوغلنه سلطانیه‌یی وسلطان احمده اردبیل وخلخالی توزیع
ایلدی وشیخ حسن نام فتنه احتمالی ویروب قتلن امر لدی پس سلطان
حسین سکزییل حکومت ایتدکدن صکره قرنداشی احمد اننک
اوستنه واردی حامده غافل ایکن بولوب اولدردی وتخته چقدی
چقدنکه یدیبوز طقسان سنه سنده تیمور کورکان ملک تبریزی
الدی سلطان احمد قارشو طورمیوب آخر سمته کتدی واروب
خوزستان ولایتنی تسخیر ایتدی بعده برادرزاده‌سی سلطان
اویس وخی صکره سلطان احمد بن شاه ولد وسلطان حسین
بن علاءالدوله سلطنت ایلدی عاقبت اسفیدیار بن قره
یوسف بغداده مستولی اولوب حله‌ده مزبور سلطان

حسینی محاصره قلدی بعده برحیله ایله چقاروب تدارکن کورمکله سلاطین ایلخانیه بو محلده منقرض اولدی اول نازنین دولت وسعادکه مملکت تبریز و بغداد زمان حکومتلرنده مانند جنت آباد اولمشدی عدالت ولطفی کرمله ایونالمری عرب وعجم مملکتلرینه طولمشدی • بالکلیه فن بولدی باعث زوال ملک تیمور کورکان کبی صاحبقرانک هجوم وتغلبیدر اول تاریخده همان انلرک بحکم کل نجه حاکملر دخی طالب اولمشدر

اون التنجی فصل آق قیونلودن پادشاهلرک وجه ظهور دولتلری بعده قره قیونلویه نقل حکومتلری بیاننده در

بونلر ولایت ترکستانده ساکن بر طائفه ایدیکه • قره قیونلی ترکمانلری ایله بربرلرینه یقین قونار وکوچرلر ایدی • ارغون خان زماننده وطنلرینی ترک ایتدیلر • قره قیونلو ایله یول یولداشی اولوب آذربایجان مملکتنه کتدیلر • پس قره قیونلیلر آذربایجان وسیواس ناحیه لرنده یرلشدیلر • اما آق قیونلو دیاربکر اطرافنه واروب انده متمکن اولدیلر • بوزمره نک نامدار بکلرندن علاء الدین طورعلی نام ترکماندرکه توابعی قوتیله امد وموصل وماردینه اولان ولایتلره نجه زمان حکومت ایلدیلر • یعنی که صاحب سکه وخطبه اولوب بعض مملکتلری کندینک ایدندکدن صکره فوت اولدی بعده فخر الدین قوتلو بک اوغلی باباسی یرینه نچدی • اولدخی الوب ویروب نجه یرلری فتح وتسخیر دن صکره وفات ایتدی • انک دخی اوغلی قره ایلوک عثمانی صدر حکومته جلوس ایلدی لکن سائر کبی بریرده طورمیوب کاه قره قیونلودن قره یوسف ایله اتفاق ایدوب فتنه کتنه بله کتدی کاه تیمور کورکانک یاننه دوشوب

ولایت شام فتحنده بله بولندی • مملکتلرینی الوب وکیللری کوروب کوزتدی • حتی تیموری ولایت رومه کتورمکه مزبور سبب اولدی • اعراب واتراک قبیله لریله نجه جنکلر ایتمشدر • امد وآذربایجان • وماردین • وروهاء • وبمامته مملکتلرینه ودیاربکره قوتله سلطنت ایتمشدر • بعده سیواس حاکمی قاضی برهان الدین حنفی بی اله کتوروب توقات صاحبی شیخ نجیب الدین اغو ایتمکله اولمشدر حالاکه سیواسی ضبط ایده میوب سیواسک خلقی برهانک صغیر اوغلنی حاکم ایدنمشدر پس تیمورک قره دلالتی ایله ولایت رومه توجهی شایع اولدقده بر شوکت صاحبی قوتلو پادشاهه آرقه ویرلری لازم کلمکین سیواسک مفتاحلرینی یلدرم بایزید خانه کوندرمشدردر • انلر دخی شهزاده سی امیر سلیمانی سیواسه حاکم نصب ایتمشدر القصه شهاب الدین بن حجر تاریخنده برهان الدین صاحب سیواس قتل اولنمشدر • بعده تیمور خان سیواسی فتح ایدوب حکومتنی مزبور قره عثمانه ویرمشدر اما ایچ ایک سکز یوز طقوز سنه سنده قره عثمان حلب وشام پادشاهی ملک عادل وماردین شهریاری ملک ظاهر عیسی ایله صواشوب ایکیسنی دخی صیوب کندویی قتل ایدوب مظفر اولمشدر • اخر کارسنی طقاننده ایکی اسکندر بن قره یوسف ترکمانله ارض روم جنکنده مزبور قره عثمان قتل اولنمشدر • حتی باشنی مصر سلطاننه کوندریلوب اهل مصر انک قلنه شهر دونماسی ایدوب شنلکلر ایلمشدر پس کندیدن صکره دیکر عثمانک اوغلی حمزه بک ومزبور قره عثمانک اوغلی

یعقوب بک و قرنداشی اوغلی جهانگیر بن علی بک اکثر اکله
ارض روم ولایتنی ضبط ایتمشلردر بعده تخت دولتلری
علی بک اوغلی اوزون حسنه نقل ایدوب کاه ماردینده
خطبه سن اوقیدوب روزگارن گچورر ایکن برکون قرق
یرار آدمله اوتلق و کومر یوکلدوب سلاح و لباسلرین انجنده
پنهان ایدوب سکز یوز یتمش ایکی سنه سنده امد قلعه‌سی
اطرافنده لشکرینی یوسویه قویوب جمعه کونی خلق نمازه
مشغول ایکن اوتلق و کومر بهانه‌سیله امد قلعه‌سنه گیرمشلردر
عجله ایله یوکلرین ایندیروب و سلاحلرین قوشانوب آتلره
بنوب اولا قلعه قپوجیلرین تماما قیردی ثانیا امد حاکمی
جهانگیری قلعه‌دن طشره قاچروب قلعه‌یی ضبط ایتمشلردر
و اول طشره چقدقده پوسوده اولان لشکر ظهوره کلوب
کلی هنرلر کوسترمشلردر بعد زمان تبریز پادشاهی جهان شاه
ایله جنک ایدوب مزبوری و اولادینی هلاک ایدوب
تبریزی تختگاه ایدنمشلردر ممالک عراق و آذربایجانه
تماما حکومت ایلمشلردر حتی کمال غرورندن استانبول فاتحی
سلطان محمد خان غازینک ملکنه ال اوزادوب گستاخلق
ایتمشلردر اکه بناء اوزرینه واریلوب مقداری بلدریلوب
اول شهریار غازینک الندن هزیمت و قهر سیله آزربینه
ییوب انک دخی زمانی گچدی اندن صکره اوغلی خلیل بک بعده
آخر اوغلی سلطان یعقوب عقبنجه انک فرزندی بایسنقور
خان و اول شهید اولدقدن صکره اوزون حسنک اوغلی
مقصودک اوغلی رستم میرزا احمد بن محمد بن اوغورلو واندن

صکره

صکره سلطان مراد بن یعقوب بونک عقبنجه لوند میرزا ابن
یوسف بن اوزون حسن و بوندن صکره محمد میرزا ابن یوسف
بک حکومت ایتمشلردر بو طریقله یوز یکرمی بیل سلطنتدن
صکره آق قیونلونک دولتلری شاه اسمعیل اردبیلی‌یه نقل
ایتمشدر یعنی که مزبور شاه بغدادی فتح ایدوب طقوز یوز
سکسن تاریخنده دولتی کنشی طلوع ایتمشدر فاما آق قیونلولرک
زوال ملکنه سبب بربرله اتفاقلری اولمیوب بابا اوغلا اوغل
بابایه قرنداش قرنداشه قلیج قویوب کندیلرین ضعیف الحال
دوشرمکله شاه اسمعیل خروج ایتمشدر آز زمانده مملکت و دولتلری
الدن گیتمشدر

اون یدنجی فصل قره قیونلولرک ابتداء دولتلری بعده ظهور ایدن آق قیونلویه نقل مملکتلری بیاننده در

بو زمره دخی ترکمان طائفه‌سندندر آق قیونلو ایله قونوب کوچه
کلمشلردر پس بونلردن بیرام خواجه نام بوی بکی یعنی که
قبیله‌سنک اتفاقیله خروج ایدوب اولا موصل دار الملکنی
محاصره ایدوب دورت آی مقداری کلی زحمت چکدی
عاقبت یدی یوز یتمش تاریخنده فتح ایدوب خطبه سن اوقندی
ایکی بیل مقداری حکومتدن صکره فوت اولوب یرینه
اوغلی قره محمد بعده قره یوسف بن قره محمد اندن صکره
اسکندر بن قره یوسف و بونک اردنجه محمد شاه بن
قره یوسف عقبنجه مراد شاه ابن محمد شاه و بو زمانی
گچدکدن صکره یار علی بن اسکندر و بو گیتدکدن صکره
جهان شاه ابن قره یوسف بعد زمان مزبورک اوغلی
حسن بن علی سلطان تواریخ مختلفه ایله پادشاهان کامران

اولمشلردر • ولایت قرص وارض روم وتبریز ونیجه ممالک
بونلرک تحت حکمنده اولمشلردر • آخر کار سکز یوز یتمش
اوچ سنه سنده اوزون حسن مزبورلری صیوب اوجاقلرینه
صو کز قویوب قره قیونلونک مدّت سلطنتلری یوز ییله
قریب اولمشکن • دولتلری آق قیونلویه نقل ایتمشلردر • وبونلرک
زوال ملکنه باعث جهان شاهک کبر وغرورندن ونیجه
کونده شرابدن باش قالدرمیوب کثرت فسق وفجورندن
وعمر سکسنی کچمش ایکن هر کیجه بر بکرک (نگارین) ازاله حرصندن اولمشلردر

اون سکزنجی فصل تیمور خانک ابتداء خروج وظهوری ونیجه حکّام وملوک ملکلرندن دور اولدقلری وشرورلری بیاننده در

کتب تواریخده مسطوردر که تیمورک باباسی طراغای بن
برکل وجد اعلاسی قره جار • کورکن درکه جنکیز خانک دامادی
اولمشلردر • الوس ترلاس نام تاتار قبیله سنک بابا اعیانندن
اولوب • کش یقیننده خیسز نام قصبه ده ساکن ایدی والده سنه
تکینه خاتون دیرلر ایدی • پس یدی یوز یتمش التی شعبانده تیمور وجوده
کلدیکه اول زمانده سمرقند جانبنده کی خانلرک پادشاه ماوراءالنهری
غازان سلطان ایدی واول ولایتلرک حاکملری بربرلرینه دوشوب
نیجه ییللر جنک وجدالدن ظاهر ایدی تاکه تیمور خان بر کوچلو
وقوتلو جوان اولدی • باباسی وفات ایتمکله قبیله سنک مرجع
وملاذی اولوب هر کس مشکلن اکه دانشمغه باشلدیلر واول
اثناده تغلقتمور خان دار الملک هندن لشکر چکوب ماوراء
النهره کلدی • سائر قبیله لرک بوی بکلری قارشو وارمیوب
مبادا ضررن کوریرز دیو قورقو ایله هر بری بر سمته قاچدی اما

تیموره اصلا احتیاط ایتمیوب بر مقدار پیشکش تدارک ایدوب
قارشو واردی حتی کلی رعایت واحسان کوروب ولایتنک
بکلکین تیموره لایق وارزانی کوردی • وکندیسی دونوب
پای تختنه کتدی • بعده کل پلسلطانی امیر حسینی بیانه سلدوز
جنکنه وبدخشان فتحنه عزم ایدوب تیموردن معاونت رجا
ایلدی • کلی عسکرله واروب اکه دخی مظاهرت ایلدی وبدخشانن
سلطنتنی امیر حسینه میسّر اولمغه سبب اولدی • بعده
اولدخی عظیم جمعیّت ایدوب امیر تیموره خلعتلر کیدردی وقز قرنداشی
ترکان اغا نام خاتونی تحت نکاحنه ویروب تیمور کورکان
دنلمکه سبب اولدی • یعنی که پادشاهلر دامادی اولانلره کورکان
دنلمکین تیموره دخی اول وصف مقرر اولدی • بعده تیمور خان
سیستانن حاکمنه معاونت ایچون اوغانی نام دشمنی ملکنه
کتدی • صواشمقلنده النه براوق دوقنوب ضرری بدننه سرایت
ایتدی • پس تیمور نیم تن کبی اولوب اقسمغه باشلدی القصه
کوندن کونه قوت وشوکت ایله ظهور ایدوب بعض الوس
بکلری کندیه حسد ایتمکه باشلدیلر • ضرر قصد ایتدکجه تیموره
ظفر بولمدیلر • بو اثناده خاتونی ترکان اغا فوت اولوب
امیر حسینه دامادلق علاقه سی کیتمکله • اولدخی تیموره ضرر
قصدنه باشلدی • بو منوال اوزره کاه انکله کاه بونکله
خصومت وجنکدن خالی اولمدی • یدی یوز التمش بر تاریخنده
اوغلی میرانشاه وجوده کلدکدن صکره انک وجودینی سعادت
تختنه حمل ایدوب امیر حسینک قتلنه آشکاره بیل
باغلدی • حتی جنک تدارکنی کوروب نتیجه ایتمک اوزره

ایکن مورخ ملا جعفر قولنجه مرتضای اعظم سعید سید نام
بزرکوار درکه سید مکهٔ مکرمه جانبندن چیقه کلدی طبل و
علم و خلعت سلطنت کتوروب تیمورک نظرنده عرض
ایتدی و بو امانتلری سکا رسول خدا محمد مصطفی صلی الله
تعالی علیه وسلم کوندرمشدر دیو اول کیدردی و بر فاتحه
اوقیوب تیمورک یوزنه اوفروب من بعد اللهک
حفظ و امانتنده اول دیوب چکلوب کتدی بعده
تیمور بلخه واروب امیر حسین ایله مقابل اولدی پس
مجال ویرمیوب عسکرینه صدی عمر شیخ نام اوغلی هنوز
اون التی یاشنده ایکن اول معرکه ده رستم وار حرکتلر
ایلدی و نیجه یرده اوق ایله یاره لنوب امیر حسینک
هزیمتنه انک اقدامی سبب اولدی و اول کیجه امیر حسین
بر باشی ایله حصاردن چیقوب قچوب ناپدید اولمغله تیمور
بلخ مملکتنی فتح ایلدی و غازان خانک و نیجه نامدار
حاکملرک امال بیتندن اوزون حسن وافر قزلر چیقاروب
حتی امیر حسینک اوغلارینی بله اسیر ایلدی و اول چیقن قزلرک
دوردنی کندی ایچون الیقویوب غیرینی بکلرینه نکاح
توزیع ایلدی عاقبت امیر حسینی دخی اله کتوروب
قتلدن صکره اطراف بکلرینی جمع ایدوب عظیم دیوان
ایلدی هجرتک یدیوز یتمش رمضاننده تخت سلطنته
جلوس ایلدی ولکن احتمالاً لنفسه سلوک جغتای اولادندن
سیورغتمش اوغلان نام شخصی خانلق صدرنه کچوردی خطبه
و سکه ده شریک ایدنوب بر زمان خلق و عالمی کندینه

ربط قلب ایدوب تخت حکمنه کلنجه انک نامینی کندی
نامنه تقدیم ایتدردی و تیمور تخته جلوس ایلدکده اوتوز درت
یاشنده ایدی القصه کوندن کونه قوتلنوب تماماً
ماوراء النهر ممالکنی الدی و خوارزم ولایتنه حاکملر صالدی
بعد زمان خراسان و هراتی تسخیر ایتدی اندن صکره شیراز
و اهوازی الوب فارس اقلیمنی الدقدن صکره دشت
قبجاقه واروب توقتمش خان ایله جنک ایتدی و نیجه کره انی
منهزم ایدوب بعده عراق ولایتنی و بغدادی و دیار بکری
تسخیر ایلدی بعده هندوستانه صالنوب نیجه یرلر فتح
ایتدی عقبنده لک کرجستانه سیواسه و رومه واروب
ملاطیه و شام مملکتنه دخی آقن صالدی حلب و حمص
و عینتابه دوندی نیجه فتوحات و غزا ایتدکدن صکره
تکرار شامه واروب مصر سلطاننی هزیمت ایلدی و ولایتنی
تماماً ضبط ایتدی بعد زمان آذربایجانه و رومه چکلوب کلدی
پادشاه ملک روم اولان قهرمان قردم سلطان یلدرم بایزید
خان مرحوم ایله جنک ایتدی بعده ایران و توران ممالکنی
اولادینه تقسیم ایدوب هر برینه سلطنت ویردی و کندیسی
پای تخت قدیمی اولان سمرقنده طوغلوب کیدرکن اول سفرده
خسته لندی و وزرا و امراسنه وصیتن ایدوب سنی یتمش برده
و زمان سلطنتی اوتوز التی ییلده ایکن هجرتک سکز یوز یدیسنده
ماه شعبانده وفات ایلدی بینه ماه شعبانده طوغمش ایدی و بینه
اول آیده غروب ایتدی میتنی ایلتوب سمرقندده دفن ایلدیلر
وصیتی اوزره اوغلی خلیل سلطانی تخته کچوردیلر یعنی که مولانا بدر الدین

منجم تعیینی ایله هجرتک سکز یوز یدیسی رمضاننک اون التنجی
کونی روز چهارشنبه در جلوس ایدروب بیعت قیلدیلر تیمورخانک
وفاتی حالنده شهزاده لری آخر مملکتده بولنوب مانده بولنانلرک
اک بیوک سنّاً خلیل میرزا اولوب اول حینده یکرمی یاشنده
بولنمشدی زوال ملک و دولتدن قورقیلوب وصیتلری اوزره
سلطنت اکا مقرر اولمشدر مگر که اول شهزادهٔ مبارک
امیر حاجی سیف الدین سرایندن کلمه شاه ملک نام عورته
تعلق ایدوب سومشدی حتی اول مکاره نک ابا و پرهیزنه بناءً
نکاح قلمشدیکه همان وصل تخت و تاج اولدیغی عنان اختیاری اول
بد اصل عورتک النه ویردی اوتوز التی ییل تمام ربع مسکون خراجندن
النوب جمع اولنان خزینه و جواهر و تحف و تفاریق که حسابنده
نیجه بیک کاتب و محاسب حسابنده بیلدرله عاجز اولمق مقرردر
یالکز دورت ییلک ایچنده جملهسنی فنایه ویردی باباسنک
وکندینک حسندار و بهجت و جمال آله مقبول اهل دیار اولان
اوده لقلرینی اول عورت اشارتی موجبنجه خدمتکارلره نکاح ایتدیروب
طاغتدی تا که حرمده کی اولو خاتونلر و طشره ده اولان ارکان دولت
نامنده کی بکلر و وکیللر اینجنوب بو خصوصه خلیل سلطاندن یوز
دوندردیلر اول ناجنس عورت زعمنجه شهریارنه محبت عرض ایدوب
سراینی اغیاردن خالی قالدم صاندی حالاکه ناموس و خزینه و سلطنتی
هبأ منثورا ایدوب صغار و کبار کندی یه واکا دشمن قیلدی
عاقبت سلطنتدن عزل اولنوب حبس اولندی و بالجمله خراسان
ولایتنده سلطنت ایدنلرک آخری محسن روزگار و مرجع فضلاء
نامدار سلطان حسین میرزا ابن بایقرا حسن بن عمرشیخ ابن تیمور

کورکانلرکه طقوز یوز اون بر تاریخنده وفات ایدنجه سلطنت ایکی
مدت حکومتی یکرمی سکز ییله واروب لطف و کرم حد الله
اشتهار بولدی بعده اوغللری مظفر حسین میرزا و بدیع الزمان
میرزا بروجه اشتراک پادشاه اولدیلر یعنی که خطبه و سکه یی
اشتراک اوزره عمله کتوردیلر لکن حضور و راحت بولمدیلر یعنی که
اوزبکلردن شیبک خانک لشکر چکوب اوزرلرینه کلدی اول
ایکی مخدومی صیوب ملک موروثلرینی اللرندن الدی مظفر حسین
میرزا ایچه بلالره گرفتار ایکن طقوز یوز اون بش سنه سنده خراسان
طاغلرینک برنده متحصن ایکن فوت اولدی بدیع الزمان میرزا ایسه
اول تفرقه ده ظهور ایدن شاه اسمعیل یانینه وارمشدی اول اثناده
مایه الافتخار آل عثمان فاتح مصر سلطان سلیم خان مزبور شاه اسمعیلی
منهزم ایدوب تبریزه واردقده بدیع الزمان کندولره عرض حال ایله ملاقات
ایتمکین کونده بیک اقچه علوفه تعیین اولنوب استانبول پای تختنه
کوندرلدی درت آیدن صکره مرض طاعوندن وفات ایدوب
هجرتک طقوز یکرمی اوج سنه سنده ابی ایوب انصاری مرقد
مطهری جوارنده دفن اولنوب دولت آل تیمور شیخ عمر اولادندن
بو محلده منقرض اولدی فاما بالفعل هند پادشاهی مظفر سپاه
اولان سلطان جلال الدین بن همایون شاه ابن بابر میرزا که
سنه سبع والف ایامنده کما کان پادشاه عالمیان ایدیلر الحق آل
دولت آل تیمور بو سلسله ایله ثابت الارکاندر ما عداسی
کنج کبرا نهانلر و دللرده انجق نامری عیانلر اون طقوزنجی فصل
ملوک غورک ابتداء دولتلری و ایکی صنفک دخی انتهاء سلطنتلری
ذکرنده در وصف اولندی روضة الصفاده یازلدیغی اوزره اجماله

بونلر ضحاکک ماری اولادندر • فریدون فرخ ضحاکه ظفر بولدقده بقیهٔ
اولادینی تفاریق • بلخ وکابل ولایتلری اراسنده بر زمان صقلندیلر
بعده صعب یرلرده یعنی غور طاغلرنده یرلشوب هر طرفلرینی
محکم ایتدیلر • فاما فریدون بونلرک خبرلرینی طویدی • برقاچ کره
اوزرلرینه لشکر کوندردی • حالاکه بر وجهله اله کلمدیلر عاقبت بیکلری
بکیلر عاجز قالمغین • غور طرفلرینه وغیری ممکنلره ال اوزاتمیوب
بیلدن بیله تعیینلرین فریدون آستانه‌سنه کوندرمک اوزره
صلح ایتدیلر • تاکه بو طریقله انده قالوب سلطان محمود سبکتکین
زماننه دک حکومت ایدیلر • وقتاکه مزبور پای تخت غزنه‌ده پادشاه
اولدی بونلرک قصدینه دفعاتله لشکر کوندروب حاکملری اولان
محمد سعدی • واوغلی حسن نام دلیری اله کتوروب حبسه اوردی
مزبور حسن بر طریقله قورتلوب • ینه غور حکومتنه ظفر بولدی • بعده
شول وقتکه آل سبکتکین نسلندن بهرام شاه اولدی • ملوک غوردن
محمد بن حسینه التفات ایدوب • داماد ایدندی • کندیسی دخی انک
اقرباسندن برینی زوج ایدوب • خصم وقوم اولدیلر • فاما الملک عقیم
فحواسنجه بونلرک ظاهری دوستلق وباطنی دشمنلکه دوندی
عاقبت مزبور محمد غزنه ملکنه طمع قیلدی • بهرام شاه ابن مسعود بو حالی
طویوب • نیجه قالدن صکره کندیی اولدردی • بعده سوری ابن حسین
نام قرنداشی غوره حاکم اولدی • نیجه زمان فرصت کوزه‌درک بر طریقله
بهرام شاه آنی دخی قتل ایتدی • بوندن صکره دیکر برادری حسن بن
حسین که علاء الدین جهانسوز دیمکله مشهور • وذاتی کمالات
ومعرفتله معمور بر آدم ایدی غور حکومتی اکا دکدی • برادرلرینک انتقامی
قصدینه کلی عسکر چکوب غزنه‌یه واردی • مزبور بهرام شاهی صیوب

قجردی • کندیسی غزنه پای تختنه مالک پادشاه اولوب نامنه سلطان اعظم
قودردی • قانون وترتیب ایله آل سلجوق دائره‌سنه قوتلندی • بو
طریقله شنبوز الی تاریخنه وارنجه سلطنت ایتدی • بعده مزبورک
اوغلی سیف الدین انک زمان دولتی تمام اولدقدن صکره
شهاب الدین ابو المظفر غوری سلطنت ایتدی • حتی دیار
هندده لاهور مملکتی فتحنه دخی کتدی • مع هذا اول هند طرفنده ایکن
وقت فرصتده دیو خوارزم شاه شهر هراتی محاصره قیلدی • فاما بو خبرکه
سلطان شهاب الدینه یتشدی خشم وغضبله دونوب عدوسنه
رغماً خوارزم پای تختنه یوردی • نیجه کونلر محاصره قیلوب اول ولایتی لشکر
دریاسی بوریدی • آز مدتده خوارزم شاهله اون درت کره صواش
ایدوب • عاقبت کوکریه خلقندن برفدائی پادشاه مسفوری اوتاغنده
سجاده اوستنده تلاوت قرآن ایدرکن تیغ وخنجر اوروب
یعنی که اول ذی الشان پادشاهی غافل دوشوروب اولدردیلر • وزیری
مؤید الملک علی الفور حسن تدبیر ایله اول مفسدلری اله کتوروب
جمله‌سنی سیاسته قلیجدن کچوردی • پادشاه خسته در نامنه چیقاروب
میتنی لباس جیوتله پنجره‌دن کوستردی • وکندیسی امور سلطنتی کرکی
کبی اجرا قیلدی • تا غزنه‌یه کلنجه پادشاهک وفاتنی کیمسه‌یه بیلدرمدی
محصّل خیلی عاقل وعادل ودیندار پادشاه کامکار ایدی • امام فخر رازی
کبی شیخ الاسلام دائما سراینه واروب وعظ ونصیحت ایدردی
اندن صکره علاء الدین بن سام تختنه جلوس نیتنه طوغلدی • لکن
اکا سلطنت میسر اولمیوب یولده کلورکن وفات ایدوب • فاما بونلرک
غیاث الدین محمود که سابق الذکر سلطان شهاب الدینک
اوغلیدر • باباسی شهید اولدقده نام ولایت حاکم بولنمدی • نیجه ییل

صکره کلوب دار الملک غزنه ده جلوس ایتدی بعد زمان اکه دخی شهادت
میسر اولوب یرینه کندی اوغلی سام بن محمود جلوس ایدوب التیوز
تاریخنه دک حکومت قیلدی آخر انک دخی دولتی بنیادی یقلوب
خوارزم شاه معاونتی ایله علاء الدین جهانسوز اوغلی اتسز خان درت
ییل مقداری حکومت ایتدی بوندن صکره بر زمان غوریلرک نسبی
سلطنت جهتندن منقرض اولدی بشیوز قرق بش تاریخنده ظهور
ایدوب التیوز طقوز زده سلطنتی غایت بولدی اگرچه مولانا قاضی
بیضاوی نظام التواریخنده بو زمرهدن انجق علاء الدین غیاث الدین
وشهاب الدین سلطنت ایتدیلر دیو یازمشدر حالا اصحی مولانا
میرخواند تتبعی اوزره بو جعفر یازدیغیدر غیاث الدینک تمش سکز ییل صکره
بو زمرهدن فخر الدین مسعود که محمد بن سامک عمیدر ظهور ایدوب
بر زمان حکومت ایتدی بعده اوغلی ملک شمس الدین محمد اوتوز اوچ ییل
وبهاء الدین سام درت ییل وجلال الدین علی یدی ییل سلطنت ایتدی
روضة الصفا قولنجه سلاطین غور بونده دخی انقراض بولدی بو تقدیرجه
اول وآخر مدت سلطنتلری یوز اون ییل مقداری اولدی فاما سابق الذکر
جلال الدین علی غایتله شجیع وبهادر پادشاه ایدی آز زمانده چوق
هنر کوستردی حتی امیر تیمور کورکانده وبنجه نامدار پادشاهلره صواشوب
اکثرنده مظفر اولدی اون ایکیجنده اون بیلیق اثرلر قودی بعده اوغلی
ملک غیاث الدین اون اوچ ییل مقداری تیمور خانله نزاعدن خالی
اولمدی آخر طوتوب سمرقندده حبس ایلدی دار الملکنی عمزاده لرندن
ملک محمد بن فخر الدینه مقرر قیلدی بر ییل مقداری حکومتدن صکره
تیمور خان اوغلی میران شاه میرزا ملک غوره مستولی اولدی
ومزبور ملک محمدی طوتوب جمله باباسنه کوندردی بعده تیمور مزبور

ملک

ملک محمدی غیاث الدین محبوسلره ملاحق ایتدردی بونلرک
مدت سلطنتلری یوز ییله وارمشکن تیمور کورکانک خشم و
غضبی ایله نسبلری منقرض اولدی اما صنف اوالملک زوال
دولتلری خوفی اولوب وزرا وامراسنک حسن وجمال صاحبی
قزلرینه ال اوزاتمهلرندن وقوع بولدی تا که حق جل وعلا دولت وسلطنتلرینی
غیریلره ویروب اول مظلوملرک انتقاملرین الدی مکر منحی فصل
باطنیلرک ابتداء حکومتلری وبو زمرهنک زمان ملکلری ودولتلری
بیانندهدر بونلره اسمعیلیه دیرلر باطنیه دخی اطلاق ایدرلر اولی حسن
علی درکه یوسف الصباح جری اولادندن چقمشدر یعنی که زمان سابقده
یمن ملکنه حکم ایدنلر بنم اجدادمدندر دیمشدر حالاکه صحیح بو قدر انجق
مزبور حسن بر حیله کار کمسنه اولمغله فاطمیون خلفاسندن منتصر
باللهه واروب بولشمش دوام دولتنه دعاجی اولمق مرادمدر دیو دیاره
مجمدن بر یرجکز رجا ایلمش اولدخی بر مکتوب دریغ ایتیوب مراد
ایدندوکی یرده بزم جانبمزده حکومت ایله دیو تمسک ویرمش
بو طریقله مزبور حسن که الموت قلعهسنه کلمش استحکامنی بکنوب
بر حیله ایله ظهور ایتدکده اول قلعه کندینک اولنده بولنمغی مناسب
کورمشکن ملکشاه سلجوقی طرفندن انده حاکم اولان مهدی ایله
آشنالق ایتمشکن کیدرک عرض زهد وزیاده افراط ایدوب بادامکه
بو قلعهدن بر مقدار یر بنم ملکم اولمیه عبادت دوطاعتمک صحیح تحقق بولمیه
دیو سویلمش حتی بر مقدار یرجکز بیع ایتدکلری تقدیرجه کوچوب
کیتمک صورتن کوسترمش مهدی دخی مزبورک مکر وحیلهسندن
غافل بولنوب براوکوز دریسی مقداری یر صاتوب تمسک ویرمش
بعده مزبور حسن اول جلد بقری برکسکن قلمتراش ایله انجه ایپلکجک

کسوب اوزاتمغله جمله قلعه یی احاطه ایتمش بو کره الموت قلعه سی
جمله بنلردیو مهدینک لغراجنه سعی ووقت ایتمش لغرکا مابینه
مصلحون توسط ایدوب حسن اوج بیک فلوری دخی ویروب
بو حیله ایله قلعه یی ملک ایدنمش یعنی که مهدی بی ارضا ایدوب
قلعه دن چیقارمش پس باطنیه نامنه بر مذهب پیدا ایلمش
ظاهر احکام شرعیه نک باطنی وار در اصلده انکله عمل اولنمق
کرکدر دیو خلقی تضلیل ایلمش منقض اول مذهب باطله یه خلقی دعوت
ایتمکه باشلمش وانک احکام لغو اسنه شول مرتبه دقت ایتمشکه
بر حرفنی بهانه ایله کندی اوغلنی قتل ایتمش تا که خلقک عقللرنی
اوغلیوب زهد وصلاح ایجون بودکلو اولور دیمه لرینه اول
وضعی سبب اولمش کیدرک اصفهان قلعه سنه و بوستان
وستمکوه نام قلعه لری کندینک ایتمش هر جهتله شجیع ودلیر
اولدیغندن غیری هندی حساب علمنده ماهر وفن سحرده خود
نظیری نادر اولمغین یانینه وارنلر مکر وحیله سندن چاره
بولمامش بو طریقله اوتوز درت ییلدن زیاده حکومت
ایتدکدنصکره فوت اولمش بعده اوغلی بزرک امیر نام کیمسنه
اوتوز درت ییل حکومت ایتمش لکن مذهب باطنیه یی
فتی اظهار ایتمیوب ظاهرا شرع شریفله عمل ایتمکه کوسترمش
بعده کیا محمد نام اوغلی باباسی یرینه کچمش یکرمی بش ییل سلطنتدن
صکره حسن بن محمد نام فرزندی سجاده یه اوتورمش ودعوتی تغییر ایدوب
تمام آزغونلق ایدوب خلقدن امر ونهی تکلیفاتی کیدروب
بلا نکاح عورت المق جائزدر ومال منال کیمک الندن کیدرسه
انک حلمنده در یعنی که ملک صریحی اولور دیو هذیان

سویلمش

سویلمش و درت ییل بو طریقله دعوتدن صکره مردار اولوب
یرینه اوغلی محمد بن حسن کچوب قرق درت سنه بو دخی الوب
ویردی خصوصا که مذهبنه کرمینلر له قتال وجنک لازمدر
دیو خلقی بربرینه دوشوردی وقتا که بو مهمل فوت اولدی
یخرج الحی من المیت مضمونینه ماصدق کیا خداوند نام فرزندی
تخته کچوب هر جهتله عالم وکامل وعقیده سی پاک آدم اولمغین
آبا واجدادی مذهبندن ابا قلمش وجمیع کتابلرینی لعن
بالنار ایتدرمش بو طریقله اون ییل سلطنت ایتدکدنصکره
فوت اولوب یرینه اوغلی خداوند محمد جلوس ایتمش آباسی
کبی دیندار قونمایوب غایت ایله جبار وقهار ومتکبر
وبدکردار قونمش زماننده غوغا چوغلمش اطراف ممالکنی
قطاع طریق آلمش لغر خاورشاه نام اوغلی ایله بربرینه
دوشمکله اوتوز بش ییل حکومتدن صکره مزبور خاورشاه
دخی ایکن عمر سوردیوب ایکی ییل سلطنتدن صکره آل چنکیزدن
هلاکو خان کندی یه مسلط اولوب هر قنده باطنیه قلعه لری
وار ایسه الوب بد مذهبلری قیروب انلردن عالمی پاک
ایلمش اما غرابت بونده در که خواجه نصیر طوسی کبی فاضل
ونامدار بر زمان خاورشاهه وانلردن مقدم باباسنه وزارت
ایتمشلر حتی بونلر ایله واردقده هلاکویه دخول ایدوب
کلی التفات ورعایت بولمشلر مذهبلرینه دخولی معلوم دکلدر
حکما مذهبنده امام همام مثابه سنده ایکن باطنیلرک اقوال
فاسده سنه قولاق طوتمسی عقل کامله مخالفدر وبالجمله خاور ملوک
نزارنه نک لغریدر مدت حکومتلری جمعا یوز آلتی ییلدن زیاده

فراشنده باباسنی اولدرمش
اما خاورشاه صح

اولمشدر و زوال ملک و دولتلرینه سبب عقاید ناپاکلری ایدوکی
مقرردر بعضلر قولنجه ابتداء شامدن ظهور ایتمشلردر حتی بالفعل
شام اطرافنده کی تیمانی و دورزی مذهبلری بونلرک بقیه سیدر
دیمشلر **یکرمی برنجی فصل ابتداء ظهور ملوک شروانی و انتهاء**
دولتلرینه باعث اولان هدم بنیان ارکانلری بونلرک نسبلری کندی
اعتقادلرنجه انوشروانه چیقر جمله دن اول ظهور ایدنلری شیخ ابراهیم
دربندیدرکه مقدما بر دفعه دخی بونلرک آبا و اجدادی نوشروان
ملکنه پادشاه اولمشلر لکن بعد زمان خصم غالب اولوب ملکلرنی
غیریلره نقل ایتمکله نامراد قالمشلر پس ایکنجی دفعه ظهور ایدنلرک
اولی اولان شیخ ابراهیم فقیر الحال و اهل عیال اولوب شروان
قصبه لرندن شکی نام شهرده یرلشوب اکین اکمکله کچنوب خدایه
شکر اوزره ایکن اتفاق اول زمانده شاه شروان اولان ظالم
خلق و عالمه جوری آتشنه یاقوب یاندرمش بی سبب نیجه لری
قتل ایدوب قید حیاتده اولانلری جانلرندن اوصاندرمش اکابناء
شروان خلقی هجوم ایدوب اول ظالمی اولدرمشلر اتفاقله طوغریلوب
شکی شهرنه وارمشلر مزبور شیخ ابراهیم چفت سورمدن یورلمش
بر درخت کولکه سنده یاتوب اویومش ایکن بولوب اویاندرمشلر
پادشاهانه جامه و ملوکانه عمامه کیدروب آته بندرمشلر و بوتعظیمله
کتوروب تخته کچورمشلردر تاریخ هجریدن سکز یوز یکرمی برنده
فوت اولوب یرینه سلطان خلیل نام اوغلی جلوس ایدوب سکسن
ییللر سلطنت ایدوب بعده شروان شاه نام اوغلی پادشاه اولدی
لکن طقوز یوز التی تاریخنده شاه اسمعیل اردبیلی خروج ایدوب
اوستنه وارد قده مزبور هلاک ایتمش و بعد الفتح برآی مقداری

شماخی ده اوتوروب بینه دار الملکنه کتمش و اول فرصتده مزبورک
اوغلی ملک غازی التی آی مقداری شروانه حکومت قیلوب
عقبنجه فوت اولوب اوغلی سلطان محمود برآی مقداری
زمان سلطنت ایدوب شروان خلقنه وافر جور و جفالر ایتمش
تا که جمله سی کندودن یوز دوندرمشلر قرنداشی شیخ شاهی کتوروب
تخته کچورمشلر نیجه ییللر عدالتله حکومت ایتمش بعده وفات
ایدوب خلیل پادشاه نام اوغلی یکرمی بیل سلطنت قیلمش عاقبت
اولدخی فوت اولوب برادر زاده سی شاهرخ میرزا تخته
کچوب اون بش یاشنده بر طفل ایکن شهریار اولمش
لکن رأی و تدبیرده تقصیرلری شایع اولوب اطراف پادشاهلری
معلوم ایدنمکین شاه طهماسب شروانه طمع قیلمش لشکر
چکوب کلوب فتح ایتمش **یکرمی ایکنجی فصل ولایت هندده واقع**
کجرات پادشاهلرینک ظهور دوکلری و انتها سلطنتلری
ذکرنده دهلی اولیه که اول ولایته پادشاه اولانلر ایکی بلوک
طائفه در اولکی زمرده ن سلطنت ایدنلرک اولی تاج الدین
یلدزدرکه سلطان شهاب الدینک مقبولی و صاتون النمش
قولی ایکن اولاددن اولمدیغین اوغللرینه بسلدی و نیجه
حکومتلرده استخدام ایتدی بعد زمان که شهاب الدین شهید
اولدی یلدز دار الملک غزنینده حکومت ایدوب آشنهاسی
بولدی و طریق ادبدن چیقمایوب سلطان غیاث الدین محموده
خبر کوندردی یعنی که ملک هور و نگزی کلوب ضبط ایدکدی بو
یلدردی یعنی که ادب رعایت قیلدی لکن غیاث الدین
ملک غزنین ضبطنه میل ایتمیوب یلدزه تملیک ایلدی و اول

وفات ایتدکدن صکره دامادی قطب الدیندرکه سلاطین
آل سبکتکیندن صکره بشیوز سکسن ایکی تاریخنده ملک غور
پادشاهلرندن سلطان معز الدین محمد سام هند دیارینه
غزا ایدوب تا بشیوز طقسان تاریخنه دکین اول مسلط
اولوب ملکی قنوج ودار الملک اجمیر وکهر نام ممالکن فتح
ایتمکین بشتی قوللرندن مزبور قطب الدینی اول دیاره حاکم
نصب ایدوب کندیسی پای تختی غزنه یه چکلمشدی القصه مزبور
قطب الدینی اوقیدوب تحصیل علم ومعرفت ایتدیروب
کرمان حکومتن ویرمشدی بعده معز الدین کرمانه اوغرادقده
مزبور قطب الدین ضیافت ایدوب عظیم شانی معلوم
اولمغین اکا قزینی ویروب داماد ایدنمشدی بعده ولایت
هند سلطنتنی اکا لایق کورمشدی اولدخی کلی عسکره مالک
اولوب نیجه مملکتلری دخی فتح ایدوب حتی دار الملک لاهوری الوب
التیوز ایکی تاریخنده پای تخت ایدنمشدی وبالجمله یکرمی بیل بکلک
ودرت بیل پادشاهلق ایدوب التیوز یدی تاریخنده وفات
ایلدی بوندن صکره دهلیده بک نامنه اولان ارام شاه
اول مملکته وناصر الدین محمود سنه نام ولایته وشمس الدین
اتمش دار الملک لاهوره مستقل پادشاهلر اولدیلر وبو اثناده
لکهنوتی نام ولایت که نهر کنک میاننده بر معمور مملکت ایدی
اختیار الدین محمد خلجی تصرفنده قالدی مزبور اختیار اول اکابردن
کلی ماله مالک شجاعت طریقنه سالک بر ارمدبر اولمغین
صاحب سکه وخطبه اولدی آخر بوتنت طاغی فتحنده شهید اولوب
اقرباسندن علاء الدین علی دوان حکومت ایلدی لکن ظالم

وجبار اولمغین امراسی اوزرینه هجوم ایدوب کندوین قتل ایتدیلر
بعده حسام الدین عوض خلجی کمال عدالتله ظهور ایدوب الکی
ویردی صکره لاهور حاکمی شمس الدین غدری ایله هلاک اولوب
یرینه سند پادشاهی سابق الذکر ناصر الدین محمود پادشاه
اولدی بعد زمان بو دخی قتل اولنوب صاحب حسن جمال
ایکن برادرلری بر طریقله بر تاجره صاتوب کیدرک سابق الذکر
قطب الدین خدمتنه دوشوب حسن تربیه سی ایله عسکری اولان
ملک الدین بن یوسف بکلرک اتفاقیله قطب الدین یرینه
شهریار قلندی یکرمی بش بیل سلطنت ایتدکدنصکره فوت اولوب
یرینه اوغلی رکن الدین سعید تخته چقدی لکن صباح واخشامی
عیش ونوش ایله کچروب آبا واجدادی قانونی رعایت ایتمکین
مملکت خلقی کندیدن نفرت ایدیلر حکومتی التی آیه وارمدغی
کبی قتل اولنوب یرینه همشیره سی اولان راضیه بنت شمس الدین
پادشاه ایدندیلر غایتده عاقله وعادله اولمغین اوچ بیل
حکومت ایتدی نیجه پادشاهلره مقابل اولوب بعد المقاتله
مظفر اولدی بالاخره بر مقابله ده کرفتار اولوب قتل اولنمغین
قرنداشی ناصر الدین بن شمس الدین غایتله زاهد وعابد اولوب
سلطنته رضا ویرمزلر ایکن تخته چقروب جبرا پادشاه ایدندیلر
القصه اوچ سنه مقداری اولدخی سلطنت ایتدی بعده
التیوز اوتوز یدی تاریخنده برادری معز الدین بهرام شاه
حکومت ایلدی لکن بیل برآی کچدکدن صکره چنکیز خان فتنه سی
لشکرنده هلاک اولدی بعده برادری علاء الدین بن شمس الدین
شهریار اولدی فقط بونک زماننده سلطان غیاث الدین

تخمیناً

ظهور ایدوب دیار هندک اکثرینی الدی و علاء الدینک
اوغلی ملتان حاکمی خان شهیدی قتل ایتدی • بعده مزبور
علاء الدینک مدت سلطنتی یکرمی ییل اولدقده اوغلنک
اوغلی کیخسرودن خان شهیدی و انک اردنجه دیگر اوغلنک
اوغلی کیقباد خان بن بغراخانی ولی عهد ایدنی لکن کندی وفاتندن
صکره بگلربکیسی اولان کتوال کیقباد جانبنه مائل اولوب کیخسرودن
محروم ایتدی • یعنی که کیقباد بن بغراخان پادشاه اولدی • لکن
کندی نفس هواسی ایله مقید اولوب وزیری ملک نظام الدینک
نصیحتنی دیکلمیوب مملکتی اختلال ایله بوزطوتغنی کندی زهرلدیلر •
سامانه ملکنک حاکمی فیروزشاه خلجی یی تاجدار ایدندیلر •
لکن امرا بر برینه دوشوب • کاه حاکم سند اولان وفا ملک بن
ناصر الدین • کاه معز الدینک ولد صغیری شمس الدینی اختیار ایدوب
بیعت اوزره ایکن • نامدار بگلردن جلال الدین فیروزشاه
خلجی ظهور ایدوب • شمس الدینی و معز الدینی قتل ایدوب سکز
ییل مقداری سلطنت ایتدی • عاقبت قرنداشی اوغلی و دامادی
اولان علاء الدین خروج ایدی • بر فرصتله فیروزشاهی هلاک ایتدی
ولکن وزرا و امراسی خزینه سنی الوب ملتان حاکمی اولان اوغلی
ابرهیم سلطانه واردیلر • اولدخی تخته جلوس ایدوب درت بش
آی مقداری الوب ویردی • بعده باباسی اوستنه خروج ایلین
علاء الدین بن اخت جلال الدین تخته گچدی • خیلی عاقل و صالح
پادشاه ایدی خیراته میل ایدوب زماننده میخانه لری اشلتمدی
و مشایخ عظامه کلی رعایتلر ایتدی • اما آخر عمرنده عقلنه خلل گلوب
امور مملکتی نانه جوانلر و خاتونلره اهمال ایلدی • بو وضعه بنا خلق و عالم

بربرنه

بر برینه دوشوب نیجه جنکلر صدور ایتدی • آخر مدت سلطنتی
اوتوز اوچ ییله وارد قده یدیوز اون یدی سالنده فوت
اولدی • اگرچه که اول تاریخده شهر صوباشیسی اولان ترتاره جوان
برای مقداری خروج ایدوب سلطنت دعواسن قیلدی •
لکن اشراف ناسدن اولمامغین اکابر اندن بیعته عار قیلدیلر •
اکابناء ینه علاء الدینک سکز یاشنده غیاث الدین
طفلنی تخته گچوروب آنا بکندن بیعت ایلدیلر • فاما مزبور
غیاث الدینک وزیری نیجه فساد ارتکاب ایدوب
اولاد ملوکدن نیجه لرک گوزلرینه میل چکدی • و قرنداشی
قطب الدینی قلعه یه حبس ایتدی • لکن والده سی قطب عصر
اولان شیخ نظام الدینه واروب اغلدی • اوغلی حقنده
خیر دعاسن الدی • حکمت خدا بر کون غیاث الدین و وزیری
اولان شریری اوچ بر آدمی ایله قطب الدینک قتلی ایچون
مجلسه گوندردکده همانکه قتل نیتنه واردیلر اختیارلری الدن
گیدوب قطب الدینک اباغنه دوشوب بیعت ایتدیلر •
و غیاث الدینک و وکیلنک قتلنه عهد ایدوب کتدیلر •
فی نفس الامر وزیرینی اولدروب شهاب الدینی حبس ایدوب
مزبور قطب الدین بن علاء الدینی تخته گچوردیلر عقبنجه شهاب
الدینک دخی گوزلرینه میل چکدروب کندی ظلمله کور ایتدکری
مظلوملرک یاننه گوندردیلر • اما قطب الدین لعب و لهوه
عشرته میل ایدوب • زن پرستلکه و محبوب دوستلغه مقید
اولدی • عاقبت خسرو نام محبوبنی گجراته حاکم گوندردی • اول
بدبخت دخی تک طورمیوب اعیان مملکتک عرضنی

المعمار ایدوب

یقاغله الوغ نام سردار تحمل ایده میوب مزبور خسروخانی
طوتوب قطب الدینه گوندردی آخر بر مرتبه یه واردیکه فدائیلر
قطب الدینک قتلنه قصد ایدرلردی جامعه چیقدقچه هزار
احتیاطله گیدردی و هرگیجه کندویی بکلدوب گیدرک خسرو
خانه صداقت شکلن گوستروب غیریلر پادشاهی بکلدکلرینه
اعتماد ایده مزین م بعد بوخدمتی بن گوروب حرمدن طشره
گیده مزین دیو جمله توابعله حرمه داخل اولوب بر شب فرصتن
دوشروب سلطان قطب الدینی و مصاحبی اولان فتاوی
صاحبی قاضیخان و شهزاده مزید خان بن قطب الدینی و عم
سلطان اولان خانی اولدردی ایرتسی خاین مزبور خسروخان
تخته گچدی وکبر و غروری پیشه ایدنوب عوضن بیقمدق آدم
قومادی بو اثناده عاقل و دانا میراخور اولان محمد بن تغلقا خراسانه
فرار ایدی اوته دن بر عسکر ایله گلوب خانلر خانی طوتوب
قتل ایلدی بوکره سلطنت محمد بن تغلقایه نقل ایلدی یدیوز
یکرمی تاریخنده تخته جلوس ایتدی بعد زمان اوغلی الغ خان
بهادر وارث ملک اولدی یکرمی یدی یل حکومت ایتدکدن
صکره ابوالمظفر فیروزشاه تخته گچدی مغول عسکری تعدیسندن
پریشان اولان عسکری یانینه جمع ایدوب کلی قوت بولدی
حتی تاتار سرداری نوروزشاهی منهزم قیلدی بو طریقله
یدیوز یتمش اوچ تاریخنه دک سلطنت ایتدی هر قدمی
بر جلالی قویدی ایسه آدم گوندرملکه بر طرف قیلدی یکرمی
ییلدن زیاده جه سلطنت ایتدکدنصکره فوت اولدی اگرچه
اوغلی سلطان الغ خان تخته گچدی لکن ملوک اطرافده اسکندر

زمانده

زماننده گی ملوک طوایفه دوندی درعقب تیمورگورکان
دخی ظهور ایتدی بعده الغ خان اوغلی محمود خان تیمور
عسکری ایله مقابل اولدقدن صکره ناپدید اولدی گتدی
ابن حجر عسقلانی انباء العمر نام تاریخنده دهلکی یه نائب
السلطنه ملک شمس الدین سجستانی بعده اوغلی اسکندرشاه
دخی صکره انک اوغلی اعظم پادشاه اولدی دیو یازمشدر
بعده سیف الدین خمره خروج قلدی دخی صکره سیف الدین
شهاب پادشاه اولدی صکره ملک نصار انک ملک
نام اوغلی هدایت حقله اسلامه گلوب نامی جلال الدین
ابوالمظفر محمد قوتلوب پادشاه اولدی فاما اولاد فیروزشاهدن
صکره یدیوز طقسان درت سنه سنه اولا ظفرخان خروج
ایلدی که فیروزشاهک همشیره سی بخت نکاحنده اولمغله
قوت بولدی یعنی که اول بوسکلردن ایکن تخته جلوس ایدوب گجرات
ملکنه پادشاه اولدی بعده سلطان محمد تاتارخان صدر حکومته
گچوب التی یل الوب ویردی واول وفاتنا تمکله مظفرشاه
تخته گچوب اون درت یل سلطنت ایلدی بعده سلطان
احمد ایکی بچق یل حکومت ایدوب احمد اباد نام بر عظیم شهر
بنیاد ایتدی بعده برادری سلطان محمد شاه پادشاه اولوب
یدی بچق یل الوب ویردی عقبنجه قطب الدین شاه سکز
بچق یل حکومت ایلدی آخر سکز یوز التمش اوچده سلطان
محمود شاه والی ولایت اولدی غایتله نیک خوار و شجیع و
بهادر و نامدار ایدی اللی درت یل مقدار سلطنت ایتدی
بعد الوفات یرینه اوغلی ملک مظفر پادشاه اولدی

ملوک صلحاسندن واکابر سلاطینک اهل تقواسندن اولوب
بر مقبول خاتونندن اسکندر نام اوغلی طوغدی جاریه لرندن
دخی بهادر وجان خان نام ایکی اوغلی وجوده کلدی بونلر
بویبوب جوان اولدقدن صکره بابالرینک فکری جان
خانی ولی عهد ایدنمک خاتوننک اندیشه سی اسکندری
تخته کچورمک ظاهر اولمغین بهادر خان قلندر شکلنه کیروب
ترک دیار ایله نابدید اولدی بعد زمان ملک مظفر وفات
ایندکده خاتونی عماد الملک نام وزیری ایله اتفاق ایدوب
طقوز یوز اوتوز ایکی تاریخنده اسکندر شاه تخت سلطنته
کچورلدی زمان حکومتندن بدر آی کچدکده برکون دیوانده
وزیر عماد الملکه برخصوص ایچون اکجنه‌دی سن همانه بر میمونه
بکزرسن دیو بین الامرا خطاب قیلدی وزیر بین الناس
خجیل اولدی درونندن کین وانتقامه قصد ایدوب تخته کچوروب
ایلک ایدن وزیره بو جفالر دخی آزدر دیو کومر ندی بعده
امرا وسردارلری اغوا ایروب پادشاهمز قدر وقیمت بلمز
بر اوغلاندر دیو قولی نوزت ایدیروب اسکندر شاهی قتل
ایتدردی یرینه سلطان محمود نام صغیر اوغلنی تخته کچوردی اکرچه که
اول پادشاه نامنه اولدی فاما حقیقتده سلطنت ایدن وزیر
ایدیکی تعین بولدی آز زمان کچمدن بکلر بو وضعی معقول کورمدیلر
البته بزه قدرشناس پادشاه لازمدر دیو بهادر خانه خبر
کوندردیلر که اول اثناده ظاهر اولمشدی دهلی پادشاهی
سلطان ابرهیم یاننده ایدیکنی بعض هوادار مصاحبلرینه بلدرمشدی
امرانک که کندی یه خبری واردی بلا تأخیر کجراتدن توجه ایدی

وزیر دخی سلطان محمود صغیر ایله الاین بغلیوب قرشو طوردی
لکن نصرت وظفر بهادر خانه یوز طوتدیغنی کوروب سلطان
محمودی طوتدی وپیشکش نامنه حضور بهادره ایلتدی بهادر
خان که تخته جلوس ایلدی وزیر مزبوری وسلطان محمودی وکندی
قرنداشی جان خانی اولدردی بعد زمان پورتقال کافرلری بهادر
خاندن خوف ایتدیلر کندی یه بر مصنع ومزین قاتو یاپدیروب
چکدیلر پادشاه وارکان دولتی اوتوره جق برکن تخته لرینی
بر صنعتله ترکیبله یاپشدردیلر ایکی اوچ ساعت دریایه کیروب
کزدکدن صکره طاغیلوب بولندیلر غرق ایده فی نفس الامر
اویله اولدی اعیان دولتی ایله بهادر خان اول قایغه کیروب
عیش ونوش آیله دریا یوزنی کزرکن ناکهان تخته لری قوپوب
اوستنده بولنان شهریار ووزرا ونامدار براوغوردن غرق اولدیلر
بعده بهادرک اوغلی لطیف شاه تخته کچدی اما وزیری درخان
نام خاین پادشاه مذکوره قدر صریح ایلدی کندی یه غالب اولدقده
بر قلعه ده حبس ایتدردی ومزبورک قرنداشی اوغلی محمود نام جوانی
تخته کچوردی مزبور سلطان محمود اهل کرم وصاحب جود اولمغین
وزیر خاینک تدارکنی کوروب اولدردی وبر زمان عدل
وانصافله حکومت قیلدی بر رمضان کیجه سی سرینده یاتورکن
قپو اغاسی اولان طواشیدن نام بدبخت پادشاهی سحور
ایچون اویاندرمق حیله سی ایله واردی وغافل یاتورکن هلاک
قلدی بعده سائر طواشیلر براولوب سزی پادشاه استر
دیو ودرت وزیری برکتوردی حرمه کیردکلرنده باشلرین
کسدردی اما بشنجی وزیر عاقل واهل تدبیر اولمغین بو حیله

دعوتدن شبهه یه واردی • واجرویه تدارکله واروب خانی
قتل ایتدی • بعده سلاطین گجرات خاندانندن احمدشاه
نام بر جوان تخته جلوس ایتدی • لکن معمر اولمیوب آز زمانده وفات
ایتدی • بوکره سلطان محمود اولادندن جمال شیرخان علم
سلطنتی اثبات ایتدی • لکن امرا چندان التفات ایتمدیلر
بو جهدن الوجوه امرینه امتثال ایلمدیلر • بو حالده همایون پادشاه
اوغلی جلال الدین اکبر که دهلیده شهریار ایدی • لشکر چکوب گجراته
کلدی هجرتک طقوز یوز یتمش بیلنده اول ممالکی فتح ایلدی • اول
شهریار ذیشان ولایت هند سلطنتی ایله بلنداشتها و کامران
بر پادشاه اولدی • بو تقدیر اوزره مدت سلطنت سلاطین گجرات
یوز طقسان بش ییل اولدی • زوال سلطنتلرینه سبب وزیر کندولردن
یوز بولوب اکثر امرایی کندینک ایدوب • آخر کار پادشاهی
برطفل بی اقتدار اولدیغی اولدی • **یکرمی اوچنجی فصل سمرقند خانلرینک
ابتداء دولتلری و کندیلردن سلطنت ایدنلرک انتهاء حکومتلری
شرحنده در** • ماوراءالنهر ولایتینک خانلری بو وجهله درکه اولا آل چنگیزدن
ابوالخیر اوغلان نام خان سکز یوز اتلی درت بیلنده خروج ایدوب
سمرقنده واردی • ابوسعید خاندن یاردم طلب ایدوب بر مقدار
عسکر الدی • اولاد تیموردن عبدالله میرزا بن ابراهیم سلطان بن
شاهرخی اولدردی • لغک خاتونی و الغ بک میرزانک قزی
اولان عفیفه ایله تزوج قلدی • سمرقندی بعد الفتح ابوسعید خانک غلبه‌سندن
کندی دشت قبچاقه کندی • بعده الغ بک میرزا قزندن کوچکنجی خان
و سونجک نام ایکی اوغلی وجوده کلدی • و بر غیری خاتونندن دخی
شاه بداق سلطان و جواجکم سلطان و سنجر نام اوچ اوغلی دخی اولدی

چوق زمانکه شاه بداق بویوب نوجوان ایدکی تعیین بولدی
بر عفیفه تزوج ایدوب صلبندن شیبک خان ظهوره کلدی
عقبنجه سلطان محمود نام بر اوغلی دخی طوغدی • فاما ابوالخیر اوغلان
وفات ایتدکده که ملک موروثی پادله دکمشدی • و اول اثناده
ابوسعید خان آذربایجانه کلوب اوغلی احمد میرزایی سمرقند فتحنه
مسلط ایتمشدی • شیبک خان خروج ایدوب مزبور احمد میرزایه
بولشدی • وقت فرصته منتظر ایدیکنی بلدردی • مابینلرینه کلی عهد
و قرار ظهور ایدوب شیبک ینه ملک دشته چکلوب کندی
آخر طقوز یوز التی بیلنده • ابوسعید خانک اولادی بربرینه دوشدی نوبت سلطنت
شیبک خانه ظهور ایدوب • ملکساز دار اشباده مستولی
اولدی • کیدرک تدریجله ماوراءالنهره تماما حکم ایلدی • اما نقض عهد
ایدوب سمرقند حاکمی اوزرینه علی سلطان ابن محمود بن احمد بن ابوسعیدک
امانه شهریکبرمشکن اول مظلومی قتل ایتدی • و گچوب دارالملک سمرقنده
اوتوردی • بعد زمان بابر میرزا التمش بیک آدمله واروب شیبک
خان مجرد اوچ بیک آدمله که مقابل اولدی • حکمت خدا شیبک
خانه اکا غالب کلدی • آخر طقوز یوز التی سنه سنده شاه اسمعیل
صفوی خروج ایدوب شیبک اون ایکی بیل تماما سمرقند و سایر
ماوراءالنهر ممکلتلرینه شهریار اولوب • فوت بولمشکن طوتوب قتل ایلدی
بعده شیبک ایکی عمی کوچکنجی خان بن ابوالخیر خروج ایتدی • لشکرله کلوب
ماوراءالنهر ممالکنی بابر میرزانک الندن الدی • بعده خراسانه واروب
شیبک ضبط ایتدیکی یرلری فتح ایتدی • کاه شاه اسمعیل ایله کاه شاه
طهماسب ایله جنکدن خالی اولمیوب • بو حالله یکرمی اوچ ییل سلطنتدن صکره
فوت اولدی • بو کره اوغلی ابوسعید خان ظهور ایتدی • التنجی بیلده اولکه دخی

آخرنه کندی بعده شیبک قرنداشی اوغلی عبد الله خان ابن محمود
خان ابن شاه بداق خروج ایلدی بونلردن صکره عبد الله خان بن
کوچکنجی خان ظهور ایلدیکه عبد الله بونک غیریدر بعده عبد اللطیف
خان فرزندن بداق خان دخی ظهور ایتدی ظهور یوز الیمش بر تاریخنه دک
اولوب ویردی و بوندن صکره تیمور خان حکومت ایتدی حالا که
ابوالخیر نسلندن دکل ایدوکنی بعض مورخلر تقریری ایله تحقیقه پیتدی
القصه بوندن صکره بر بیل بیله ابوالخیر اولادندن پیر محمد خان ابن
خان بک خان ابن جوانکم بن ابوالخیر خروج ایدوب بش بیل سلطنت
ایدوب بعده اول ملک موروث اسکندر خان ابن خان
بکه دکدی بو دخی یکرمی بیل حکومت ایدوب عقبنجه اوغلی عبد الله خان
ابن اسکندر خان تخته کچدی که بیک یدی تاریخندن الی الآن.
عبد الله خانک ماوراء النهر حکومتنده سلطنتی مقرردر بو تقدیرجه
ابوالخیریلرک بو زمانه کلنجه جمعا مدت ملکلری یوز الیی بیل مقداریدر
تیمور خان نام حاکم بر بللق حکومتله فاصله اولمسی تصویری بی حاصلدر
اما شیبک زوال ملکنه سبب اوسه علی خانه امان ویروب شکن عهد
ایدوب اولدیر دکینه بناء اولدی که هم ولی نعمتی احمد میرزانک خاندانه
قصد ایتدی هم امان الله و رسوله دیدکدنصکره خیانتی تحقیقه
یتدی نته کم جانه بکیدک یعنی کم اسکندر خانک و بالفعل حاکم ذیشانم
اولان عبد الله خانک ثبات ملک و دولتی واهل شرعه
رعایت و اصحاب کمالاته عنایت و طریق عدالتده رعیت
ایتدکلری ایچون تعین بولدی یکرمی دردنجی فصل غزیم خانلرینک
ظهور دولتلری و بو زمانه دک ثبات ملک و حکومتلرینه وجه له
ایدکلری و دشت قبچاق ولایتی قدیمدن تاتار طائفه مخصوص بر

واسع

واسع مملکتدر جانب شرقیسنده انزار خوارزم ولایتی وطرف
غربیسی روس و بلغار مملکتیدر بو ذکر اولنان ممالک پای تختلری
قدیم ایرتاق سرای جوق حاجی ترخان ازاق کفه ازدر بان
شهرلریدر تیمور کورکان و توقتمش خان تکرار بتکرار اول ولایتلرده
صواش ایتمکله اکثری خراب اولمشدر شمدیکی لده دار الملک اولان
مملکتی شهر سرایدر آمدی حافظ محمد طاشکندی تاریخنده اولاد
جنکیزدن درجات بک وفاتنه دک اول سلسله منقرض اولمشدر
اندن صکره آل جنکیز قبیله دوکمکله بر زمان روسی خان توقتمش خان
امیرتاغرب اوغلانی اول ولایتده حکومت ایتمشدر بعده
تیمور کورکان ظهور ایلیوب انلرک دخی ذریتی کسلوب تمام اوغلن
ولایت و لایت آدملر صالنوب جنکیز خان نسلندن کیمسنه قالمامشدر
دیو یوقلدوب دقت اولنلقدن صکره اولاد جنکیزدن محمود
خواجه خان بولنمشدر بعده انک اقرباسندن ابوالخیر خروج ایدوب
سکز یوز اللی دورنده جلوس ایتمشدر لکن اوزرنده فرصتن دوشمکله
محمود خواجه خانی اوق ایله اوروب هلاک ایلمشدر بعده هم ملکنی الوب
هم خاتوننی تزوج ایلمشدر و بو محلده دک اولان نقل و تفصیل
طاشکندی تاریخندندر شیخ احمد بن عمر عرب شاه انصاری
تاریخنده اولاد دشت ولایتنه بوکه خان بن اوجی خان ابن جنکیز خان
حکومت ایتمشدر و قتا که التیوز التمش تاریخنده هلاکو خان ایله
عمزاده سی برکه خان میاننده عداوت دوشدی حتی ارالرنده
جنک و جدال اولوب بوکه خان هلاکویی صندردی و اول
اثناده مزبور بوکه خان قسطنطینیه اوستنه عسکر چکوب اطرافنده
مملکتینی یغمایه ویردی بعده زمان التیوز التمش لشنی تاریخنده بوکه

خانه فوت اولوب یرنه اقرباسندن منکوتمر خان اولدی و اول
کجه کدن صکره قراز بن طغار دخی صکبه ل نغان منکوتمر
و عقبنجه ارنک خان ابن طغرلجه وانک اردنجه انسان اوغلان
بعد زمان جانبک خان دخی صکره روس خان سلطنت
ایتدی • بعده تیمور کورکان ظهور ایدوب روس خانک مملکتینی
توقتمش خانه ویردی • بر زمان سرای پای تختنده ساکن اولدی
الوب ویردی • لکن بعد زمان تیمور کورکانه مخالفت ایدوب
مرار جنک ایتدیلر • توقتمش هلاک اولدی بوکره سلطنت دشته
تفرقه دوشدی • یکرمی ییل مقداری حکومت قلدی و حتی مورخ
طاشکندی قولنجه توقتمش خان اولادندن قادر بردی خان عسکر
چکوب ایدکو خانله طوتشدی • لکن جنک اراسنده قادر بردی
اوق دوقنوب هلاک اولدی • بعده ینه توقتمش خان اولادندن کوچک
محمد خان ظهور ایلدی • اکثر مورخین ابو الخوافین قدیم بودر دیرلر
فاما علماء اهل سنت اولا توقتمش کبیر • ایکنجی توقتمش صغیر اوچنجی
اولو محمد خان دوردنجی مرتبه ده کوچک محمد خان سلطنت ایتمشدر
دیو خبر ویررلر • بونلردن صکره ملک حاجی کرای خان اولدخی
هجرتک سکز یوز سکسن تاریخنده وفات ایدوب خانلق صدرینه
لایق اون ایکی برار اوغلی و سلطنته حاضر ایمش بحنه نامدار اقرباسی
قالمغین آول ولایتلره اختلال دوشدی • کون اولدی که حشمت
ملکنه ایکی اوچ کشی حکومت ایتدی • و اختلاله بنا ہچه معمور مملکتلر
یقلوب استانبول فاتحی سلطان محمد خان ابن مراد خان طاب ثراه
بو احوالی که اشتدی کدک احمد پاشا نام وزیرنی کوندروب
فرنک کفرسی الندن کفه قلعه سنی و کفار نصار الندن منکوب نام

قلعه یی

قلعه یی فتح ایدوب حتی وزیر مزبور نصارا ایچلرندن بحنه سینی
اسیر ایدوب سلطان محمد خانه کوندردی • اتفاق حاجی کرای خانک
اولادندن منکلی کرای خان اول اسیرلرده بله بولندی • مقدما برقاچ
کونه خان اولدقدن صکره کندویه غالب کلان برادرلری
قورقوسندن قاچوب منکوب قلعه سنه کرمشدی و وقت فرصته
منتظر اولوب انده قالمشدی • چونکه سلطان محمد خان منکلی خانی
بلدی آستانه سعادته الیقوبوب کلی رعایت و اکرام قلدی
حکمت خدا ایبلک بکدن منقرض مکتوبی کلدی • برر برلرینه
دوشمن خانلر نسلی منقرض اولمغله • ولایت حشمت خراب اولوب
خاکله یکسان اولدیغنی بلدردی • مسلمانلرک صلاح احوالی ایچون
منکلی خانک کوندرلمسنی رجا ایلدی • سلطان محمد خان اعظم
مزبوره طبل و توغ و علم ویروب اعزاز و اکرام ایله کوندردی
واروب صاحب سکه و خطبه خان اولوب کندیلرک اسنجعن جکمه
مناسب کوردی هجرتک طقوز یوز یکرمی سنه وفات ایدنجه
حکومت ایتدی • بعده اولادنک برار و نامداری محمد کرای خان
سلطنت ایتدی • عاقبت نوغای تاتاری مکر ایله سفر اوسنده
شهید اولدی کندیله بله بولنان غازی کرای نام طفل صغیر دار الملک
غربه لعرای احکام ائمه قادر اولمدیغین • التی آی مقداری خانلق
ایتدکدنصکره عزل اولندی • کفه دن سلطان بایزید خان جانبنه
کلوب آستانه ده بولنان سعادت کرای خانه کوندرلدی بعضیلر که
سلطان سلیم خان ابن بایزید خانه توجیهله حکومت حشمت اکا
ویرلدی حتی صاحب کرای نام قرنداشی رهن طریقیله در دولته
کوندرلدی • بعض تواریخده سلطان محمد خان منکلی کرای خانی

نصب ایله‌لی رهن ارسالی عادت اولمشدر هیچ یازلمشدر
حالا بوله دکلدر رهنه رغبت سلطان سلیم خاندن صدور ایتمشدر
تفصیلی کنه الاخبار نام کتابده مسطوردر و غرغم خانلرنه کونده بیک
اقچه علوفه ویرلمک و بعض اغالرنه استانه‌دن علوفه ایله
رعایت قلنمق جمله سلطان سلیم خان مرحومدن اولمشدرکه تاریخی
اول کتابده مسطوردر القصه مزبور سعادت کرای خان عدالتله
حکومت اوزره ایکن محمد کرای اولادندن حماقت و ظلمله مشهور
اولان اسلام کرای نام ظالم خروج ایدیکه تاتار طائفه‌سی ایکی بولنوب
نصفی اکه نصفی سعادت کرایه متابعت ایتمکین ملک کثرت
اختلاله یوز دوتدی آخر کار طقوز یوز یکرمی اوچ سنه‌سنده بهاراق
کنارنده جنک اولدی بعض باغی تاتارلر کفه سنجاغی بکی بالی
بک مرحومی شهید ایتدیلر پس نصرت اسلام کرایه کسر و هزیمت
سعادت کرایه عائد اولدی و بالجمله بربرلرنه دوشوب نیجه روزکار جنک
و جدالدن خالی اولمامغین حضور و راحت جانبنه رغبت ایلدی
یعنی که خانلغی براغوب در دولته کلدی آل عثمان عتبهٔ علیه‌سنه
قول اولمغی غرغم خانلغنه ترجیح ایتدی آخر علوفه واریه‌لق یازلق و قپولق
بیر املق تعیین اولندی حتی نجم سفرنده سلطان ایله بولندی استانبوله
کلدکدنصکره وفات ایلدی اسلام کرای ایسه زور بازو ایله خان
اولمغین دائما سلطان سلیم خان جانبندن احتیاط اوزره اولدی
آخر عرض عبودیت ایدوب رهن قوندیلان صاحب کرای خانله
حقوق سابقه‌سن بیان ایلدی انلره خانلق توجیه بیورلور ایسه
انکله زندکانی مقرر دکلدر دیو بیلدردی فلاجرم تکرار طبل و توغ و علم
ویریلوب صاحب کرای شمس خان کوندرلدی که حسن و جمال ایله بدر

اولمش ایدی و ملاحت برجنده نور افزای اولمغین سلطان خاتم
نام اولدق بالضروره زلفی قلابنه کرفتار ایدی رضای خاطر
امتثالا عالم وصالدن الم هجرانی تقدیم ایدوب سلطنت
دستیله ارسالنی رواکورمشدی حالاکه نیجه ماه و سال
فراق و اشتیاق المی ایله حضور و راحت کندودن یوز
دوندرمشدی محصل بر نیل مقداری مدارا ایله کچوب عاقبت
اسلام کرای اکه دخی مضرتت قصدن ایتمکله خان نوجوان
حسن تدبیر ایله باقی بک نام یار و غارینه فرصتله
قتل ایتدردی بو مقابله‌ده مأمولندن زیاده رعایت اولندی
لکن اراده الله‌ده بو مقوله پادشاهلرک فتنه‌ال اوزادنلرک
عمری قصیر اولوب جزاسی مقرر اولمغین مرقوم باقی
بکدن کلی کستاخلق صدور ایتمکله اکا بنا شدت کشتاد
صو یله طولمش بر خوصنه حبس اولنوب کوکدملغه هلاک
اولدی القصه مزبور صاحب کرای نیجه روزکار خان اولدی
آل عثماندن سلطان سلیمان خان زمانی وزیر اعظم داماد محترم
اولان رستم پاشانک مکر و حیله‌سی ایله مأمور اولدقده انواع
غدر و حیله ایله صاحب کرای خانی قالدردی یرینه دولت
کرای خان ابن مبارک سلطان ابن منکلی یه ویردی اول
بی کناه اصلا عناد و عرض سپاه ایتمیوب حالن اغلاقن
ایچون عزیمت درکاه ایدوب ثمن نام معبره کلوب
موافق روزکاره قتلا نورکن سابقا حبسه کرفتار اولان
خانزادن مبارک کرای نام میرزا علی الغفله اول معبره واردی
تنها دوشروب اول بی کناهلری هلاک ایلدی عاقبت

طقوز یوز سکسن بش تاریخنده دولت کرای خان وفات
ایدوب محمد کرای خان سلطان مراد بن سلیم خان بن سلیمان
خانڭ توجیهی ایله دشت حکومتنه مالک اولدی التی ییل
سلطنتدن صکره شروان یولنده بالذات عجم سفرن
اتمه سر فرمان اولندی امر پادشاهه اطاعت ایتمیوب
اول سفره وارمدیغندن غیری ناموس دین و دولته خلل ویرر
بعض ناسزا کلماتی مزبور سلطان مراد خانه معلوم اولدقده
وزیر ثانی عثمان پاشایه ازاله سنی امر ایلدی حسن تدارکله
حقندن کلنوب خانلغی در دولتده بولنان اسلام کرای خان
نام قرنداشنه ویریلوب عاقبت طقسان بر تاریخنده
اولدخی فوت اولوب سلطنت ملک دشت غازی
کرای خان نام قرنداشنه مناسب کورلدی که هنرور عالم
و بهادر و شجیع کسنی آدم صواشن بیشه زارنک قپلان ارسلانی
عشرت و معاشن شکوفه زارنک اردشیر و انوشروانی
اهل نظم و معجز بیان عود نوازه و موسیقی شناس واعجز عالم
غزالی مخلصی ایله مشهور جهان بر شهریار ذیشاندر هنوز
میرزالغی حالنده دولت عثمانیه یه کلی خدمتی کچوب حتی
شروان لشکرینه معاونت ایچون وارد قده اثنای جنکده
عجم شاهی حمزه میرزا ابن محمد خدابنده یه کرفتار اولوب
بعده خلاص بولوب در دولته کلدکدن صکره اسلام
کراینک وفاتی خبری کلدیکی کبی خانلق ویرلدی وفات
عثمانیه اوزره سائر بخششلردن غیری اون سکه فلوری جیب
خرجلغی احسان اولندی بعده یانق فتحنده بله بولنوب کلی فتح

ونصرته باعث اولمغین سردار وزیر اعظم اولان سنان پاشانک
عرضی ایله یومی بیک اقچه وظیفه سنه ضعفی مقداری
ترقی اولنوب یومیه سی ایکی بیک اقچه اولدی وحالا که
هجرتک بیک یدی سنه سنده سردار عسکر اسلام اولان
وزیر محمد پاشایه معاونت ایچون سفر ایدوب کلی خدمت
سبقت ایتمشدر محصل کلام سلاطین آل عثمانه متابعت
ایدن عزیم خانلری جمعا خاندرکه مدت حکومتلری
جمله یله وارمشدر پس حاجی کرای خانک اولادی
ملک زائل اولمغه سبب حال حیاتنده اوغلانلرینک برینی
ولی عهد ایدنمکله قلوبی اکه ربط ایتمدیکیدر کندیسی وفات
ایتدکده اولادی وسائر اقرباسی قدرت و شوکتده بربرلرینه
اقران اولمغین بللو برینی خانلق صدرینه لایق کورمیوب بربرلریله
جنک ایده ایده انقراض نسله سبب اولدیلر منکلی کرای
اولادی الی الآن ظهور و قوت و دولتلری سلاطین آل عثمانه استنادی
ایتمکله در.

**یکرمی بشنجی فصل عجم شاهی اسمعیل اردبیلینک ظهور
وابتداء دولتی و بعض مملکتلرینک آل عثمانه نقلی حکایتنده در**

بوزمره نک جمله دن اول ظهور ایدن شیخ جنید بن شیخ ابراهیم خواجه
علی بن شیخ حیدر الدین بن شیخ صفی الدین بن جبرائیلدرکه
مزبور جبرائیل ایچون سادات علویه حسینیه دندر دیرلر و بو
نسلده کی شیخ صفی حضرتلرینی اولیاء کبارندندر دیرلر پس
مزبور شیخ جنید کندی اجاسندن وافر لشکر جمع ایدوب کرجستان
کافرلرینه غزا ایتمک مرادمدر دیو کیدر فی الواقع واروب
غزا ایدوب وافر غنایم ایله چقوب زمین شروانه یتدی عموما

اهالی شروان پادشاهی اولان ذیشان اندن قتی احتیاط ایتدیلر
خروج ایتملرینی مقرر بلوب علی الغفله انلره قلج قویدیلر • دل
چقرمیوب جمله سنی قتل ایتدیلر • بعده اوغلی شیخ حیدر ظهور
ایلدی • باباسی طریقنی اوزره دیرنوب مریدلریله کرجستانه
غزاسنه توجه ایدی • حتی اللی بیک برار عسکره مالک اولوب
وکوزنه یکدردیکی ملوکه هجوم ایدوب قتالنه کندی بعده شروان
شاه اوزرنه واروب باباسنک قانن مطالبه سمتن
طوتدی • یدی آی تمام شماخی قلعه سنده شروانشاهی محاصره
ایتدی • عاقبت اول دردمند سلطان یعقوب بن حسن طویله
آدم کوندروب استمداد ایلدی • اولدخی سلیمان بک نام
سردارنه بر مقدار عسکر قوشوب شروانه کوندردی • اثناء
جنک وجدالده شیخ حیدر • وبعض اولادی قتل اولندی
ایجون اسمعیل ویار علی نام فرزندلری سردارک النه کیردی ترحم ایلیوب
اولدرمیوب صالیویردی • بعده اول ایکی برادرکه شهرالمجانه
واردیلر شیخ جنید وشیخ حیدر احباسندن وافر نفوس ایله
جمعیت ایتدیلر لکن سلطان یعقوب بو احوالی ایشتدکده کتوردوب
قیدبند ایدوب اصطخر قلعه سنه حبس ایتدی • مادامکه سلطان
یعقوب حیاتده ایدی • اول ایکی برادر حبس الیم ایله اضطرابده
ایدی • هانکه اول وفات ایدوب رستم میرزا پادشاه
اولدی • بونلر خلاص بولوب اردبیل کورخانه سنه واردی
آبا واجدادی طریقنجه کسب معاشه متصدی اولدیلر دیو صوچلری
عفو اولندی • فی الواقع رستم میرزا زماننده حرکت ایتمدیلر
اول عهده رعایه کرجستانه غزایه کتمدیلر • بعده احمد بن اوغورلو

تحته

تحته کچدی غایتله غضوب اولمغین برادران مزبوران
انک خوفندن کیلانه کوچدی • سلطان کیلان اولان شریف
سنه التجا ایتدی • اکرچه احمد میرزا انلرک طلبنه تا کیلانه
آدم کوندردی • البته انلری بکا کوندر یاسن کورسن دیو تشریف
حسن تخویف ایلدی • فاما وانلر بنم ذمتمده دکللردر دیو جواب
ایتدی • اسمعیل ویار علی بر راه لو اغاج اوزره یاپلمش قفصده حقارتوب
خیانت اولمق تدارکنی کوردی • بعد زمان احمد میرزا که اولدیسی
یرینه الوند میرزا شهریار اولدی • حد ذاتنده ناموس دولتی ایله مقید
اولور بر آدم اولمغله وقت فرصتدر دیو دوری لاهجانه واردیلر
آبا واجدادنک مریدلرینی جمع ایدوب خروجه مقرر قلدیلر • اما
تدبیرلرنه اولا ملک رومه واروب قرمانلیدن تکه لیدن اولان
اتباعلرینی تقویه ایدوب ظهور ایتمکی مناسب کوردیلر • فی الواقع
رومه واردیلر قرمان خلقندن خصوصا تکه لیدن واوسته جلودن
وافر آدم اویدردیلر • دونوب ینه لاهجانه واردیلر • بو منوال اوزره
طقوز یوز التش سنه سی محرمنده اسمعیل خروج ایتدی اولا کوزنه یکدردیکی
الوند میرزانک اوزرنه واردی • اول دردمندی صیوب فاجرده
وتخته بکلرینی قلجدن کچوردی • مملکت آذربایجانی فتح ایدوب
نامینی شاه قودی • وتاجلر کدیروب کندیدن بیعت ایدنلره کیوردی
اکثریا قرمزی چوقه دن اولمغله اول قومه قزلباش دنلدی • آنلرک
بللو باشلولری اکثریا تکه لیدن قرمانلیدن واوسته جلودن
اولدی نجم ثانی لقب بر معتبر کمسه یی وزیر ایدندی • ایکی سنه ده
شروان شاه اوزرنه واردی وتخته بکلرینی اولدیروب شروانی
الدی • واوچنجی سنه ده ذوالقدر اوغلی علاء الدوله نک اوستنه

واردی حتی الوند میرزانک یانینه وارنجه بولنوب جنک اثناسنده
قورتلوب شاه اسمعیل الینده قتال اوزره ایکن الوند میرزا
تبریزه واروب مستولی اولدی اما اسمعیل شاه اول جنکدن صکره
تبریزه واروب الوندک فرار اتمسنه بناء اول جنیده انی
اله کتوروب مدی فاما تبریزی فتح ایدوب ضبطنه الدی بعده عراق
ولایتنه توجه ایدوب بغدادی تسخیر قلدی محصل چالدران صحراسنده
مصر فاتحی سلطان سلیم خان ایله جنک ایدوب منهزم اولنجه
هر ییل برحاکمک اوزرنه واردی باش وجاننه وملک وخانمانه
متصرف اولدی نهایت اول کسر وانهزامدن صکره طقوز یوز
[illegible]وز تاریخنده وفات ایدنجه عیش ونوشه مشغول اولدی بعده
شاه طهماسب نام اوغلی تخته چقدی حسن تدبیر ایله چیقوب اللی
درت ییل مقداری سلطنت ایلدی اخر طقوز یوز سکسن درت
سنه سنده فوت اولوب یرینه شاه اسمعیل نام اوغلی جلوس ایدوب
علو شانه بولدی غبنذلک اول مسموما فوت اولوب ینه
شاه طهماسب اولادندن محمد خدابنده ظهور ایلدی لکن ترک دنیا
ایتمش تخت وتاج سوداسندن کچمش ستنی دخی الممش بلکه تمشیه
یتمش ادم اولمغین سلطنت غوغاسین نیم نه کار مدبر جوان چقدی
بو کره تخته اون بش یاشنده حمزه میرزا نام اوغلی جلوس ایلدی اولدی
برزمان حکومت ایتدکدن صکره حرمی خدامندن بری قتل ایتمکله
شاه عباس بن خدابنده نام برادری وارث ملک اولوب دار الملک
قزوینده تخته چقدی که طقوز یوز طقسان سنه سندن بیک یدی
تاریخنه کلنجه حکومت اوزره در بابسی محمد خدابنده وبرادری میرزا
حمزه زمانلرنده ظاهر اولان اختلالی حسن تدبیر ایله تدارک ایدن خانی دکلدر

خصوصا که سلاطین آل عثماندن مرحوم سلطان مراد خان ابن سلیم خان
ایله وسلطان محمد بن مراد خان ایله مصافا اوزره کچنوب عرض عبودیت
ایتمکده در اکرچه که مزبور سلطان مراد خان زماننده وزیر لالا
مصطفی پاشا سردار اولوب طقوز یوز سکسن التی ییلنده
ملک شروان وسکسن یدی سنه سنده قرص بکلربکیلکی
وکرجستانی فتح وتسخیر ایتدی بعده فرهاد پاشا نام وزیر
سپهسالار ارسال اولنوب ملک نخزانی وولایت
کنجه وروانی ممالک محروسه یه الحاق ایلدی دخی صکره وزیر اعظم
وسردار افخم عثمان پاشا کوندرلوب انلر دخی پای تخت
قدیملری اولان تبریز شهرینی الدی حالا که خرج لازمنه وفا ایده جک
دکلو مملکتدی قالمشدر فی زماننا شاه اولان عباس میرزا
خیلی عاقلانه وپادشاهانه دیرنوب تکمیل عرض وناموسنه
جل همت قلمشدر محصل کلام بوتاریخده اطراف ممالکده کی
پادشاهلرک شوکت وعنوان جهتندن زبده سی وعدله میل
ایلین حاکملرک کزیده سی اکثریا جنک وجدال ایلری ما وراء النهر
ولایتلرینک پادشاهی عبد الله خان در بونلر دینن سعیدر
وانلر سنی اولان مذهبدندر اولان طائفه دن اولمغله نزاع وقتالری
مقرردر مع ذلک کاه اردبیلیلر غالب وانلر هارب اولورلر
کاه انلر محارب وبونلر هارب بولنورلر پس قره قیونلونک
زوال دولتنه سبب بونلردن احتیاط لازم ایکن وبرایکی دفعه
خروج قصد ایتدکلری معلوملری اولمشکن کوزه کوستر میوب
تدارکلرینی کورمکده غفلتلریندن اولمشدر برباغی الوند میرزا
کنجه وکوندز عیش ونوشه مقید اولوب احوال مملکته خصوصا

اصحاب علم و معرفته مشورت ایتمدیکندن وجود و ظهور بولمشدر
بعد ذلک یازیلاجق یدی فصل مصر و یمن ممالکنه پادشاه
اولانلرک احوالیدر که هجرتدن صکره اول ظهور ایدنلرک
مشهوری طولون اولادی اولمغله انلرک تقدیمی مناسب کورلمشدر
برنجی فصل اولاد طولونک ظهوری و دولتلری و از زمانده
انقراض حکومتلری شرحنده در بو زمرهنک اولی احمد بن
طولوندر که مزبور طولون تجاردن عالمی ایکن نوح بن احمد سامانینک
قولی ایدی که مأمون خلیفه یه بغشلمشدی هجرتک ایکیوز
یکرمی ییلنده مزبور احمد وجوده کلدی التی یوز دیکرمی سنه ده
معتز باللهک زمان خلافتنده مصره مستولی اولدی بعده
شام ولایتنی و افریقیه مملکتنی و انطاکیه یی الدی و یافا
اسکله سنی یاپدیروب معموره قلدی و مصرده کی جامع کبیری
انشا قلدی و خلیفه موفق باللهک نامنی خطبه دن اخراج
ایدوب خاصه کندو خطبه سن اوقتدی و لولو نام قولنی
حلبه والی کوندردی منقولدر که اول تاریخده حکام اتراک
مزبور احمدک قوت قاهره سنی کوردیلر نیچه پیشکش کوندروب
خلیفه عصر اولان مستعین باللهک قتلنی رجا ایلدیلر اول
مقابله ده واسط شهرینک حکومتنی عهد ایلدیلر مزبور احمد
استنکاف ایدوب واسط واسطه سیله دکلدر اقلیم
مقابله سنده اولاد خلفدن برینک قتلی یانمده کفر برابردر
دردی منقولدر که مزبور سلطان احمدک سائر خرجندن و تشکیلجی
مواجبندن غیری کوندن کونه اوچ بیک دینار تصدق ایدردی
و مملکتی عبد الله طوغنین زماننده خراج مصر درت بیک کره

یوز

یوز بیک اوچیوز بیک دینار ایدی و بالجمله یکرمی التی ییل
سلطنت ایدوب بعده مرض اسهالدن وفات ایدوب
اون یدی اولادی قالدی اما تخت و دولته انلرک اک
عاقل و داناسی ابو الجیوش خمارویه کچدی و کیجه کوندز اویومز
ایدی یعنی که سهر دائمه مبتلا ایدی لغزیر که یاپدیروب
ایچنی زیبق ایله طولدروب اوزرنده بر تخت قوروب
اویوماسی ممکن اولمشدی و کندونک ییلدن ییله عسکر
خرجی ییدی کره یوز بیک التون اولمشدی و هر مطبخنه یکرمی
اوچ بیکدن زیاده التون کیدردی و جمله عسکری سیاه عمامه
ایله یورر ایدی کویا که قهر دکز حرکته کلوردی سائر الایدی
دوکندکدن صکره یوزلری قورقنج قوی خلقت و عبوس خصلت
اوزون بویلو دیولر کبی بیوک تنلو مختاره نام بر عسکر جمع
ایدیکه خلق یوزلرنه بقمغه قورقرلر ایدی حراسیلق جمع ایدوب
قبولرنه سبب اولوب مهابت ایچون عسکر ایدنمشدی چنانکه
انلرک الایی تمام اولدقده خمارویه کندیسی ظهور بولوردی اما
برادوب و وقار ایله کچر ایدی که کمسنه بوغاز ایرتلامق و
اوکسورمک اولمازدی بعده فوت اولوب اوغلی ابو العساکر
جیش پادشاه اولدی و اول وفات ایتدکده مصکره قرنداشی
ابو موسی هارون تخته کچدی فاما که آز زمان کچمشدی عمی
ابو المغانم شیبان در دمند هارونه غدر صریح ایدوب ملکی الندن المشدی
لکن حضرت حق که منتقم مطلقدر شیبانه اون ایکی کوندن
غیری سلطنت ایتدرموب حاکم شام اولان طغج بن جف و سائر
حاکملر هر دنه اولان جفایه ترحما مزبوره اجتندیلر خلیفه عباسی

جانبندن مصر فتحی قصدینه کلن کاتب محمد بن سلیمان وافر
عسکر قوشوب مصر ولایتنی الدن الدی بو تقدیرجه یکرمی
ایکیوز طقسان ایکیسنه دک طولونیلر ضبط ایدوب
جمعا مدت حکومتلری اوتوز سکز ییل اولمشدر و مزبور محمد
بن شیبانی قتل ایتدکدنصکره اولاد طولوندن یکرمی مقداری
مخدومی و خزینه‌لریندن درتیوز دوه یوکی دینار مختوم که اون بیک
کره یوز بیک دیناردن زیاده ایدی خلیفه مکتفی بالله
عباس جانبنه کوندرمشدر اما مزبور دخی مصری ضبط ایده میوب
اولر باصلوب نیجه فسادات اولمغله سلطنت ملک مصر
خلیفه جانبندن عیسی نام شخصه توجیه اولندی لکن اولدخی
عهده سندن کلامکین اخشیدیلره نقل ایتمسی تعیین بولدی بکرمی

یدنجی فصل اخشیدیلرک ظهور دولتلری و بنه آز زمانده تقلیدلری

اخشید اق اشید یعنی کنش دیمکدر مغرب ولایتلرندن فرغانه
دار الملکنده سریر دهب صاحبی اولان خاقانک اولادندن اولا
ظهور ایدوب تاجر تک اوچیوز یکرمی اوچ ییلنده مصر مملکتنه
پادشاه اولان محمد بن طغج در که اول ولده عبد الرحمن دیکدر
مزبور محمد ظهور ایدوب درتیوز بیک کامل لشکره مالک
اولدی اون بر ییل سلطنتدنصکره فوت اولوب یرینه اوغلی
ابو القاسم ابو بجور حاکم اولدی لکن طفل صغیر اولمغین باباسی
قوللرندن کافور اخشیدی لالاسی و مدبر مملکتی اولوب مصری
ضبط ایتدی آز زمانده ابو جور فوت اولوب قرنداشی سلطان
علی تخته جلوس ایلدی انکده وزیری کافور اولوب عدالتله
بر زمان الدی و بردی عاقبت اوچیوز التمش بش ییلنده علی دخی فوت

اولوب

اولوب وارثی قالمیوب خلق و عالم تدبیر و عدالتنه بنا کندوینه
طالب و راغب اولمغین کافور اخشیدی پادشاه اولدی
برزشت عرب قول اولمغین سلطنت نامنه بایمدر هجی
اجتناب ایتدکجه عامه عسکر و رعایا کندویه تضرع قیلدیلر بزم
سندن غیریک حکومتنه راضی دکلوز دیو یلواردیلر تا که
قبول ایلدی کمال عدالتله ایکی بچق ییل حکومت قیلدی فاما
مورخ ملا مغربی قولنجه یکرمی بر ییلدن زیاده حکومت ایدوب
مصر و شام و حجاز ولایتلرنده تماما ابو المسک و فور سلطانی
سلطان مصر و شام و حجاز امیر کافور القابی ایله خطبه سنه اوقندی
و سکه سی جاری اولدی حد ذاتنده اون سکز التونه صاتون النمش بر
مع ذلک طواشی قسمندن اولوب مدبر و عاقل و کریم و سخی و عادل
کمسنه قوپدیغی معلوم دکل ایدی هر کون مطبخنده بیک بیوز بطمان
ات و یوز ناوق و اوچیوز کوکرجن و اوچیوز بلبل و اون قاز و کرم
اوردک و اون بالق مقرر و معین ایدی و طعام صوکنه اوچیوز
طبق سکری حلوا و بیک کوزه فقاع و یوز قربه شکر شربتی
تعیین اولنمشدی و بر شاعرک بر بیتنه بیک سکه التون جائزه
و بر مک دفعاتله اولمشدر بینه بو دکلو الطف حالنده وفات
ایلدی دیدی کره یوز بیک التون نقدی و التی کره یوز بیک
التونلق جواهر و تحفه‌لری ظهوره کلدی اندنصکره ملک مصر
ابو الفوارس علی بن احمد نام حاکم اولدی پس اخشیدیلرک مصر
ولایتنده سلطنتی جمعا اوتوز التش ییله وار دیغی تعیین بولندی زوال
ملک و دولتلری نسللری منقطع اولدیغنه بناء اولدی توحسه
عدالت و انصاف و کرمده قصورلری یو غیدی یکرمی سکزنجی

یکرمی سکزنجی فصل خلفاء فاطمیه نک ظهورلری وبعد زمان دولتلری زائل اولدیغیدر

اول تاریخ تحقیقی اوزره بو زمره نک اوّلی ابو القاسم
مهدی ابن حسن بن عبد الله بن میمون محمد بن اسمعیل ابن امام جعفر
صادقدر دیرلر حضرت فاطمه رضی الله عنها نسلندن اولمغله
فاطمیه • وحضرت علی کرم الله وجهه حضرتلرینه انتسابلرینه بناء
علویه • وجعفر صادق اوغلی اسمعیله نسبتلری اولمغله اسمعیلیه دینلمشدر
هجرتک ایکیوز طقسان بدیسنده مغرب ولایتنده ظهور ایتدیلر
علی رأس کل مائة تطلع الشمس من مغربها حدیثنه ماصدق بزایدیلر
اول دیارک یوز اوتوز بیلدن بری سلطنت ایدن بنی مدراردن
الیسع نام حاکم زماننده خروج ایلیوب خواه وناخواه غالب اولوب
ملکنی النمشلر ایدی اگرچه که مهدی ظهور ایتدیکی کبی طوتوب حبس ایلدی
لکن ابو عبد الله الشعی نام خلیفه سی اطراف ممالکه کزوب
متصل خلقی دعوت ایلمکین الغرض بیک مقداری عسکر ایله
الیسعک پای تختنه یوریدی مزبور دخی فتنه باصیلسون دیو مجلسنده
محمد مهدی یی قتل ایدوب اول عسکره یه مقابله یه قادر اولمامغین
غیبت ایلدی اما ابو عبد الله که هجوم ایلیوب مجلس زندانه
کردی مخدومنی قتل اولنمش کورمکین انکله بله محبوس اولوب اولان
رسولدن اولان برشخصی چیقردی مهدی بو دردیو عسکره بیعت
ایتدیروب اتلندردی بو تعظیمله سراینه ایلتوب تخته کچوردی بعضی که
هم عسکر جمیعی بوزلوب بیعتی هبا اولمسون دیدی وامام مزبور دخی
آل محمددن اولمغین دعواسنده کاذب اولمامغی قصد ایتدی
اما انلوب اوکنجه کیدرکن مزبور خلیفه اغلیو اغلیو کتمکین کمی کما هی زنده
اغلردردی کنجه لر دخی مهدی مقتولک وفاتنه اکوب کریان

اولوردیو سویلردی القصه بنی مدارک ممالکنی ونجه انک بکی
حاکمک ولایتنی النمشلر ایدی بعده مهدیه نام برشهر وقلعه
بنا ایتسن صالوب تحویل اوتوردی ولایت مغرب خلقی تمام
کندونک ایدوب خلافتی هرکسه معلوم اولدقدن صکره
خلیفه سی ابو عبد الله شعی یه الحبوب قتل ایتدی هر ایشدن
اتقی شرمن الحسنت الیه مضمونی ادا ایتدیلر بو طریقله یکرمی بش یل
خلافت ایتدکدن صکره اوچیوز یکرمی ایکی یلنده فوت اولدی
اوغلی قائم بامر الله بر بیل مدتنی صقلیوب صکره مهدیه ده دفن
ایتدردی مزبور مهدینک سکه سنک برطرفی بلغت حجة الله
وبر جانبی تفرق اعداء الله ایدی تنکه سلاحنک نقشی عدت
فی سبیل الله وآخرینک تمغاسی الملک لله اولمشدی وجمله
برزمان مزبور قائم بامر الله حکومت ایلدی بعده فوت اولوب
اوغلی منصور بالله وانک زمانی تمام اولدقدن صکره بنه وارثی
معز الدین الله خلافت ایتدی ومزبور معز هجرتک اوچیوز الی
سکز تاریخنده حبشی الاصل جوهر نام قولنی سردار ایدوب ملک مصر
فتحنه کوندردی برجمعه کون سحردن مصره دخول ایدوب آتش فلغله
الدی وهمان اول منبرده معزک خطبه سن اوقیدوب کندی یه
مژده خبرن صالدی عاقبت افندیسنی کتوروب مصر دار الملکنده
تخته کچوردی بو طریقله معز بالله وعزیز بالله وحاکم بامر الله و
ظاهر بالله ومستنصر بالله ومستعلی بالله وآمر باحکام الله
وحافظ الدین الله وظاهر بامر الله وفائز بنصر الله وعاضد
الدین الله جمعا اون درت خلیفه در بو جمله نک مدت حکومتلری
نهایت بولمشدره زوال دولتلرینه باعث چاق صکره خلیفه

اولان عاصدک اون بر یاشنده تخته جلوس ایدوب امرسنی
ضبط ایده مدیکندن اولمشدر اوللا قوللری عصیان ایدوب ابو الغارات
نام عاقل و دانا وزیرنی اولدردیلر بعده انک اوغلی رزیک
بن طلایع باباسندن کوردیکی وزارت و وکالت ایدرکن
امیر الجیوش ابو شجاع توابعیله انک دخی اوستنه واروب قتل
ایلدی بو ایکی فساد عظیم یانلرینه قالوب ابو شجاع کندی کندویه
وزارت ویروب عاصد منعنه قادر اولامیوب اولوق
متابعتنده اولمغین برقاچ کوندن صکره امرادن ضرغام
بن سواد عسکر جمع ایدوب ارکان دولتدن شاور بیک
اوین باصوب ایکی اوغلنی قتل ایدوب برینی برامصلحت
حبسنه الدی شاور دخی قاچوب حاکم شام اولان
نورالدین شهیده واردی هم امرانک بری برینه دوشدیکن
و هم مصر نوحیسنه فرنک کثرتی اولدیغن بلدیروب
بر ییل مصر خزینه سنک ثلثی سنه کوندرسون تک بو مضایقه ده
عاصد خلیفه یه معاونتکز اولسون دیمکله نورالدین شهید
اون بیک ایرانلشکریله کلدی اسد الدین وفات ایدوب
کندونک قرنداشی اوغلی اولوب بیله کلن صلاح الدین
یوسف انک یرینه سردار اولدی و مصره داخل اولدقده عاصدی
مخالفته قادر اولمغین رعایت ایدوب خلعت کیدردی
انک طرفندن دخی سپهسالار اولوب واروب فرنک
لشکرینی منع و دفع ایلدی اکرچه برقاچ کون شاوره وزارت
ویرلدی لکن خلیفه معرفتیله صلاح الدین انی اولدردی بو حاله
صلاح الدین مصرده قالوب ویروب تمام حکومت

ایتدکن

ایتدکدن صکره برکون نورالدین شهیددن خبر کلدیکه
خطبه دن عاصدک نامنی قالدره مستغنی بالله عباسینک
نامنی ذکر ایتدیره لکن صلاح الدین فتنه اولمق احتمالندن ویروب
نیجه زمان بو خصوصه جرأت ایده مدی بناء علی ذلک
نورالدیندن بر خبر دخی کلدیکه واول اثناده عاصد خسته لندی
حتی بر زمان مرضی مشتد اولدی اکرچه که اول فرصتده خطبه سی
تبدیل اولندی لکن بش اون کونه وارمیوب کندوسی دخی
فوت اولدی عاصد قاطع معناسنه اولمغین دولت فاطمیه
بونک زماننده منقطع اولوب صلاح الدین پادشاه اولدی

**یکرمی طقوزنجی فصل اکرادک ظهور دولتلری و زمان ایوبیلرده
انتقال حکومتکیدر**

خلفاء فاطمیه دن صکره مصره پادشاه اولان
صلاح الدین یوسفدرکه نورالدین شهید طرفندن مصره کلمشدی
آبا و اجدادی آذربایجان شمالیسنده کلچین اکرادندن ایدی
باباسنک نامی ایوب اولمغین بو طائفه یه ایوبیلر دنلدی
و بالجمله صلاح الدین تاریخ هجرتک بشیوز التمش بشنده
تخته جلوس ایلدی اما خطبه سی مجرد کندی نامنه اوقوتماغه
نورالدیندن خوف ایلیوب انک امریله وزره مستغنی بالله
عباسی نامنه اوقتدی ایکی ییلدن صکره نورالدین فوت اولوب
صلاح الدین خطبه یی کندی نامنه ایدوب تدریجله حلب
و شامی دخی الدی و قدس شریف و عسقلان و صفت و
و عکا و لاذقیه و اسکندریه کفار افرنج تصرفنده دوشمشکن
مزبور غزالر ایدوب جمله سنی الوب قبض ایتدی بو طریقله
یکرمی درت ییل حکومت ایتدکدن صکره فوت اولوب

اوغلی ملک عزیز عثمان وبعد زمان مزبورک عمّی ملک منصور
ابوبکر وانک دوری کچدکدن صکره اوغلی ککل بن محمد
پادشاه اولدی انک دخی دفتری دورلدکده فرزندی
ملک عادل ابوبکر واکی ییلدن صکره قرنداشی ملک صالح
نجم الدین تختنه جلوس ایلدی بودخی اون ییل حکومت ایتدکدن
صکره اوغلی ملک معظم توران شاه شهریار اولدی
جلوس ایتدیکی کبی دمیاطه واروب یوزبیک کفاری
قلیچدن کچوردی وسردارلرینی طوتوب مصرده حبس ایتدی
لکن کیدرک ارازل پرست اولوب اکابری یولشدرمز
اولدی واولولر اولمازلری مصاحب ایتدی مدت حکومتی
اوج آیه وارمدن کندیسی قتل ایتدیلر حکمت مصری والده سی
شجر الدر نام خاتونه ویردیلر ملکه عادله عصمة الدین شجر الدر ام خلیل
القابی ایله ایکی ییل خطبه سنی اوقوتدیلر بعده بکلر اتفاق ایدوب
مذکوره یی عزل ایدوب ملک مصره مظفر الدین موسی بن یوسف
بن مسعود بن ملک الناصر صلاح الدینی حاکم نصب ایدوب لکن
الی یاشنده صبی اولمغین ایبک نام امیری وکیل مدبر ملک ایتدیلر
ومزبور صبینک لقبنی ملک اشرف قودیلر برایکی ییل خطبه سنی
ملک اشرفله امیر ایبکه مشترک اوقودیلر عاقبت عز الدین
ایبک مستقل پادشاه اولدی مقدما زمان شجر الدری نکاح
ایدوب پادشاه اولان عورتک زوجی اولمغله مردانه حرکت
ایدوب سلطان مصر قلندی پس اکراد ایوبیه دن سکز نفر سرور ویر
خاتون پر بیکر مصر کبی ملک واسعه سکسان ییل حکومت ایتمش ایکن
زوال دولتلرینه باعث کاه ناقص العقل عورت کاه صبی بی معرفت

کندیلره حکومت ایتمکدن اولدی وایبک کبی اجنبی نامنه ناظر
اولوب خطبه سنه رضا ویرمکدن اولدی **اوتوزنجی فصل**
ایوبیلردن یمن ملکنده حکومت ایدنلرک ظهوری وعاقبت
زوال نکبتیدر سابق الذکر صلاح الدین یوسف مصره پادشاه
اولدقدن صکره دماغنه سلطنت لذتی دوقنوب زوال
ملک خوفیله تلخ کام اولدقچه برصغناجق مملکت فکرن ایدردی
یعنی که ولی نعمتی اولان نور الدین شهید ملک مصره قصد ایدوب
یوریدکی تقدیرجه النده قلاجق برولایت فکرن ایدردی پس
هجرتک بشیوز التمش طقوزنجی سنه سنه که هنوز نور الدین
حیاتده ایدی کندی اقرباسندن توران شاه ابن نجم الدینی سردار
ایدوب کلی عسکرله یمن فتحنه کوندردی مزبور دخی صلاح الدینک
امریله روانه اولوب اول نوبه ولایتلرنه واردی ایکن بکنیوب لکن
اوطرفدن برینی ضبطنه الیقویوب یمنه وارده اگرچه اول تاریخده
یمن سلطانی اولان عبد النبی بن مهدی حمیری مقابل اولدی لکن
ولایتنی قورتمغه قادر اولامیوب مرقوم توران شاه مزبوری
اله کتوردی وافر خزینه سنه مالک اولدی واروب غیریسی فتح
ایتدی یعنی بشیوز یلنده بو فتوحات میسر اولوب برقاچ ییل
حکومت ایتدکدن صکره تبدیل هوا ایچون قرنداشی صلاح الدین
یانینه واردی کندیسی طالب اولمغین توران شاهه بعلبک حکومتی
ویرلدی آنامیز ولایتنی دیکر قرنداشی طغتکین بن ایوبه مناسب کورلدی
بحه زماندن صکره اول وفات ایدوب بوکره ملک یمن اوغلی امیر
اسمعیله دکدی کیدرک انک فرزندی سیف الاسلام بعده
قرنداشی ناصر بن اسمعیل حکومت ایتدی واتابکلکی یعنی که وکالتی غازی بن

جبر بام مکه احمر لندی فاما مزبور غازی کفران نعمه مفسدلرک سربازی
اولمغین بعد زمان زهر ایله ناصری هلاک ایتدی والده سنی جبر ایله
تحته نکاحنه الدی کندی زعمنجه سلطنته باشلدی لکن حق سبحانه
وتعالی اول حرامزاده یی ملک ودولته لایق کورمدی قبایل عربدن
بوقبیله کندی یه مسلط اولوب بر فرصتله قتل ایتدی بوکره یمن ولایتی بجه
کونلر حاکمسز قالوب امرا اتفاقیله ناصرک والده سی زبیده خاتون
سلطان اولدی ونهایتسز خزینه جمع ایدوب خطبه سن اوقوتدی
سکه سن یورتدی جمیع بکلره تغلب قلدی لکن اره وارمق کلدن
کیمدی اتوبیلدن بری یمنه کلسه انک تخت نکاحنده اولسم دیو
یر کوزتدی اتفاق اول اثناده آل اتوبدن سلیمان بن تقی الدین
شهنشاه فقر وفاقه ایله مکه دیارنه چقه کلدی کندیسی بلدرمکه درحی
خوف ایدوب ارقه حاللغی ایله معاشی تدارکنه مقید اولدی لکن
ام ناصرک مزبور خیرالدین حج موسمی کلدکده مستقل آدملر کوندروب
یمنه کتورتدی همانکه سلیمان شهره کردی تشنهٔ زلال وصال اولان
مذکوره آدم صالوب مذکوری دیوانه کتورتدی شکل وشمایلن کوروب
تعظیم وتکریمله خلعتلر کیدروب عروس سلطنتی تزویج وکندی نفسنی تنکیح
وتزویج قیلدی حالاکه اول نادان بر بدخصلت اولوب وظالم ایدی
عیان اولوب آز زمانده یمن وعدن ممالکنی فنایه ویردی زبیدهٔ
مزبوره مذکوره نصیحت ایدایده عاجز قالدی عاقبت قابل اصلاح
دکل ایدوکنی بلوب سلطان مصر اولان ملک عادله بلدردیکه اول
شهریار کامل زبیده دده سنک عقبی ایدی حتی بسط شکواه
انه من سلیمان آیتی ایله نامه سنی مصدر ایتدی ملک عادل دخی احوالی
رعایایه مرحمت ایدوب اوغلی ملک مسعودی یمن حکومتنه کوندردی

لقبی

لقبی اقسیس ایدی مزبور ملک اقسیس همانکه یمن ولایتنه واردی سلیمانی
طوتوب قید وبند ایله باباسنه کوندردی کندیسی سلطنته مقید
اولدی حالاکه سلیماندن بتر ظالم قوپدی یمنده وارمدن سکز
مقداری مالدار بازرکانلری اولدیروب مالارین الدی بعده
التیوز اون طقوز ییلنده کندوسی حج شریفه واروب باباسنک
سنجاغن خلیفه سنجاغندن ایلری یوریدوب ادبسزلک ایتدی
وایکنجی سنه تکرار لشکر چکوب مکهٔ مکرمه یه واردی مکه شریفی سید
حسن بن قتاده یی صوب فتح ایلدی باباسنک وکندینک خطبه سن
استراکله اوقوتدی حالاکه بو اوضاعه باباسنک رضاسی یوغیدی
القصه مزبور اقسیس جوقلق معمر اولمیوب التی یوز التی سنه سنده
فوت اولدی میتنک مصلاده بین المسلمین دفنی تحقق بولدی
شویله متکبر وجبار وفاسق بدکردار ایدیکه باباسنه ملک عادل لایق
اولدیغی کبی اکه ملک ظالم لقبی هر جهتله لایق وسزاوار ایدی پس
اتوبیلرک ملک یمنده کی حکومتی التی ییلدن زیاده اولدی بو
جوللرینک زواله مزبورک فسق وظلمی سبب اولدی **اوتوز برنجی
فصل ترکمانلرک ملک مصرده کی ظهور دولتلری وبعد زمان غیره
نقل حکومتلریدر** التیوز اللی ایکی تاریخنده که تاتار لشکری بغداده ظفر بولدی
اطراف ممالکده کی پادشاهلره قورقو دوشمکله ملک اشرف طفل
صغیر ایدی امرا دولت ملک المعز ایبکک سلطنتنه متفق اولدی
همانکه مزبور ایبک مصر سلطانی قلندی کندیسی قول جنسندن اولمغله
مشتری قوللره رغبت ایدوب جرکسی الاصل واقر قوللر ایتدی عاقبت
اول ناجنسلر التفاتنی هضم ایده میوب مزبوره عصیان ایتدیلر دشمن
الای کبی صف بغلیوب صواشدیلر باشلو بوغدی اولان اقطای نام

خاینی اولدردی ماعداسنی منهزم قیلدی و مزبور اقطایک عورتی حسندار
اولمغله اکا دخی نکاح ایدی پس سابقا سلطنتندن معزول اولوب
کندونک تحت نکاحنده اولان شجر الدر بو خصوصه عار ایدوب
برکون حمامده فرصتن دوشروب خادملرینه بوغدردی زمان سلطنتی
تمام بش ییل اولمشدی بعده اوغلی ملک منصور نور الدین تخته
بجدی مدبر مملکتی سیف الدین قطز اولدی ایکی بجق ییل حکومتندن صکره
صبیدر دیو عزل اولندی وکیلی مظفر قطزدن بیعت قلندی که مرحوم
ملک صالح قوللرندن ایدی بر ییل مقداری حکومت ایتدکدن صکره
ینه قول جنسندن ملک ظاهر بیبرس انی قتل ایتدی تخته کچوب
حکومته باشلدی اون یدی ییلدن زیاده عدالله سلطنتدن صکره
فوت اولوب یرینه اوغلی ملک سعید محمد برکه خان حاکم اولدی
ایکی ییل مقداری حکومتدن صکره آلغره نقل ایلدی ینه قرنداشی ملک عادل
سلامش سلطنت ایتدی لکن یدی یاشنده ایکن جلوس ایدوب امیر
قلاون اتابکی و وزیری تعیین اولمغین التی آیدن صکره مزبوری خلع
وعزل ایلدی ملک منصور قلاون تخته کچوب اون بر ییل اوچ آی
سلطنت ایتدی بعده اوغلی ملک اشرف خلیل سلطان مصر
اولدی اوچ ییل ایکی آی حکومتدن صکره قتل اولنوب قرنداشی
ملک ناصر محمد طقوز یاشنده تخته کچدی لکن بر ییلدن صکره
عزل اولنوب قول جنسندن ملک عادل کتبغا ایکی ییلدن زیاده
حکومتدن صکره عزل اولنوب یرینه قول قسمندن ملک ناصر لاجین
حاکم اولدی لکن ایکی ییلدن زیاده جه زمان مرور ایتدکدن صکره
نیجه قوللرندن بری مزبوری نماز قیلارکن شهید ایلدی اندن صکره
سابقا حکومتدن عزل اولنان ملک ناصر محمد کتوریلوب تخته

بکورلدی

بکورلدیکه ایکنجی جلوسنده سنی اون درت یاشنده ایدی
پس بو کره اون ییل دخی سلطنت ایتدکدن صکره برکون
بر خصوصه انجنوب عزلت نفسی دیدی بن کرک حکومتنه
قناعت ایتدم سز کندیکزه بر سلطان بولک دیو کرک
قلعه سنه کتدی بو کره ملک مصر قلاودن قوللرندن ملک
منصور بیبرس جاشنکیر مالک اولدی بر ییل مقداری حکومتدن
صکره سابقا فراغت ایدن ملک ناصر کرکدن لشکر چکوب
شامه واردی حماه و شام و طرابلس حاکملری یانینه قوشلوب
مصره یونلدی لکن غزه یه کلدیکی کبی بیبرس طویدی بیت المالی
یانینه الوب توابعی ایله صعید ولایتنه کتدی وقتا که ملک ناصر محمد
اوچنجی دفعه ینه تخته کچدی بیبرسک اردنجه عسکر کوندروب
کتورتدی بیت المالی تماما الوب کندوینی جبه اوردی
بو دفعه درت بجق ییل سلطنت ایدوب فوت اولدی اردنجه
محمد ابراهیم و احمد و ابو بکر و کوچک و اسمعیل و یوسف و شعبان
و صالح و رمضان و حاجی و حسن و حسین نام اون اوچ
اوغلی قالدی مطبخنده روزمره اوتوز التی بیک رطل ات پشردی
بعده اوغلی ملک منصور ابو بکر پادشاه اولدی ایکی آیدن
صکره خلع و عزل اولنوب یرینه قرنداشی ملک اشرف کوچک
تخته کچدی لکن التی آیدن صکره طفلدر دیو قالدریلوب یرینه
آلغر برادری ملک منصور احمده لایق کورلدی حالا که ایکی بجق آیدن
صکره قتل اولنوب قرنداشی اوغلی ملک منصور محمد ایکی بیل
اوچ آی الدی وردی عاقبت اولدخی خلع اولنوب عمیسی اوغلی
ملک اشرف شعبان حاکم مصر اولدی اگرچه محب علما و صلحا

وزاهد وعابد پادشاه ایدی لکن جمع ماله حریص وراغب اولمغین بکلر
کندیدن نفرت ایدوب اون ییلدن زیاده سلطنتندن صکره
قتل اولنمشدر بعده اوغلی ملک منصور علی سکز یاشنده
تخته چقدی برچق ییلدن زیاده جه زمان چقدقدن صکره عزل اولنوب
یرینه قرنداشی اوغلی ملک صالح حاجی شهریار اولدی لکن برچق
ییلدن صکره بو دخی خلع اولنوب ملک دولتلری چراکسه یه
نقل ایتدی یعنی که سلاطین اتراکدن یکرمی بش حاکم بزرگوار
تکمیل قوت واقتدار ایدوب جمعاً یوز اوتوز درت ییل
سلطنت ایتمشلر ایکن ملکلری الدن چقدی زوال دولتلرینه
سبب ناجنس عقلسز قوللره اعتبار والتفات ایدوب کندیلری
انلره مغلوب ایتدکلریدر و ایکیده برده اطفالی تخته چقوروب عقبنجه
عزلنه دقت ایدوب تجدید ملوک عسکرک یوزینی کوزینی
اوکرتمکلریدن اولدی

اوتوزاکنجی فصل چراکسه ملک مصرده سلطنتلری وبعده سلاطین آل عثمانه نقل دولتلری شرحنده در

اتراکدن حاجیدن صکره سلطان اولان ملک صالح زین الدین حاجی
اون یاشنده تخته چقوب امیر کبیر برقوق چرکس که لالاسی ومدبر
ملکی ایدی عموماً چراکسه اکا تابع اولوب کلی قوت واقتدار
بولمغین هجری تک یدییوز سکسن دورت سنه سنده اول وزیر
پرتزویر ولی نعمتی اولان مخدومی خلع قلدی چرکسلر قوتی ایله سکه و
خطبه یی کندی نامنه ایدوب ملک ظاهر ابو سعید برقوق لقبی ایله
پادشاه اولدی لکن کریم وکثیر الاحسان وبهادر وشجعان اولمغین
خلق وعالم کندیه محب اولدی هر هفته جمعه کونلرنده بالذات دیوان
ایدوب اهل شرعی کتوروب فقرانک مصالحنی کوروردی بو طرز علیه

الته

الته ییل سکز آی سلطنت ایتدی فلاجرم برلشکر عظیم ایله یلبغا
سلطنتندن قلع قلدیغی ملک صالح حاجی اوستنه کلدی
برقوقک منهزم اولوب غیبت ایلدیکی مقرر اولدی لکن
اون ایکی آی مقداری حکومتندن صکره برقوقک ینه مصره کلمسی تعین
بولدی امرا صالحی عزل ینه سلطنت ثانیاً ملک ظاهر برقوقه
مقرر قلندی بر کره دخی طقوز بچق ییل سلطنت ایتدی اول کی حکومتی
ایله اون التی ییل حکومت ایدوب فوت اولدی اندن صکره
اوغلی ملک ظاهر فرج یدی ییله قریب حکومت ایتدکدن صکره
تیمور فتنه سی وسلطان بایزید خانه جنگ ومحاربه سی اشتداد بولوب
امرا مصر میاننده فترت دوشدی ملک ناصر دخی کمسه یه جبر
واکراه ایتمدن قلعه دن اینوب کندی قنده لغی معلوم اولمدی
پس قرنداشی ملک منصور عبد العزیزه ایکی آیدن زیاده جه حکومت
قلدی اندن صکره تکرار ملک ناصر خرج چقه کلدی تخته بکارسی
اولدردی اندن صکره شام حاکمی نور الدین حافظ و شیخ ظاهر
خروج ایتدیلر عاقبت لشکر برینه دوشوب ملک ناصردن
نفرتلری مقرر اولوب اول وآخر اون اوچ آی سلطنتندن صکره
کندویی قتل ایتدیلر مستعین بالله ابو الفضل عباس اختیار اولندی
امرانک اقدامنه بناءً بش آی مقداری حکومت ایتدی بعده
کندی نفسنی خلع ایدوب سلطنت مصر ملک مؤید ابو النصر
شیخ ظاهری یه مناسب کورلدی سکز بچق ییل حکومتدن
صکره فوت اولوب یرینه اوغلی ملک مظفر ابو السعادات احمد
والی اولدی یدی آیدن صکره عزل اولنوب ینه قول جنسندن
ملک ابو الفتح ططر متولی اولدی حالا که معمر اولمیوب

یوز کوندن صکره وفات ایتدی بعده اوغلی ملک صالح
محمد بن ططر درت آی و ملک اشرف برسبای اون
التی ییل سکز آی اندن صکره قزبورک اوغلی ملک عزیز جمال
الدین درت آی و ملک ظاهر ابو سعید جقمق اون بش ییل
سلطنت ایتدی وفاتندن صکره اوغلی ملک منصور عثمان
جلوس ایدوب ایکی کون کاملن اکلدی عاقبت اسکندریه ده حبس اولنوب
یرینه مملوک قسمندن ملک اشرف اینال جلوس قلوب
سکز ییل ایکی آی الدی ویردی بعده اوغلی ملک مؤید
ابو الفتح احمد بش آی حکومت ایدوب خلع اولندی یرینه
قول چرکسندن ملک ظاهر خشقدم جلوس ایدوب التی بچوق
ییل حکومت ایلدی بعده ملک ظاهر بلبای ایکی آیدن
زیاده جه و ملک ظاهر تمربغا ایکی آیه قریب حاکمندی لکن کندی
سراینده اولانلره بیله حکمی نافذ اولمدی آخر ملک جابربک کورن
برکیچه سلطان نامنه اولدی حالاکه دوش کورمشه دنوب
خلع ایله حبسه اولدی یرینه ملک اشرف قایتبای ختام
الملوک صاحب خیر و عدالت سلوک اکلمشدر اوتوز
ییله قریب پادشاهلق ایتدی زماننده تخت سلطنتی اوغلی ملک ناصر
محمده لایق کوردی سلطنه ییل ایکی آی سلطنتندن صکره خلع
و عزل اولنوب یرینه ملک اشرف جانبلای جلوس ایتدی
و درت آیدن صکره قتل اولنوب ملک عادل طومانبای
پادشاه اولدی لکن التی آیدن صکره قتل اولنوب ملک اشرف
قنصوه غوری که پادشاه روم و عرب و عجم اعنی به سلطان
سلیم خان مخترم حضرتلرینه قرشو طوروب مرج دابق حلبده

جنك ایلیوب منهزم و مقتول اولان قنصوه غوریدر اون
التی ییله قریب سلطنتندن صکره امرای مصر طومان بای نام
چرکسی پادشاه ایدنمشلردر لکن صاحبقران عظیم سابق
الذکر سلطان سلیم قنصوه غوری انهزامنده حلب و شامی
فتح ایدوب درعقب مصره کلوب مزبور طومان بای صرف
مقدورله قرشو طوروب جنك و جدال قلدقده مزبور طومان
بای طوتلوب صلب اولنوب دیار مصر جمله مضافاتی ایله
بحره تك طقوز یوز یکرمی ایکیسی تاریخنده اول پادشاه انجم
سپاه ممالکنه ضمیمه اولمشدر یعنی که اشبو تألیف تاریخنده کی
سلاطین آل عثمانك بکلربکیلری تصرفنده در پس زمره چراکسه دن
یکرمی درت کمسنه تخت مصره جلوس ایتمشلردر و مدت حکومتلری
جمعا یوز اوتوز ییله یتمشدر اما زوال دولتلرینه سبب اول زمره
اولولرینك کفران نعمه لکی و اهل اسلامدن کچنورکن کفره
چرکس ولایتلرینه کوندردکاری مزبور قنصوه غوری سلطان
سلیم ایله آته واوغل معامله ایدرکن خر لا یفهم کبی بلمزلکله جل
التندن دیوب اهل رفض والحاد جانبنه میل ایتدیکیدر که
نقض عهد کبی فعل شنیع عاقبت انی باشدن چیقاردی
و مملکتنی واقربا و تعلقاتنی قزدروب قانلرینی قره طوپرقلره
قاردردی حدّنی بلمیوب تعدّی و تجاوز ایتدیکی ایچون باش و
جانی و جمله ملك و خانمانی سیلاب تیغ قهر پادشاهی ایله
غرقاب و نایاب قلندی خاتمه ولایت رومده بعض ملوك
ذکرنده در خفی اولمیه که حالا اناطولی ولایتنده مشهور اولان ولایت
قرمان و کرمیان و صاروخان و حمید ایلی و تکه ایلی و قره سی ایلی و او

وطورغود ایلی • و ذوالقدرلی • وقزل احمدلو وابناء رمضان ممکندر
وایدین • ومنتشا • وازمیراوغلی • وسیواس صاحبی قاضی برهان الدین
ولایتلری که بالفعل ممالک خسروانیه یه جمله‌سی داخلدر • لکن اول حاکملری
نه طریقله ظهور ایتدکلری وکندی ابناء ملوکه نه‌دن نوخه خارجدن‌در
کمه نک معلومی دکلدر • امدی تاریخ هجرتک التیوز التمش سنه‌سنده
کیخسرو بن قلیچ ارسلان پادشاه ملک یونان ایکن اول عصرده قرمان
اوغلی محمد بک خروج ایدوب قونیه‌یی الدی • یعنی که سلطان
علاء الدین زماننده • اتراک طائفه‌سی تاتار قومندن قچوب ارمناک
جوارنده یرلشمشلر • یعنی که ولایتیله اول قلعه وارسق کفره‌سی ضبطنده ایکن
انلرانی فتح ایدوب ایچنه صغندیلر • یعنی که اول طائفه‌نک نوره صوفی
نام بربللو باشلوسی وار ایدی • انک بیوک اوغلنه قرمان دیرلر ایدی
برکون پناه‌یره جمع اولان کفارک اکثرین بصده‌یه وحمله‌سن قلجدن کچوروب •
انلرک بقاسلرینی قومنه کیدیروب اخشام قرانکوسنده بنابردن
کلور کفار اسلوبنده قلعه‌یه توجه ایله ارمناک قلعه‌سن الدی • بعده
نوره صوفی اوغلی قرمانی خلیفه ایتدی • وقلیچ قوشادوب ارمناک
سنجاغنی قرمانه ویردی • کاه انده کاه طاش ایلنده ساکن اولوب •
بعد زمان اجلی کلوب • قرمان فوت اولوب اوغلی محمد بک باباسی
یرنه کچدی • نیچه روزکاردن صکره سلطان مصر رومه کلمک فرقی وقوع
بولدی • مزبور محمد بک جمری جارجی نام شخصی وزیر ایدندی • واول فرصت
ایچنده قونیه‌یی الوب کیخسروی ولایتندن سوروب چیقاردی • لکن
مزبور کیخسروک صاحب شمس الدین جوینی نام وزیری لشکر چکوب
قرمان اوغلنی صدکی • کندوی وزیرینی طوتوب اولدردی • یعنی که
التیوز یتمش یدی تاریخنده مزبوره بو ملتبر اولوب قرمان اوغلنک لشکده

محمود نام بر اوغلی قالدی • بیوکلده اولدخی ارمناکه تاب اولدی • اخر
یدیوز یدی سنه‌سنده اولدخی فوت اولوب انک دخی یرنه
تختی حاکم اولدی • قرمانیلر امصالرنده بدری یازدقلری • اول محموده انتسابندن
بناءدر • بونی بعض مورخلر یازمشلردر • اما تاریخ ملک مؤیدده نوره
صوفی ارمنی الاصل بر شخص ایکن مسلمان اولوب صوفیون طریقنه سلوک
ایتدی • بعده زهد وصلاحله نامدار اولمغین اکثر خلق کندیدن بیعت
ایلدی • ومزبورک قرمان نام بر اوغلی قودی • کیدرک سلطان علاء الدینه
میراخور اولدی • پس نوره صوفی بر زمان وارسق ولاینده ساکن
اولوب سلفکه قلعه‌سی هنوز کفار النده ایکن ضابطی ایله دوستلشوب
کاهی قلعه‌یه کیرر وچقر مقوله‌سی اولمغین • برکون مریدلریله اتفاق ایدوب
قلعه‌یه کیردی • بر فرصتله حاکمنی اولدروب سلفکه‌یی فتح ایتدی • سلطان
علاء الدین حظ ایدوب اوغلی قرمانه سلفکه حکومتنی ویردی • من بعد
نه ارایی فتح ایدرسه کندنک اولسون دیو تمسک کوندردی • اولدخی بهادر
اولمغله شهرت بولوب نیچه یرلر فتح ایتدی • کیدرک سلطان علاء الدین لارنده
انک سنجاغنه ضمیمه قلدی • بعضر قونیه‌یی کوکودخی ایدندی • صکره آل سلجوق
منقرض اولدقده امیر قرمان سائر بکلره باش بوغ کبی اولوب قونیه‌لی
پای تخت ایدندی • وخطبه‌سنی وسکه‌سنی یوریدوب کامران اولدی
بعد زمان کندوسی وفات ایلدی • اوغلی علاء الدین باباسی یرنه جلوس
قیلدی • اوائل حالنده امرادن حمزه بک فیروزک عرض ایدوب تکه ایلی
فتحنده یولداشلقره بولندیغن بلدرمکین سلطان مراد قدیم کندویه روم
ایلنده صوفیه سنجاغن ویرشدی • حتی همشیره‌سنی تخت نکاحنه
المشدی • القصه مزبور علاء الدین بعده صاحب سکه وخطبه اولدقده که
باباسی طریقنی طوتوب نقض عهده باشلدی • یدیوز طقسان اکی تاریخنده

یلدرم بایزید خان اوزرینه واردی • اثناء جنگده منهزم اولوب طوتلدی
سببکشنی تیمورتاریکه اصمرلیوب حقندن کلندی • اوغللری محمد و مصطفی
چلبیلر بروسه یه کوندردی • و ممالکندن قونیه • واقسرای • وقیصریه
فتح اولندی • القصه اون ایکی ییل حبس چکدکدن صکره یه ترحم اولنوب
محمد بن علی حبسدن اطلاق و ملک موروثی ارزانی کورلدی لکن
تک طورمادی سلطان بن بایزید خانک قرنداشی سلطان موسی ایله
روم ایلنده مقابل اولدقده مغید مزبور قصد ریکو قونیه اوزرینه
کلدی میرلوا اولان بک واعیان ولایت اتفاقله قرشو چیقوب
عسکرینی صیوب کندوسی و مصطفی نام اوغلنی اسیر ایتدیلر •
لکن دردولته کلدکلرندن صکره • علما التماسیله من بعد عصیان
ایتممک اوزره صالیویردیلر • بعده اول وفات ایتدی • ملک موروثی
اوغلی ابراهیم بکه یتدی • بوزمرنک عدل واعتقلی اولمغین سکز
یوز یکرمی بش ییلدن التمش طقوز تاریخنه دک قرق درت ییل
الدی ویردی • اولدخی فوت اولوب التی اولادنک بیوکی
اسحق بک حاکم اولدی • سائر اولادینه درکاه عالی متفرقه لغی
ویرلدی • بعده دردولتدن عسکر قوشلماغله اسحق منهزم اولوب
حکومت یونان برادری پیر احمد بکه توجیه اولندی • وبالجمله اولاد
قرمان عهدلرینه طورمیوب آل عثماندن قزالوب وکندیلر انلره
قز ویروب الفت اوزره ایکن • هماکه پادشاه اسلام کفار
غزاسیه کیدردی • انلرنک طورمیوب فساد وشناعت ایدردی
نیجه نیجه الکتوردیلر ینه اولدرمیوب عهد وکفیله صالیوردیلر وقتاکه
استانبول فاتحی محمد خان جلوس ایتدی عموما ولایتلری فتح وضبط
اولندی مزبورونک نقض عهد ایدوب مسلمانلره قلیچ چکمه لری

زوال

زوال ملک ودولتلرینه سبب اولدی • فاما آیدین ولایتی وصاروخان
مملکتی وکرمیان ناحیه لری • وحمید ایلی • وطورغود طرفی واز میرجانبی
وتکه ایلی • وقره صو جانبلری • ومنتشا ولایتی یدییوز تاریخنده که سلطان
غیاث الدین قتل اولندی • اردنجه اولادی قالماغین بودکر اولنان
بکلر وولایتلر ولایتنی قوریدوب استقلال اوزره خطبه لرن اوقیدوب
حاکم اولدیلر • لکن تک طورمیوب بربرلرینک اوستنه کلوب
اهل اسلامه قلیچ چکدکلرینه بنا قطع طریق ایدن حرامیلر حکمنده دریکه
علما فتوی ویرمکین اوزرلرینه واریلوب مملکتلری الندی • بعضی
حسن اختیارلریله تسلیم ایدوب • حالنه مناسب رعایت قیلندی
الی الان اول مملکتلر اول بکلر نامیله اکلدی قالدی • فاما سیواس
حاکمی اولان قاضی برهان الدین بر اهل علم وصاحب تدبیر اولمغین
اول یرلره حکم ایدوب سیواسی دار الملک ایدندی • وذو القدر
اوغلی ایله قرابت کسب ایدوب اوغلنه قزن ویردی • وکندیسی
اولدکده کوچک اوغلی قالمغین اهل مملکت حسن تدبیر ایدوب
ولایتی یلدرم بایزید خانه ویردی • فاما آذربایجان حاکمی طهرتن
بک مرحوم سلطان ارتنا اولادندندر • یدییوز اوتوزالتی تاریخنده
آذربایجان سلطانی اولان سلطان محمد بن یوتقلق بن التمور بن یلی
انجار جو بن منکو تیمور بن هلاکو ولایت رومه حاکم کوندرمشدی •
اول زمانکه حاکملری سرحد ولایتلر ضبط ایدنلرک صاحب سکه وخطبه
اولمسنه رخصت ویروب • انجق کندولرک نامی خطبه ده اول
اکلمق عادت اولمغین • مزبور سلطان ارتنا کلوب قیصریه یی
پای تخت ایدینوب • یدییوز اللی اوچ تاریخنه دک حکومت ایتدی •
بعده اوغلی سلطان محمد بن ارتنا شهر یار اولوب التمش یدی ییلنه دک

الدی ویردی • اندنصکره اوغلی سلطان علاء الدین حاکم اولوب
سکسن ایکی حدودینه دک اولدخی سلطنت ایلدیکه مزبوردن
ارتنا • ومحمد • وعلاء الدین • وارتناک زوجه سی سولی پاشا
نام خاتون قیصریه شهرنک کنارنده بربنا التنده مدفونلردر
بعض ترکی تواریخنده اطنه بک دیو یازدقلری ذکری سبق ایدن
مرحوم ارتنادر معناسی تواریخی تتبعله بلنور مقوله سیدر لیس
آذربایجان حاکمی طهرتن انلرک اولادیدر یعنی که برادرزاده سیدر
دیو یازلمشدر • سائر ملک موروثی الندن النوب کیده کیده
انجق اول ناحیه قالدی • اولدخی رعایاسنک طلبنه بناءً ییلدرم
خان زماننده کوترم بایزید نام امیر کبیر کلوب قسطمونی پای تختنده
اوتوروب کوره وسینوب ولایتلرینه واول اطرافده کی ممالکه
حکم ایدردی • خطبه وسکه سی جاری اولمغین حتی سلطان مراد
قرین الوب التفات ایتمشدی • کندیدن صکره اولادی اسفندیار
وقزل احمد تک طوریوب کاه قرمان اوغلنه وکاه ذوالقدرلویه
خبر کوندروب ممالک محروسه یه ضرر قصدن ایتمکدن خالی
اولمامغین • واسفندیار اوغلی قزل احمد تبریز سلطانی اوزون
حسن یانینه واروب اغوا واضلال سمتن طوتمغین ابو الفتح
سلطان محمد سکز یوز التمش سنه سنده قسطمونی وسینوبی فتح ایلکه
کامکار اولدی • مبادا بو دخی فرار ایلیه دیو قرنداشی اسمعیل بک
قلعه یه سوریلوب یارارز عاقلی ویرلدی • بعد زمان سلطان سلیمان
غازی عصرنده حرم محترمه الوب حسن التفاتله وزارت وایالته
لایق کورلمن • وزیر مصطفی پاشا قرنداشی شمسی پاشا وعمزاده لری
حاجی احمد پاشا التفات اولنمشدر • الی الآن کوکلی سنجاغی انلرک

اولادی

اولادی تصرفنده در • فاما رمضان اوغلی که اولری امیر احمد تل رمضان
نام بوی بکی برترکماندر • ادنه وسیس • وایاش • وپیاس ولایتلرینه
مجرتلک یدیوز سکسن بیلنده حکومت ایلدی • سکز یوز اون
طقوزنه دک الدی ویردی • فی نفس الامر بر حاکم مهیب ایدی کم
سکز یوز اوج تاریخنده کلی ارلکلر ایدوب حلب ولایتنه مسلط
اولان عرب لشکرینی منع ودفع ایتدی • بو یوزدن شجاعتله اشتهار
ویرمکین • مصر سلطانی هزار رغبت واعتبارله مزبورک قرین
الدی داماذی اولدی • آتاکندوسی وفات ایتدکده اولادی بربرینه
دوشوب نجه روزکار جنک وجدالدن خالی اولمدیلر • عاقبت
سکز یوز یکرمی برنده اوغلی ابراهیم بن احمد سائرینه غالب اولوب
درت آی محاصره ایله طرسوسی الوب ضبط ایتدی • بوکونه سنجاغن
سلطان مصر معلوم اولدقده ادنه حکومتنی اوغلی حمزه بن ابراهیمه
مناسب کوردی • بعده علی بیر احمد دخی صکره دوندار بک نام کمسنه
سکز یوز التمش الیده حکومت قیلدی • بعده حسن بک دخی صکره
غازی بک حکومت ایتدی • انک دخی عمری آخر اولدقده داود بن
ابراهیم سکز یوز سکسن بش تاریخنده ادنه ولایتنده شهید اولنجه
حکومت ایتدی • عاقبت خلیل بک نام اوغلی اوتوز درت ییل
متوالیةً امارت ایلدی • بردفعه طورغود اوغللری لشکر چکوب
اوستنه کلدکده بش بیک آدمی ایله انلرک قرق بش بیک
آدمنی صیوب یدی سردارلرینی براوغوردن اسیر قیلدی • آخر طقوز
یوز اون ایلده فوت اولوب قرنداشی محمود بک یرینه تجدیدی
آبا واجدادی اکثریا مصر سلطاننه انتساب ایتمشکن مزبور عاقل
ودانا اولمغین سلاطین آل عثمانه استناد ایدوب اولا سلطان

بایزید خانه تا ینکا سلطان سلیم خان ذی شانه عرض عبودیت
قیلدی حتی مصر فتحنده بولنوب اغور همایونده شهید اولدی
اندن صکره ادنه سنجاغی قرق بیک اقچه زعیم نامنه ایکن قرق
کره یوز بیک خاله خیبی بک اوغلی پیری بکه ویرلدی حتی کندیسی
رعایا ایله مراد اوزره الشمسون قرنداشی امر حکومتنه اختلال
ویرمسون دیو قباد و داود و قورد و محمود نام قرنداشلرینه
قرقر بیک اقچه ایله روم ایلنه کوردیلر قایری بک عرض ایدوب
کلسونلر دیو رجا ایتمجه کلماری اونه مناسب کورلدی پس پیری
بک طقوز یوز اوج سنه سندن قرق سکز یلینه دک یوردینه
والی اولدی احکام یازلدقجه جناب امارت مآب ایله
یازلوب التفات قیلدی بعد زمان بر دفعه قرمانه و بر دفعه
شام شریفه بکلربکی اولوب دفع آرزو قیلدقده ینه ادنه
سنجاغی بکی اولوب عمرنده عزل کورمدی سنه دن سنه یه
آلتی یوک اقچه حاصل اولور ولایته تایمش درت حد و دنیع
وفات ایدنجه حکومت ایلدی بعده ادنه سنجاغی درویش بک
نام اوغلنه ویرلدی بر صالح و عابد نوجوان ایدیکه اوقات خمسه سنی
بابا سر جامعنده قیلردی و غایتله صید و شکاره مائل اولمغین
بیلدن بیله طوغانلر خرجی اون بیک سکه فلوری صرف اولنوردی
سخا و کرمده خود اقرانینک سرفرازی ایدی لکن معمر اولمدی بیتش بر
تاریخنده فوت اولوب سنجاغی بیوک برادری ابراهیم بکه
ویرلدی اولدخی خیلی کریم و سخی و نعمتی مبذول امیر کبیر ایدی و فاتکه
طقسان درت سنه سنده فوت اولدی ایالتی محمد نام اوغلنه
دکدی شکل و شمایلی مقبول بر بکدر اما سخا و کرمده جمله اقرباسی

کندودن یکدر علی الخصوص بیک تاریخنده مرعشه بعده
قرمانه بکلربکی اولدی لکن آز زمانده ینه ادنه سنجاغی ایله اعتلاء
شان بولدی اما پیری پاشا مرحوم قرنداشی بر زمان ایچ ایل
سنجاغی بکی اولان قباد پاشا بصره یه بعده وانه بکلربکی اولدی
حتی اوغلی سلیمان پاشا دخی قرمان و دیاربکر و بغداده میرمیران
کوندرلدی اکرچه بر قوی القلب حاکم ایدی لکن غایتده خونخوار
و قتال و ظالم ایدی آخر خبث سیرتنه بناً کندی قوللری قتل ایتدی
و بو مرحوم مقتولک احمد پاشا نام قرنداشی حبشه بکلربکی اولوب
حبش قوللری ایله قتل اولندی القصه بونلرک اجدادی مستقلا
صاحب سکه و خطبه اولمشلردر انجق کاه مصر سلطاننه کاه
آل عثمانه استناد ایدوب انلرک نامنه خطبه اوقوندقجه انلرک
ذیلنده کندی نامری مذکور اولمشدر دائم الاوقات قرمان اوغللری
ایله خصوصا که ذو القدرلو بکلری ایله حرب و قتالدن خالی اولمزلردی
اما که امراء ذو القدریه خاتمه ده ذکر اولنان ملوکک جمله سندن قدرتلوسیدر
و سکه و خطبه سنده شبهه اولمیوب پادشاهانه دیرلکده
شوکتلوسیدر کندی قوللرنجه نسبلری نوشروانه چیقر اما که عقلا
طرفی العلم عند الله جوابی ایله صحتنده شبهه ایدر یعنی که ولایت
نوشروانه وارمش اولادندن بر بنی حاکم رجا ایتمش لکن کندی اوغلنی
ویرمش بنم اولادم انجق بو جانبلرده کی ممالک معموره حکومتنه
وفا ایدر دیمش لکن نامراد کتمدین مروت برادرزاده سنی اول
ولایته کوندروب امارتنه نامزد قلمش ولکن انک اسمی معلوم دکلدر
حالا که کوندرمه سی صحیحدر القصه بونلر دخی ترکمان طائفه سندن
اولوب البستان و مرعش نواحیسنده متمکن اولمشلر کیدرک

ملاطیه وعینتاب • ومرعش والبستان • وعزر وخربوت
وبهسنی • ودرنده • وقیرشهری • وقیصریه • وحسن منصور • وقلعة
الروم • ودیسین وقرص • وضانته • وکوندز • وعمق اواسن نام
ممالکه شهریار اولمشلر یعنی که مالکانه ویرلوب صاحب سکه
وخطبه اولوب ترکمان قبائلی ایچنده حسب ونسبله اشتهار بولمشلر
بوزمهنک اولی قرجه بن ذو القدر که حکومت بسلطنه اوتورمش
مصالح مسلمینی نظام اوزره کورمش • غالبا بوطائفه سلطان
ارتنا اولادندن یدیوز سکسن ایکی تاریخنده نسلی منقرض اولان
سلطان علاء الدیندن صکره وانک ضعف دولتی ایامنده
خروج ایتمشلردر • زیراکه دفعهٔ ثانیه ده حکومت صدرنه چقوب
قرجه نک اوغلی اولان خلیل بن قرجه یدیوز سکسن اوجده عمق
اواسنه واروب مظفر اولوب • والبستان حاکمی مبارکشاه ایله
صواشوب اولا مغلوب اولمشکن غالب کلوب مبارکشاه
مزبور خرپوته دار الملک ایدنمسی تاریخی جهتندن بوتخمینه موافقدر
وبالجمله التی یل امارت ایدکدنصکره اوغلی ناصر الدین محمد بن خلیل
صدرنه کچدی • خیلی عاقل بدارایه قابل دولتی کامل حاکم عادل ایدی
حسن تدبیر ایله مصر سلطاننه داماد ایدندی • وبرکره اوغلی سلیمانی
سلطان مراد بن محمد خانه کوندردی • سابقا فتح ایدوب متصرف
ایکن ینه حکام اطراف معاونتلریله الدن النان قیصریه فتحنه
معاونتلرینی رجا قیلدی • انلر دخی توقات بکنی معاونه تعیین ایدوب
اول مرادی حاصل اولدی • بوطریقله التی التی یل بکلک ایتدکدنصکره
یرنه اوغلی سلیمان بن محمد جلوس ایتدی • ایکی یل مقداری حمد الله
حکومتدنصکره یوز اللی سکز تاریخنده فوت اولدی • عاقله سمز آدم

اولمغین

اولمغین ایکن فتح وفتوحه حرکت ایتمدی • مدت عمر خوب رعونتلر
ملاحظه سیله چقوب تولیدی قرق التی منکوحه قوللنمغه رخصت اولندی
چو تأسف ایده رک دنیادن کیتدی حالاکه سرایده قرق بشک
صالنمق واقع اولدی • بعده اوغلی ملک ارسلان بن سلیمان مصر سلطاننک
تعیینیله باباسی یرینه حاکم اولدی • اون ایکی یل حکومتدن صکره
سلطان مصر خرپوت سنجاغنی اندن الوب اوزون حسنه ویردی
اول دخی حادثلنوب غایت رجاسنه مصر وارد قدح جمعه نمازن
قلرکن برفدائی خنجر ایله اوروب شهید ایتدی • یعنی که مصر سلطانی
اولانلر ضعف تدبیرلرندن باطنلر یرلرن طوته لردی قتلی صوکنده
اولادندن خوف ایتدکلرینی خفیة اصمرلیوب فدائیلره قتل ایتدردی
حالاکه ملوکانه عادت دکلدر • بلکه مملوکانه حرکتدر • بعده مزبور
ارسلانک قرنداشی شاه بداق سلطان مصر طرفندن قرنداشی
یرینه حاکم نصب اولندی • بری جانبده ایسه پادشاه ملک روم
دیکر برادری شهسوار البستانی ویرمش بولندی مابینلری نیچه ییللر
جنک وجدالدن خالی اولمدی • حتی شاه بداغه معاونت ایچون
مصر لشکرینی قوشمشلر ایدی • شهسواره تماما تلف ایلدی • وینه بردفعه
شاه بداق سلطان مصردن عسکر رجا ایدوب قرنداشی علاء الدوله بکی
باصوب اوغلنی طوتدی • آخر ینه شاه بداق مصرده قتل اولندقنی
حساب زمان حکومتنی یکرمی ییلده بولدیلر • اما مزبور شهسوار بن
بن سلیمان البستانه حکومت ایدرکن درنده قلعه سنی دخی فتح ایدوب
انده حاکم اولان سلطان مصر وکیلنی اولدردی آخر شبیک دوندار
کندوسی اله کتوروب محبوسا مصره کوندردی واردیغی کبی صلب
اولندی • غایتده مؤدب وعاقل آدم ایدی • ومدت حکومتی التی یل

اولمشدی • بعده قرنداشی علاء الدوله بن سلیمان بونک لقبی بوز
قورقود در مصردن برات وخلعت رجا ایدوب ویرمکین بحضور
اولوب سلطان رومه انتساب ایلدی • وسکسن طقوز یلینده فیاض
بن شاه بداغی طوتوب کوزلرنه میل چکوب بعده سیسی وطر بکوسین
الدی • بعده برشی الجونه الجنوب پادشاه رومه طغیان ایتدی
وطقوز یوز سکز حدودنده تبریز حاکمی بونک ولایتنه کلدی • مقدما
صاحبهٔ حسن وجمال بکلو خاتون نام قزینی استیوب ویرمدیکی اجون
خصومت قیلدی • بعده مذکوره طلبی بهانه سیله صاحب خروج شاه
اسمعیل دخی کلدی • لکن انک عسکری مقهور • وعلاء الدوله لشکری
منصور اولدی • وطقوز یوز طقوز سنه سنده مزبور علاء الدوله لشکر چکوب
جمله دیاربکر ولایتنی فتح ایدوب • اوج سنه مقداری ضبط وحکومت
ایتدی • بعده شاه اسمعیل کلوب الندن الدی • ونجه اولادی هلاک اولوب
شاهرخ اعمی نام بربرار اوغلی دخی تلف اولدی • اما طقوز یوز یکرمی
بر یلینده سلطان سلیم خانه قزلباش اوزرنه کیدرکن علاء الدوله نک
اوغللری عسکر منصورک بعض ذخیره یوکلرین یغمالدیلر یعنی که قطع طریق
رسمنده بعض ناسزا حرکت ایتدیلر • پادشاه جهان اول انلره تغافل کوستردی
بعده اون بیک ادم ایله وزیر خادم سنان پاشایی کوندروب
اولدخی یکرمی بش بیک ادم ایله مقابل اولوب منهزم اولدی حتی طقسان
یاشنده اولوب قرق درت ییل سلطنت ایتمشکن بعض ات اوغلانلری
النده قتل اولندی • بوندنصکره عمیسی اوغلی علی بن شهسوار حاکم اولدی
همانکه اول ولایتلرک حکومتی بونلره دکدی • عاقل ودانا اولمغین خطبه ده
سلطان سلیمک نامنی بیله ذکر ایدردی • بو زمانه دک اولمش دکلدی • مذکور اول
تسلیمی مناسب کوردی لکن غایت ایله بی رحم اولمغین • قرنداشلری اولادنی

جمیعاً

جمیعاً قتل ایتدی • وسلاطین آل عثمانه صداقتله خدمت ایدوب سلطان
سلیمانه جلوسنده حاکم شام جانبردی غزالی عصیان ایتدیکی اولزمانده
خیلی التفات ورعایته سزاوار اولدی • فاما بعد زمان مجلس عشرتنده
غالبا ترکمانلغه عرق باطلی حرکت ایتمش خدمتی ایله امتنان ایدوب
پادشاه عصره بی ادبانه ادالر ایله ذکر ایتمش • بناء علی ذلک طقوز یوز
یکرمی سکز یلینده وزیر فرهاد پاشا عجم سفری بهانه سیله اناطولی یه
کلدی • علی بکی بعض امور مشاوره سی اجون اردوده یه دعوت ایتدی
وارددیغی کبی کندوسنی وصار وارسلان شاه ودیوانه دلو وغیری جمعا
بش نفر اوغلی ایله نجه ذو القدرلو بکلربکی اولدردی • ولایت اعیانندن
برکمسنه قورتلمدی • اوغللری شبهه یه دوشوب براوغوردن وارمیه لم
دیدکده بز آل عثمانک طوغریسی بز خائن دکلز که خوف ایلیه لم دیمکین
جمله اولاد وتوابعی دام سیاسته دوشدی • اکرچه که خیرخواه دولت
اولدیغی جهتدن طوغریلغی مقرر ایدی • لکن درشت وناسزا سوزلری نقل
اولنمغین دلی بلاسنه اوغردی • ملوک ذو القدریه دن طقوز نجی حاکم
اولوب مدت حکومتلری یوز اللی ییلدن زیاده ایکن دولتلری زائل اولدی • اما
طقوز یوز قرق حدودنده که سلطان سلیمان بغداد فتحنه متوجه اولدی • سابقا
شهسوار اوغلی علی بکک خوفندن شاه جانبنه قاجوب اولطرفده
خانلق ویریلوب رعایت اولنان محمد خان شاهرخ وقرنداشی علی بک
مقدم همایونی طویدقلری کبی اولطرفدن قاچوب • درکاه سلطانی یه
کلدیلر نجه التفاته مظهر اولوب • محمد خانه فارص سنجاغی وبرادرینه چنکرک
سنجاغی ویریلوب برمراد قیلدیلر • بعد زمان علی بکه فارص بکلربکلکی
ویرلدی • عاقبت یاسز بکی ایکن فوت اولدی • اما محمد خان ارض روم
بکلربکلکی ویریلوب کرجستان کفارینه غزالر ایدوب • کمال حضور

وگلمکله کچوب گن شاه طهماسب جانبندن تحریک واغوا احتمالی
ویرلدی روم ایلنه گچوب اکثر سنجاق براوغوردن
ویریلوب القابنده جناب امارت مآب
یازیلوب کلی التفات واحترام قلندی
آخر طقوز تمیش بیدی حدودنده وفات ایلدکده
اردبخه بعض اولادی قالوب فرهاد
نام اوغلی تازه [illegible] دک
برار سنجاق ایله التفات
اولندی
تم
نظر فیه
[illegible]